LEN DEIGHTON
BOMBARDIERUL

Volumul - II -
Seria WAR

Traducere: P. DANIELA
Editura Z, 1994

LEN DEIGHTON

JONATHAN CAPE, 1970

Versiune ebook: 1.0

CAPITOLUL 1

Cantina se închidea, de obicei, la ora zece noaptea, însă cea a „Armatei salvării” rămânea, întotdeauna, deschisă până pe la zece şi jumătate. Dacă plecai de la cinematograful bazei ceva mai devreme şi o luai grăbit de-a curmezişul platoului de paradă, mai puteai avea şansa să bei o ceaşcă de ceai înainte de culcare.

Doamna Andrews, cea care servea la „Sally-Ann” putea să-şi dea seama când rula un film prost după numărul ceştilor de ceai şi al cafelelor pe care le servea seara, înainte de închidere.

– Nu-i prea grozav filmul; luni am făcut paisprezece ceaiuri, iar marţi a trebuit să mai pun un crainic cu apă la foc.

În urmă cu o săptămână rulase un film cu aviatori. Eroul principal făcea dragoste cu o pasiune sobră şi, apoi, detaşat, se abandona complet zborului, ca-ntr-o beţie aproape nebunească (exact inversul a ceea ce obişnuiau să facă băieţii din R.A.F,). Un pilot laş era ostracizat, iar pînă la urmă, cuprins de o furie fără margini, cu chipul scăldat în lacrimi, se ciocnea de un avion inamic. Comandantul nu ştia să se facă ascultat decât cu pumnul şi vărsa la crinii de glicerina, ori de câte ori nu i se mai întorcea unul din băieţii săi.

Aviatorii de la Warley Fen întâmpinaseră filmul cu fluierături şi huiduieli, iar operatorul se grăbise să-i

aducă la cunoştinţă ofiţerului de serviciu despre cele întâmplate.

– Şi zici că huiduie în timpul filmului? Şi de ce vrei să vin eu acolo, ca să mă huiduiască şi pe mine? Nu-i un film serios, l-am văzut şi eu seara trecută. Ar fi timpul să aduceţi şi nişte filme mai ca lumea.

Băieţii n-aveau nici o legătură, nici cu filmul acesta şi nici cu producătorii lui. Comitetele R.A.F. de selecţionare avuseseră grijă ca nici unul dintre ei să nu încerce emoţii atât de puternice. Nimeni de la Warley nu jurase vreodată în public să se răzbune pe nemţi (cu excepţia comandantului). Nimănui de-aici nu i se întâmplase să se prăbuşească cu avionul şi, în acelaşi timp, să dea dovadă de sânge rece, sau să decoleze pe o ceaţă deasă, sau să dea pe gât pahar după pahar de whisky, la popotă, şi apoi sa toasteze cântând pentru prieteni absenţi, aruncând cu paharele în foc. Aici durerea se măsura prin cât se plătea pentru efectele personale, fără nici o valoare, de altfel, ale celor care dispăreau şi care erau scoase la licitaţie. Lacrimile erau bune doar pentru actori. Frica era aici un subiect de laudă şi fiecare dintre ei avea câte o întâmplare preferată, cu care să se mândrească. Militarii de la Warley Fen aveau un temperament sănătos, echilibrat, nu reacţionau prea intens nici la bine nici la rău, în tot ceea ce făceau.

În seara aceasta, sala cinematografului era arhiplină. Nimeni nu plecă mai devreme şi nimeni nu fluieră, ca să-şi exprime dezaprobarea. Rula un film vechi, „Rembrandt”, cu Charles Laughton în rolul principal, şi erau atât de mulţi spectatori, încât până la urmă fu nevoie să se mai aducă nişte scaune pliante, de la biroul de informaţii şi operaţii al

escadrilei şi să-i aşeze pe întârziaţi în lungul culoarului de trecere.

Cei nouăsprezece membri, de diferite grade, ai cercului de muzică, se adunaseră la club să asculte concertul pentru vioară de Beethoven, în interpretarea lui Georg Kulenkampff şi a Orchestrei filarmonice din Berlin. Violonistul executa, într-o maniera ireproşabilă, şi plăcerea auditoriului era umbrita doar de faptul că, la fiecare câteva minute trebuiau să întoarcă discurile pe partea cealaltă sau să le schimbe. Ofiţerul însărcinat cu activitatea culturală avea obiceiul - foarte enervant de altfel - săi dirijeze, în timp ce asculta muzică, bătând tactul, dar când se termină concertul, scoase la iveală câteva sticle de bere, ceea ce făcu să fie pe dată iertat. Rămaseră până aproape de miezul nopţii, discutând despre muzică. Foarte puţine erau locurile de pe aerodrom unde se puteau întâlni grade diferite pe picior de egalitate, darmite să mai şi bea şi sa fumeze împreună.

Formaţia de muzică de dans a bazei luase fiinţă cu numai şase săptămâni în urmă, iar până acum nu existaseră decât două ocazii în care să fie toţi membrii prezenţi, pentru repetiţie. Doi dintre ei erau de serviciu şi în seara aceasta sergentul Tommy Carter, un pasionat saxofonist amator, care zbura pe „Joe for King”, şi un caporal ce se descurca destul de bine la pian şi care era de serviciu la turnul de control. Pianistul nu putea cânta decât în tonalităţi minore iar trompetistul îi asurzea pe toţi, deoarece, cu toate că studiase muzică timp de doi ani, până atunci cântase numai la vioară. Cei şapte instrumentişti repetau împreună în colţul cel mai îndepărtat al cantinei dar, când începu să se adune

lumea, se ridicară şi se aşezară la mese să-şi bea ceaiul. Şeful de orchestră, un caporal furier din Southampton, declară că dacă nu reuşeau să cânte mai bine de-atâta se vedeau nevoiţi să ceară comitetului de dansuri să aducă o mică orchestră de civili pentru balul care avea să se dea la popota subofiţerilor, în luna următoare. Astfel că, atunci când se închise cantina, plecară cu toţii deprimaţi şi uşor descumpăniţi.

În vara aceea, baza de la Warley Fen era înnebunită după o melodie subtilă şi delicată, care se afla pe buzele tuturor: o fluierau mecanicii în timp ce pedalau pe biciclete spre locurile de dispersare, o îngânau mentorii, în timp se schimbau bujiile la motoarele Merlin şi, mai ales, o cânta la pian, cu multe improvizaţii şi înfloriturі, o blondă cu sâni provocatori, Veronica. Un caporal îngust în şolduri şi cu o urmă de mustaţă, îl imita perfect pe Al Bowliy, având până şi aceeaşi inflexiune a vocii. La popota ofiţerilor, melodia exista pe un disc de gramofon, adus de cineva de la Londra.

În după-amiaza zilelor toride din mijlocul verii fierbinţi, ritmurile melodiei pluteau pe deasupra pajiştilor catifelate, de un verde strălucitor, de la Warley Manor, făcând trandafirii să tresară. Acelaşi disc îl aveau şi cei de la popota subofiţerilor, unde se împământenise obiceiul ca subofiţerii ce se întorceau din vreo misiune să-şi bage nasul pentru câteva minute şi să bea ceva înainte de culcare, după ce se vedeau scăpaţi de emoţiile prin care trecuseră şi de starea de surescitare pe care le-o provoca darea raportului. Discul îşi avea locul său, lângă gramofon şi, de cele mai multe ori, cei care ajungeau primii la popotă îl puneau imediat. Adesea,

după vreo noapte grea şi tulbure, când mulţi dintre ei lipseau, băieţii puneau discul să cânte la nesfârşit, uneori până târziu, în zori...

Uşor a venit, uşor va trece. Aşa e viaţa
De vrea iubirea să-şi aleagă un drum
N-o ţine-n loc, las-o să plece
Ne-om despărţi fără regrete, la fel cum viaţa ne-a unit
Voi fi indiferent şi rece.
Nicicând romantice-aventuri noi n-am visat
Iar azi, când totul se sfârşeşte
Să fim prieteni, nu străini.
Iubito, îţi spun deci bun rămas
Şi, uită-mă, căci totul trece.

Chiar şi la un sfert de secol mai târziu, cei care cunoşteau Warley Fenul acelei veri fierbinţi a lui '43, când bombardierele plecau noapte de noapte în misiune, aveau să-şi reamintească melodia mai bine decât orice altceva legat de clipele trăite acolo. Era destul să răsune primele acorduri de trompetă, baterie şi chitară, ca să se simtă, deodată, transportaţi pe aripile aducerii aminte.

Nu toţi cei de la Warley Fen se ocupau însă de muzică în timpul liber. Sergentul de aviaţie Bishop, de meserie lăcătuş mecanic şi sergent ajutor al comandantului gărzii, şedea la corpul de gardă, lucrând la un galion, pe care-l înfăţişa cu pânzele întinse, făcute din învelitoare de bomboane şi hârtie colorată. Era o îndeletnicire care cerea multă migală şi mai ales răbdare; portretul lui Joe Louis, de pe peretele camerei în care locuia, însemnase aproape trei sute de ore de decupat, tăiat şi lipit. Cei cărora le arăta tablourile se minunau cum din mîinile

greoaie şi butucănoase ale lăcătuşului puteau ieşi obiecte atât de delicate.

Albert Singleton, soldat de aviaţie clasa I şi chelner la popota ofiţerilor, furase, în seara aceasta, cu ajutorul Janetei Marsden, şi ea soldat de aviaţie, o cutie conţinând şapte livre de unt, trei cutii conţinând şapte livre de marmeladă, optsprezece livre de slănină şi douăzeci şi opt de ouă. Alimentele, proprietate a Maiestăţii Sale fură transportate la Peterborough, într-un microbuz Hillman al Forţelor Aeriene, tot proprietate a Maiestăţii Sale şi vândute unui patron de restaurant în schimbul sumei de şapte lire şi zece şilingi, iar, până pe la orele 22,30, Singleton şi Marsden dădură o raită prin câteva cârciumioare, unde consumară diferite sorturi şi cantităţi de băuturi alcoolice fine.

Se făcuse aproape ora unsprezece noaptea când cei doi se întoarseră, străbătând zona întunecată de şes de la Ramsey şi opriră maşina la marginea aerodromului. Pe bancheta din faţă a microbuzului era cald şi ferestrele se aburiră de-ndată, din cauza respiraţiei tinerilor, care se-mbrăţişau şi se sărutau pe întuneric. La numai câteva minute trecu pe lângă ei, pe şosea, una din camionetele încărcate cu echipajele care aveau să zboare în noaptea aceea şi cei doi se opriră o clipă să-i privească.

– Ştii că avem o şoferiţă nouă. spuse soldatul Marsden, făcând un semn cu capul spre camionul care-i transporta pe aviatori. Şi, dacă e să vorbim de pasiune, să ştii că e proaspăt ieşită din şcoală.

– Nu ca tine, spuse Bert Singleton.

– Şi eu sunt plină de pasiune câteodată, spuse fata şi se-mbrăţişară din nou. În timp ce camioneta se

îndepărta, îi auziră pe unii discutând ceva legat de camuflajul câtorva case din sat, dar cei doi continuară să se sărute.

Binty Jones îşi împături revista, umoristică pe care o răsfoise şi începu să vorbească, în stilul său zeflemist, încercând să-i imite pe americani:

– Ei băieţi, s-a făcut de unsprezece. Hai să pornim micul nostru circ ambulant. Am de rezolvat nişte chestiuni foarte importante la Peterborough, înainte de răsăritul soarelui.

Digby, care tocmai îşi trăgea fermoarul la cizmele de zbor, îşi ridică faţa pe care se putea citi o uimire fără margini:

– Tot la Peterborough dormi, nebunule? Devenise o modă la unele echipaje, ca fiecare sa-şi scrie numele pe partea din faţă a caschetelor de zbor şi-şi treceau unul altuia o sticluţă de ojă roz. Cohen tocmai terminase de scris pe a lui Kosher.

– Asta-i situaţia, camarade, spuse Binty. Exact un sfert de ceas de la cantonament până la dormitorul ei, atâta fac cu motocicleta,

- Un sfert de oră, interveni Lambert. Aş prefera să zbor de două ori în aceeaşi noapte, decât să merg zece mile pe hârbul ăla al tău.

- Cincisprezece mile, îl corectă Binty. Da, dar eu sunt profesionist, nu?

– Poate vânător de fuste profesionist? preciza Digby.

– Ca toţi lăptarii de altfel, nu-i aşa Binty? întrebă şi Cohen.

– Doar unii din ei, râse acesta mândru.

În afara hainelor sale călcate cu grijă şi a cămăşii scrobite ca hârtia, nu prea aveai ce să-ţi placă privindu-l pe Binty: părul tuns scurt, dinţii stricaţi,

scund şi îndesat şi cu faţa ciupită de vărsat. Nimic din toate acestea nu-l împiedicau însă să ducă o viaţă amoroasă foarte tumultuoasă, plină de aventuri, în căutarea cărora pornea neobosit, prin toată regiunea.

– Motocicleta le vrăjeşte asta e. Zgomotul, ştii. Aud motorul în puterea nopţii şi încep să tremure ca piftia.

– Tot cu zăluda aceea măritată eşti? întrebă Digby. Cunoştea răspunsul dinainte, dar dorea să-l atragă în discuţie şi pe Flash Gordon. Îi făcea o plăcere sadică să-i audă pe cei doi certându-se.

– Ca femeie e grozavă, băieţi!

– De ce nu-ţi găseşti şi tu vreo gâsculiţă nemăritată? întrebă Flash.

– Doar ştii şi tu de ce, omule. Cele mai de soi pipiţe nemăritate din Peterborough sunt ale yancheilor.

– Da, dar nici aşa nu-i cinstit. Bărbatu-său luptă în mijlocul deşertului şi tu îi furi nevasta; Nu-i drept deloc.

– Am grijă de ea, până se-ntoarce el asta-î tot!

– Sper să se întoarcă cât de curând şi să te cotonogească.

– Nici o teamă, i-am văzut mutra în fotografie, e un tip slab şi pricăjit.

– O fi instructor de judo.

– E tinichigiu la un atelier din Aliexton.

– Când se-ntoarce, are să-ţi rupă oasele, îl avertiză Flash.

Discuţia urma acelaşi curs ca întotdeauna şi, tot ca de obicei, când se termina, nu mai scotea nimeni nici un cuvânt, Binty deschise din nou revista cu caricaturi.

– Cât e ceasul acum? întrebă Digby.

– Cu trei minute mai mult decât ultima oară când m-ai întrebat, spuse Cohen. Verifică din nou conţinutul raniţei verzi, din pânză groasă: lanterna, carneţelul de însemnări, formularele pentru mesaje radio, raportor, compasul distanţier şi echerul de navigaţie, creioanele colorate, calculatorul de traiectorie şi viteză, jurnalul de bord, harta obiectivelor, efemeridele şi harta celestă, rigla. Totul era acolo, la locul lor.

– Ai un ceas al dracului de bun, băiete, replică Digby.

– E de la unchiul meu. Mi l-a dat mama azi dimineaţă.

Cohen îi înapoie lui Digby flaconul de ojă iar acesta îl puse în dulap, apoi încuie lacătul.

– Haide, Maisie, dă-i bătaie, spuse Digby, liniştit.

Toţi se-ntoarseră spre capătul celălalt al încăperii, unde un grup de aviatori aşteptau la rând ca Maisie Hollroyd să le împartă raţiile de zbor. Urma Batters.

– Patru Bovrils şi trei cafele.

- Patru Bovrils şi trei cafele, spuse ea şi furierul îi dădu lui Batters termosurile cu băuturi fierbinţi, împreună cu şapte pacheţele cu sandvişuri, gumă de mestecat, bomboane şi ciocolată.

Sergentul Jimmy Grimm, telegrafist şi, în acelaşi timp, mitralior, era un tip de 23 de ani, vesel şi imberb. Grimm ar fi fost şi mai timorat dacă ar fi ştiut că fetele din W.A.A.F. de la Warley Fen îl porecliseră „bomba cea blondă”, căci, deşi căsătorit şi tată, Grimm era din cale-afară de timid în compania femeilor, şi nu gusta defel glumele, făcute de colegii săi, ce nu mai conteneau să se fălească cu experienţa pe care o aveau cu femeile. Adesea, aplecai deasupra aparatului de radio, Grimm îi scria

lungi scrisori soţiei sale, Mollie cu scrisul său mare şi cârlionţat, folosind întotdeauna cerneală verde.

Grimm era un telegrafist mediocru, iar în timpul liber un pasionat fotograf amator şi, din această pricină, dormitorul pe care-l împărţea cu Digby şi Cohen era plin de tăvi emailate, casete de filme şi tot felul de piese de la aparatul de mărit pe care şi-l meşterise singur. De cele mai multe ori, ambele băi şi chiuveta erau pline de fotografii. O dată, una din fotografii blocase scurgerea înfundând chiuveta şi se inundaseră patru încăperi. Acum Jimmy le arăta tuturor nişte fotografii ale întregului echipaj, pe care colegii săi şi le treceau unul altuia, din mână în mână. La aparatul de fotografiat avea un mic dispozitiv pentru declanşare automată, care-i permitea să se fotografieze şi pe el şi după ce apăsa pe declanşator, alerga repede lângă ei. Frumoşi băieţi! Calmi şi relaxaţi, cu zâmbetul pe buze, ca orice alţi tineri de vârsta lor. Privind fotografiile, ai fi fost tentat să crezi că cel care le făcuse era doar un ageamiu de începător şi că materialele folosite erau de calitate proastă, fiind sustrase din magaziile Ministerului Aerului. În realitate însă, băieţii chiar aşa arătau: chipurile erau încadrate corect în fotografie, expunerea nu era exagerată, iar expresia de pe feţele lor era blândă şi prietenoasă. Aceiaşi heruvimi care zâmbeau cuceritor în fotografii îşi încălţau în seara aceasta cizmele de zbor, îşi strângeau curelele paraşutelor împrumutau cămăşi curate, reciteau scrisori mai vechi, primite cu mult timp în urmă, pierdeau câte o mână la cărţi sau făceau pariuri pe câte o jumătate de coroană şi, mai ales, îşi aruncau, din când în când, ochii la ceas. Şi într-adevăr, se uitau cam des la ceas.

– A naibii de bună fotografia asta, Jimmy.
– Noi şi cu săraca „Uşă” în spate.
– Frumos grup.
– Chiar tu le măreşti, Jimmy? Formidabilă poză!
– Uită-te la Digby, care-njura! Uite ce faţă poate să aibă!
– Şi Kosh, ca de obicei, cu buzunarele desfăcute.
– Căpitanul arată bine ca-ntotdeauna.
– E cam prea serios.
– Ei, de curând a devenit şi mai serios.
– Din cauza afurisitului acela de Sweet, care nu-l lasă în pace.
– Dar Sweet e un băiat cumsecade, ca oricare altul, ba are chiar şi simţul umorului.
– Are simţul linguşirii, vrei să spui.
– Mal ai fotografii, Jimmy? Asta-i la tine-n grădină?
– Jimmy, mi-o dai mie pe ăsta?
– Te costă.
– Uite banii! Am să-i trimit mamei, spuse Battersby.
– Şi eu, spuse Binty. Aş lua patru. Ba nu, mai bine cinci.
– Cine-i puicuţa asta cu căruciorul?
– Bună bucăţica!
– Ţine-ţi gura, pramatie, e nevasta lui Jimmy.

Oamenii soseau mereu. Era un zgomot neîntrerupt de uşi trântite la dulapurile de metal, băieţii se certau între ei când constatau că le lipsea cascheta sau că ghetele date cu împrumut fuseseră înapoiate murdare. Echipamentul de zbor era purtat după cum avea chef fiecare sau după cum le-o cerea funcţia. Sistemul de încălzire de pe avioanele Lancaster împingea, de obicei, aerul cald înspre locul unde şedea telegrafistul, îl prăjea cu totul pe bombardier, în timp ce navigatorul se congela. Din această

cauză, majoritatea navigatorilor ca şi mitralierii de spate de altfel îşi îmbrăcau costumul complet, de la jachetele din piele Irvin, până la ciorapii de mătase, pe sub şosete. Dimpotrivă, telegrafiştii şi ceilalţi mitraliori nu-şi puneau decât căsca obligatorie, îşi încălţau cizmele de zbor şi-şi trăgeau o Mae West peste, tricoul alb cu albastru, cu guler întors, pe care-l purtau de obicei şi-n restul zilei. Unii aviatori aveau fulare de mătase, viu colorate şi erau îmbrăcaţi cu cămăşi civile. Sandy Sanderson purta o jachetă din piele foarte fină, făcută la Cairo.

Era o seară caldă şi, cum storurile de camuflaj erau lăsate, în vestiar aerul începea să devină greu şi înăbuşitor, pe măsură ce se-ngrămădeau tot mai mulţi înăuntru. Câţiva dintre primii veniţi începuseră să joace cărţi pe bani în timp ce întârziaţii îşi frecau repede cizmele de zbor şi-şi umpleau pantofii cu mărunţiş, scrisori de adio şi poze pornografice, apoi îi ascundeau din nou în fundul dulapului. Puţini erau sceptici care lăsau câte o cheie de rezervă pe undeva şi din cauza aceasta majoritatea dulapurilor purtau pete proaspete de vopsea pe ele, în locurile unde de-atâtea ori uşile trebuiseră sparte.

Locotenent-colonelul Munro îşi croi drum prin încăpere.

– Domnule Lambert

– Da, domnule?

– Luna trecută, după meciul de crieket, ai plătit ambele rânduri de bere. O liră şi zece ajunge să-mi achit datoria la dumneata?

– Doar o lira, sir!'

– Ţine, bătrâne. Zâmbi şi-i dădu lui Lambert banii, apoi dispăru.

– De când a început sezonul şi până acum şi-a plătit întotdeauna partea lui, remarcă Kosher.

– Nu vrea să ne rămână dator, spuse Lambert.

Kosher se uită gânditor după Munro, care ajunsese la celălalt capăt al încăperii şi-i şoptea câteva vorbe de încurajare lui Fleming. Cei din echipajul acestuia se simţiră priviţi şi se străduiau să pară calmi şi relaxaţi. Fleming îşi boţise pe cât putuse şapca, murdărind-o dinadins ca să semene cu cele care făcuseră deja câteva mii de mile de zbor, aruncate îndărătul scaunului vreunui pilot. Şi-o puse şmechereşte pe-o parte şi se apucă să citească un manual de „instrucţiuni practice” apoi îndoi o hârtie şi făcu din ea un avion.

– Ce-i asta, domnule Flemţng, un Lancaster Mark IV? îl întrebă Munro, încercând să pară binevoitor.

– Întocmai, domnule, răspunse Fleming, apoi lansă avionul de hârtie. Priviră cu toţii jucăria care zbură lin, plutind în linie dreaptă, de la un capăt la altul al încăperii, apoi se lovi de un vas în care fierbea apă pentru ceai, se ridică, pierdu din viteză şi căzu pe podea, întocmai ca o pasăre rănită.

– Înapoi la planşeta de proiectant, glumi Binty Jones, iar Fleming zâmbi timid.

Batters se întoarse, împărţind la fiecare termosuri şi pacheţele cu sandvişuri şi ciocolată. Urmă un troc din cale-afară de complicat. Binty era un mare amator de gumă de mestecat, aceasta fiind un accesoriu de nelipsit al imaginii pe care şi-o construise el despre yankei, cu care îşi propusese să semene - şi-i luă lui Digby toată guma, în schimbul a nişte zahăr de orz. Flash Gordon schimbă şi el cu Binty nişte gumă de mestecat pe ciocolată, iar Digby îi dădu ce-i mai rămăsese din raţia sa de za-

hăr, pe care Flash o luă ca să o ducă, împreună cu ce mai căpăta de la ceilalţi camarazi ai săi, fraţilor şi surorilor mai mici de-acasă. Erau nouă fraţi. În urmă cu câteva luni, Binty îl dusese cu motocicleta până-acasă iar când se întorsese la unitate, Binty le dăduse să înţeleagă celorlalţi tovarăşi de echipaj că raţiile care mai rămâneau de la băieţi erau poate singurele bunătăţi de care ar fi avut parte copiii familiei Gordon.

Gând se termină cu târgul, Lambert le împărţi la fiecare câte o trusă pentru cazuri de forţă majoră, în care, se aflau o busolă, bani falşi, o hartă a Germaniei, pictată pe mătase şi fructe deshidratate, apoi se-ndreptară de-a lungul aleii acoperite, spre clădirea de alături, unde se afla magazia de parașute. Aici totul strălucea de curăţenie, întocmai ca într-un laborator şi mirosea a ceară de parchet. Două tinere din W.A.F.F., cărora li se citea lipsa de interes pe faţă, apucau paraşutele cu hamuri cu tot de pe rafturile din spatele lor şi le trânteau cu zgpmot şi în silă pe tejghea. Paraşutele piloţilor aveau voalura de mătase fixată de hamuri, şi erau astfel împăturite şi purtate în spate încât semănau cu un spătar de scaun. Ceilalţi membri ai echipajului îşi duceau paraşuta separat, învelită într-un sac din pânză cafenie, pe care, înainte de a sări, trebuiau să şi-o prindă de piept cu nişte carabine[1] de metal. Toţi erau obligaţi să poarte cu ei paraşutele, indiferent unde s-ar fi deplasat, până când îşi terminau misiunea. Băieţii însă se debarasau cu multă uşurinţă de pachetul acesta cafeniu, uitând că el le salva viaţa, căci le era practic imposibil să se mişte în interiorul

1 Cîrlig închis prin intermediul unui arc.

strâmt al avionului cu paraşuta prinsă fără ca să-i incomodeze. Acesta era unul din motivele pentru care găseai atât de puţini piloţi de pe bombardiere, în lagărele de prizonieri.

Ben Gallacher, mecanicul de bord de pe “Joe for King”, se certa cu una din fete.

– De ce n-aţi făcut treaba asta cât timp am fost eu în permisie?

– Eu nu ştiu nimic, n-am nici o vină, se scuza fata. Paraşuta dumneavoastră n-a fost încă împăturită, aşa că luaţi-o mai bine pe-aceasta.

– Şi doar i-am spus şefei că plec în permisie.

Fata caporal ridică din umeri cu indiferenţă.

– Treaba mea este doar să împart paraşute.

– Iar eu pretind să mi se dea paraşuta mea. Întotdeauna am zburat cu aceeaşi paraşută, care îmi poartă noroc, dumneata nu-nţelegi chestia asta?

Întâi îl mutaseră de pe avionul său „L Love”, în care se simţea în siguranţă, iar acuma voiau să-i dea o paraşută străină.

– Nu înţeleg de ce faceţi atâta caz de treaba asta. Şi asta-i la fel de bună ca şi a dumneavoastră, mai cu seamă că a fost verificată de curând. Bucuroasă că are câteva minute de aragaz, fata îşi aranja părul, apoi adugă plină de reproş Ţineţi atâta lume în loc!

– Să te duci naibii! replică enervat Ben. Am să merg fără paraşută.

– Nu fi stupid, Ben. Ia-o totuşi pe asta, interveni Lambert, care-i fusese instructor lui Gallacher la centrul de calificare.

– Vai de capul meu, spuse Ben, îndepărtându-se.

– Până la urmă tot are să bage cineva de seamă că n-ai paraşută, şi-apoi cum te-ai simţi dacă din cauza ta ar eşua zborul întregului echipaj.

Băiatul mormăi ceva, înciudat, apoi apucă paraşuta.

– La urma urmei, poate că ai dreptate, şefule, admise el.

În spatele lui se şi formase un rând destul de mare, iar cineva strigă:

– Haideţi odată. Ce faceţi acolo?

– A adus unul o paraşută înapoi, răspunse Digby sec. Zice că drăcia n-a funcţionat deloc.

Toţi râseră, deşi mai auziseră gluma aceasta de mii de ori. Cei de la coadă mai înaintaseră puţin, iar fetele începură din nou să arunce paraşutele pe tejghea mecanic, cu o indiferenţă întreruptă doar la vederea vreunui cunoscut, moment în care se schimbau zâmbete şi se şoptea grăbit câte un „noroc”.

Ruth apăru din camera de alături şi se opri în cadrul uşii, privindu-l pe Sam, care tocmai îşi lua paraşuta.

Se produse altă încurcătură două dintre camionete nu veniseră încă şi câţiva ieşiră nerăbdători, privind ultimele pâlpâiri ale zilei.

Se făcuse destul de frig şi unii sorbiră chiar câte o înghiţitură caldă din termos sau muşcară din batonul de ciocolată. Majoritatea echipajelor aveau câte o mascotă şi membrii lor puteau fi văzuţi ţinând în mână jucării: urşi, păpuşi, făcute din cârpe pe care uneori şi le vârau între hamurile paraşutelor, în timp ce la gât purtau ciorapi de mătase în chip de fulare.

fn sfârşit, sosiră şi camionetele întârziate, şi din mijlocul adunării izbucniră strigăte de bucurie.

– Patrula „B” la mine, strigă şoferiţa W.A.A.F. şi, deodată, începu un du-te vino şi o activitate frenetică, băieţii îşi dădeau unul altuia câte un pumn, în glumă, şi se căţărau grăbiţi în camionetă. Lambert se întoarse şî-i făcu semn lui Ruth să-i ţină pumnii. Aceasta dădu din cap şi Lambert abia avu timp să se urce în maşină şi camioneta ţâşni ca din puşcă, în timp ce oblonul rabatabil din spate se bălăbărlea cu zgomot. Şoferiţa urma cu mare atenţie luminile albastre care delimitau pista, pe când cei douăzeci şi opt de membri ai patrulei „B” se plângeau că viteza era prea mică şi fluierau. Maşina îi hurducă peste marginea pistei, apoi traversă dârele negre lăsate de roţile bombardierelor în clipa în care acestea atingeau solul, la aterizare. În stânga se zăreau ferestrele luminate ale caselor din Warley. „Hei, camuflează” ţipară băieţii, „Mişcă-te şi stinge lumina aia odată”. Aveau bineînţeles foarte puţine şanse să fie auziţi până în sat, chiar şi pe o noapte de vară ca aceasta, dar, astfel, se mai eliberau de tensiunea nervoasă pe care începuseră s-o acumuleze încă de dimineaţă, când citiseră ordinul de operaţii.

Camioneta părăsi pista şi se îndreptă către un loc de garare, unde se profilau pe cer formele întunecate a două avioane.

– „O Orange”, şi”L Love”, strigă fata.

– Mult noroc, căpitane, şopti Micky Murphy.

– Şi ţie, Micky, răspunse Lambert. Echipajul său, împreună cu cel al lui Carter coborâse din maşină, înjurând şi exprimându-şi nemulţumirea ori de câte ori caschetele sau hamurile de la paraşută li se

agăţau din greşeală de oblonul din spate al camionului. Se-ndreptară, clătinându-se, către avioane, mişcându-se anevoie din cauza greutăţii echipamentului. Şoferiţa, W.A.A.F., o tânără de numai 18 ani, care abia îşi putuse stăpâni nervii şi lacrimile când, ajunsă cu întârziere la unitate, fusese întâmpinată cu fluierături şi huiduieli, se aplecă acum afară din maşină şi scrută întunericul.

– Acela este „Z Zebra”? îl întrebă ea pe Digby, care abia coborâse din maşină.

– Iartă-mă, scumpo, spuse acesta, nepăsător. Nici eu nu sunt de prin partea locului.

– Ce s-a întâmplat, domnişoară? se interesă Battersby, cu vocea sa piţigăiată.

– Am întrebat dacă avionul de alături este „Z Zebra”. E prima dată când vin aici.

– Nu domnişoară, când te-ntorci, pe pistă, „Zebra” sau „Volkswagenul”, cum îi spunem noi, este pe locul de parcare din stânga, iar „Sugar” este în dreapta, lângă hangar şi aproape de biroul patrulei „B”.

– Îţi mulţumesc mult, spuse fata. Tăcu o clipă. Şi mult noroc, sergent!

– Mă cheamă Ted Battersby şi mi se spune Batters.

Cei din camion îşi pierdură răbdarea şi-ncepură să tropăie şi să fluiere.

– Mult noroc, Batters, spuse fata, trimiţându-i o bezea, apoi acceleră şi maşina zvâcni brusc, făcându-i pe pasageri să-şi piardă echilibrul. Fata îi strigă şi ea lui Batters cum o cheamă, dar acesta nu înţelese nimic din cauza zgomotului.

Echipa de mecanici aştepta sub aripile fiecărui avion şi cum mulţi dintre ei erau prieteni cu cei din

echipajul de luptă, adesea continuau conversaţiile începute la ultima lor întâlnire.

– Ţie ţi s-a-ntâmplat, vreodată, să ai necazuri cu urechile? întrebă Binty, în timp ce verifica turela superioară mediană.

– Nu, până acuma nu, dar niciodată nu-i las să aibă contact cu alţi câini, de pe maidane. De-acolo vin toate necazurile.

Binty şi cu caporalul mitralior continuară să discute despre ogari. Binty nu avea câini, dar se ocupa de cei ai unchiului său şi, după discuţiile acestea cu Caporalul Hughes, se putea întoarce acasă încărcat de sugestii.

– Spune-i deşteptului ăla de camarad al tău să-şi ţină pentru el sfaturile, îi spusese unchiul, ultima dată când fusese în permisie, sau am să vin şi eu să-l învăţ ce să facă cu afurisitele alea de avioane.

– Sternberg a făcut „îngerul albastru”, spuse Cohen, iar „Cabinetul doctorului Caligari” a fost regizat de un tip pe nume Wiene de care n-am mai auzit până acuma.

– Puteam să jur că şi ăsta e făcut de Sternberg. Ce feste poate să-ţi joace memoria. Dar „Ultimul ordin” a fost al lui Sternberg, nu?

– A, da, acela a fost de el. N-ai greşit prea mult, Mike. Mi-amintesc că l-am văzut şi eu şi, la un moment dat, am avut impresia că e „Ultimul surâs” cu Jannings, readaptat.

– O bună parte din filmele acestea au fost readaptări ale unor versiuni mai vechi.

– Ai văzut cumva „Căutătorii mântuirii?” întrebă Cohen.

– A da, acesta a fost unul dintre filmele de debut ale lui Sternberg, considerat, la vremea lui, o

adevărată capodoperă. Cei de la ultima unitate la care am fost, făcuseră rost de o copie a filmului, pe 16 mm.

– Mie mi s-a părut de-a dreptul îngrozitor, adăugă Cohen.

– Ehe, câte s-au mai schimbat de-atunci încoace, spuse montorul.

– Da, căzu de acord Cohen, care văzuse filmul la Viena, când nu era decât un copil. Ai dreptate.

Sergentul Worthington interveni deodată:

– Două siguranţe şi patru legături greşite. Va trebui să desfacem toată schema de conexiuni şi s-o refacem la loc, centimetru cu centimetru.

– Deci Carter o să zboare pe o jucărie de rezervă?

– Avionul a sosit abia azi după-amiază. Şi am dus o luptă teribilă contra-cronometru, ca să poată fi pregătit pentru zborul din noaptea aceasta. Ştiu că atât Carter cât şi Gallacher sunt înfuriaţi, la culme, dar, crede-mă, nu e vina mea, Sam. Lovi cu piciorul una din roţi.

– Ştim cu toţii ce s-a întâmplat, Worthy.

– Da, dar Carter m-a repezit. Nu era nevoie să fie grosolan.

– Din cauza nervilor, Worthy.

- Aşa cred şi eu. Dar am lucrat cu toţii la ”Joe for King” de ne-a ieşit sufletul şi, oricum, tot, nu l-am fi putut termina la timp.

– Lasă Worthy. Mâine la prânz o să-ţi ceară scuze şi o să-ţi toarne pe gât halbă după halbă. Parcă tu nu şti cum e Tommy al nostru, se-aprinde repede, dar e băiat bun.

Worthington îl lovi pe Lambert peste braţ cu husa. Întotdeauna avea obiceiul să facă aşa ca să-i atragă atenţia că a desfăcut-o. Acesta îşi trecu numele pe

formularul R.A.F. No. 700. Avionul „Creaking Door” era al său.

– Ascultă căpitane, puştiul acela nou pe care-l ai e formidabil. Ştie să se descurce perfect cu o schemă de legături, spuse Worthy.

– Cine, Battersby?

– Da, e grozav când e vorba de teorie. A calculat pe hârtie locul unde s-a produs un scurt-circuit, dar când să-ncerce să-l repare, îţi venea să-i plângi de milă văzându-l cât de neîndemânatic era, cu degetele acelea lungi şi subţiri de domnişoară.

– Aşa i-a spus şi cântăreaţa episcopului, spuse Digby, rânjind.

Uşile camerei de bombe erau deschise şi Digby se apropia de locul unde se aflau Lambert şi Worthy; să inspecteze muniţiile. Împunse cu degetul fiecare proiectil, numărând şi renumărând încet, ca pentru sine, trase de fiecare dintre ele. pentru a se asigura că erau prinse bine în clame, apoi se agăţă de o bombă de două mii de livre, ridicându-şi picioarele de la pământ, pentru a vedea dacă clamele de prindere erau destul de solide pentru a-l ţine şi pe el.

– Puteai să faci treaba asta până nu veneam noi, îi reproşa Lambert.

Ai cât de cât încredere, spuse Digby.

Întocmai ca un automat, Lambert băgă mâna în buzunarul bluzei şi-şi scoase portofelul de care agăţă şi stiloul de aur pe care-l primise în dar de la părinţii săi în ziua când împlinise douăzeci şi unu de ani. Era o înţelegere nescrisă ca, în cazul în care i s-ar fi întâmplat ceva, portofelul conţinând actele şi o scrisoare de adio, refăcută de câteva ori, să-i fie predat lui Ruth. Stiloul trebuia să şi-l oprească

Worthington, iar banii aveau să fie daţi băieţilor, să se cinstească cu ceva la popota subofiţerilor.

Worthington scutură din cap, privindu-l îngrijorat pe Lambert. Războiul acesta i se părea al naibii de greu. Văzuse prea mulţi băieţandri din ăştia plecând în misiune, dar prea puţini dintre ei se mai întorseseră. Worthy suspină trist şi îşi vârî cu grijă portofelul în buzunarul de la piept.

Lambert tocmai se pregătea să se urce în avion, ca să pornească motoarele, când zări Humberul colonelului traversând pista şi oprind lângă avionul său.

– „O Orange”, căpitanul avionului: sergentul de aviaţie Lambert, şopti la urechea colonelului, locotenentul-maior Griffith, ofiţerul administrativ notându-şi ceva pe foaia de hârtie pe care o avea în mână.

– S-a lăsat răcoare, nu-i aşa, Lambert? spuse colonelul, frecându-şi mâinile ca să se-ncălzească.

– Da, domnule, e aproape frig, răspunse Lambert, şi-şi îndesă păpuşa de cârpe sub tunică.

Se priviră unul pe celălalt în tăcere, pentru câteva momente, neştiind ce să-şi mai spună, dar fără sa se poată despărţi.

– Asta este mascota ta?

– Da, domnule, răspunse Lambert, stingherit, dând la iveală păpuşa, o pocitanie saşie, îmbrăcată în catifea neagră.

– A cam îmbătrânit, remarcă colonelul.

– Da, domnule, din cauza altitudinii, glumi Lambert.

– Adevărat? se prefăcu uimit colonelul.

Pe vremuri, aviatorii erau băieţi proveniţi din pătura mijlocie, inteligenţi, stilaţi şi cu simţul umorului. Aceştia însă veneau dintr-un mediu inferior, cu

o educaţie care lăsa de dorit, iar când vorbeau, foloseau un argou pe care colonelul nu-l înţelegea. „Oare ce voise să spună Lambert când pomenise de altitudine? Mulţi amărâţi din ăştia fuseseră făcuţi peste noapte sergenţi şi iată rezultatul - familiaritătile acestea” de care colonelul nu prea era încântat.

– Nu-i prima oară când zbori în misiune în zona Ruhrului, aşa e sergent?

– Da, domnule, aşa este. Nu e prima dată. Colonelul avea obiceiul să asculte buletinul de ştiri de la ora nouă, transmis de postul de radio B.B.C., având apoi subiecte de discuţie când inspecta avioanele şi comenta noutăţile cu piloţii.

- Astă seară am scăpat ştirile, remarcă colonelul

– Eu le-am prins, spuse Lambert. Un raid american, cu bombardiere Fortress în zona porturilor de la Canalul Mânecii şi un nou atac major din partea nemţilor, la Rokosowski, Kursk şi, în general, în toată zona de la Orei la Bielgorod. În prima zi în care a luptat singură, Armata Roşie a reuşit să distrugă aproape cinci sute de tancuri germane şi peste două sute de avioane inamice.

– Mă bucur, replică scurt colonelul, apoi se răsuci pe călcâie şi se urcă grăbit în maşină, unde ridică geamul din cauza aerului rece al nopţii.

– Bolşevic afurisit! spuse colonelul.

– Cum aţi spus, sir? întrebă ofiţerul administrativ, care nu fusese martor la conversaţia purtată eu Lambert.

– Am spus că Lambert este un afurisit de bolşevic

– Lambert, sir?

– Da el. Altfel de ce şi-ar fi scris ”Joe for King” pe avionul său?

– Nu cred că scrie aşa ceva pe avionul lui domnule, spuse ofiţerul administrativ, plin de tact. Ştia că avionul despre care vorbea colonelul era cel al lui Carter.

– Ştiu că acum nu scrie, răspunse colonelul sarcastic. Tocmai i s-a dat un avion nou, astăzi.

Ofiţerul administrativ deschise gura să-l corecteze pe colonel, dar i se păru că n-avea rost să-l contrazică, pentru atâta lucru. Aveau să stea toată noaptea împreună, de ce să-i strice colonelului buna dispoziţie?

– Ah, da, spuse el şi tăcu, urmărind scânteile roşii pe care le împrăştia pipa colonelului, ce pufăia din ea nervos.

– Tocmai mi-a ţinut un discurs despre glorioasă lui Armată Roşie.

– Adevărat, domnule?

– Bineînţeles. Şi n-am de gând să tolerez aşa ceva. Du-mă să-l văd pe băiatul acela care e la prima lui misiune.

– Pilot Officer Fleming. Sir, pe avionul „Z Zebra. E parcat lângă copacii aceia, şofer.

Maşina întoarse şi traversă pista. Colonelul nu părea să fi auzit-ce-i spusese Griffith.

– Scap eu de el,

- Desigur, Sir.

– Şi doar m-a avertizat tânărul Sweet în legătură cu Lambert, chiar azi de dimineaţă.

– Aşa, domnule.?

– Da, a făcut aluzie la faptul că Lambert ar fi comunist. Colonelul râse scurt şi fără chef. Numai că eu nu mi-am dat seama pe moment ce voia să zică tânărul Sweet,

- A spus el că Lambert e comunist? întrebă Griffith, mut de uimire.

– Ei, n-a spus chiar aşa, ţine prea mult la patrula lui şi, apoi, Sweet, este mult prea cumsecade pentru a-l bănui măcar pe un subofiţer deasa ceva. Nu, Sweet mi-a povestit doar un aspect din afurisita aceea de propagandă comunistă pe care o face Lambert la popotă. La început a ezitat, dar după ce l-am obligat să-mi spună, mi-am dat seama cum stăteau lucrurile. Ce părere ai de asta, Griffith?

– Nu ştiu ce să cred, domnule.

– Da, a naibii treabă Griffith. Dacă ajunge la urechile celor de la Comandament să nu-mi spui pe nume, domnule Griffith, dacă nu dăm de bucluc. Colonelul abia îşi aprinsese pipa şi-o şi lovi de scrumiera de metal, s-o golească.

– Aveţi dreptate, domnule:

– Cine spuneai că urmează?

– „Z Zebra”, domnule. Un echipaj cu trei ofiţeri. Căpitanul avionului este ofiţerul Fleming, e la prima sa misiune. Maşina se opri şi Griffith bifă numele lui Fleming pe lista pe care o avea cu sine,

- Al nabii de frig, nu, Fleming? tună colonelul, traversând pista. Griffith, rămas în maşină, răscoli tutunul care arsese pocnit, să se asigure că era complet stins, Cu atâta combustibil, peste tot, fumatul era cu desăvârşire interzis.

Pe aeroport vocile se aud la o distanţă destul de mare, în special noaptea. Battersby o auzise pe şoferiţa oprindu-se lângă avionul „S Sweet” tocmai la celălalt capăt al locului unde erau parcate avioanele.

Răsunară râsete şi Batters auzi foarte clar cum fata spuse „Noroc, Sir” şi el înţelese că aceasta i se

adresase lui Sweet, Batters simţi o strângere de inimă şi fu cuprins de gelozie. La urma urmei, la plecare, lui ii trimisese fata bezele. Se învârti în jurul avionului, inspectând părţile exterioare, Ofiţeriii întotdeauna le suflă fetele mai drăguţe;

Un montor, cu grad de caporal, le turna tuturor ceai îndulcit, în ceşti smălţuite, ciobite şi mirosind a ulei. Ceaiul era însă fierbinte şi bine venit, pe o noapte atât de rece. Digby stătea aplecat peste o roată, cu privirea aţintită în gol, când auzi vocile celor din echipajul lui „Joe for King", care se adunaseră lângă avion şi se certau. Avionul avea un miros caracteristic de lucru nou şi mai păstra încă urme de vaselină pentru protecţie.

– De ce să nu zburăm cu avionul nostru? întrebă Ben Gallacher.

– Întreabă-l pe „Himmler", ripostă Carter. M-ai mai întrebat de zece ori până acum. Se pare că nu siguranţele sunt de vină, dar nu pot să-şi dea scama ce are,

- Şi eu ce sunt aici? se enervă Ben Gallacher, mecanic de bord sau cameristă. Eu de ce nu sunt niciodată întrebat?

– Pentru Dumnezeu, de ce nu poţi să pricepi, cu capul ăla sec al tău, că jucăria este stricată. Şi nu te mai tot agita de colo, colo, că mă enervezi.

– Da' vreau să zbor pe „Joe for King", urlă Gallacher.

Collins, bombardierul care zbura în ultima sa misiune, se scotoci îa buzunarul tunicii de la uniformă şi scoase o bucăţică de cretă, apoi se urcă pe scară şi, aplecându-se puţin într-o parte scrise. Joe for King" peste litera care indica escadrila, iar sub nume mâzgăli o mustaţă uriaşă, şi deasă.

– Acum zbori cu.„Joe for King”, spuse Tommy Carter, aşa că urcă şi prinde-ţi centura de siguranţă. Gallacher se răsuci lovindu-şi în glumă căpitanul Pumnul răsună tare şi fu urmat de o tăcere penibilă. Tommy nu reacţiona în nici un fel, căci îl lovise peste hamurile de la paraşută şi mai mult îl durea pe Gallacher mâna; el nu simţise mai nimic.

Navigatorul de pe „Joe for King”, Roland Pembroke, un tânăr de douăzeci de ani, originar din Edinburgh şi educat la o şcoală particulară, fu cuprins de groază văzându-i pe cei doi certându-se.

Dealtfel, mecanicul şi pilotul nu se înţeleseseră foarte bine niciodată. Gallacher căzuse la examenele pentru cursurile de pilotaj şi era în continuare invidios pe toţi cei care reuşiseră să le treaeă. Pe de altă parte, Tommy poseda acel calm şi acea corectitudine puţin cam exagerate, pe care le au, poate doar poliţiştii. Roland Pembroke făcuse tot ce-i stătuse în putinţă ca să-i apropie pe cei doi, dar în zadar. Se-ntoarse spre caporalul montor şi îl întrebă în şoaptă:

– Ai făcut rost de ce te-am rugat?

– O să ne aştepte tipa aceea de la Bell, Cynthia. Mi-a promis că îmi pune deoparte o sticlă.

– Trebuie şi câteva ceşti, preciza Roland Pembroke, cu accentul său moale, scoţian.

– Pahare, spuse caporalul. Mi-a promis că-mi pasează şi nişte pahare.

– Grozav, spuse Roland. Am mai făcut rost şi de cârnaţi şi cornuri.

Roland îşi împinse echipamentul înăuntru, pe uşa avionului, şi lăsă să-i scape un oftat de uşurare. Sergentul Carter împlinea a doua zi douăzeci şi unu de ani şi tot atunci sărbătoreau şi încheierea ope-

raţiunii lui Tapper Collins. Roland Pembroke plănuise să organieze o petreeere-surpriză, chiar aici, pe locul de parcare al avionului, ca să poată lua parte şi mecanicii. Dar treaba începea prost.

– Am făcut zece zboruri, mai am douăzeci, spuse Pembroke, dispărând pe uşa avionului şi strângând pumnii ca să îi poarte noroc şi să alunge pericolele, aşa cum proceda întotdeauna.

Desigur că istoria vieţii celor care făceau parte din echipajul unui bombardier se putea scrie în nenumărate feluri, dar cea mai sugestivă ar fi fost reprezentarea grafică a riscurilor întâmpinate de acestia, reprezentare care ar fi semănat cu acelea întocmite de societăţile de asigurări. Şansele de supravieţuire începeau prin a fi foarte mici - căci primele trei misiuni erau de cinci ori mai primejdioase decât media. Pe măsură însă ce aviatorii dobândeau pricepere şi experienţă, cu fiecare zbor şansele de supravieţuire pentru fiecare misiune se măreau. Graficul care ar fi reprezentat treizeci de misiuni, cu o rată a mortalităţii de cinci la sută, ar fi fost o linie perfect dreaptă şi orizontală, fiecare misiune prezentând un pericol la fel de mare iar linia se termina la misiunea cu numărul douăzeci. Pe de altă parte s-ar mai fi putut face o reprezentare grafică a stării psihice, calculată după toate canoanele cerute de psihiatri. Pe curbă ar fi apărut influenţa stresului, în momente în care oamenii se aflau faţă în faţă cu primejdia, cu moartea. Această curbă, spre deosebire de celelalte, ar fi pornit din punctul cel mai de sus. Datorită curajului pe care ţi-l dă inconştienţa şi datorită efectului inhibitoriu pe care îl are curiozitatea asupra fricii, starea morală a aviatorilor era foarte bună la primele cinci misiuni,

curba având numai o uşoară coborâre faţă de orizontală, după care începea să coboare până la un punct numit „punct de ruptură” sau „punct critic”, corespunzător cu a unsprezecea sau a douăsprezecea misiune. Apoi datorită unui sentiment de uşurare că supravieţuiseră în cele treisprezece misiuni, curba urca din nou, căci de acum oamenii văzuseră moartea cu ochii, dar erau şocaţi şi ruşinaţi când îşi descopereau propria lor teamă în faţa acesteia. Recunoscând însă aceleaşi spaime ruşinoase şi în privirile prietenilor, încercau să-şi ridice moralul şi, după o uşoară îmbunătăţire a stării psihice, curba rămânea constantă până aproape de cea de-a douăzeci şi doua misiune, când începea să coboare uşor, fără speranţă de revenire.

La cel de-al unsprezecelea zbor, rar existau echipaje care să ceară să nu mai zboare, care să se îmbete sau să intre plângând în popotă. De altfel, foarte puţini erau aceia care ceruseră să rămână la sol, iar teama celor care continuau să zboare era înlăturată într-un fel şi de autorităţi, care ar fi etichetat documentele respectivului individ cu cuvintele „lipsă de tărie morală”, l-ar fi degradat şi i-ar fi luat brevetul, apoi l-ar fi trimis în dizgraţie, cu un petic albastru pe tunică, semn ce n-ar fi dispărut niciodată şi care ar fi constituit o dovadă a slăbiciunii sale, recunoscută în mod oficial şi public.

Cel de-al unsprezecelea zbor era însă marcat de schimbări psihice mult mai subtile şi mai primejdioase fatalism, brutalitate, lipsa oricărui sentiment de părere de rău la moartea prietenilor şi un comportament cu totul nou. Chiar şi cei mai zgomotoşi dintre ei erau acum tăcuţi şi gânditori, în timp ce timizii deveneau adesea gălăgioşi. Tot acum se

contractau ulcere, defecte de auz şi mulţi dintre ei ajungeau surzi de-a binelea, sau apăreau tot felul de boli nervoase, produse de stres, care continuau să-i supere pe cei ce supravieţuiau războiului, mulţi ani după aceea.

Băieţii de pe „Joe for King” plecau în cel de-al unsprezecelea zbor.

Pe de altă parte cei de la „Volkswagen” erau la prima lor misiune, şi întocmai ca un tânăr care se urcă în primul său automobil de curse, erau dornici şi nerăbdători să pornească. Aveau privirile agere şi pătrunzătoare, iar mâinile sigure abia aşteptau să apuce manşele sau să ochească. Departe de ei, Lambert manifesta o totală lipsă de interes. Acesta se simţea ca un bătrân comis voiajor, obosit şi uzat. care se urcă în limuzina familiei pentru a pleca într-o călătorie de afaceri pe care o mai făcuse de câteva sute de ori în viaţă. Era plictisit, zdrobit, cu reflexele amorţite şi, mai presus de orice, îngrozit. Cu toate acestea, o companie de asigurări ar fi putut demonstra că aceşti bătrâni riscă, iar cei ce mor de obicei sunt copilandri din maşinile de curse.

Pilotul Cornelius Fleming şedea la comenzile „Volkswagenului” ascunzându-şi cu greu nerăbdarea şi bucuria de a pleca în misiune. Îi auzi pe băieţi glumind şi le simţi nervozitatea în glas, dar el personal era decis să afişeze o figură sobră, plină de indiferenţă faţă de mecanici. Unul din montori, un londonez care vorbea cu accent cockney şi o voce aspră, intră în carlingă ţinând în mână o cutie de tablă.

- Uitaţi cutia, domnule.

– Da' pentru ce-i asta? se miră Fleming, închise ochii într-un fel care, printre colegii săi de la

facultatea de medicină, însemna o concentrare adâncă.

– În caz că aveţi vreo nevoie, domnule, spuse montorul.

Fleming simţi că acesta îşi bate jop de el şi îl privi bănuitor. Montorul rânji.

– Nu vreţi s-o puneţi sub scaun?

– Nu fi ridicol, spuse Fleming oftând plictisit.

– Cum vrei, şefule spuse montorul şi se-ntoarse, în capătul celălalt al avionului, apoi coborî şi aruncă cutia undeva sub copaci. Asta era nenorocirea cu ofiţerii, nu puteai să le spui niciodată nimic, iar ăsta, cu faţa lui de pederast, îl privise ca un episcop căruia i s-ar fi arătat o fotografie pornografică. Aveau şi ei un singur echipaj cu trei ofiţeri şi tre-buiseră să-l repartizeze tocmai la aceştia. Oricum, tot n-au s-o ducă mult, sărmanii, căci „Zebra” era o adevărată epavă, degeaba o tot curăţau şi o lustruiau şi-i mai dăduseră acum şi alt nume; era o simplă chestiune de timp să se desfacă din încheieturi şi să cedeze.

Fleming îşi dădu seama că-l supărase pe montor şi îşi blestemă, în gând, lipsa de tact, chiar dacă tonul nu fusese decât o glumă. Cel mai greu lucru dar şi cel pe care-l dorea cel mai mult în clipa asta era să devină un adevărat căpitan de avion. Fusese o vreme, când în rugăciunile sale nu cerea decât să i se acorde brevetul de pilot, apoi şi-a dorit numirea într-o funcţie importantă, dar renunţă în curând şi la aceasta, căci un bun căpitan trebuia să fie, în primul rând, un pilot încercat, apoi un gentleman în cel mai adevărat sens al cuvântului, care să nu ţină seamă de deosebirile de clasă, un comandant care să se conducă după principii democratice şi, mai ales,

lucrul cel mai greu din toate, să fie neînfricat şi să-i readucă pe oamenii săi înapoi la bază teferi şi nevătămaţi. Dar, întotdeauna, intervenea blestemata aceasta de diferenţă de grad. Individul poate că n-ar fi spus nimic sau ar fi zâmbit doar, dacă l-ar fi luat peste picioar un subofiţer. Lui Lambert i-ar fi mers, lui îi mergea întotdeauna, orice făcea, tipii aceştia cu câte-o tinichea în piept, şi ciclul de misiuni completat păreau nişte adevăraţi zei în ochii echipajelor lor.

– Bertie! Fleming îl strigă pe mecanicul său de bord, un tânăr căruia, înainte de Fleming, toată lumea îi spunea Bert.

– Da, domnule?

Costumul de zbor al acestuia era cu câteva numere mai mare şi Bert arăta ca un copil îmbrăcat în hainele tatălui său.

– E totul în ordine?

– Da, domnule, totul e-n regulă.

– O să ne ţinem după Lambert, Bertie. Mecanicul dădu din cap.

„E-n regulă”, gândi Fleming ce cuvinte ciudate foloseau.

Lambert fu primul din patrula ”B”, care, urcat în avion, deschise fereastra de la carlingă.

– Se poate pleca, Worthy? La douăzeci de picioare sub el, firele de legătură cu acumulatorul erau branşate.

– Gata!

Lambert scoase mâna afară din carlingă şi arătă cu degetul spre motorul interior din stânga; Worthy făcu semn spre acelaşi motor, apoi îşi învârti degetul, ca şi când ar fi rotit cu el o elice. Lambert apăsă pe butonul de pornire şi se auzi imediat huruitul

compresorului de supraalimentare urmat de un zgomot ca un strănut, apoi pocnetul produs de pornirea motorului, ca un afront adus tăcerii ce domnea peste întreaga regiune. Tuşi de mai multe ori, după care începu să meargă rotund. După aceea porniră şi celelalte avioane, până ce zgomotul celor treizeci şi două de motoare fu reflectat ca un ecou de copacii de la Warrens şi de hangarul negru de metal întocmai ca răpăitul îndrăcit al unei întregi armate de toboşari, porniţi la luptă.

Huruitul îl trezi şi pe bătrânul Sam Thatcher. Acesta se uită la ceas şi văzu că era unsprezece şi jumătate noaptea.

– Iar pleacă, o auzi pe soţie.

- A treia oară într-o săptămână, răspunse Sam. De-acuma va trebui şă-ncep să iau somnifere, nu se mai poate.

Mai erau însă aproape şaizeci de minute până la ora stabilită pentru decolare şi motoarele tăcură la fel de brusc precum fuseseră pornite. Se aşternu din nou o linişte adâncă, întreruptă doar, când şi când, de câte-o înjurătură rostită pe înfundate de cei care continuau să lucreze, la lumina lanternelor şi de conversaţia aviatorilor care aşteptau scurgerea minutelor ce mai rămăseseră până la plecarea în misiune.

Flash Gordon, tânărul miner din Nottingham, privea absent, în gol, pipăindu-şi din când în când buzunarele pline de dulciuri strânse pentru fraţii şi surorile de-acasă. Aşteptă până ce se opriră toate motoarele şi se aşternu liniştea, tulburată doar de avioanele celor de la patrula „A”, tocmai în celălalt capăt al aerodromului.

– Ai făcut o treabă nemaipomenită, spuse Flash. Sergentul armurier merita toată stima, căci se căznise din greu şi reuşise, până la urmă, să scoată o secţiune din hubloul de la turelă. De-acuma n-am să mai trag anapoda în pete de uiei, pe care să le iau drept Ju 88 germane, râse Flash.

– Ţi s-a întâmplat să păţeşti aşa ceva, Flash? se miră armurierul.

– Nu, fiindcă n-am văzut nici un avion de vânătoare, deşi am zburat până acum în cincisprezece misiuni.

Binty Jones, de la mitraliera superioară mediană, trecu pe lângă el, iar armurierul îi strigă;

- După asta mă ocup de a ta, Binty,

– Pe dracu! Eu îmi verific singur hubloul şi tot plexiglasul, în fiecare zi şi n-are nici urmă de zgârietură sau pată şi, chiar dacă ar avea, probabil că n-aş fi atât de tâmpit încât să ochesc în ele.

– Da? eu am avut necazuri din cauza petelor de ulei, nu din cauza zgârieturilor, spuse Flash, furios.

– Nu mă interesează din ce cauză ai avut tu necazuri, dar să ştii că pe mine în turela din coadă nu mă mai prinzi, de-acum încolo, aşa că să nu mă mai rogi să schimbăm locurile, când te-apucă iar afurisitul ăla de guturai al tău, ai înţeles?

– Bine, bine, strigă Flash, în urma lui. N-am sa te mai rog, fii liniştit.

– Dar ai să îngheţi de tot dacă ţi se defectează încălzitorul electric, îl avertiză armurierul.

– Sunt îngheţat deja, răspunse Flash.

– Da, astă-seară e cam rece, îl aprobă, armurierul şi-şi închise până la gât nasturii costumului de zbor, răsucindu-şi de câteva ori în jurul gâtului fularul gros, tricotat de mână. Motoarele de la avioanele

patrulei „A” se încălziseră şi fuseseră oprite. Peste tot domnea din nou o linişte adâncă, iar oamenii aşteptau înfiguraţi plecarea, făcând promisiuni, în gând, lui Dumnezeu; erau unii, care se ţineau de diferite superstiţii, găşindu-şi totdeauna scuze pentru ele.

O muscă bâzâia ameţită pe parbrizul lui Tommy Carter.

– Du-te la culcare, nefericito, spuse Tommy. Nici tu nu ştii să preţuieşti binele..

Lambert îşi vâri în spatele scaunului păpuşa, căreia îi puseseră numele de Flanagan.

– De-acolo nu vede nimic, spuse Digby. Arunc-o aici sa o urc în turela din faţă.

– Las-o, a mai văzut treburile astea şi altă dată, spuse Lambert. S-a obişnuit

Locotenent-colohelul Munro deschise fereastra laterală să mai ia o gură de aer proaspăt, apoi îşi vârî sub scaun bastonul pe care, după cum credeau cei din echipaj, îl purta cu sine în chip de mascotă, deşi, nici în ruptul capului n-ar fi vrut să recunoască aşa ceva. Ridică ochii spre cer şi trase cu putere aer în piept, observând, în acelaşi timp, că Ursa Mare era pe jumătate acoperită şi că norii se-ndreptau de-acum lin înspre Scorpion. De undeva, dintre Copacii învăluiţi în întuneric, ţipă o bufniţă.

– Aţi auziţ-o şi dumneavoastră, domnule? întrebă Jack Hamilton, navigatorul său.

– Da. Asta înseamnă noroc, adăugă el grăbit. Jack îl privi neîncrezător, apoi liniştea se aşternu din nou şi fu spartă doar de pufăitul unui tren care se târa zgomotos către nord. Curând trenul va ajunge în Scoţia, unde se aflau soţia şi fiul său, în timp ce Munro avea să zboare pe deasupra Germaniei. Se

uită la ceas - era devreme, căci nu se întunecase încă şi, spre nord, cerul era purpuriu, cu reflexe verzui.

Zona depresionară care fusese cauza atâtor furtuni pe tot cuprinsul Europei se mutase acum mai spre nord, apropiindu-se din ce în ce mai mult de coasta Suediei, şi cum presiunea aerului se compensa, nu peste multă vreme zona depresionară avea să dispară. Încet, încet, meteorologii îi ştergeau imaginea de pe hărţi, marcând în schimb zona de maxim ce se apropia dinspre vest. Straturile, periferice ale acestei mase de aer care plutea deasupra Angliei alunecau uşor înspre Irlanda şi înspre Golful Biscaia şi Norvegia, unde presiunea era ceva mai scăzută. Coborând, aerul devenea din ce în ce mai cald, iar norii întâlniţi în cale erau evaporaţi. Pe măsură ce se apropia de sol, masa de aer care cobora atingând uşor pământul era deviată de rotaţia acestuia în sensul acelor de ceasornic şi forma un anticiclon ce afecta o întindere de sute de mile; Acest câmp baric depresionar adusese cu el cerul senin şi lumina difuză a apusului, care anunţa încă o zi însorită. Noaptea înstelată era însă friguroasă, căci norii răzleţi nu puteau împiedica căldura emanată de sol să se ridice, din care cauză, temperatura pământului era destul de scăzută. Aviatorii îşi mişcau nerăbdători mâinile şi picioarele ca să se încălzească, îşi frecau palmele şi se plângeau de aşteptarea prea îndelungată.

Trecuse numai un sfert de oră peste miezul nopţii, când, în sfârşit, se văzu mişcându-se primul Lancaster. Toţi aviatorii avuseseră grijă să urineze înainte de urcarea în avion şi înainte de a se încotoşmăna în combinezoane şi lega de locurile pe

care aveau să le ocupe timp de cîteva ore, căci o vezică plină, sau, şi mai rău, un stomac balonat le-ar fi produs, la altitudine mare, nişte dureri cumplite. O felie de pâine prăjită, înghiţită în grabă cu nişte iahnie de fasole întinsă pe ea l-ar fi făcut pe aviator să se chircească de durere. Într-un moment în care s-ar fi simţit, poate cel mai mult nevoia ca el să fie zdravăn. Bombardierele porniră greoaie, cu zgomot, mergând încet împrejurul aerodromului, unii piloţi încercând chiar s-o ia înaintea altora din coada care se formase la capătul cel mai de sud al pistei;

Îndată ce se mişcă şi avionul lui Lambert, „Volkswagenul" îl urmă îndeaproape, nescăpând din ochi luminile de poziţie ale lui „Door", care se tara pe lângă balizele de un albastru palid ale pistei. Fleming se gândea că n-ar fi putut exista un dezastru mai mare decât să-şi prindă o roată în partea de teren moale, din spatele luminilor şi să ţină astfel în loc o escadrilă întreagă. Atinse uşor frânele când se apropiară de drumul spre Ramsey, unde, spre norocul lui, se afla parcat un microbuz Hillman, cu farurile aprinse, altfel Fleming ar fi făcut cu siguranţă un viraj mult prea larg şi şi-ar fi agăţat vârful unuia din planuri în gard. Luminiţa din coada avionului lui Lambert se mişcă din nou. Mulţi bombardieri obişnuiau să-şi atârne câte-o lampă de semnalizare în botul avionului, pentru a-şi lumina pista, la decolare, însă Lambert nu era de acord cu aşa ceva, preferând să se obişnuiască cu întunericul încă de jos, de pe aeroport. Fiecare Lancaster îşi anunţă sosirea pe pistă emiţând în semnale luminoase literele sale de cod pentru turnul de control. La primirea semnalului de răspuns - o

lumină verde - începea rularea, pentru decolare, şi în spate trecea avionul următor.

Lambert aruncă o privire înapoi, unde mecanicii se adunaseră cu toţii la marginea pistei şi le făceau semne cu mâna. Mai veniseră şi bătrânii şi fetele din localitate şi femeile de la cantină, spectatori nelipsiţi chiar şi pe timp de ploaie, întotdeauna prezenţi acolo, la plecarea bombardierelor.

Lambert simţi cum îl învăluie o undă de recunoştinţă.

– Au venit o mulţime de oameni astă-seară, spuse Binty.

– Tot haremul tău, îi răspunse Kosh,

- Da, desigur, chicoti Binty.

John Munro le explicase, de nenumărate ori şi pe îndelete, cum trebuia făcută o decolare corectă, Bambardierele urmau să pornească de la locul unde se aflau parcate, să se alinieze de o parte şi de alta, la capătul pistei, şi imediat ce un avion primea semnalul verde, următorul trebuia să-şi semnalizeze literele de cod.

Un ofiţer de la turnul de control, pe faţa căruia se putea citi o plictiseală nemăsurată, înregistra fiecare decolare şi informa telefonic biroul de operaţiuni, unde se afla un panou mare, aproape cât un perete, împărţit în dreptunghiuri, pe care erau scrise numele fiecăruia pilot, literele de cod ale avionului respectiv, ora precisa a decolării şi ora la care avionul se întorcea din misiune. Fiecare dreptunghi mai avea un spaţiu suplimentar pentru diverse observaţii.

Decolarea însă era o manevră destul de dificilă, avioanele fiind încărcate peste limitele normale practicate în timp de pace. Lambert îşi conduse apa-

ratul întocmai ca la carte şi fără nici o ezitare, iar acesta se ridică firesc, că o pasăre în zbor. Urmă apoi Fleming, cu o uşoară zvâcnire înainte de a se dezlipi de pământ, fiind prima oară când pilota un bombardier încărcat până la refuz cu bombe.

Decolările lui Tommy Carter se puteau recunoaşte dinfr-o mie: acesta acţiona prea mult manetele de gaze, trăgea de manşă prea devreme şi escamota trenul de aterizare chiar înainte de a trece de Witch Fen. În noaptea âeeasta, avionul icni, se poticni şi se balansa atât de rău, încât pe la jumătatea pistei o şi luase razna, îndreptându-se direct către turnul de control, cu o viteză mult prea mare pentru a avea vreo şansă să se mai oprească. Tommy necunoscâhd avionul cel nou, proaspăt ieşit din fabrică, acţionase mult prea mult palonierele, iar în clipa în care-şi dăduse seama că părăsise pista asfaltată, luminile albe ale acesteia şi începuseră să alerge pe sub avion, întocmai ca nişte gloanţe trasoare. Tommy ştia că dincolo de becurile acestea se afla un pământ negru şi moale din cauza ploii, şi încercă disperat să fixeze manşa cu o mână, iar cu cealaltă să împingă maneta de dreapta înainte, pentru a reface echilibrul. Blestemă furios în gând, simţind cum una din roţi şterge marginea ascuţită a pistei, iar Gallacher se lovi cu capul de peretele despărţitor şi mormăi supărat.

Tommy începuse de-acum să se lupte cu avionul.

– Trage de boost, strigă el şi, cu siguranţă că acestea ar fi fost ultimele sale cuvinte, dacă elicele nu s-ar fi proptit în aer cu disperarea unui alpinist ce escaladează un perete abrupt.

Avionul nu putea lua înălţime târându-se doar la câţiva centimetri deasupra ierbii. Trecură clipe lungi

de coşmar, apoi, cu un ultim efort, „Joe for King” al II-lea se ridică, în sfârşit, încet şi ascultător, adulmecând aerul.

În turnul de control, ofiţerul de serviciu, colonelul şi un caporal W.A.A.F. de la controlul zborurilor priveau transfiguraţi de groază cum un colos de aluminiu, încărcat cu explozibil perforant, fosfor, magneziu şi carburant, se îndrepta către ei cu o viteză de peste o sută de mile pe oră. Nimeni nu îndrăzni să facă vreo mişcare, până ce colosul trecu pe deasupra clădirii, la o distanţă de numai zece centimetri de grilaj, zguduind turnul din temelii şi luând cu sine o antenă.

Lui Tapper Collins îi plăcea să stea întotdeauna în faţă, la decolări şi aterizări, cu toate că asta contravenea regulamentului.

– I-am văzut chiar şi faţa bombardierului, şopti colonelul, neputând să-şi creadă ochilor. I-am văzut faţa afurisitului ăla de bombardier.

Şi Tapper îi văzuse pe cei din turn: nişte chipuri albe, împietrite de groază, pe lângă care trecuseră la mai puţin de treizeci de picioare distanţă.

– Maică Precistă! exclamă Tapper. Credeam cam pierdut ceva pe drum.

– Ei, ne-am legănat şi noi puţin, îi explică Tommy,

- Ne-am legănat puţin?! îngână Tapper. Cred că i-am smuls colonelului o şuviţă de păr cu trenul de aterizare.

– Nu era neapărată nevoie să stai acolo, i-o reteză Tommy. Tu ai vrut.

– Eram atât de aproape că dacă întindem mâna puteam să-i mângâi boşorogului chelia.

Unul după altul, avioanele urcară în întuneric, apoi dispărură cu totul; luminiţele colorate din vârful

aripilor treceau ca nişte fulgere multicolore peste Hillmanul învăluit în ceaţă, în care stăteau strâns îmbrăţişaţi Singleton şi iubita sa, şi în care aburii respiraţiei erau încărcaţi de alcool. Cei doi tineri se opriră o clipă din sărutat, urmărind avioanele până ge dispăru şi ultimul dintre ele, „D Dog” ai lui Munro, apoi pământul fu înecat de linişte.

– Ciudat, mi se pare aşa de pustiu când pleacă avioanele, spuse fata.

– Adică ce vrei să spui?

– Nu ştiu, dar parcă începi să te obişnuieşti cu monştrii aceştia de metal, îi întâlneşti pretutindeni, oriunde-ai întoarce capul. Luna trecută, când au fost îndreptate toate spre Yorkshire din cauza cetii, era îngrozitor să vezi aerodromul gol, în timpul zilei, şi secţiile pustii.

– Nu mi-ar părea rău deloc să fie îndreptate în altă parte pentru câteva zile. Eu personal aş avea o viaţă mult mai uşoară, ascultă-mă pe mine, spuse Singleton.

– Mă-ntreb câte s-or mai întoarce, spuse fata.

– E ca un fel de loterie, nu-i aşa?

– În ultima vreme au avut mereu noroc.

– Able a păţit-o săptămâna trecută „U Uncle” cu o săptămână în urmă şi sergentul acela, cum îl cheamă, Lambert, a venit acum trei zboruri cu navigatorul mort la bord.

– Ce bine-mi pare că nu eşti şi tu printre ei, Bert

– Puteam să devin mitralior, dar nu m-au ţinut picioarele.

– N-aş fi putut suporta, pentru nimic în lume, Bert.

Se sărutară din nou.

– Hai, ia-mă în braţe. Singleton o întrebă:

– Ţi-a fost frică astăzi?

– Bineînţeles că nu.
– Ei, ştiu eu că ţi-a fost.
– Puţin.
– E captivant, nu, să ştii că poţi fi înhăţat şi băgat la pârnaie. Nenorocirea mea este că îi cheltuiesc prea repede, îmi fug banii printre degete.
Fata râse.
– Ştii ce mi-ar place să fac într-o seară, cred că ar fi o adevărată surpriză pentru tine. Să pun mâna pe nişte cauciucuri sau nişte benzină. Din asta se câştigă bani, nu glumă.
– Sau să furi nişte băutură, spuse fata.
– Aşa crezi tu, fiindcă n-ai experienţă spuse chelnerul popotei. Sticlele de băutură sunt numărate şi ţinute sub cheie. Ar trebui să fii prea prost ca să-ncerci aşa ceva.
– Cum crezi tu, Bert.
– Doar ţi-am spus că am fost o haimana la viaţa mea, nu? o avertiză el. Şi nu mai chicoti tot timpul, Beryl.
Pentru o clipă, fata fu tentată să-i mărturisească că şi ea avusese de furcă cu legea de nenumărate ori şi deschise gura să-i povestească de ultima ei escapadă, când încercase să jefuiască o casă şi ajunsese la Borstal, dar se gândi că era mai înţelept să tacă, şi surâse misterios fără să mai spună nimic.

Lambert cunoştea ruta care ducea de la Warley la punctele de adunare a bombardierelor, de pe întreaga coastă, aşa cum ştia să meargă de la popotă până la cantonament. De cele mai multe ori zbura drept spre locul de adunare, luându-se după ce-i spunea meteorologul. Cohen refăcea traseul de la Warley la punctul de adunare, trecându-l în coor-

donatele sistemului de navigaţie „G.e.e.” şi apoi de la acest punct începea să calculeze coordonatele reale ale poziţiei avionului în sistemul „G.e.e.”, luând în considerare, bineînţeles, şi corecţiile de vânt.

În noaptea aceasta, Lambert îşi dădu seama, de cum se ridică în aer, că vântul bătea dintr-o direcţie nefavorabilă şi viră către sud, lăsându-se împins de curent spre ruta indicată.

– Trecem peste Southwold, anunţă Digby, care stătea întins în botul avionului şi privea în jos prin hublou.

– O.K., spuse Cohen, care ştia că Digby i se adresase lui; de altfel, aşa făceau întotdeauna.

Cohen citi G.e.e.-ul, notând pe diagrama sa ora la care zburaseră pe deasupra Southwoldului.

– E rost de ceva vânt, căpitane?

– Să vedem, răspunse Lambert. Nu ne putem da seama până nu ne mai ridicăm puţin. La o altitudine mai mare, direcţia vântului poate să fie alta.

– Permiteţi să încerc mitralierele? întrebă Binty.

– Da. Aveţi amândoi permisiunea să le încercaţi, spuse Lambert, ştiind că în clipa următoare Flash avea să întrebe şi el acelaşi lucru. Digby îşi verifică şi el mitralierele amplasate în botul avionului; răpăitul, acestora se multiplică şi se transmise de-a lungul fuselajului de metal, iar din turela lui Digby veni miros de cordită şi ulei ars. Proiectilul trasor ţîşni uşor, desenă o curbă fină în aer şi apoi căzu în mare.

Călătorului zilelor noastre, care zboară la altitudini foarte ridicate într-un avion cu reacţie cu viteză mare şi în cabină presurizată şi etanşă, i-ar fi greu, dacă nu aproape imposibil, să-şi imagineze senzaţia

pe care o trăiau aviatorii acelor vremuri. Datorită motoarelor, întregul avion zăngănea şi vibra din toate încheieturile, în timp ce instrumentele tremurau iar citirile deveneau nesigure. Măştile de oxigen erau absolut obligatorii, iar pentru a comunica între ei aveau nevoie de microfoane şi căşti. La o astfel de înălţime, raportul dintre puterea motoarelor şi greutatea avionului făcea ca acesta din urmă să devină extrem de sensibil la condiţiile atmosferice în care zbura, deşi, pe o asemenea noapte rece, zborul era cu mult mai sigur decât într-o atmosferă agitată de după-amiază de vară. Cu toate acestea, văzduhul era plin de surprize, aparatul se izbea de pereţii denşi de aer, iar când şi când se prăbuşea într-un vârtej ameţitor în goluri mari de aer, aruncându-i pe membrii echipajului când într-o parte, când în alta şi făcându-i să se rostogolească, căci gradul de stabilitate al avionului depindea la fel de mult de capacitatea şi experienţa pilotului, ca şi de forţa lui - manşele nefiind servo-comandate, era nevoie de toată puterea unui bărbat pentru a le acţiona. La toate acestea se mai adăuga şi vibraţia continuă a fuselajului, ce lovea tâmplele aidoma unor ciocănele, făcând dinţii să clănţăne şi şira spinării să se înfioare, astfel că până şi după un zbor fără peripeţii aviatorii se simţeau complet extenuaţi. Digby se aşează lângă Cohen. Avea şi el jucăria lui, un echipament radar H2S pe care trebuia să-l manevreze. Fascicolul de raze al radarului era îndreptat spre lumea rămasă undeva jos, în urmă, reprezentată întocmai ca o imagine radiografică, în care porţiunile împădurite se deosebeau de case şi de cursurile de apă. Adesea, aparatul se defecta, dar chiar şi atunci când

funcţiona normal, imaginea era de multe ori neclară, şi abia dacă semăna cu o hartă. Cohen încercase şi el, cu câteva clipe mai devreme, aparatul radar al cărui ecran era de un verde întunecat şi mat.

– Dar funcţionează, nu vezi? spuse Digby

- Ce ştii tu!

Cohen împinse porthartul la celălalt capăt al măsuţei de navigaţie, aşezându-l astfel ca să acopere bucata de metal strălucitor prinsă în nituri de mecanicii lui Worthington pentru a astupa gaura făcută de o schijă de la artileria antiaeriană.

Cu patru zboruri în urmă, prin gaura aceasta pătrunsese schija care perforase plămânii navigatorului, omorându-l pe loc.

– Nu aşa, dragul meu, spuse, Digby. Împinse porthartul mai la o parte, iar lumina care venea de la mica lampă reglabilă căzu peste petecul de metal lustruit, făcându-l să strălucească întocmai ca un ochi de sticlă.

– Lasă-mă şă-l văd, spuse Digby. Îmi place să cred că trăsnetul nu loveşte de două ori în acelaşi loc. Eu şi cu tine. avem poziţiile cele mai sigure din toată jucăria asta.

Cohen privi plăcuţa de metal şi groaza pe care-o încercase întotdeauna la vederea ei îi dispăru pe dată, - -Toată lumea mulţumită? întrebă Lambert. Din turela sa, Flash Gordon începu să fredoneze destul de fals, pe melodia „Abdul, emirul Bulbul”:

„Era un Avro cu-aripi de modă veche
Cu pânza peticită şi uzată.
Avea Merlini legaţi cu sfericele
Şi nici motorul nu pornea vreodată
Căci el numai pe sol îşi făcea veacul
Iar echipajul se temea de ploaie

Dar într-o zi-l vom face să plutească
Şi toţi se vor mira de-aşa minune".

Flash se opri, aşteptând să audă aplauze sau vreun cuvânt de laudă, dar fu în zadar. În cele din urmă, Binty spuse:

– Da' ştiu că te pricepi la muzică,

- Ţine-ţi fleanca, îl repezi Flash.

– Când o să terminaţi cu cântatul şi sporovăitul, poate o să-mi daţi şi mie voie să vă spun două vorbe, interveni Lambert.

– Domnilor, spuse Digby, am plăcerea să vi-l prezint pe căpitanul acestui avion, geniala noastră gazdă care a renunţat la petrecerea dată în cinstea sa, cu ocazia împlinirii memorabilei vârste de opt-zeci şi unu de ani, pentru a se afla astă-seară în mij-locul nostru. Domnilor, din nou printre domniile voastre, prietenul nostru comun, sergent de aviaţie Samuel Lambert, decorat cu medalia D.F.M.

– Ei, gata, de-acuma, haideţi să ne organizăm şi noi cât de cât, spuse Lambert.

– Pentru orice eventualitate, interveni Jimmy Grimm.

– Pentru orice eventualitate, fu de acord Lambert.

Jimmy Grimm răsuci încet şi cu grijă butoanele aparatului de radioemisie.

– Am primit informaţii noi, legate de direcţia vântului. Vrei să le auzi, căpitane?

– Comunică-i-le lui Kosh, spuse Lambert.

Zburau de-acuma din ce în ce mai sus şi, pe mă-sură ce se ridicau, temperatura scădea cam cu aproape două grade şi jumătate la fiecare o mie de picioare. Îşi închiseră cu toţii costumul de zbor până sub bărbie şi se traseră mâi aproape de radiatoare; iar când ajunseră la opt mii de picioare înălţime, îşi

puseră măştile de oxigen. Avionul continua să urce şi, deodată, intră într-un grup de nori. Desigur că nimeni nu cunoaşte metoda de a afla în ce măsură norii conţin şi cristale de gheaţă până nu intri în pătura respectivă ţinându-ţi pumnii strânşi şi sperând din tot sufletul să nu se întâmple nimic rău. Norul în care intrase acum Lancasterul lui Lambert părea că nu se mai sfârşeşte, în întreg avionul se instalase frigul, care-i făcea să se mişte din ce în ce mai greu. Motorul din stânga tuşi de câteva ori, apoi rămase pe jumătate amorţit..

– Cum e alimentarea?

– O.K., răspunse Battersby.

– Amestec mai bogat de carburant

– L-am mărit deja.

– Bravo, băiete.

Alimentat cu benzină din abundenţă, motorul îşi recăpăta mersul normal.

– Carburatorul e pe cale să-ngheţe, deşi temperatura pare în regulă acum.

– Trebuie să scăpăm imediat de-aici. Lambert cabra avionul, în timp ce Battersby punea motoarele în plin.

– Nu pot să sufăr norii, mărturisi Lambert. Norul în care intraseră întunecă şi mai mult întreaga carlingă.

Battersby îşi făcea de lucru la aparate, arzând de nerăbdare să-i arate lui Lambert de ce era în stare. Motoarele tocmai începuseră să se desincronizeze, când Battersby raportă:

- Presiunile şi temperaturile par în regulă.

Motorul cu pricina începu totuşi să uruie înfundat.

– Ştii de ce face aşa?

– Se răceşte uleiul şi se-nţepenesc angrenajele. Lambert dădu aprobator din cap, apoi spuse

– Poţi să le sincronizezi din nou? Battersby îşi trecu vârful degetelor peste leviere şi după ce găsi motorul dereglat, făcu mai multe încercări şi reuşi să le sincronizeze, să le aducă la bâzâitul lor normal şi regulat; acum, toate mergeau rotund.

– Bravo, Battersby, spuse Lambert. Miky niciodată n-a reuşit să-i dea de capăt.

Battersby nu-şi amintea să fi fost vreodată atât de mândru de sine. Una câte una se iviră deasupra lor-stelele, iar avionul se ridică peste pătura de nori şi manşele acţionate de Lambert nu mai trebuiră forţate căci „Door" atinsese de-acum plafonul său obişnuit de zbor şi, indiferent de efortul depus cu comenzile, nimic de pe lume nu l-ar fi putut face să se ridice mai sus.

Ajuns la plafon, Lambert recurgea întotdeauna la un şiretlic învăţat de la un pilot mai bătrân şi cu experienţă, de pe vremea când zbura pe avioane Whitely. Dacă în timp ce înaintau cu viteză de croazieră, coborau brusc flapsurile cu aproximativ cincisprezece grade, avionul dădea impresia că se izbeşte de un perete de aer, se cutremura din încheieturi din cauza loviturii primite şi se cocoţa cu vreo două sute de picioare; important este că după o astfel de manevră, avionul îşi păstrează noua altitudine permiţându-i astfel pilotului să mai câştige o mie de picioare în înălţime.

Primul salt îi făcu să simtă fiori pe şira spinării, iar Buttersby îl auzi pe Lambert strigând vesel:

– De-acum ne cocoţăm pe tobogan.

Căpitanul Sweet se uita afară, încercând să scruteze întunericul. Văzu sub ei un dreptunghi mic şi luminos şi-şi închipui că era o nouă escadrilă care urca, pentru a se întâlni cu restul avioanelor din coloană. Sweet vedea extrem de bine pe întuneric, reuşind adesea să zărească ţinta, chiar înaintea bombardierului. Nu mai putu observa însă nici un alt avion şi se gândi că, în mod ciudat, cu toate metodele alese pentru ca respectivul convoi să zboare compact, cerul era atât de vast încât îşi termina câteodată întreaga misiune fără să mai zărească măcar vreun avion; bănui că cei care nu vedeau bine pe întuneric îşi completau cu siguranţă întreg ciclul de misiuni fără să zărească ceva. Observă în faţă mitraliera care se mişca de la stânga la dreapta.

– Bombardier, potoleşte-te, nu te mai juca.

– Dar cercetez, domnule. Ăsta-i ordinul.

– Atunci răsuceşte-ţi gâtul, dacă vrei să cercetezi, reteză Sweet, ridicând glâsul

– Dar nu fac decât să menţin cald lichidul hidraulic, domnule.

- De ce ţii neapărat să mă contrazici, Spekey? Sweet se făcu că glumeşte. Stai liniştit şi fii băiat cumsecade.

Pip Speke, un tânăr de optsprezece ani cu mustaţă neagră şi stufoasă şi cu reputaţia de măre jucător de cărţi, şi norocos pe deasupra, coborî din turelă şi, se întinse pe jos în faţa vizorului de bombardament. Majoritatea echipajelor aveau piloţi cu grad de sergent şi, în cele mai multe cazuri, membrii lor erau uniţi, ţineau unii la alţii, ba chiar mergeau în grup să bea câte un păhărel. Unii aveau chiar şi ofiţeri cumsecade în echipaj şi când voiau să-l facă

pe Speke să-şi iasă din fire, îi ziceau c-a dat norocul peste el că putea zbura cu un tip atât de drăguţ şi amabil şi cu simţul umorului cum era căpitanul Sweet, care, în plus, avea şi D.F.C.-ul pe piept:

– Navigator, câte mile mai sunt până la coastă? întrebă Sweet.

– Cam zece, sir

– Cred că ar fi cazul să mai termini cu „cam” în noaptea asta, ce zici, Billi? Bombardier, anunţă-mâ când zăreşti coasta.

– O.K., sir.

Sweet privi în jos. Regiunea era cufundată în beznă dar, cu tot camuflajul, pe alocuri se putea distinge conturul imprecis al oraşelor.

– Navigator, spuse Sweet deodată, cred că zăresc oraşul Lowestoft sub noi şi asta-nseamnă că am ieşit din ruta indicată.

– Sunteţi sigur, domnule?

– „Sunteţi sigur, domnule?” îl îngână Sweet. Da, sunt sigur, domnule. Şi dincolo de oraş văd nişte luminiţe dinspre Yafmouth, ceea ce demonstrează că suntem cu cel puţin zece mile mai la nord de ruta corectă. Urmă o scurtă pauză, în care timp navigatorul calcula fără-ndoială poziţia pe sistemul radar G.e.e.

– Viraţi o sută douăzeci de grade, domnule; spuse acesta. Direcţia vântului este în continuă schimbare;

– Asta-i doar o mică corecţie, pe când eu vreau să mă alătur coloanei în punctul de adunare stabilit, deasupra oraşului Southwold.

– În cazul acesta, întoarceţi complet către sud, să zicem cu o sută şaizeci de grade.

– Asta parcă sună mai bine, bătrâne. Sweet îşi dădu seama că-l supărase pe navigator, şi a supăra

pe cineva era pentru el un lux ce nu şi-l permitea decât arareori.

– Avionul acesta este al comandantului de patrulă, băieţi, şi de-asta trebuie să facem totul ca la carte. Ştiu că sună caraghios, dar dacă începem s-o luăm pe scurtătură, toate celelalte echipaje or să facă la fel, Sweet viră spre sud, îngânând un cântecel, ca pentru sine, apoi se opri brusc şi-i întrebă vesel

– V-am spus bancul cu ofiţerul W.A.A.F. şi cu sergentul?

– Se zăreşte coasta engleză, sir, strigă Pip Speke. De-abia acum îşi puteau da seama cât era de bun camuflajul în Marea Britanie, căci, dincolo de coastă, lumea de sub ei părea într-adevăr cufundată în întuneric.

CAPITOLUL 2

Uriaşa antenă Freya se mişca încet, adulmecând vântul ce bătea dinspre Anglia. Rămase nemişcată pentru câteva momente, după care începu din nou să se rotească, apoi se opri, iar Willi Reinecke îl strigă pe August Bach, care se afla în capătul celălalt al încăperii prost luminate, în formă de T.

– Primul contact, Herr Ober.

Bătălia începea. Trei grupuri separate, folosind absolut toate mijloacele posibile pe care reuşise să le inventeze creierul omenesc, începură să caute prin întuneric.

August urcă în grabă cele câteva trepte de lemn ce duceau spre platforma pe care se află ecranul radar.

– Reperat la orele 23,35 spuse operatorul.

– Lângă Lowestoft. La limita razei de acţiune, observă August. Meritaţi felicitări, căci tipii nici nu au trecut încă de coasta engleză. Freya lucrează bine în noaptea asta!

– De la un timp s-a cam terminat cu bruiajul, după cât se pare, spuse Willi.

– Da, de când s-a extins banda de lungimi de undă, n-au cum să mai bruieze pe toată suprafaţa ei.

– Depinde şi de cine operează radarul.

– Da, depinde foarte mult şi de asta, spuse August zâmbind. Doar ţi-am spus felicitări,

- Le-am comunicat celor de la „Fluko”, spuse operatorul telefonic fiindcă, din câte se pare, ei n-au reuşit să stabilească un contact permanent.

– Bine, murmură August. Aşează raportorul pe hartă, căci, deşi cunoştea toate coordonatele ca pe buzunarul său, îi plăcea să se folosească de raportor atunci când începea să dea instrucţiuni. Willi avea

toată admiraţia pentru această conştiinciozitate, mai ales când o întâlnea la un ofiţer.

– Wiirzburgul roşu să cerceteze zona dintre Ipswich şi Yanrouth de la două sute şaptezeci la două sute nouăzeci de grade. Nu le comunica coordonatele că se lăsa pe tânjală.

– Lowestoft, repetă Willi, uitându-se pe hartă; e mult mai la nord de ruta pe care zboară ei de obicei. Poate că în noaptea asta au de gând să se-ndrepte spre Berlin.

– E cam devreme ca să putem şti cu precizie.

– Poate că ceilalţi zboară totuşi mai la sud. iar ăsta s-a rătăcit şi a ieşit cu câteva mile din coloană.

– Asta-ar explica lucrurile. În orice caz, va trebui să avem răbdare, Willi.

Deodată, aghiotantul strigă

– Aţi avut dreptate Herr Ober, aţi avut perfecta dreptate. A virat drept către sud.

– Eram sigur. Se adună deasupra oraşului Southwold, dădu din cap August. Englezii nu se dezmint niciodată şi nici nu renunţă la tipicurile lor.

Afară, în aerul rece, care învăluia dunele măturate de vânt, echipa de la Wiirzburgul roşu intră în stare de alertă.

Ştiau că cei de la Freya aveau un echipament cu mult mai sensibil decât al lor şi cu posibilităţi mult mai mari de percepţie, dar fascicolul de unde al Wurzburgului era mult mai îngust şi, deci, mult mai precis. Wiirzburgul putea sa „vadă” un avion şi să ştie la ce altitudine zboară, având astfel posibilitatea să alerteze avioanele de vânătoare şi să le trimită pe urmele bombardierelor inamice; Freya era cea care dădea primul semnal de alertare, dar adevăraţii călăi erau Wurzburgurile.

– Nachtjagdfuhrerul[2] ne trimite două avioane Ju 88 de la Kroonsdijk, spuse Reinecke, punând receptorul în furcă. August dădu din cap.

– Să sperăm că sunt piloţi mai vechi, cu care am mai lucrat, remarcă Willi.

– Da, îmi venea să-l omor pe idiotul acela; miercurea trecută, când l-a lăsat pe englez să-i scape, spuse August. Şi când te gândeşti că zbura chiar deasupra lui.

– Da, impulsurile de pe ecran erau absolut suprapuse, preciza Reinecke, dezgustat.

Baracamentul în formă de T se găsea chiar în centrul staţiei Himmelbett, pe care o comanda August, iar de jur împrejur se aflau dormitoarele, popota, garajul auto şi clădirile cu aparatura radar propriu-zisă. În afară de Freya, mai erau două Wurzburguri identice, întocmai ca nişte sfere uriaşe, cu diametrul de aproape şapte metri. Unul dintre ele, cel albastru, menţinea contactul cu avioanele de vânătoare, pe când celălalt, cel roşii, urmărea traiectoria bombardierelor britanice. În încăperea în formă de T, doi operatori specializ în calcularea traiectoriei stăteau ghemuiţi sub platforma uriaşă de lemn ce umplea aproape tot interiorul. Amândoi aveau căşti la urechi şi fiecare se afla în legătură cu unul din Wurzburguri. Cei doi luminau câte un punct de pe harta de sticlă ce se afla deasupra lor, pentru a indica progresul celor două avioane.

De unde se aflau, de pe platformă, August Bach şi Willi Reinecke puteau observa pe ecranul Seeburg din faţa lor cele două luminiţe una roşie şi cealaltă albastră, misiunea lor fiind să le facă pe acestea să

2 Conducătorul Aviaţiei de vânătoare de noapte (germ).

se întâlnească. Apoi, avionul de vânătoare german trebuia să depisteze bombardierul în preajma căruia se afla, poziţia lui exactă, cu ajutorul propriul său detector radar, sau, pe o noapte cu lună, să facă chiar şi contact vizual.

În încăpere fuseseră stinse toate luminile de prisos. Pe ecranul Seeburg nu se observa nici un punctişor luminos, căci avioanele inamice nu intraseră încă în raza de acţiune a Wurzburgurilor. August nu-şi dezlipea privirile de pe harta la scară mărită, care se afla pe perete, iar Willi raporta, la fiecare câteva minute, poziţia coloanei de bombardiere care veneau direct spre ei, zburând peste Marea Nordului, Telefonul zbârnâi înfundat.

Cele două avioane de vânătoare au decolat, spuse Willi.

– Comunică celor de la Wurzburgul albastru să cerceteze zona între 50 şi 70 de grade.

Willi îşi rodea nervos unghiile şi August îşi stăpâni cu greu un zâmbet. Era cel mai greu moment dintre toate Adesea îi depistau pe englezi când aceştia se adunau deasupra coastei britanice, dar, de multe ori, avioanele erau îndreptate în cu totul altă direcţie, iar staţia „Ermine” era doar o părticică dintr-o lungă linie de coastă, şi dacă bombardierele nu zburau spre provincia Ruhr, puteau foarte bine să nu ajungă în raza ei de acţiune, în care caz, cei de aici îşi petreceau toată noaptea muşcându-şi degetele şi blestemându-şi norocul. De un singur lucru era sigur Willi: că în noaptea aceasta pe avioanele lor de vânătoare aveau să zboare cele mai bune echipaje, iar dacă teroriştii s-ar fi aventurat în direcţia aceasta, cu siguranţă că ai lor le-ar fi venit de hac.

– Uite şi bruiajul, spuse Willi, apoi raportă pe un ton mai oficial: Bruiaj aerian asupra antenei Freya, bandă extinsă, aproximativ două sute nouăzeci de grade, relevment constant, cu o uşoară creştere în intensitate.

– Avionul care bruiază ar trebui să vină deci direct spre noi.

– Nu ştiu de ce Nachtjadgfuhrerul nu trimite câţiva băieţi de-ai noştri să-l doboare, remarcă Willi.

– Care-i situaţia?

– N-arată prea rău. Impulsul luminos de pe ecran se vede totuşi destul de clar şi dacă bruiajul devine prea puternic, putem încerca o altă lungime de undă mai puţin aglomerată.

– O să-l depisteze şi Wurzburgul în curând.

– Slavă domnului că nu pot bruia şi Wurzburgul.

– Ei, de-acum le venim de hac, Willi dragă! Din locul unde stătea, August putea să vadă ecranul şi peretele din spatele acestuia. Harta mai mare cuprindea toată zona Angliei de Est până la Frankfurt, pe când cea mică nu reda decât sectorul din supravegherea staţiei „Ermine” şi zonele adiacente. Acum, că se şi dăduse prima alarmă şi toate celelalte staţii fuseseră alertate, acest lucru apărea pe ecran sub forma unor luminiţe aprinse, de culoare verde.

Willi ciocăni uşor şi absent cu creionul în ecran, în timp ce asculta mesajele primite.

– Primul avion de vânătoare pe care l-au trimis se află deasupra noastră, spuse el.

– Dirijează-l spre mare, până la limita razei de acţiune a Wurzburgului. Ia să vedem - dacă vin dinspre Southwold, vor intra în perimetrul „Heinz-Emil 4”. La ce înălţime zboară?

– La cincisprezece mii de picioare şi văd că mai continuă încă să urce.

– Să urce cât mai sus posibil. Willi, ştii că înălţimea e totul.

CAPITOLUL 3

Asta-nseamnă că îmi datorezi opt milioane, trei sute de mii optzeci de mărci, spuse Lowenherz, aranjând din nou piesele pe tabla de şah.

– Din păcate, i-am lăsat în pantalonii ceilalţi, explică Kokke.

La radio, un grup vocal cânta:

„Totul dispare, totul trece,
Şi după ploaie vine timp frumos
Totul dispare, totul trece
Doar dragostea va fi mereu la fel”.

Urmă apoi un cor de bărbaţi cu marşul „Bombe deasupra Angliei”, acompaniat de fanfară.

Izbucni îndată un murmur de voci nemulţumite şi cel care se afla lângă radio îl dădu mai încet, înainte ca ceilalţi să-l ia la rost.

Lowenherz îşi roti privirile de jur împrejur, prin încăpere, unde membrii echipajelor erau răspândiţi peste tot, în cele mai neobişnuite ipostaze unii erau nepieptănaţi, alţii îşi dezlegaseră cravatele sau se descălţaseră şi îşi odihneau picioarele cocoţate pe scaune.

„Arată de parcă-ar fi murit cu toţii, sau ar fi fost gazaţi”, gândi Lowenherz şi, cu toate acestea, daca în clipa următoare la megafon s-ar fi auzit semnalul strident care preceda orice anunţ, toţi ar fi fost în picioare, îndesându-şi căştile pe cap şi făcându-şi de lucru cu tuburile de racord de oxigen sau cu microfoanele şi căştile din cauza cărora arătau ca nişte mecanisme aparţinând unei uriaşe maşinării.

Klimke - operatorul radar de pe avionul lui Kokke - se obişnuise să petreacă câte doua-trei ore la

punctul de alarmă, scriindu-i soţiei epistole lungi şi interminabile, dar, de când aceasta fusese ucisă, anul trecut, prin preajma Crăciunului, Klimke se apucase să tricoteze. În ciuda hohotelor de râs ale camarazilor şi a glumelor pe care le făceau pe socoteala lui, Klimke şedea calm într-un colţ şi tricota fulare pentru toţi cei pe care-i cunoştea, căci nu se pricepea să şi scadă, şi nu putea tricota decât dreptunghiuri. Lângă el, locotenentul Beer, la urechea căruia bâzâia un ţânţar, tresări agitat în somn.

– Ce grup wagnerian, remarcă Kokke, uitându-se împrejur la echipajele care moţăiau. Klimke rânji, dar nu se opri din tricotat. Kokke făcu prima mutare, începând astfel o nouă partidă.

– Chiar atât de prost mă crezi, Kokke? Mă subapreciezi.

– Se poate, Herr Ober, spuse Kokke şi Lowenherz pierdu un pion.

– Ei fir-ar să fie!

– Experienţa se dobândeşte, răspunse Kokke, făcând o nouă mutare.

– Ai să pierzi, pentru că eşti nesăbuit, spuse Lowenherz.

– Da, mă distrez mai bine aşa;

– Asta-i adevărat, îl aprobă Lowenherz.

– Facem un pariu în legătură cu ora la care se ridică primul avion?

– De acord, spuse Lowenherz. La miezul nopţii.

- La miezul nopţii?

– Da, pentru că o noapte de vară scurtă şi cu lună plină înseamnă şi o misiune de scurtă durată - deci, nu poate fi făcută altundeva decât în provincia Ruhr. Şi ca să se poată întoarce înainte de ivirea zorilor şi să aibă timp suficient pentru bombardament, vor

fixa probabil atacul la ora unu. Un Lancaster zboară cu 225 de mile pe oră, deci vor trece pe deasupra coastei britanice cu cincizeci de minute înaintea orei zero. Un radar bun, cum e cel de tip Freya, îi depistează imediat, şi până se ia legătura cu „Fluko” şi cu Nachtjadgfuhrerul trece cam cu aproape un sfert de oră de miezul nopţii.

– Asta înseamnă că nu ne-au mai rămas decât cincisprezece minute. Kokke trebui să ridice puţin glasul, ca să se facă auzit, căci muzica de la radio era din nou destul de tare.

– S-ar putea să rămânem pe loc toată noaptea. Cine ştie dacă ne trimit pe noi în misiune?

– Chiar aşa modest sunteţi, Herr Ober!

– Lowenherz zâmbi. Da, ai dreptate, ne-au mai rămas cincisprezece minute.

– Şi ce-a mai făcut „Sie Wurst”[3] în după amiaza asta?

Printre prietenii de la popota ofiţerilor, gemutlichul[4] Hans Furth răspundea la porecla „Hanswurst”, dar M Kokke ii plăcea să-i spună simplu „die Wurst”, poate şi din cauza că „Wurst” era de gen feminin.

S-a comportat remarcabil de bine; admise Lowenherz, „Oricine se bagă singur în bucluc este un exhibiţionist”, iar el merge la vânătoare de mistreţi doar ca să uite asta, iar cei de la popotă or să facă Wurst din succesul lui.

– „Wurst wieder Wurst” spuse Kokke; Lowenherz zâmbi. „Cârnat contra cârnat” mai însemna şi „dinte pentru dinte”.

– Ştie că-l urăştî?

3 Cîrnat (germ.).

4 Calm (germ.).

– Da; şi sunt convins că are destulă minte ca să mă ierte pentru asta.

Lowenherz dădu din cap, aprobându-l

– Cât altruism! După război va avea probabil o clinică foarte scumpă la Berlin, unde vor veni bătrânele doamne bogate din înalta societate, să facă cură de slăbire.

– Sper din toată inima că după război Berlinul să fie oraşul unde să vină doamnele bătrâne şi bogate şi unde să se servească cele mai alese şi mai indigeste meniuri.

Kokke ridică din umeri,

- Dacă nu Berlinul, atunci poate Moscova, sau chiar New-Yorkul.

– Speram să-l ajute. Pe Himmel, vreau să spun.

– „Stappelhopperul” ăsta nu se ajută decât pe sine. Aceasta era porecla pe care o dădeau nemţii austriecilor, consideraţi a fi nişte oameni foarte schimbători, pe care nu te puteai baza niciodată şi care săreau de la un sentiment la altul, cu cea mai mare uşurinţă.

– Putea să facă ceva cu hârtiile alea, fără să-i mai anunţe pe cei de la S.I.P.O., dar a sărit în sus de bucurie că poate să le arate ce nazist grozav şi credincios este.

– Cât despre ajutor din partea lui, slabă speranţă, spuse Lowenherz; Nu ne putem bizui pe el. Kokke îl privi lung, încurajat de faptul că Lowenherz vorbise la plural.

– Şi dacă am trece amândoi de partea lui Himmel?

– Poftim?

– Dacă am încerca să-l sprijinim amândoi pe Himmel şi să adoptăm punctul său de vedere? Dumneavoastră sunteţi baron şi un as al vânătoarei

de noapte, iar eu aş putea să-l atrag pe bătrân de partea noastră!

– Pe Redenbacher?

– Cred că aş reuşi.

– Ai foarte puţine şanse,

- Prea puţine pentru dumneavoastră?

– Ascultă... protestă Lowenherz, râzând încurcat. Aşa ceva nu se propune la modul ăsta şi nu aici.

– Dar când o să mai am ocazia? Mâine, pe vremea asta, cel care v-a iniţiat în tainele meseriei va fi trimis într-un lagăr de concentrare,

- Nu v-a fi trimis într-un lagăr de concentrare ci la o închisoare civilă, unde-l vor ţine pentru anchetă şi pentru proces.

– Frumoasă deosebire. Şi, apoi, or să-i facă morală şi or să-i dea drumul, nu?

– Nu vrei să discutăm mâine.

– Dar, Herr Ober, nu putem lăsa totul pentru mâine, protestă Kokke.

– Aşa spunea şi Himmel.

– Exact. Negriciosul Kokke îşi trecu gânditor degetele prin barba scurtă şi ţepoasă.

Se auzi un ţăcănit şi bâzâitul unui microfon. Bubi se trezi, strănută, căscă, apoi se apucă să miroasă cizma lui Lowenherz.

– Vezi Kokke, dacă făceai pariu, acum ai fi câştigat. De data asta am greşit, văd că englezii vin mai devreme.

Kokke nu răspunse. Lowenherz se uită împrejur, prin încăpere. Nimeni nu se mişcase, dar trupurile le erau încordate ca nişte arcuri.

La punctul de alarmă erau montate doar nişte beculeţe roşii care pâlpâiau şi la a căror lumină nu se putea citi, abia dacă vedeau să joace şah. La ca-

pătul celălalt al baracamentului se afla un acvariu uriaş de sticlă, în care înotau, leneş, peşti tropicali.

Lowenherz îşi aminti de ziua când fusese adus acvariul, într-un camion de mare tonaj, împreună cu cinci oameni care lucraseră timp de trei zile ca să-l instaleze. Totul fusese făcut din ordinul înaltului Comandament.

În acea perioadă, întreaga flotilă tocmai rămăsese fără muniţii şi, cu toate acestea, intervenţiile făcute ca maşina ce adusese acvariul să fie trimisă după muniţii se soldaseră cu un eşec. Lowenherz îşi aminti şi de bătăliile din timpul iernii de la Moscova, când oamenii degeraseră în uniformele lor subţiri de vară. La ultimul pod aerian de la Stalingrad le aduseseră prezervative, îşi aduse aminte şi de zarva care se făcuse ca să se salveze motorul vechiului Junkers avariat, ca să-şi dea seama după aceea că de fapt era un motor englezesc.

Luftwaffeul acesta afurisit era condus prost, din cauza favoritismului politic şi a fanatismului. „Raportul asupra metodelor de congelare” pe care i-l arătase Himmel nu era departe de povestea cu acvariul.

– Voi fi alături de Himmel, gândi Lowenherz şi, deodată, îşi dădu seama că o rostise cu voce tare. „Dumnezeule, gândi el, iar blestematul acesta de acvariu.”'

– Vă mulţumesc din suflet Herr Ober, spuse Kokke, ştiam că aşa veţi face până la urmă!

„Sunt un idiot”, îşi spuse Lowenherz, întrebându-se dacă mai putea ieşi cumva din încurcătura în care se vârâse.

Se auzi din nou ţăcănitul microfonului, apoi vocea dispecerului care anunţa:

– Achtung[5] Achtung! Oberleutnant Lowenherz, Maior Redenbacher şi Leutnant Kokke să fie imediat gata; Oberfeldwebel Himmel, Leutnant Beer şi Feldwebel Schramm au fost anunţaţi.

Mesajul se întrerupse cu acelaşi ţăcănit metalic.

- Mulţumesc, spuse Kokke, trăgându-şi fermoarul combinezonului de zbor. O să-i facem praf, Herr Ober!

– De ce crezi asta? întrebă Lowenherz, plin de amărăciune.

Îşi adunară în grabă lucrurile şi se îndreptară spre ieşire, sărind peste picioarele întinse ale celor care dormeau. Lowenherz observă că operatorul radar de pe avionul său îşi trăgea cizmele şi-l făcu atent pe Mrosek, observatorul său bombardier, să se pregătească şi el.

– Lasă tricotatul, Klimke, strigă Kokke, apoi se întoarse spre Lowenherz.

– Sunt aproape convins că-i vom face praf tocmai pentru că suntem o combinaţie atât de ciudată, spuse el râjind.

Lowenherz dadu din cap cu neîncredere.

– Hals und Beinbruch ! spuse el.

Când cineva îşi exprimă dorinţa ca prietenul său să-şi rupă gâtul şi un picior, înseamnă că îl păcăleşte pe diavol, iar prietenul se întoarce nevătămat. Kokke-i făcu cu mâna, în semn de recunoştinţă:

– Luaţi-vă bonetele de la uniformă, le strigă Lowenherz celor doi servanţi din echipajul său, Sachs şi Mrosek. Aceştia-şi fluturară bonetele noi de pânză, iar Lowenherz le răspunse strângând-o la rândul său pe-a lui sub braţ.

5 Atenţie! (germ.).

Dacă din nenorocire ar ajunge pe un alt aerodrom, poliţia militară le-ar trage o săpunealã zdravănă în caz că i-ar găsi fără chipie.

Lowenherz insista întotdeauna ca cei doi aviatori să fie complet echipaţi, conform regulamentului.

Porniră spre avion poticnindu-se din când în când, încărcaţi cu un pistol, o centură plină cu cartuşe de semnalizare, o barca pneumatică de salvare, veste-salvare, paraşute, raţii de concentrate conţinând fier, tablete pervitin şi lanterne.

Afară se făcuse destul de răcoare, iar vântul care adia dinspre mare mirosea a alge şi a apă sărată.

Avioanele erau gata de plecare iar echipajele anticipau atmosfera călduţă pe care aveau s-o în tâlnească în carlingă. Lowenherz îşi aruncă chipiul cu calotă înaltă în spatele, scaunului şi verifică dacă legăturile radio erau conectate cum trebuie la costumul de zbor, apoi după ce-şi ataşă şi tubul de oxigen, se-ntoarse să vadă dacă făcuse şi echipajul acelaşi lucru. Mâinile lui îndeplineau cele şaizeci de mişcări consecutive pe care la şcoala de pregătire trebuiau să le facă legaţi la ochi.

Beculeţele roşii şi verzi de pe tablou se aprinseră în timp ce mecanicii se agitau în jurul roţilor şi al palonierelor.

Lowenherz îl privi pe Mrosek, care şedea lângă el. Observatorul era un locotenent în vârstă de numai nouăsprezece ani, cu o claie de păr negru şi faţa ciupită de vărsat, la care îţi atrăgeau imediat atenţia incisivii ieşiţi tare în afară, ceea ce-l făcea să aducă foarte mult cu o rozătoare; asemănare sporita de pieptul îngust, statura scundă şi agilitatea extraordinară a mişcărilor. După ce se trăgea cu tunurile şi mitralierele, Mrosek avea misiunea să se

târască ca un şarpe, cu capul înainte, până la botul avionului şi să monteze încărcătoarele pline, deşi aceasta părea o treabă destul de dificilă chiar executată la sol, dar Mrosek o încercase de nenumărate ori, în timp ce Lowenherz aducea avipnul într-un picaj ameţitor înainte de a vira pentru un nou atac.

Tatăl tânărului era şeful unei staţiuni viticole din Heidelberg şi probabil că viaţa în apropierea vinului îl făcuse pe Mrosek să fie întotdeauna atât de bine dispus.

Ii aruncă în grabă lui Lowenherz rânjetul său de şobolan şi-şi duse repede binoclul la ochi, mai înainte de a fi întrebat dacă echipajul la bord era complet.

– E totul în ordine? îl întrebă Lowenherz, mai mult de formă, pe operatorul radar, răsucindu-se în scaun spre aceasta. Sachs îi zâmbi respectuos, făcându-i semn cu mâna sa albă şi delicată cu unghiile tăiate cu grijă. Feldwebelul Sachs avea tot nouăsprezece ani şi era născut la Hanovra, fiind, datorită părintelui său, un „nouveau-riche”[6] ambiţios şi stăpânit de o teamă plină de respect pentru Baronul Victor von Lowenherz - Grawier, căruia încerca să-i copieze felul de a vorbi, gesturile, mersul, ba chiar şi curajul.

„Sachs Saxonul”. Lowenherz se întrebă de ce se făceau întotdeauna glume pe socoteala acestora şi a puterii lor extraordinare de muncă când asta nu era decât o virtute lăudabilă. Râdeau până şi de accent. „Nu, tinere, cenuşa bunicului tău nu va sta într-o urnă pe şemineu, ci va fi pusă într-o clepsidră, căci noi, saxonii muncim cu toţii - aşa că să muncească şi bunicul!”

6 Parvenit (franc!)

Tatăl lui Sachs, zidar de meserie, se lansă în afaceri împreună cu cumnatul său prin 1935, când începu construcţia fortificaţiilor din vest, aprovizionând şantierele cu bare de oţel pentru structurile de beton armat, iar în 1940 firma şi ajunsese pe lista Bursei din Hamburg şi, în ziua publicării, mai multe oficialităţi de la organizaţia Todt[7] primiră în mod gratuit acţiuni pentru tânăra şi ambiţioasa companie, care tocmai pornise cu dreptul în afaceri.

În 1941, refuzul Marii Britanii de a ajunge la o înţelegere se soldă cu începerea unei construcţii de proporţii - Zidul Atlanticului - cel mai mare proiect de inginerie din istoria arhitecturii, care duse la deformarea coastelor de nord ale Europei şi care înghiţea în continuare zeci de mii de tone de beton armat şi un număr nelimitat de bare de oţel.

Georg purta un ceas de mână elveţian, din aur, subţire ca un pfening. Avea butoni de jad, pantofi făcuţi de comandă, iar sub uniforma de subofiţer rufaria de corp era toată de mătase.

Când călătorea la Amsterdam conducea un automobil de curse nou-nouţ, iar la sfârşit de săptămână venea să-l ia Mercedesul tatălui său, cu şofer şi cu steguleţul trustului Todt fluturând în bătaia vântului.

Spre marea dezamăgire a părintelui său, Georg Sachs căzuse la examenul de pilotaj, nereuşind să ajungă decât operator de radar. Băiatul însă punea suflet în meserie şi o făcea extrem de bine şi cu multă conştiinciozitate, motiv pentru care, din toată escadrila, Lowenherz îl alesese tocmai pe el, pentru

7 Organizaţie înfiinţată de ing. Fritz Todt (general şi ministrul armamentului în 1940) ocupându-se de construirea de autostrăzi, fortificaţii etc.

avionul său. Întotdeauna în ultimele minute ale interceptiei, Georg ştia că avionul se află sub comanda sa şi, după cum îi spunea adesea şi tatălui său, în clipa în care trebuiau să-i ucidă pe englezi, Baronul Victor von Lowenherz devenea doar un fel de supraveghetor al avionului.

– Totul e gata, Herr Ober, spuse Georg Sachs. Se auzi o voce de la postul de comandă:

– Maiorul Redenbacher se va îndrepta spre Staţia „Tiger”: cerc în jurul farului, baliză la o înătlţime de cinci mii de metri. Locotenentul Kokke va zbura spre staţia „Ermine”: cerc în jurul farului, baliză la o înălţime de cinci mii de metri, iar Oberleutnant Lowenherz, spre staţia „Gorilla”: cerc în jurul farului, baliză la înălţimea de cinci mii de metri. Fiecare pilot confirmă ordinul primit.

– Trecem pe oxigen, spuse Lowenherz. Unii aşteptau să se ridice la peste o mie două sute de metri, dar Lowenherz ştia că lipsa de oxigen noaptea scădea capacitatea de vedere.

În jurul vechiului Junkers 34, acum epavă, erau instalate becuri roşii, să nu se izbească de el, pe întuneric, avioanele care decolau sau aterizau.

Rulară pe pistă, trecând pe lângă avionul avariat pe cât de repede le permiteau normele de. siguranţă. Lowenherz ştia că pământul era destul de moale şi avu grijă să nu apuce pe scurtătură. În partea cealaltă a aerodromului, cei de la turnul de control zăriră luminile de marş ale lui Lowenherz şi, îndată ce avionul ajunse la capătul pistei, aprinseră balizele pentru decolare.

– Liber „Katze 1”, spuse ofiţerul de la turnul de control, fără să mai aştepte ca Lowenherz să ceară permisiunea de decolare.

Dinspre Ijsselmeer veneau rafale de vânt care balansau avionul ca pe o jucărie, Lowenherz trase de manşă; acul variometrului îi indica acum că urca în mod constant, menţinându-şi în acelaşi timp şi viteza neschimbată. Lowenherz stinse luminile de marş din vârful aripilor. De altfel, nu mai exista nici o lumină, cu excepţia celor de la tabloul de bord.

Orizontul artificial cu avionul său minuscul, de culoare verde strălucitoare, se înclină puţin, apoi se întoarse pentru a urma ruta spre „Gorilla”, în direcţia sud. Pista se vedea întocmai ca un dreptunghi foarte lung, cu laturile luminoase. Trecu pe sub avion, devenind din ce în ce mai mică, apoi dispăru cu desăvârşire. Urmă Kokke, iar după el venea, probabil, Redenbacher şi, fără îndoială numai acesta era motivul pentru care cel din urmă avion decola ca la carte. Panoul frontal de la parbriz era fixat în balamale pe centru, iar Kokke îl lăsă puţin întredeschis, căci, întocmai ca celor mai mulţi dintre piloţi, îi plăcea să audă zgomotul motorului cât mai clar cu putinţă şi să simtă curentul de aer rece care se strecura şuierând prin deschizătură.

Coada avionului se ridică uşor şi începură să plutească. Locotenentul Klimke, operatorul radar, simţi curentul de aer rece la ceafă, şi-şi înfăşură înfrigurat fularul pe care şi-l tricotase singur, privi în jos la clădirile aerodromului, care plutiră pentru câteva secunde, dispărând apoi sub aripa stângă.

– E îngrozitor de frig, aici în spate, spuse el. Închide..

Înainte de a se fi inventat radarul şi de a fi mânuit de inşi pricepuţi, cu experienţă, puţini şi-ar fi imaginat, cât de multe păsări mai zboară încă după căderea întunericului.

În noaptea aceasta, un stol de aproape o sută de pescăruşi, goniţi dinspre ocean de vremea care se stricase, se îndrepta spre satele de lângă Ijsselmeer, unde pescarii îşi puseseră peştele la uscat. Opt păsări din acest stol uriaş loviră avionul „Katze 5”. Două dintre ele fură ciopârţite de elice, trei loviră carlingă motoarelor şi. dispărură sfârtecate în bucăţi pe conductele instalaţiei de aspirat aer, iar alte două izbiră bordul de atac al unei aripi şi se despicară ca nişte ouă tăiate în jumătate.

Dar dintre toate, cel mai mare rău îi pricinui pescăruşul care intră în carlingă prin deschizătura lăsată de Kokke la parbrizul său.

În clipa în care pătrundea în carlingă, pasărea nu măi avea nici cap şi nici aripi, nefiind decât un hoit plin de sânge şi pene, întocmai ca un boţ, care-l izbi pe Kokke drept în faţă, producându-i o fractură de craniu, multiple fracturi ale oaselor pometţilor şi septului, scoţându-i ochii şi dislocându-i unul din maxilare, căci, deşi nu cântărea mai mult de o jumătate de uncie, venea cu o viteză de două sute de mile pe oră. Era greu să-ţi dai seama. unde. se terminau rămăşiţele pline de fulgi ale păsării şi unde începea faţa lui Kokke. Acesta îşi pierdu aproape numaidecât cunoştinţa, dar un reflex îndepărtat ordonă mâinilor sale să tragă de manşă.

Nici observatorul şi nici Klimke nu realizară ce se întâmplase, nici chiar atunci când carlinga se umplu de pene ce începură să plutească albind totul împrejur. Kokke murea, din punct de vedere medical era probabil mort, şi, cu toate acestea, braţele sale musculoase se luptau cu comenzile cu toată puterea unui om viu. Din nefericire însă, Kokke nu-şi conectase cordonul radio, fişa din capătul firului de la

caschetă căzuse într-o deschizătură, pe unde trecea de fapt manşa, iar pentru a trage manşa înapoi şi a lua înălţime, ar fi trebuit să zdrobească fişa de conectare.

Avionul Ju 88 se prăbuşi în Ijsselmeer aproape în picaj vertical. Terminandu-şi ca greu fraza începută, ca şi când totul ar fi depins de asta, Klimke suspină: „...hubloul” „. şi în clipa următoare muri.

Valurile înalte de aproape un iard înghiţiră avionul întocmai ca pe o stridie. Toţi din echipaj muriseră, căci, în momentul impactului, din cauza şocului produs, le fusese zdrobită coloana vertebrală. Avionul negru alunecă în apa întunecată, continuând să se rotească şi poticnindu-se, întocmai cum făcuse în aer, până ce, cu un ultim spasm, uşor, atinse fundul mării. Coada se rupse imediat, în timp ce fuselajul fu învăluit de apă mâloasă iar barca de salvare de culoare galbenă ţâşni din compartimentul său aflat în partea frontală a ampenajului.

Se auzi sâsâitul aerului apoi urmă o învolburare de ape şi barca se umflă, urlând aidoma unui monstru dement. Pe măsură ce aerul pătrundea înăuntru, barca lua forma unui cerc perfect, de culoare galbenă, care se ridică, împiedicat deodată în zvâcnirea sa de cablul lung, de şase picioare şi se opri la numai o jumătate de metru de suprafaţă, întocmai ca o sculptură avangardistă echilibrată pe cablul rigid şi rotită uşor de curent ca un inel pe degetul unui magician. Pluta rămase astfel timp de mai multe luni, răsucindu-se ba în lumina soarelui, ba în întuneric şi atrăgând peşti nesăbuiţi, până ce, încet, încet, se scufundă din nou pe fundul oceanului, când cadavrele celor trei aviatori fuseseră devorate de tipări.

– Am pierdut contactul radio cu locotenentul Kokke de pe „Katze 5” raportă radiotelegrafistul de sol.

– La dracu şi cu afurisitele astea de anarate; spuse ofiţerul. N-are nici două minute de când a decolat. Trimite-l pe Lowenherz spre „Ermine”, căci cei de acolo nu mai au astâmpăr, şi spune-i lui Kokke să se-ntoarcă la bază. Mai mult ca sigur că i s-a defectat aparatul de emisie, dar de auzit te-aude.

Operatorul aprobă dând din cap şi potrivi lungimea de undă corectă pentru a-i comunica lui Kokke că emiţătorul său nu mai funcţiona.

– Anunţ - sunt surd, spuse el. Anunţ, sunt surd.

Lowenherz râse receptând mesajul, închipuin-du-şi-l pe Kokke înjurând, probabil, de mama focului, îi ordonau să se întoarcă la Kroonsdijk, dar lui Kokke precis că nici prin gând nu i-ar fi trecut să facă una ca asta, ci, cu siguranţă, avea sa încerce să pătrundă în coloana de bombardiere să dea peste vreun avion englez şi să-i doboare fără ajutorul radarului.

Operatorul radar de pe avionul lui Lowenherz îşi potrivi aparatul pentru a prinde staţia „Ermine”, - Ordin! îndreptaţi-vă spre „Heinz Emil 4” rosti o voce necunoscută de la „Ermine”

„Heinz Emil 4” se afla la jumătatea drumului spre Anglia, aşadar el avea să fie primul pilot care să pătrundă în convoiul de bombardiere. Noaptea începea promiţător.

CAPITOLUL 4

Bombardierele zburau tot mai sus şi, în ciuda ordinelor primite, de a păstra o anumită înălţime, majoritatea piloţilor luau înălţime, menţinând avionul cabrat până la limitele tehnice permise de siguranţa zborului, numai atunci manevrând trimerii pentru readucerea aparatului în poziţie normală.

Câteva Stirlinguri mai vechi nu puteau depăşi înălţimea de unsprezece mii de picioare; nici cele mai bune dintre ele, cu toate că atingeau optsprezece mii de picioare, nu reuşeau să iasă din raza de bătaie a artileriei antiaeriene de 8,8 cm. Avioanele bimotoare de tip Wellington, chiar şi cele mai vechi, aveau însă performanţe mult mai bune, atingând aproximativ douăzeci şi patru de mii de picioare, deci ridicându-se cel mai sus dintre toate tipurile de avioane din coloană.

Lambert îşi împinse Lancasterul până aproape de înălţimea de douăzeci şi una de mii de picioare, aranjând în aşa fel comenzile încât avionul să zboare numai pe pilot automat. Simţi elevatoarele izbind, pe măsură ce se ridicau. Lambert corectase capul la compas, având în vedere vântul care-şi schimba mereu direcţia şi reuşise astfel să traverseze coasta britanică şi să ajungă la punctul de adunare indicat. În cabina de navigaţie, Kosher urmărea impulsurile ce apăreau pe cadranul osciloscopului, stabilind apoi poziţia lor pe hartă. Făcu un semn cu creionul pe diagramă, calculând cât mai aveau până să ajungă deasupra ţintei.

– Mai sunt cincizeci de minute până la T.O.T.[8], anunţă el.

Intraseră de acum în raza de acţiune a staţiei „Heinz Emil 4” şi se aflau în capul convoiului de bombardiere, deşi cei de pe „Creaking Door” habar n-aveau de treaba aceasta, care, de altfel, nici nu reprezenta vreo realizare nemaipomenită. Coloana era întocmai ca o lespede greoaie şi voluminoasă, formată din avioane ce zburau cam la cinci-prezece

8Time over target : durata executării focului asupra unui obieetiv de către aviatie (engl.),

mile distanţă, de-o parte şi de alta a rutei indicate, şi fusese stabilit să nu depăşească două sute de mile în lungime. Aceasta însemna că atunci când „Creaking Door” se afla deasupra Mării Nordului, ultimul avion din coloană abia decola.

În noaptea aceasta vizibilitatea era redusă şi doar zgomotul celor două mii opt sute de motoare de mare performanţă marca trecerea bombardierelor. Fiecare din motoare necesitase un timp de fabricaţie egal cu timpul afectat construirii a patruzeci de motoare simple, de automobil, iar orele de muncă pentru asamblarea unui avion cu patru motoare ar fi fost de ajuns pentru construirea unei mile de autostradă, căci numai în timpul necesar montării echipamentului radar şi a echipamentului de radioemisie s-ar fi putut fabrica peste o sută de aparate de radio. Cantitatea totală de aluminiu folosit se ridica la cinci mii de tone, sau echivalentul a unsprezece milioane de crătiţi, deci, în bani gheaţă, şi la preţurile din 1943, cu dobânzile calculate la minimum, un Lancaster costa cam patruzeci şi două de mii de lire sterline, iar pentru pregătirea unui singur echipaj se cheltuiau cam zece mii de lire, sumă care, la acea vreme ar fi fost mai mult decât suficientă pentru a trimite fiecare membru din echipaj să studieze timp de trei ani la Oxford sau Cambridge. Dacă, la toate astea, mai adăugăm încă treisprezece mii de lire pentru muniţii, combustibil, întreţinerea şi instruirea mecanicilor, totul calculat bineînţeles la preţuri minime, reiese că fiecare bombardier reprezenta o investiţie publică în valoare de aproximativ o sută douăzeci de mii de lire sterline. Aşadar, fără a mai include avioanele de tip Mosquito, prevăzute cu echipament radar pentru

raidurile de hărţuire asupra Berlinului, avioanele unităţilor O.T.U[9], care împrăştiau manifeste deasupra oraşului Ostend, zborurile de instrucţie, diferitele transporturi sau orice alte acţiuni ale Comandamentului Aviaţiei de coastă, această flotă aeriană costa aproape optzeci şi cinci de milioane de lire.

Şase bombardiere se întorseseră deja - acestora li se spunea de obicei, „bumeranguri”. Nici un membru al echipajului nu era bucuros să eşueze, căci în cazul în care nu bombardau ţinta, misiunea nu se adăuga la numărul celor necesare pentru a completa un ciclu. Un Lancaster reuşise să ajungă până deasupra coastei, cu un radiator care curgea; motorul interior stâng abia se mai vedea din cauza vaporilor care se formaseră. Unui Stirling i se defectase radioemiţătorul iar pilotul de pe un Wellington acuza dureri insuportabile de stomac aşa că se întoarse chiar înainte de a ajunge deasupra coastei Olandeze. Un alt Lancaster, care decola de pe un aerodrom din Lincoln, se balansa atât de tare încât una din roţi intră prin acoperişul unui hambar şi când avionul se ridică în aer, nu-şi mai putu escamota trenul de aterizare, îndoit; în plus, avea şi carburaţia defectă. Avionul continuă să se rotească în cercuri deasupra bazei sale, aşteptând ordine de la turnul de control, ca după ce va consuma destul carburant pentru a ajunge la greutatea de siguranţă la aterizare, să încerce să revină la sol.

La Warley Fen, John Munro făcu o decolare absolut perfectă, în ciuda faptului că-i explodase o roată de la trenul de aterizare. Munro corectase dezechilibrul

9Operaţional Training Unit:Unităţi de instrucţie operativă (engl)

fără nici un pic de efort şi atât de lin, încât doi dintre membrii echipajului, său nici măcar nu băgară de seamă ce se întâmplase. Desigur insă că Munro avea să dea de greu la întoarcere.

„Creaking Door”, „S Sweet”, „Volkswagen4 şi „Joe for King” zburau acum cam la o jumătate de milă distanţă unul de altul. Avionul lui Lambert se afla, însă, cam la două mii de picioare deasupra celorlalţi, iar acest lucru nu-l ştia decât o singură persoană, operatorul radar de la „Ermine”, care urmărea luminiţele ce alunecau pe ecran. Lambert zbura la înălţimea maximă la care s-ar fi putut ridica avionul; în mâinile sale, manşa devenise inertă. Sus, deasupra lui, atingând aproape stratosfera, se vedeau nori lungi, cirus, întocmai ca nişte funii de paie răsucite. Până acum nu zburaseră pe direcţia vântului, dar acesta, continuând să bată din spate, îi devie, aducându-i pe linia sa. Deşi norii prevesteau ploaia, Lambert nu se temea de ea, ci de un pericol Mult mai apropiat şi mai grav. Norii erau albi şi strălucitori, în bătaia lunii care nu se ivise încă deasupra liniei orizontului. În curând avea să apară, luminând cerul şi destrămând perdeaua de întuneric a nopţii.

Radarul „Freya” îi înştiinţase pe cei trei bărbaţi din echipa Wurzburgului, care veşnic se plângeau de frig, de ruta coloanei de bombardiere. Aceştia înclinară puţin oglinda şi, deodată - de-a lungul ecranului radarului - alunecară patru impulsuri: „Door”, „Sweet”, „Volkswagen” şi „Joe for King”. Operatorul numărul unu nu observă trei dintre impulsuri, dar îl prinse pe cel de-al patrulea şi se acordă la lungimea de undă a acestuia.

În sala radar de supraveghere şi conducere a luptei era întuneric şi nespus de cald, iar August stătea atent şi nemişcat ţinându-şi respiraţia, întocmai ca un pescar, când vede că pluta undiţei începe să se mişte.

– Wiirzburgul roşu a făcut contact la „Heinz Emil 4”, Herr Ober, spuse Willi Reinecke.

Era întocmai cum prevăzuse August. Acesta urmări luminiţa albastră care reprezenta avionul de vânătoare pilotat de Lowenherz şi care se afla la aproximativ zece mile distanţă de luminiţa roşie.

– Întrebare: „Katze 1” comunică altitudinea şi relevmentul, spuse August, care voia doar să verifice.

Îi răspunse Sachs,operatorul radar, din spatele pilotului. Lowenherz, auzind comanda, micşoră la minimum luminozitatea la tabloul de bord şi se aplecă mai în faţă spre ecranul întunecat. Auzea vântul care izbea în încheieturile şi armăturile avionului;

– Ordin: „Katze 1”, Caruso zece stânga, spuse August şi Lowenherz atinse imediat palonierul, conştient că trebuia să urmeze fiecare instrucţiune îndată ce o primea, căci un Junkers masiv, cu antenele sale imense, nu era cu mult mai rapid decât un Lancaster, şi tot din acelaşi motiv, viteza sa minimă pentru portantă era mai mare.

– Este o intercepţie faţă-n faţă, spuse August, îl voi aduce uşor la nord de bombardierul englez.

– Anunţăm: film prost, spuse Lowenherz. Erau cuvinte de cod şi însemnau vizibilitate proastă. Willi Reinecke bolborosi indignat:

– Întotdeauna se plâng.

Urmări luminiţele care se deplasau pe ecranul de sticlă mată, făcând însemnări cu un creion de ceară ca să poată vedea în ce măsură traseele celor două avioane erau convergente.

Luminiţele erau palide şi în jur destul întuneric, dar August putu să-şi dea seama că încăperea începuse să se umple de personalul care nu era de serviciu în noaptea aceea, şi care venise doar să vadă spectacolul.

– Fii pregătit: viraj 180 de grade întoarcere; spuse August.

– E clar, izbucni Lovenherz, confirmând ordinul primit.

– Viraj spre dreapta, îi explică August lui Willi. Dacă virează spre stânga trece aproape prin faţa avionului englezesc şi, fără-ndoială va fi reperat.

Lowenherz şi devenise o piesă dintr-o complicată maşinărie iar cel care pilota acum avionul era August. Mulţi dintre cei care veniseră doar să asiste îşi aruncaseră în grabă mantalele peste pijamale şi arătau ciufuliţi şi cu feţele cârpite de somn. Îl urmăreau pe August cu nişte chipuri pe care se zugrăvea acea imparţialitate superioară, dumnezeiască, cu care chibiţii urmăresc un joc pasionant de cărţi. O ordonanţă îşi făcu loc cu coatele şi urcă treptele de lemn spre podium, ducând o tavă cu cafele, ce dispărură într-o clipă; ordonanţa se întoarse la bucătărie ca să aducă altele. August sorbi din cafea fără să-i simtă gustul, nedezlipindu-şi privirea de pe cele două luminiţe colorate care se grăbeau una spre cealaltă, şi care reprezentau o viteză combinată de şase sute de mile pe oră. Ştia că până şi cea mai mică greşeală în calcularea traiectoriei lui „Katze 1” ar fi făcut ca cele două avioane să nu se

mai întâlnească şi nu era plăcut pentru un comandant să sufere un astfel de eşec în faţa unei audienţe atât de numeroase, formate din subordonaţi.

– Căpitane, zboară puţin rectiliniu şi orizontal, să mai calculez o dată dreapta de înălţime. Kosher Cohen şedea sub plexiglasul astrodromului, fixând cu atenţie stelele printr-un sextant, căci era unul din puţinii navigatori pe care-i avea aviaţia militară britanică pricepuţi să mânuiască sextantul cu atâta uşurinţă. La şcoala de navigaţie îl întrecuse chiar şi pe instructorul său.

– Unde dracu ai învăţat să te joci cu treburile astea, băiete?

– Pe iahtul lui tata, domnule;

– Mai faci şi pe glumeţul cu mine; Stai jos. Următorul.

Nu mai era vreme pentru altă măsurătoare şi Kosher compară rezultatele citirilor sale cu cele indicate de radarul G.e.e. Patru ridicări pentru un triunghi al erorilor de patru mile abatere ca să determine poziţia, nu era rău deloc. Cohen se uită la diagrama de pe măsuţa sa, pe care cădea un cerc de lumină. Pentru a determina corect ruta, trasă direcţia şi viteza vântului, direcţia şi viteza de zbor a avionului, iar cu ajutorul celei de a treia laturi a triunghiului astfel format, calculă viteza avionului faţă de sol.

– Mai sunt unsprezece minute până la coasta olandeză, anunţă el, dar nu-i răspunse nimeni.

Lambert îşi frecă spatele de paraşuta rigidă care-l jena puţin. Comenzile erau deosebit de grele şi nici măcar nu erau servocomandate, necesitând multă forţă pentru a fi manevrate, iar Lambert simţea un

junghi ascuţit în umărul drept, care se adăuga la durerea obişnuită din şira spinării. Îşi îndreptă spatele, încercând să-şi mişte puţin umerii.

– Am intrat în câmpul de acţiune al radarului îşi avertiză el echipajul. Căscaţi bine ochii la avioanele de vânătoare.

Întocmai ca majoritatea radiotransmisioniştilor, Jimmy Grimm, căruia de mic îi plăcuse să-şi facă de lucru în magazinul de radiouri al tatălui său de pe Highgate, îşi regla aparatul de radioemisie pentru frecvenţele între 7050 şi 7100 kilocicli, încercând să prindă vreo voce inamică, după care ar fi putut transmite semnalul pe aceeaşi lungime de undă pentru a bruia conversaţia dintre pilotul de pe avionul de vânătoare şi conducătorul luptei. În acest scop, fiecare bombardier avea un microfon instalat pe motor. Deodată, Jimmy Grimjm auzi vocea lui August.

– Ordin: executaţi virajul... acum.

– Virăm, răspunse Lowenherz. Jimmy Grimm se emoţiona la culme;

– Am dat peste unul dintre conducătorii de luptă, care era în legătură cu un avion de vânătoare.

Vocea lui August Baeh răsuna în căşti cu aceeaşi claritate cu care o auzise şi Lowenherz.

– Ordin: viraţi 097 de grade.

– Anunţ: inamicul la 10 kilometri distanţă,

- Avionul pe care îl urmăreşte zboară chiar pe direcţia noastră, spuse Cohen.

– Toate avioanele din coloană sunt pe direcţia noastră, răspunse Digby, care stătea întins cât era de lung în botul avionului, căznindu-se să zărească coasta olandeză.

– Ar fi fost bine să fi ştiut şi eu nemţeşte mai ca lumea, spuse Jimmy Grimm. Ăsta-i ghinionul radioamatorului: în vreme de pace prindeam tot felul de posturi şi nu înţeleg decât câteva cuvinte din fiecare limbă.

– Şi-n timp ce voi pălăvrăgiţi, vreun nenorocit o păţeşte, interveni Digby

- De ce nu-l bruiezi?

– Poate că ne urmăreşte chiar pe noi, spuse Binty din turela superioară.

– Putem să virăm la 080°, căpitane, ca să fim siguri că nu dăm de bucluc? întrebă Cohen.

– Cum spui tu, doar tu eşti navigatorul, zise Lambert, virând puţin.

– Este departe de bombardier, iar conducătorul continuă să-i ceară să piardă din înălţime, completă Cohen.

– Eşti la o înălţime mult prea mare deasupra lui, îi comunică August lui Lowenherz. Încearcă să mai cobori vreo cinci sute de metri.

Lowenherz împinse din nou manşa şi avionul de vânătoare coborî în picaj. Lângă el, observatorul îşi puse binoclul în poală, renunţând să mai scruteze în întuneric; bombardierul se afla la o distanţă prea mare şi noaptea era mult prea întunecoasă pentru a avea cea mai mică şansă să-l zărească. În darătul lui Lowenherz, cu faţa spre coada avionului, operatorul radar era înconjurat de atât de multe aparate şi echipament, încât abia mai avea posibilitatea să se mişte. Cele trei ecrane radar care-i dădeau distanţa, poziţia în înălţime şi poziţia în azimut erau îngrămădite în dreapta sa şi, ca să le vadă, trebuia să-şi aplece mereu capul într-o parte, întocmai ca o pasăre. Acum însă n-avea nici un rost să se uite la

ecrane, căci aparatele nu le puteau indica ţinta la o depărtare mai mare de trei mii de metri.

– Ordin: menţine poziţia neschimbată, îl preveni August pe Lowenherz, iar acesta trase de manete.

Flash Gordon privea ţintă prin deschiderea practicată în turela din spate. Era curent şi se făcuse al naibii de frig, dar putea să vadă mai bine ca niciodată, iar dacă se apleca în faţă, aproape că reuşea să-şi scoată capul afară din avion; când mişca turela, curentul măturа ţevile celor patru mitraliere Browning, scoţând un şuierat uşor întocmai ca zgomotul vântului prin firele de telegraf. Flash continuă să mişte turela, făcând ca mitralierele să descrie mici cercuri, ca la şcoala de mitraliori unde-şi vârau creioane în gura ţevilor, fiindcă se considera că un bun mitralior trebuia să reuşească să-şi scrie astfel numele. Se simţea, destul de stingher în turela din spate, mai ales când se aflau avioane de vânătoare prin preajmă şi li se interzicea să comunice unul cu altul prin interfon. De fapt, Flash Gordon şi Lowenherz priveau unul spe celălalt cu toată puterea de concentrare de care erau capabili, fără însă ca vreunul din ei să zărească ceva, din cauza întunericului de nepătruns. Flash îl auzi pe Cohen dând ordin de schimbare a capului la compas şi privi norii care alunecau pe lângă coada avionului.

August urmări luminiţa roşie care îşi schimba direcţia pe cadranul Seeburg, iar Willi făcu un semn cu creionul.

– A virat spre stânga, remarcă August.

– Ordin: viraţi 15° stânga. De data aceasta este foarte aproape.

– Cred că pe noi ne urmăreşte, spuse Cohen. Controlorul i-a spus să schimbe direcţia de zbor.

– Bruiază-l imediat, ordonă Lambert nervos.

Jimmy Grimm acordă emiţătorul 1154 la receptorul 1155, auzi fluieratul uşor al acestuia, apoi căută „spaţiul mort”, fără zgomote şi conecta microfonul care se afla pe motor, în timp ce Lambert coborî într-un picaj bruscat, pentru a schimba din nou direcţia.

La bordul avionului de vânătoare, nu scotea nimeni nici o vorbă. Lowenherz executase virajul aşa cum i se indicase, iar Mrosek nu-şi mai dezlipea binoclul de la ochi, explorând întunericul şi încercând să vadă dacă nu cumva se zărea ceva în apropierea lor, în direcţiile în care nu se putea cerceta cu ajutorul aparatului radar. Deodată, pe ecranul radar al lui Sachs apăru un punct luminos chiar în marginea cercului care indica raza lor de acţiune: un tommi la limita extremă a razei de acţiune.

– Al nostru e! exclamă Sachs, încercând cu greu să-şi ascundă emoţia pe care i-o trăda vocea. Deodată bruiajul îi asurzi, atât de aproape se aflau de emiţătorul lui Jimmy Grimm.

– Chiar la ţanc, spuse Lowenherz, reducând zgomotul la minimum. Răsuci siguranţa trăgaciului în dreptul poziţiei „foc” şi pe tabloul de bord apăru un şir întreg de luminiţe roşii

Deodată, întregul Junkers parcă se trezi din amorţeală. Avionul intră brusc într-un picaj, aidoma unui cal nărăvaş care-şi apleacă îndărătnic botul, refuzând să sară peste obstacol. Vârful aripii fu atins şi Lowenherz avu nevoie de toată forţa de care era în stare pentru a corecta poziţia aparatului.

– Ăsta-i suflul elicei de la avionul englezului, spuse Lowenherz, dar echipajul ştia foarte bine care era adevărata cauză. Puterea cu care îi izbise curentul le

dovedea cât de aproape se aflaseră de bombardierul care avea o viteză extrem de mare.

– Viraţi spre dreapta, spuse Sachs, în timp ce impulsul de pe ecranul radar începu să alerge de-a lungul liniei de bază. Englezul întoarce! Viraţi Privi spre ecran.

– Menţineţi-vă la acelaşi nivel, dar continuaţi să viraţi, ne-apropiem. Zbor rectiliniu, ne apropiem prea repede. Suntem la numai o mie două sute de metri de ei.

Lowenherz continuă să vireze spre sud, până ce bombardierul îşi redresa cursul şi Lowenherz îl urmă.

– Din ce poziţie v-ar plăcea să trageţi? întrebă Sachs.

- Din dreapta.”

Sunt cam 7° dreapta,

- E. suficient. Dă-mi te rog distanţa.

- Sub o mie de metri dar ne-apropiem uşor.

Lowenherz dorea şă se apropie de bombardier cât mai încet cu putinţă căci lucrul acesta i-ar fi dat o durată maximă de tragere.

– Adu-mă la acelaşi nivel cu el. Când facem contact vizual, voi începe să cobor.

– Este încă foarte întuneric şi cel mai bine ar fi să-l încolţiţi, când va trece prin faţa norului acela strălucitor.

– Foarte bine, adu-mă puţin mai jos, sub el.

– Nouă sute, o idee la stânga. Ne apropiem prea repede, Herr Ober.

– Nu reuşesc să-l văd;

– E totuşi prea repede.

– La dracu', ce l-a apucat să frâneze?

- Lowenherz reduse repede viteza, iar Sachs mormăi:

– E-n ordine, Herr Ober.

– Tot nu pot să-l văd.

Suntem foarte aproape de el, la cel mult cinci sute de metri.

– Uite-l, exclamă Lowenherz, şi în aceeaşi secundă Mrosek dete un strigăt. Opt puncte galbene, care nu erau altceva decât flăcările de la ţevile de eşapament ale bombardierului, licăreau în faţa lor, prin întuneric.

Şi pentru că toate ritualurile primitive, în special cele legate direct de moarte, îşi au vocabularul lor propriu, Lowenherz îi raportă lui Bach ceea ce văzuse, cu cuvintele:

- La atac! La atac!

– E un bombardier Lancaster, spuse Mrosek, care avea misiunea să identifice ţinta înainte de atac.

– O minunăţie, exclamă Lowenherz;

Flash Gordon, un individ mic de statură, de origine destul de modestă, avea un glas ce trăda neliniştea şi o fire blândă şi aşezată; cu toate acestea, începuse să acumuleze în el o ură crescândă contra lui Binty Jones, ură de care nu s-ar fi crezut în stare. Arareori trecea o zi în care cei doi să nu-şi arunce vreun cuvânt încărcat de venin sau vreo înţepătură. Cel mai recent afront al lui Binty era batjocorirea modificării pe care o făcuse Flash turelei sale. Dacă Binty ar fi recunoscut în mod public ce grozavă fusese ideea lui Gordon, poate că ofiţerul cu armamentul ar fi ordonat ca toate turelele de pe avioanele escadrilei să fie modificate în acelaşi fel. Cine ştie, poate că noua invenţie ar fi fost denumită „hublou Gordon... inventat de un mitralior pe nume Gordon”. Lumea ar spune că era unul dintre cei mai

mari experţi în mânuitul mitralierelor pe care i-au avut vreodată forţele aeriene!

Deşi Flash nu minţea niciodată în adevăratul sens al cuvântului, ajunsese la concluzia că, uneori, o minciună convenţională şi inofensivă putea contribui la progresul tehnicii. Dacă numai spunând-o minciună reuşeai să obţii o modificare excelentă la turela avioanelor de la Warley Fen, atunci era hotărât să nu-şi facă mustrări de conştiinţă. Niciodată n-avea să fie mai multă linişte ca acum: primejdia trecuse, avioanele de vânătoare dispăruseră şi nu se aflau decât ei în tot înaltul cerului.

– Atenţie, un avion de vânătoare! Coboară în vrie spre stânga, strigă Flash Gordon, şi fără să se mai uite prin colimator deschise focul în întunericul opac de afară. Lambert execută instinctiv comanda pe care orice membru al echipajului avea dreptul să i-o dea şi execută un viraj la verticală, făcând avionul să cadă ca un bolovan.

Binty Jones nu se lăsă mai prejos şi deschise şi el focul.

Proiectilele trasoare izbucniră pe cer întocmai ca o salvă de artificii, în timp ce „Door” se rostogolea mult mai repede decât s-ar fi putut roti turelele sale.

– Dumnezeule, strigă Lowenherz, văzând cum proiectilul trasor se-ndrepta spre el şi, instinctiv, se feri, în clipa în care cele opt jeturi de flăcări de la ţevile de eşapament ale Lancasterului coborâră perfect vertical, alunecându-i pe sub nas. Proiectilele de 303 trase de englezi nu erau chiar atât de periculoase, de obicei, când era vorba de masivele avioane Junkers, cu toate acestea, Lowenherz găsi că i-ar fi imposibil să se strecoare printre ele.

– Ne-a văzut, spuse Mrosek, iar Lowenherz trase o înjurătură printre dinţi. Începu să urmărească bombardierul, încercând să distingă din nou flăcările de la ţevile de eşapament ale acestuia deşi, zburând acum deasupra Lancasterului, nu mai avea avantajul de a-l observa proiectat pe norii luminaţi de lună.

Lambert urma manevra clasică a coborârii în spirală strânsă, psalmodiind întreaga litanie a acesteia, în timp ce o executa, pentru a-şi avertiza echipajul: „Picaj, pe stânga, ridicăm planul stâng, răsucire, ridicăm planul drept, picaj pe dreapta, răsucire, picaj pe stânga, ridicăm planul stâng…”

Lowenherz văzuse nenumărate demonstraţii de felul acesta, ba de patru sau de cinci ori reuşise chiar să execute aceleaşi manevre cu avionul urmărit şi să-şi ucidă victima în timpul dansului macabru. De data asta însă n-ar fi reuşit, căci o coborâre în spirală executată larg putea să ocupe aproape 10 mile de spaţiu aerian (unii piloţi aplicau manevra aceasta pe tot parcursul călătoriei) sau putea, tot atât de bine, să fie o simplă răsucire pe aripă, strânsă, brutală şi periculoasă, întocmai ca cea pe care o executa acum Lambert.

– Am pierdut contactul, spuse Sachs.

– E vina mea, răspunse Lowenherz. Radarul „Li Ci” al avionului de vânătoare de noapte proiecta un fascicul îngust de semnale între 60 şi 30 de grade.

Lowenherz execută o întreagă serie de manevre, încercând să cerceteze orizontul, dar totul fu în zadar. Răsuci butonul radioemiţătorului.

– Sunt „Katze 1”, spuse el. Anunţ: am pierdut contactul.

– „Katze 1”, răspunse August, a cărui voce se auzea încă foarte neclar din cauza bruiajului. Ordin: virează 200 de grade.

August se uită pe ecran şi observă că impulsul care reprezenta avionul urmărit se afla tocmai la marginea sectorului său. E norocos englezul ăsta, remarcă August. Dacă ar fi virat pe partea cealaltă, îl mai puteam urmări.

– Nu-i nimic, punem noi mâna pe altul. Mai sunt destule acolo, de unde a venit ăsta, adăugă Willi.

Lambert opri spirala nenorocită. Mâinile îi tremurau şi, ca să nu observe Battersby, nu şi le dezlipea de pe comenzi. Deodată, durerea care-l împunsese în umăr şi-n coloana vertebrală şi de care uitase în timpul primejdiei, reveni cu şi mai mare intens sitate.

- Dă-mi direcţia spre Noordwijk, Kos, spuse el.

– 086, căpitane, răspunse imediat Cohen. Cohen, un adevărat navigator, calculase tot timpul, anticipând întrebarea care avea să urmeze.

– Ei, ce părere aveţi de hubloul meu T întrebă Flash Gordon, căruia i se păru că aşteptase destul felicitările sau cuvintele de mulţumire ce i se cuveneau.

– Un spectacol pe cinste, spuse Lambert.

– Eu tot nu cred că ai văzut ceva, zise Binty Jones.

– Cum, dar era un blestemat de avion de vânătoare uriaş. Cred că l-am şi ochit.

– Prostii. N-a fost nimic.

– Atunci tu de ce-ai tras? mârâi Flash, dar nu primi nici un răspuns. Am să-l denumesc „hubloul Gordon cu vederea perfectă”.

– Eşti un mincinos afurisit, cu o... şi Binty începu să declame.

– Pentru Dumnezeu, tăceţi odată, îi imploră Lambert.

Avionul „S Sweet” se abătuse din drum, din cauza direcţiei vântului deasupra localităţii Lowestaft, iar „Door” virase şi coborâse în spirală strânsă spre ocean, astfel încât, pe la miezul nopţii, după orarul Europei Centrale, pe când Sweet şi Lambert se aflau abia la opt mile distanţă de coastă, Tommy Carter care pilota avionul „Joe for King” şi Fleming, cu „Volkswagen” ajunseseră deja la Noordwijk, viraseră şi erau acum la numai patru mile distanţă de punctul final al operaţiunii. În acelaşi timp, la jumătatea distanţei dintre ei, la o depărtare de două mile de Noordwijk, Lowenherz vira la 180° deasupra oceanului, după ce trecuse de două ori la numai 100 de iarzi de „Joe for King”. Pentru câteva secunde, vârful aripii se aflase la numai douăzeci de picioare de ampenajul unui Halifax, dar nici unul din membrii echipajului nu observase ratările acestea de la mică distanţă, pentru ei cerul era vast şi pustiu.

Noordwijk-Am-Zee fusese o staţiune turistică pe coasta Olandei, dar acum, în 1943, plaja era străbătută de sârmă ghimpată iar în apă se ascundeau stâlpi de oţel. Hotelurile deveniseră case de convalescenţă şi sedii militare. Plaja vastă, care în timp de pace era înţesată de turişti în vacanţă, roia de santinele înarmate până-n dinţi. Farul se afla pe o esplanadă elegantă, cu lumina de camuflaj aprinsă, în timp ce convoiul de nave trecu pe lângă el. În frunte se găsea crucişătorul uşor, antiaerian „Held”, care reperase coloana de bombardiere. Zgomotul lui, ori de câte ori deschidea focul, făcea să zăngăne până şi ultima fereastră din Noordwijk, iar flăcările scăldau toată plaja. O salvă a artileriei antiaeriene

se sparse foarte aproape de avionul pilotat de Lowenherz, care săltă puternic, încercând să se ridice deasupra exploziilor. Era pentru a doua oară, în răstimp de douăsprezece ore, când „amiralul” Pawlak trăgea în Lowenherz, fără ca vreunul din ei să cunoască acest amănunt.

– Drăguţ din partea lor, luminează farul de la Noordwijk în cinstea noastră, Spuse Lambert. Ceru lui Cohen capul la compas, ca să ocolească oraşul Leiden, cunoscut pentru bazele sale antiaeriene. Şi, în timp ce Lambert şi cu Digby priveau farul care clipea de jos, de sub ei, întreaga faleză se lumină dintr-o dată, ca şi când soarele s-ar fi hotărât să răsară chiar în miez de noapte, în orăşelul acesta micuţ. Două avioane Lancaster de eclerare lansaseră bombe de semnalizare, pentru a marca coloanei de bombardiere punctul iniţial de la Noordwijk. Paznicul farului privi pe fereastră flăcările orbitoare, colorate în galben cum cădeau încet spre pământ, explodând cu un pocnet, asurzitor şi scoţând trâmbe de fum dens, colorate şi ele în galben. Tot galbene păreau şi hotelurile, ca şi celelalte clădiri şi feţele santinelelor şi ale celorlalţi ostaşi Luftwaffe care priveau îngroziţi de la ferestrele caselor de convalescenţă.

– Uite, Kos, spuse Lambert, marcarea punctului iniţial de la Noordwijk.

Cohen dădu la o parte perdeluţa care proteja harta de navigaţie; lumina de la măsuţă se reflectă timp de câteva secunde în parbrizul lui Lambert, înainte ca Cohen să o stingă. Aşteptă puţin ca ochii să i se obişnuiască cu întunericul, apoi se aplecă să privească linia de coastă, cu hotelurile şi farul cunoscut, scăldate toate în lumină.

– Cred că aşa e cel mai bine, spuse Cohen şi mai privi pentru câteva clipe, înainte de a se întoarce la hărţile şi diagramele sale.

Lowenherz, care zbura cu numai două mile mai la nord, văzuse şi el bombele de iluminare.

– „Katze 1” către „Ermine”, anunţă el. Semnalizatoare şi marcaje pentru punctul iniţial, lansate deasupra oraşului Noordwijk. Mă îndrept spre ei, până-mi daţi un contact.

La „Ermine”, Willi Reinecke şterse grăbit semnele făcute cu creionul de ceară pe sticla mată a ecranului.

Ordonanţa se întoarse de la bucătărie cu un nou rând de cafele. Tânărul cu ochi mari îi servi mai întâi pe August şi pe Willi apoi întinse câte o ceaşcă şi operatorilor radar, care şedeau sub ecran, şi-i dădu una şi telefonistului. Ordonanţa văzuse afară cerul puternic luminat şi-i destăinui telefonistului .

– E foc mare, la nord, cred că în Leiden. Acesta din urmă îl privi batjocoritor:

– Ăştia sunt englezii, care aruncă bombe de semnalizare, ca bombardierele să poată găsi drumul înapoi spre casă.

– Raidul nici n-a început încă, Junge[10]. Luă apoi ceaşca de cafea fierbinte şi-şi puse în ea trei bucăţi de zahăr. Avea să fie o noapte lungă, dacă se întorceau pe aici.

Sus, la o înălţime foarte mare deasupra oraşului Noordwijk, un Mosquito rapid, aparţinând aviaţiei britanice, văzuse şi el marcarea punctului iniţial. Antiaeriana de 8,8 cm nu reuşea să atingă avioanele de tipul acesta, pentru că zburau mult prea sus faţă

10 Tinere (germ.).

de bătaia ei, iar Wurzburgurile nu reuşeau să le depisteze, deoarece fuselajul lor era construit din lemn. Pe de altă parte, avioanele germane de vânătoare nu le puteau ajunge, datorită faptului că Mosquitourile erau extrem de rapide. Avionul în cauză zbura spre Ahaus, unde avea să vireze spre sud, continuând să mai parcurgă încă cincizeci de mile, apoi, zburând sub control electronic, avea să lanseze patru bombe indicatoare roşii, deasupra oraşului Krefeld, ca repere pentru bombardierele uriaşe, sau puţin, acesta era planul.

Trecuse exact cu un minut de miezul nopţii, după ora germană, când bombele de semnalizare şi marcare căzură peste Noordwijk. În următoarele secunde, cei de la „Opera" din Deelen, informaţi telefonic de lansarea bombelor de semnalizare şi marcare, făceau însemnările pe harta gigantică. Santinelele din corpurile de pază a coastei le zăriseră şi ei, întocmai ca şi voluntarii de la apărarea antiaeriană, cocoţaţi, pe acoperişurile fabricilor. Punctul de control radar de pe crucişătorul „Held" comunică relevmentul acestora, iar mitraliorii „Hitler Jugend" din Ahaus dădură raportul în legătură cu intensitatea luminoasă.

La sediul comandamentului de supraveghere şi control al zborului de la Duisburg, experţii aşteptau să vadă dacă avioanele aveau să execute într-adevăr o manevră de obiectiv, la Noordwijk. Era un truc cunoscut al aviaţiei britanice, să lanseze bombe de marcarea punctului iniţial, deşi îşi instruiseră echipajele să facă abstracţie de ele. Din această cauză se întâmplase de multe ori ca „Fluko" să înştiinţeze un alt district decât cel care trebuia, iar muncitorii să-şi irosească noaptea ascunşi prin

pivniţe în loc să doarmă, înjurând Luftwaffeul sau, şi mai grav, forţele apărării şi populaţia aflata în zona cu adevărat vizată să fie luate prin surprindere, într-un răstimp de câteva minute se strânseră însă destule rapoarte pentru a-i convinge că bombardierele executau o manevră de obiectiv. Comandantul sediului principal de alarmă antiaeriană nu avea decât să facă un semn din cap către adjunctul care-l privea atent şi cu stăruinţă. În secundele imediat următoare, zonele P.A.Z. 1 deveniră zone A.Z. 3 pe măsură ce bombardierele se deplasau spre est. Regiunea deasupra căreia zburau acestea fu imediat total camuflată, trenurile oprite, luminile din gări stinse iar muncitorii intrară în adăposturi.

– Pericol aerian 30 pentru întreaga provincie Ruhr.

Pericol aerian 30: toate orăşelele şi satele din regiune, până la Koln şi Dortmund, fură înştiinţate să fie pregătite împotriva unui atac în decurs de treizeci de minute.

La unităţile artileriei antiaeriene ţigările fură stinse şi cafelele abandonate, în timp ce oamenii ieşeau din barăcile unde se odihniseră, mormăind, râzând sau căscând şi încheindu-şi nasturii mantalelor groase, pentru a se feri de frigul nopţii. Ţevile mitralierelor erau ridicate, proiectparele gata înclinate, aparatele radar încălzite, iar proiectilele amorsate.!

Fură avertizate, de asemenea, echipele de apărare civilă, poliţia, pompieriicşi spitalele. Se descuiară adăposturile, iar organizaţia Partidului Nazist care se îngrijea de sinistraţi începu pregătirile, aprinse focul la cazanele de supă, aranja păturile şi pregăti giulgiurile şi fâşiile de pânză, ştampilă cartelele pen-

tru provizii şi desfăcu baloturile cu haine vechi. Oraşul Altgarten deveni zonă de pre-alarmă.

CAPITOLUL 5

Ai văzut ce frumos a apus soarele? îl întrebă Gerda Pippert pe bărbatul care şedea în stânga sa. Scăpa de-acum de spaima că vreunul din cei prezenţi ar mai fi putut să-şi dea seama că nu era adevărata Frau Pippert de pe lista invitaţilor, şi-apoi, toţi erau mult prea apăsaţi de grijile lor personale, pentru a-şi mai face probleme şi cu astfel de fleacuri.

– Oh, suspină tovarăşul ei, noi doi ar fi trebuit să fim acum pe pajiştea de la Koller, ţinându-ne de mână şi făcând pneumonie.

Gerda Pippert roşi. Omuleţul chel, lângă care şezuse la masă, era de-a dreptul oribil şi, cu toate acestea, lumea îi primea amuzată glumele sale batjocoritoare, motiv pentru care Gerda nu îndrăzni să protesteze, deşi, ferească Dumnezeu de ce se spunea despre pajiştea Koller," cea. din spatele spitalului şi al Centrului de pregătire a infirmierelor, mai ales în nopţile acestea calde şi senine de vară. În oraş circula chiar o glumă: de câte ori cineva voia să justifice vreo julitură sau vânătaie, spunea că s-a împiedicat de o infirmieră în timp ce traversa pajiştea în timpul camuflajului.

Soţia arhitectului, care insistase să rămână la masă cu capa de blană, deşi era o seară nespus de caldă, se aplecă în faţă spre ei şi spuse:

– Am auzit că au şi caviar.

– N-am mâncat niciodată caviar, mărturisi Gerda Pippert.

– Nu-i nici o afacere, remarcă Gerd Boli. Mai bine mănânc câţiva ţipari afumaţi.

– Ce noroc ai că poţi să mănânci din toate minunile astea, afirmă Frau Hinkelburg, nescăpându-l din ochi

pe bărbatul ei care şedea la celălalt capăt al mesei şi discuta plin de însufleţire cu o tânără cu părul roşu, verişoară de-a primarului. Mai avusese probleme cu el şi altădată din cauza unor roşcate.

– Sunt destule minuni prin preajmă, spuse Gerd Boli, vesel. Se-ntinse după încă o porţie de tartă, făcându-i Gerdei cu ochiul şi aceasta zâmbi. Lui Boli nu-i prea păsa ce le spunea oamenilor, lucru pe care ea îl admirase întotdeauna la un bărbat.

Îşi roti privirile împrejurul mesei, uîtându-se lung la ceilalţi invitaţi şi întârziind mai ales asupra cucoanelor. Era şi mama primarului aici, o doamnă foarte distinsă, în vârstă de optzeci şi şase de ani, purtând o bluză de dantelă cu guler înalt, până sub bărbie, în timp ce mâinile albe, stropite de pistrui, erau încărcate de inele. Venea apoi nevasta primarului, cu părul alb pieptănat spre spate, în stilul acela de coafură la modă: „aeroplane”, considerat acum şi foarte adecvat. O femeie cu adevărat frumoasă, cu mult farmec şi infinit de multă blândeţe, virtuţi ce sub nici un motiv nu i s-ar fi putut atribui soţului ei.

– Şi doamna cu tiara de diamante? întrebă Gerda Pippert.

- Este Grafin von Linck;

- Astroloaga ?

– Chiar ea, răspunse Gerd.

– Se vorbeşte că până şi Reichsfuhrer Himmler o consultă. După spusele ei, la anu câştigăm războiul.

– Da, în fiecare an prezice acelaşi lucru.

Gerda Pippert privi cu atenţie şi plină de îngrijorare faţa lui Boll, iar Frau Hinkelburg îşi exprimă prin exclamaţii dezaprobarea.

Se lăsase întunericul şi chelnerii îşi făceau de lucru cu perdelele. Gerd se întinse spre frapieră şi le mai turnă celor două doamne puţină şampanie franţuzească. Observă că pe etichetă era scris „1937. Pentru export în Anglia.”, peste care se aplicase ştampila „Rezervat pentru Wehrmacht”. Se întrebă dacă cei care tipăreau şi lipeau etichetele acestea nu cumva pregătiseră unele similare şi pentru americani sau chiar pentru ruşi. Îşi mai turnă o porţie, să-şi înece gândurile sumbre şi amare.

Ferestrele separeului de la Frenzel le oferea tuturor invitaţilor primarului o vedere largă asupra oraşului, acesta fiind şi motivul pentru care chelnerii nu se grăbiseră să tragă perdelele.

În momentul în care se aprinse lumina, atmosfera se schimbă dintr-o dată. În noua ambianţă, mult mai intimă şi mai personală, invitaţii, înveseliţi de vinul alb ales cu grijă şi turnat din belşug, se cuibăriră mai bine în scaune, pregătindu-se pentru toasturile şi discursurile care aveau să ocupe de acum tot restul serii. Unii dintre ei îşi scoaseră notiţei şi le aşezară în faţa lor, pe masă.

Gerd Boli îşi pregătise cu grijă plecarea. Se mai servi o dată din tortul cu mere făcut de Frenzel; în ceea ce-l privea, pentru el petrecerea se încheiase. Ştia foarte bine ce avea să urmeze de acum încolo în ceştile cu cafea stăteau pregătite, pe un cărucior, şi înainte ca musafirii să apuce măcar să amestece zahărul, primul dintre vorbitori avea să se ridice în picioare şi să-nceapă să îndruge o întreagă colecţie sforăitoare de lozinci patriotice, alese cu multă grijă. Fiecare discurs era întâmpinat cu aplauze prelungite, dar lipsite de entuziasm. Ce lipsă de inspiraţie, să o şteargă tocmai acum, când sosiseră ţigă-

rile de foi Stumpen, cu vârful tăiat, marcă olandeză, care dispăruseră de pe piaţă de un car de vreme. Dar nici asta nu-l putea convinge să rămână. Ii explicase primarului că trebuia să plece mai devreme, pentru a fi pregătit în cazul unui raid aerian în regiune.

– Te-nţeleg, dragul meu, spusese primarul. Datoria înainte de toate. Cu ani în urmă, i se făceau complimente legate de vocea sa care avea un timbru plăcut, şi vorbea întotdeauna într-o germană literară, foarte sofisticată, pronunţând răspicat fiecare cuvânt de parcă ar fi vorbit unui copil de altă naţionalitate şi, pe deasupra, şi debil mintal.

Gerd Boll pleca de fapt la bufetul gării, să joace un skat cu prietenii săi din T.E.N.O. Le promisese acestora că avea să ajungă înainte de ora zece şi, cum se făcuse destul de târziu, începu să îndruge scuzele de rigoare vecinelor sale, limbuta soţie a arhitectului şi învăţătoarea cea modestă care şezuse în dreapta sa.

– La revedere, Frau Pippert, spuse el. Mă bucur nespus că v-am văzut şi îmi pare bine că nu mai aveţi necazuri cu piciorul.

Frau Pippert zâmbi încurcată. Aşadar, adevărata Frau Pippert suferea de picioare.

– Da, spuse ea timid, mă simt mult mai bine aeum. Se decise deodată să mai înflorească puţin ceea ce spusese, ca să sune mai convingător. Deşi, câteodată mai simt junghiuri la degete.

– Ei, asta nu-i un motiv să ne plângem, spuse Gerd vesel. Dacă ne gândim bine, nu oricine are în ziua de azi norocul să-i crească la loc piciorul, după ce i-a fost amputat. Gerd zâmbi şi-i sărută mâna. Vă urez să petreceţi în continuare o seară minunată, Frau

Pippert, spuse el. Un băcan trebuie să aibă prijă să nu confunde notele de plată a două doamne cu acelaşi nume, dar, din fericire, în seara asta nu au mai fost invitaţi şi alţi băcani.

Îndată ce apăru cafeaua Oberwachtmeister[11] Muller se şi ridică în picioare, dar Gerd, iute, şi ajunsese la uşă. Muller îşi aranja gulerul cămăşii albastre de uniformă şi îşi drese nervos glasul. Era o onoare deosebită să toastezi primul, dar, în acelaşi timp, era şi foarte dificil. Chelnerii nu terminaseră încă de servit cafeaua şi observă că mulţi dintre cei prezenţi se uitau cu invidie la tipul acela Boll, care de-acum aproape că alerga spre ieşire. Cineva bătu cu o linguriţă în masă şi când, în sfârşit, începu să vorbească, audienţa era cu atenţia îndreptată spre el.

Şeful poliţiei pomeni de realizările primarului şi de contribuţia oraşului Altgarten, şi el o părticică a marelui angrenaj ce era cel de-al Treilea Reich, la câştigarea războiului şi la respectarea strictă a legilor, Şeful de poliţie se pricepu s-o aducă din condei, în aşa fel, încât discursul să reflecte, printre altele, şi meritele sale personale: Urmară şi alte persoane oficiale care aduseră laude primarului, iar directorii uzinei de gaz şi centralei electrice ţinură şi ei scurte alocuţiuni.

Mulţi dintre vorbitori profitară de ocazia aceasta pentru a se referi din nou la progresul Germaniei care, dintr-o naţiune demoralizată ce ieşise învinsă din primul război mondial, ajunsese cea mai de temut putere în Europa anului 1943. Schott - directorul centralei electrice - îl cunoştea pe primar

11 Şeful politiei (germ.).

cam de la începutul perioadei de renaştere a Germaniei. Prin 1933 lucraseră împreună la acelaşi strung, într-una din fabricile care înarmau pe ascuns noul Wehrmacht. De acele vremuri vorbi Schott, neştiind că se referea la o perioadă de care primarului nu-i făcea de loc plăcere să i se amintească.

– Un bătrân de la atelierul de vopsitorie fura în fiecare zi câte o piesă de la un cărucior de copil. Când adună acasă toate piesele de care avea nevoie, se apucă să-l monteze. „Curios, mi-a spus el într-o zi, oricum aş încerca să-l montez, tot mitralieră îmi iese."

Lumea râse şi aplaudă, iar primarul zâmbi afectat. Majoritatea bărbaţilor purtau uniformă. Începu să vorbească un cadru de conducere al Partidului, venit tocmai de la Berlin. Gângav şi cu vocea plângăreaţă, acesta era îmbrăcat în uniformă completă S.A., cu pumnalul de ceremonie prins la şold şi cu banderola pe braţ, iar pe piept cu o întreagă colecţie de panglici şi medalii. Pe deasupra, mai oferi şi o placă gravată unei şcoli locale „Adolf Hitler", pentru a sublinia activitatea depusă de primar în comitul acesteia.

Se ridică apoi Obersturmfuhrer Berger, reprezentant superior permanent al S.S.-ului din localitate, îşi potrivi nodul de la cravata de culoare neagră şi-şi îndepărtă grăbit o scamă de pe tunica de culoare cenuşie, apoi, mulţumit de felul cum arăta, zâmbi candid vecinilor săi şi îşî începu toastul. Anunţă avansarea primarului la gradul onorific de Obersturmfuhrer S.S. şi ţinu un discurs foarte spiritual în care povesti cu lux de amănunte toate aranjamentele care au trebuit să fie făcute pentru ca avansarea să-i poată fi, comunicată primarului cu

ocazia zilei sale de naştere. Glumi de asemenea spunând că de vreme ce primarul îl ajunsese în grad, el personal ar fi trebuit să fie făcut primar cu titlul onorific. Nu era chiar o glumă, ceea ce spusese Berger, numai că în seara aceasta se făcuseră atât de puţine glume încât invitaţii nu scăpară prilejul să tuşească şi să moară de râs.

Seara se scurgea pe nesimţite, datorită într-o foarte mare măsură şî felului în care harnicii chelneri ai lui Frenzel se conformaseră ordinului dat de primar, care avusese grija să-i instruiască: „Turnaţi continuu şampanie ca fiecare să aibă din belşug şi până când vă spun eu să vă opriţi”. În încăpere plutea un miros de boboc de raţă fript, amestecat cu cel de şnaps, spermanţet şi trabucuri de calitate, miros care pătrundea adânc în lambriurile vechi de stejar ce răscoleau la rândul lor amintirile unor vremuri de mult apuse.

Discursurile, pentru care vorbitorii făcuseră atâtea repetiţii cu multe zile în urmă, luară sfârşit în jurul orei unsprezece şi cinci, moment în care cel mai mic băieţel din „Jungvolk” îi oferi primarului un buchett uriaş de flori din partea organizaţiei naziste de tineret din regiune. Mai urmară câteva scurte toasturi improvizate pe loc, apoi vechile cântece de rigoare.

– O seară de neuitat, cu adevărat minunată, spuse Berger, care-şi scosese tunica şi conducea un cor cu glasul său pe cât de puternic pe atât de discordant.

Standartenfiihrer S.S. Worth - comandantul unităţii S.S. de la hotelul Wald - îi zâmbi lui Berger cu indulgenţă, văzând cu cât entuziasm intona acesta vechile cântece ale Partidului. Intră şi el în cor, la un cântec pe care şi-l amintea de pe vremea când

fusese făcut ofiţer, deşi vocea bătrânului era atât de slabă, încât abia se auzea. Cu douăzeci de minute înainte de miezul nopţii, Worth se ridică, declarând că venise vremea să se ducă la culcare. Arăta întocmai ca un câine de rasă Barzoi crescut prea mult, cu membre lungi şi subţiri, ascuţit la faţă şi cu nişte ochi cenuşii şi trişti, ce priveau speriaţi în jurul său, ca şi când s-ar fi temut de un atac imprevizibil. Bătrânul ofiţer S.S. se mişca încet, pipăind mai întâi podeaua cu bastonul, de parcă i-ar fi fost frică să-şi lase toată greutatea pe ea. Salută cu o mişcare a capului pe ceilalţi invitaţi şi se îndreptă către uşă. Dieter Witting, un subofiţer mătăhălos, stătea în spatele lui, gata să-l sprijine în caz de nevoie, să tragă vreun scaun din faţă, sau să dea la o parte vreo persoană ce i-ar fi stat în drum, într-o manieră politicoasă şi discretă, pentru ca lumea să nu-şi dea seama cât de suferind era de fapt Worth.

Maşina era trasă în faţa intrării şi şoferul înfăşură genunchii comandantului său în nişte pături groase din lână, înainte de a închide respectuos portiera. Worth se prăbuşi pe bancheta de piele şi închise ochii, pregătit să dea piept cu durerea. Braţul stâng, pe jumătate amputat, îl chinuia mai rău decât rănile de la picioare.

Trecuse cu câteva minute de miezul nopţii când un curier de la Rathaus sosi în fugă, ceru să-l vadă pe primar şi-i şopti acestuia ceva la ureche. Până la sosirea tânărului cu cască de oţel, mănuşi groase şi manta oficială, toţi cei de faţă uitaseră aproape cu totul că se aflau de fapt în plin război.

– Aş dori să mă ascultaţi o clipă cu atenţie, spuse primarul, şi întreaga asistenţă deveni numai ochi şi urechi. Chelnerii luară poziţia de drepţi, aşa cum

făceau în fiecare dimineaţă când Herr Frenzel îi controla să vadă dacă au manile curate şi unghiile tăiate.

– Am fost informat, în mod oficial, că o concentrare masivă de avioane britanice vor ataca în noaptea aceasta teritoriul Germaniei. „Flukoul” nostru de la Duisburg ne-a dat alarma de. avertizare. Ei consideră că va fi atacată provincia Ruhr. Oaspeţii mei cu siguranţă că doresc să fie pregătiţi să răspundă cât mai prompt cu putinţă chemării patriei. Vă spun deci, tuturor, noapte bună. Heil Hitler!

– Heil Hitler! repetară în cor invitaţii, cu sobrietate. Primarul îşi sărută soţia, apoi mama şi se înclină în faţa oaspeţilor săi. Primii dintre invitaţii care plecară de la Frenzel putură zări lumini de proiectoare spre nord-vest şi, la scurt timp după aceea, începu să sune prealarma.

Gara din Altgarten era vestită nu atât pentru traficul încercat al trenurilor ci mai ales pentru animaţia care domnea la bodegă. Aceasta devenise spelunca preferată a poliţiştilor de la primăria de peste drum de Bismarckplatz: şi a celor din T.E.N.O ca şi a proprietarului fabricii de bere şi a ajutorului acestuia şi, bineînţeles, a celor care lucrau la gară şi care o aveau tot timpul în preajmă.

În orice zi, de dimineaţă până seara, bodega răsuna de zgomot iar înăuntru plutea tot timpul un fum gros şi albastru şi mirosea a bere fermentată a tutun ieftin şi a cârnaţi. Câteodată cârciuma nu închidea până pe la trei dimineaţa, deşi ultimul tren care trecea pe-aici era cel de miezul nopţii. De multe ori, când linia principală era bombardată, opreau trenuri încărcate cu trupe, iar cele două

doamne mai în vârstă ce ţineau bodega nu mai pridideau să servească bere, cafea şi sandvişuri până ce-şi terminau toate proviziile.

Încăperea principală a bodegii aducea cu un salon victorian, cu duzini întregi de ghivece cu cele mai diverse plante, cu galantarele sale de sticlă pline cu pahare şterse cu grijă, iar într-un colţ cu un pian vechi pe care se afla bustul lui Beethoven. Pe pereţi atârnau un desen reprezentându-l pe Wagner şi o reproducere colorată după un portret al Fuhrerului, iar pe raftul cel mai de sus al barului erau aşezate în ordine şepcile de la uniforma şcolară dăruite de liceenii care plecaseră pe front. De acum devenise un obicei, căci pe raft se găseau douăzeci şi opt de şepci prăfuite, neatinse din ziua în care fuseseră aşezate acolo. Pe acelaşi raft se aflau patru sticle de whisky golite de foarte multă vreme şi rar se întâmpla să treacă mai mult de o săptămână fără ca vreun zurbagiu pus pe şotii să mi vină şi să comande nişte whisky „White-Horse” sau „Black & White”, dar bătrâna Frau Klein zâmbea de fiecare dată amuzată, de parcă atunci auzea gluma pentru prima oară.

Cele trei mese de lângă pian erau cele mai favorizate, căci câte una din cele două doamne se putea apleca peste tejghea să aşeze pe masă cele comandate sau să mai aducă pâine, bere, cârnaţi sau cartofi, pe când clienţii care şedeau; lângă uşă aveau de obicei de aşteptat, mai ales în câte-o seară mai aglomerată. Atunci puteau să strige mult şi bine până să fie serviţi. Cele trei mese mai bune erau întotdeauna rezervate, având nişte steguleţe pe care scria „Stammtiseh”, astfel încât numai obişnuiţii casei îndrăzneau să se aşeze acolo. În seara

aceasta, masa din mijloc era ocupată de un grup de bărbaţi care jucau skat pe sume mici iar împrejurul lor se strânsese un număr impresionant de chibiţi. Jucătorii nu erau alţii decât Gerd Boli şi cei doi prieteni ai săi din T.E.N.O.

Lui Fuchs Ueberall nu-i mai tăcea gura. Îşi scosese tunica de la uniformă şi şi-o atârnase de spătarul scaunului. Cele două trese de la guler arătau că este Zugwachtmeister[12], titlu foarte important pentru un subofiţer. Bretelele trăgeau în sus nişte pantaloni prost croiţi, de culoare cenuşie, care aproape că-i acopereau tot pieptul. Fuchs vorbea cu un pronunţat accent saxon, care la Altgarten părea cu atât mai comic cu cât localnicii foloseau un dialect repezit, foarte asemănător celui flamand. Dar nimeni nu râdea de el şi, de altfel, ar fi fost o totală lipsă de tact să-l superi pe acest uriaş plin de bună-voinţă,

- Nu se apucă ei să joace popice aici, la Altgarten, spuse Fuchs. E prea aproape de graniţa olandeză şi tommilor, nu le place niciodată să rişte.

– Dacă te referi la bombe, atunci zi-le bombe! Nu pot să sufăr jargonul acesta, spuse iritat Bodo Reuter, cerând încă o carte. Discuţia aceasta se purta din ce în ce mai des în ultima vreme. E un gând ce-aduce alinare.

– Se interzice şi se pedepseşte cu moartea bombardarea obiectivelor aflate la mai puţin de douăzeci de kilometri de frontiera foştilor aliaţi, spuse Fuchs Ueberall, apăsând pe cuvântul bombardare.

12 Conducător de coloană (germ).

– De unde ştii tu asta? întrebă Bodb Reuter: Am auzit că americanii şi englezii nu-şi execută niciodată soldaţii.

– Ne aflăm aici la numai unsprezece kilometri de graniţa cu Olanda. Ai auzit tu, vreodată, de bombe care să cadă atât de aproape de vreo graniţă?

– Da, spuse Gerd. Câştigase şi tocmai îşi aranja teancul de cărţi în faţă.

– Bine, am auzit şi eu de avionul acela care şi-a aruncat bombele peste ferma Kersten. Dar asta nu are prea mare importanţă.

– Ai face mai bine să încerci să-i explici şi ei chestiunea asta, şi să ne spui şi nouă dacă o să te creadă, remarcă Gerd şi câţiva bărbaţi din jur izbucniră în râs;

– Jucaţi odată, spuse Bodo nervos. Fuchs nu era decât un lansator de zvonuri.

– Frau Kersten e prea ocupată să-înveţe franţuzeşte, ca să mă mai lase să-i explic ceva, remarcă Fuchs şi hohotele de râs se înteţiră.

Era aproape timpul să sosească trenul de miezul nopţii, când Jurgen Lowe, unul din curierii de la „Hitler Jugend” sosi grăbit pe bicicletă, dădu buzna în cârciumă şi, refuzând orice îndemn să stea jos şi să-şi tragă puţin sufletul, declară că are un mesaj cât se poate de urgent pentru Andi Niels şi că nu reuşeşte să dea de el nicăieri.

– Provincia Ruhr o să încaseze o bătaie soră cu moartea, în noaptea asta, spuse el. Peste şapte sute de Terrorflieger, aşa sună mesajul.

Unul din bărbaţii care jucau cărţi remarcă:

– Ar fi al doilea raid masiv din săptămâna asta.

Doi muncitori de la fabrica de bere, îmbrăcaţi în uniforme de la apărarea civilă, cu căşti luate de la

armata francezăi şi cu mănuşi groase, jucau şah într-un colţ.

– Mâine dimineaţă o să dormim mai mult, spuse unul dintre ei, căci ori de câte ori se dădea alarma în timpul nopţii, primeau câte o gratificaţie de două mărci şi puteau să întârzie primele două ore dimineaţa.

- Cine pierde partida asta se duce să telefoneze la Rathaus.

– Îmi convine, răspunse celălalt, mutându-şi nebunul şi ameninţându-i celuilalt pionul din faţa regelui.

Herr Hollander, ofiţerul stării civile, care era tot-odată şi administrator de bloc, îşi sorbi grăbit ultima înghiţitură de bere şi se ridică imediat când auzi vestea. Era de datoria lui să deschidă adăpostul şi să strângă toate cheile de la apartamentele celor care locuiau în bloc, pentru a se putea interveni în cazul în care s-ar fi produs incendii. Tot el trebuia să aibă grijă ca Frau Klietman, cea bătrână şi care mai era şi surdă pe deasupra, să fie trează atunci când avea să sune alarma. În pofida regulamentului, cei mai mulţi locatari din bloc refuzau să coboare în adăposturi. Majoritatea erau angajaţi la fabrica de bere, începând lucrul la ora şapte fără un sfert dimineaţa şi era nevoie de o mare putere de convingere pentru a-i face să-şi întrerupă somnul, să-şi părăsească aşternuturile calde şi să coboare în beciul rece şi neprimitor. Blockwart Hollander se strecură tiptil, în vârful picioarelor, afară.

Trenul de miezul nopţii sosi la timp, cu un fluierat strident şi opri scrâşnind din frâne şi scoţând aburi albi din locomotivă. Şase bărbaţi din T.E.N.O. care plecau în permisie, ieşiră din cârciumă, petrecuţi de

urările de bine şi glumele tovarăşilor lor. Nu se închisese încă bine uşa în urma lor, când unul dintre ei se întoarse şi strigă:

– Veniţi să vedeţi bombele-lumiiţoase ale tommilor căzând pe undeva, pe lângă Neukirchen.

Nici n-apucă să rostească bine aceste cuvinte, că începu să sune prealarma, ca un ecou sinistru şi ameninţător. Dar nici atunci nu se mişcă nimeni din cârciumă, prealarma fiind doar o măsură suplimentară de avertizare a celor ce se aflau pe stradă sau la o distanţă mare de adăposturi. Şi chiar dacă ar fi sunat alarma generală, care, lucru ştiut, anunţa o primejdie iminentă, aici la Altgarten n-aveau de ce să se teamă, căci bombele nu erau pentru ei – aici n-aveau ce să distrugă - ci pentru vreunul din marile oraşe ale provinciei Ruhr.

Gerd Boll, tu cărţile de joc încă în mână, ieşi să vadă şi el bombele luminoase. Acestea păreau a fi la o distanţă destul de mare de ei, aidoma unor artificii ce pocneau, producând o lumină intensă, ca aceea dată de vechile lămpi cu acetilenă. Gerd ajunse la concluzia că era timpul să se prezinte cu maşina la postul de conducere a apărării antiaeriene civile de la primărie. Îndată ce „Fluko” le preciza locul unde avea să se dea atacul, el Gerd, o pornea imediat spre oraşul bombardat pentru a da ajutor răniţilor. Acesta era avantajul de a nu fi însurat. Dacă ar fi avut soţie şi copii de care să aibă grijă, situaţia ar fi stat cu totul altfel. Asta îl făcu să-şi amintească de Hansl şi de fata aceea care-l îngrijea. Dacă avea să fie vreun atac puternic - peşte şapte sute de avioane, parcă aşa spusese curierul -atunci poate că era mai bine să dea o fugă până la locuinţa lui August şi să-i trimită pe amândoi la adăpost.

Bineînţeles că-aveau să se opună, dar era hotărât să insiste. Se întoarse din uşă, mai aruncă o ultimă privire la cărţile pe care le ţinea în mână, apoi ridică din sprâncene, întrebându-l din ochi pe Bodo Reuter ce părere avea de ceea ce era pe cale să se întâmple.

Bodo Reuter era neîntrecut la skat, pe care începuse să-l joace de pe la cincisprezece ani, pe front, în timpul primului război mondial. Jucase skat şi în perioada în care făcuse parte din marina comercială, iar acum, după nenumărate seri petrecute la Bahnhofecke şi în care jucase cu parteneri ca Gerd Boll şi bătrânul Fuchs pe mize de câte un pfening, se părea că îşi recăpătase în totalitate vechea măiestrie. După ce sorbea câteva păhărele din şnaps-ul făcut de Gerd, Bodo se apuca să-şi istorisească aventurile de pe vremea când se afla pe un doc plutitor, aproape de Capul Horn, sau pe un trauler spaniol, pe lângă Grand Banks, în tranşeele din iarna anului 1917, sau la Paris, în vara lui '40, sau povestea despre încăierările de stradă de la Boston şi bordelurile din Şanghai. Oberzugfiihrerul Reuter trecuse prin multe şi era uns cu toate alifiile, „cu unele chiar de două ori”, cum îi plăcea să remarce.

Originar din Hamburg, Bodo era o persoană irascibilă, înalt şi slab, cu ochi albaştri, duşi în fundul capului, tras la faţă, cu pometii pronunţaţi, şi o frunte lată, cu un păr moale şi blond şi un început de chelie frontală. Arăta mai mult a critic de artă decât a genist, căci majoritatea celor din T.E.N.O. erau aidoma lui Fuchs, nişte indivizi robuşti şi bine făcuţi, zgomotoşi şi foarte veseli.

Multora dintre cei care frecventau în mod regulat bufetul gării le venea greu să-şi închipuie că bărbatul acesta tăcut şi singuratic fusese capabil de toate faptele pe care le povestea, deşi Reuter avea pieptul încărcat de medalii şi, după cum spusese odată unor bolşevici, mâinile sale vorbeau mai mult decât ar fi putut-o face el. Erau nişte mâini roşii, brăzdate de cicatrice lucioase, cu degetele noduroase şi pline de energie şi palmele îngroşate de bătături făcute de odgoane şi parâme, pe vremea când naviga pe navele cu vele pătrate.

Bodo îşi aruncă cărţile pe masă, arătând în felul acesta că jocul nu mai putea să continue. Gerd şi le etala una lângă cealaltă, cu o grijă de maniac, iar Fuchs Ueberall adună trist cărţile, le făcu pachet şi le puse înapoi în cutie. Timp de o oră, Fuchs se simţise din nou civil, dar acum, că Altgartenul era atacat, se pomeni aruncat din nou în realitatea crudă a vieţii de militar,

- la duba mea, îi spuse Gerd lui Bodo. Am să împrumut de undeva o bicicletă şi vă ajung din urmă, înainte de a primi ordin să plecaţi.

Nu era vreme de argumentat. Bodo prinse din zbor cheile şi făcând un semn din cap celorlalţi colegi aşezaţi la bar, se grăbi să iasă. Fuchs se aşeză pe bancheta din faţă, lângă ofiţerul său şi, câteva minute mai târziu, îl avertiză la timp pe Bodo pentru a evita să se răstoarne cu maşina în pâlnia mare făcută de un obuz, chiar lângă trecerea de cale ferată.

Gerd împrumută o bicicletă de damă de la Frau Klein. Luminiţele mici şi albastre de pe stradă, aidoma unor licurici, fuseseră stinse, dar albul varului de pe copaci şi stâlpii de telegraf îl ajutau să dibuiască drumul prin oraşul întunecat.

Când ajunse la sediul partidului se opri şi intră pentru o clipă, cu gândul să le spună că în noaptea aceea avea să fie un raid serios. O privire aruncată înăuntru îl făcu însă să-şi dea seama că se ostenise degeaba. Bucătăriile gemeau de voluntari cu şorţuri în faţă şi de membrii ai partidului, în uniformele lor elegante. Era tot o strategie politică şi faptul că despăgubirile pentru pierderile suferite de pe urma bombardamentelor, îmbrăcămintea, alimentele din care se fierbea supa pentru sinistraţi şi ajutoarele de urgenţă pentru cei rămaşi fără adăpost să fie suportate din fonduri la care contribuiau membrii partidului.

Îşi croi drum printre munţii de cartofi, a cărof miros de crud umpluse toată bucătăria. Gerd nu putea să suporte mirosul acesta. Flăcările albastre, în formă de evantai, dansau grăbite sub cazanele în care fierbeai supa, în timp ce maşinile de curăţat cartofi nu se opreau o clipă.

– Doriţi cafea, Herr Boll? întrebă Frau Grundel.

– N-am dreptul să întrerup o muncă atât de utilă, răspunse Gerd. Femeia zâmbi. Cu mulţi ani în urmă se plimbaseră pe sub castanii înfloriţi, ţinându-se de mâna, iar în nopţi de vară, cum era aceasta, rătăciseră de-a lungul pârâului, până aproape de moara Kersten, care căzuse apoi în paragină şi fusese dărâmată. Acum, Frau Grundel avea aproape cincizeci de ani şi era văduvă, cu trei fete de măritat şi un fiu soldat, lucru care n-o împiedica să-şi gospodărească în continuare brutăria şi să facă muncă voluntară. Frau Grundel luă o cană emailată, cu smalţul sărit, de pe raftul de lângă sobă. Turnă în ea cafea neagră şi fierbinte şi i-o întinse.

– Pentru ajutorarea sinistraţilor? întrebă Gerd Boli.

- Exact, răspunse femeia. Camioanele aşteaptă. E ciudat, când te gândeşti că, în mai puţin de trei ore, sărmanii oameni rămaşi fără adăpost vor sorbi din supa asta bună şi ferbinte de cartofi, făcută de noi. Îşi netezi şorţul alb şi scrobit de la uniformă.

– Avem destul motive să-i mulţumim lui Dumnezeu.

– Lui Dumnezeu şi Fuhrerului, Gerd, spuse femeia.

– Înspre nord se zăresc bombe luminoase, spuse Gerd. Sunt şi proiectoare aprinse.

– Eşti al treilea care ne spune asta. Nu-i nevoie să, ne alarmăm atât de tare din cauza Terror-fliegerilor. Bravii noştri tineri vor porni imediat după ei.

Trebuie să plec, spuse Boll. Îşi înghiţi repede cafeaua, strângând din buze din cauza gustului amar pe care i-l lăsase în gură. Frâu Grundel îi observă grimasa,

- N-are de ce să-ţi fie teamă, apărarea antiaeriană din provincia Ruhr este cea mai formidabillă din lume.

– La revedere, Frau Grundel, spuse Gerd, iar femeia se întoarse şi porni din nou maşina de curăţat cartofi, al cărui zgomot făcea să se cutremure casa.

Anna-Luisa îşi peria cu grijă părul, de trei sute de ori, aşa tiim făcea în fiecare seară, când auzi vocea micului Hansi, din camera de alături.

– Fraulein, Fraulein[13]!

– Da, Hansl. De ce nu te culci? Copilul îşi dăduse la o parte perdelele patului.

– Ia priveşte, Frăulein, luminiţele acelea drăguţe. Uite ce frumoase sunt! întocmai ca nişte brazi de Crăciun, atârnaţi de cer.

Anna-Luisa se-ndreptă spre fereastră.

13 Domnişoară (germ.)

-Da, spuse ea, întocmai ca nişte brazi de Crăciun, Hansl.

– Tăticu' face asta?

– Nu, drăguţule. Luminile colorate se apropiau de ei, erau din ce în ce mai aproape. Anna-Luisa luă copilul în braţe. Te-ai făcut greu, Hansl. În curând n-am să te mai pot ridica.

– Când am să fiu mare, am să te ridic eu, Fraulein, spuse băieţelul.

– Va fi extraordinar, spuse Anna-Luisa, sărutându-l. Deodată se auzi un ciocănit în uşă şi fata se duse să deschidă, ţinând încă copilul în braţe.

– Herr Boll! S-a întâmplat ceva?

- Slavă Domnului că eşti îmbrăcată.

– De ce?

– În noaptea asta, vreau neapărat să mergeţi la adăpost.

– La adăpost?

– Da, alături, la Herr Voss. Luna trecută a vorbit cu August şi i-a spus că în cazul vreunui bombardament aerian, dumneata şi copilul să vă adăpostiţi la el. Pivniţa sa a fost întărită de curând şi are şi guri de aerisire cu ventilator. Ştiţi doar eă primejdia cea mai mare este lipsa de aer.

– Şi să merg în seara asta?

– Deja cad bombe de semnalizare, care marchează ţinta. Trebuie să vă grăbiţi.

– Dar n-au de ce să bombardeze oraşul Altgarten.

– Te rog, grăbeşte-te.

– Să-mi iau pantofii şi un paltonaş pentru Hansl.

– Nu pot să aştept, Frăulein, spuse Gerd Boll. Grăbeşte-te şi bate cu putere în uşa lui Herr Voss. Ştiu că e acasă fiindcă camuflajul său are întotdeauna mici crăpături prin care se vede lumină, dar de

cele mai multe ori ascultă plăci de gramofon şi s-ar putea să nu te audă.

- Drăguţ din partea dumneavoastră, Herr Boll, Sunteţi foarte amabil.

– I-am, promis lui August, răspunse Gerd cu răceală. Se aruncă, pe bicicleta împrumutată de la Frau Klein şi pedală grăbit spre tabăra T.E.N.O.

Când începură să cadă primele bombe, zgomotul lor era complet nou pentru Anna-Luisa: un fluierat intens şi strident, asemenea celui făcut de un pachet greu ce alunecă pe un jgheab de metal. Fiecare şuierătură se termina cu o explozie. Dar nu în genul celor pe care le mai auzise, de artificii sau de pistol. Deosebirea era atât de mare, ca aceea dintre sunetele unei tube şi cele ale unui piculine. Erau nişte zgomote metalice joase care plesneau timpanele, zguduiau pământul şi făceau să zăngăne ferestrele.

– Trebuie să ne grăbim, dragul meu Hans!

CAPITOLUL 6

Luminile de marş ale ultimului Lancaster dispărură dincolo de marginea aerodromului de la Warley Fen. Zgomotul deveni din ce în ce mai slab, până se pierdu cu totul, lăsând în urmă, pentru câteva clipe, o linişte ireală, care-i făcu să vorbească în şoaptă şi pe cei mai insensibili dintre ostaşii rămaşi pe aerodrom. Colonelul însă era departe de a fi o persoană insensibilă. Termină de semnat documentele pe care le avea în faţă şi stinse lampa de pe masa de lucru, înainte de a da la o parte perdelele de camuflaj şi a deschide ferestrele. O rafală de vânt rece împrăştie hârtiile de pe birou, făcându-le să foşnească. Luminile de balizare a pistei fuseseră stinse cu excepţia lămpilor blindate de la colţurile fiecărei clădiri; se mai strecura ceva lumină prin ferestrele prost camuflate de la Biroul informaţii şi operaţii. Noaptea era liniştită şi întunecată.

De câte ori plecau avioanele, colonelul se simţea singur şi abandonat. În suflet i se cuibărise teama că într-o noapte nu se vor mai întoarce, iar el avea să rămână până la sfârşitul vieţii pe un aerodrom pustiu. Acesta era cel de-al doisprezecelea raid făcut în ultima lună. Mult prea dese, aceste raiduri! Oamenii erau extenuaţi, la fel şi el. Încercase toate metodele posibile şi intervenise la toate nivelurile

pentru ca escadrila pe care o comanda să fie folosită doar la zboruri de eclerare, dar adevărul era că oamenii săi nici nu erau suficient de bine pregătiţi pentru aşa ceva. Nişte bieţi aviatori obişnuiţi!. De altfel, nici el nu era decât un comandant oarecare, fără cea mai mică sclipire de geniu.

Ar fi dorit din tot sufletul să fie în stare să reziste doar cu câte patru ore de somn pe noapte, aşa cum făceau niajoritatea celor tineri, dar când nu dormea suficient se simţea obosit, uita ce avea de făcut şi se enerva fără motiv. Cu toate acestea, aştepta de fiecare dată plin de răbdare întoarcerea avioanelor, căci nici prin gând nu i-ar fi trecut să rămână în dormitor şi să încerce s-adoarmă. Ura cameră aceasta, mult prea mare şi pustie pentru o singură persoană. Predecesorul său avea soţie şi trei copii şi atât de multă mobilă, încât la plecare insistase să-i lase jumătate din ea, în clipa în care aflase că Jarman nu avea nici un fel de mobilă cu care să se instaleze la unitate. Ar fi dorit ca Helen să mai fi trăit încă, ca să-l vadă primindu-şi galoanele şi încredinţându-i-se comanda unei unităţi.

Mulţi dintre camarazii săi şi soţiile acestora îl compătimeau că nu avea măcar copii. Laurie şi Daphne i-o spuseseră chiar în faţă. Şi asta numai din cauză că nu-şi dădeau seama de felul relaţiilor care existau între un comandant şi subordonaţii săi, la o unitate combatantă. Comanda unei unităţi! Cât de mult şi-o dorise şi câte glume nu făcuse cu privire la asta, pe vremea când nu era decât un tânăr căpitan activ în cadrul forţelor aeriene, atât de reduse ca proporţii în timp de pace. Pe atunci avansarea părea o adevărată utopie. „Mai repede vine moartea decât avansarea”, obişnuiau să glumească la popotă.

Acum, oh, Doamne, venea mult prea repede. Nişte bieţi copii erau făcuţi peste noapte comandori, şi îi vedeai apoi agitându-se în stânga şi-n dreapta şi dându-şi importanţă - copii!

Pe măsură ce ochii i se obişnuiau cu întunericul, colonelul reuşea să vadă tot mai bine în jurul său. Privi spre barăcile de metal ce adăposteau dispensarul şi comanda patrulei „B”, unde cei ce făceau de pază se ghemuiseră în jurul unor sobiţe, în care ardea cu flăcări vii câte un foc de lemne ce izbutea să mai alunge din răcoarea nopţii. Colonelul adulmecă mirosul de fum, amintindu-şi dintr-o dată de cele şapte zile petrecute în linia întâia, în primăvara lui 1917 şi care, de fapt, fuseseră zilele lui de permisie.Acei bravi îl crezuseră nebun, neputându-şi închipui ce se petrecea în sufletul unui ofiţer de infanterie obligat să petreacă tot războiul închis într-o magazie. Şi aceasta într-o vreme când, pe front, un ofiţer nu reuşea să rămână în viaţă mai mult de trei săptămâni!

Membrii echipajelor sale erau selecţionaţi după nişte criterii şi mai severe decât tinerii ofiţeri ai lui Haig şi, cu toate acestea, numai într-o lună pierduse trei echipaje aflate la prima lor misiune. Unii dintre ei veniseră în unitate cu numai opt zile în urmă. Erau curajoşi ca nişte lei şi nimic nu i-ar fi umbrit plăcerea şi onoarea pe care le simţea de a fi alături de ei, în prima linie. Inhala cu putere aerul rece al nopţii, trase la loc perdelele de camuflaj şi aprinse din nou lampa de pe birou. Aghiotantul îi aduse o mulţime de hârtii la semnat, activitate pe care colonelul continuă să o facă în mod mecanic, fără să se mai ostenească a citi conţinutul.

Se simţea întocmai ca un primar într-un mic orăşel de provincie; abia dacă mai zărea şi avioanele, din când în când.

Apucă din nou biletul trimis de Laurie, de la Besteridge, cu cele câteva rânduri scrise în grabă.

Dragă Jar

Care va fi scorul de sâmbătă? Oricum, nu asta contează, eu n-am fost niciodată de părere că „rezultatele sportive oglindesc priceperea comandantului”. Dar poate mă faci să-mi schimb punctul de vedere, la o halbă cu bere.

LAURIE

De bilet era ataşată o tăietură din ziar, reprezentând un faimos jucător de crichet în uniformă de aviator, cu un bombardier Wellington în spate şi cu Laurie râzând ştrengăreşte alături. Nota de sub fotografie explica că jucătorul la bătaie lovea acum cu bombe, aruncându-le spre graniţele Germaniei şi se mândrea cu faptul că făcea parte din cea mai bună echipă de crichet din lume, Forţele Aeriene ale Marii Britanii.

Colonelul Jarman mormăi. Niciodată nu regretase mai aprig ceva decât remarca, mult pomenită după aceea, pe care o făcuse după meciul la care echipa sa de crichet câştigase cupa, dar asta se întâmplase cu mulţi ani înainte de război, când nu era decât un copilandru ce comanda pentru prima oară în viaţă o mică şi neînsemnată unitate.

Dar numai de când Laurie reuşise să-l aducă pe profesionistul acela afurisit la el în unitate, începuse să manifeste interes pentru Crichet şi să-i adune în echipa sa pe cei mai buni jucători din tot comandamentul. Acesta îi făcea, bineînţeles, plăcere comodorului care, întocmai ca şi Laurie, devenise

cumplit de încuiat în ultima vreme. Laurie dovedea un talent deosebit când era vorba de indiscreţii, dar nu din cele care l-ar fi privit pe el personal, ci pe rivalii săi. Durnnezeu ştie ce se mai trezise vorbind la popotă sâmbătă, după ce îi bătuseră măr pe cei unsprezece entuziaşti dar amatori de la Warley. Sweet preluase rolul de căpitan în actualul sezon şi făcuse o treabă destul de bună cu ei, cu o singură excepţie, jucătorul acela la bătaie - se uită în agendă - pe nume Lambert, care nici măcar nu apăruse la ultimele meciuri. Colonelul îşi umplu cu grijă pipa şi şi-o aprinse.

Se auzi o bătaie în uşă şi apăru furierul.

– Caporalul Taylor, anunţă ea. Tocmai şi-a terminat serviciul pe ziua de azi.

– Bună seara, caporal Taylor. E-n ordine, pe loc repaos. Nu cred că am avut plăcerea să ne cunoaştem până acum, spuse colonelul şi zâmbi. Dar cu siguranţă că m-ai văzut pe-aici. Eşti la „Echipamente de protecţie” pare-mi-se?

– Da, domnule. i

- Şi probabil că te întrebi de ce am trimis să te cheme. Caporalul Taylor nu răspunse.

– la loc, caporal. Ai aflat probabil că, în aviaţie, tradiţia permite ca, în anumite împrejurări, ofiţerii şi oamenii lor să discute ca „de la om la om” Probabil că ştii ce-nseamnă asta. Caporalul Taylor continua să tacă.

– Înseamnă că ceea ce ne vom spune acum unul altuia rămâne între noi, că este neoficial şi că nu trebuie să-ţi cântăreşti fiecare cuvânt pe care-l rosteşti ca nu cumva să cazi în greşeala pe care noi o numim „comportament ce aduce prejudicii ordinii şi disciplinei”. Zâmbi părinteşte. Mi s-a-ntâmplat

să-ntâlnesc persoane care şi-au ieşit rău de tot din fire, în clipe din astea. Bineînţeles că am avut eu grijă să regrete ce-au făcut, dar măcar am pătruns în miezul problemei care-i frământa. Fumezi, caporal?

– Nu, mulţumesc, domnule.

– De cât timp eşti căsătorită cu sergentul Lambert?

– De trei luni, domnule.

– Şi eşti fericită aici, caporal?

„De ce nu eşti fericită, acolo, fata mea? E vreo deosebire între aerodromuri”? Colonelul îi punea aceleaşi întrebări pe care i le pusese şi tatăl său. Cum ar fi putut să-i explice? Lămpi de camuflaj în timpul nopţii, paturi de fier, aşternuturi murdare, pereţi plini de igrasie şi o uşă care se trântea în-continuu, cu un scârţâit dezolant îndărătul ei, câte o fată care suferise de curând o pierdere ireparabilă, face o baie insuportabil de fierbinte şi se îmbată cu gin. „Războiul e de vină, tată.”

– Sunt aproape de soţul meu.

– Exact. Dar, în acelaşi timp. În registrele W.A.F.F figurezi sub alt nume, cel avut înainte de căsătorie.

– Da, domnule. Am avut de gând să mă ocup şi de problema asta, dar...

– Dar şefa de secţie Holroyd n-a insistat prea mult, iar ţie ţi-e frică să nu fii mutată în altă parte, dacă cumva se-ntâmplă să afle cei de la administrativ.

– Da, domnule.

– şi bine, am vorbit cu domnişoara Holroyd, care mi-a spus că eşti conştiincioasă şi îţi faci datoria şi că, după părerea ei, eficienţa este lucrul cel mai important în cadrul unei unităţi combatante.

– Da, domnule.

– Aşa este, în zilele noastre nimic nu valorează mai mult decât eficienţa. Nimic nu-i mai important decât să-i ucizi pe friţi. R.A.F.-ul nu are ofiţeri de paie, ci este o forţă tânără şi viguroasă, cu idei noi şi vederi largi, fără închistări şi regulamente rigide, dar se conduce după principiul „a da şi a primi” înţelegi ce vreau să spun.

– Cred că am să iau totuşă o ţigară, domnule.

– Te rog. Vezi că pe birou sunt chibrituri. Cu toate acestea, „a da şi a primi” înseamnă că aviaţia aşteaptă de la oameni multă solicitudine şi mult devotament. Despre asta voiam să-ţi vorbesc.

– Vă ascult domnule.

- Soţul dumitale, doamnă Lambert, este unul dintre cei mai experimentaţi căpitani pe care-i am în unitate. Nu sunt mulţi ca el, pe aici, care să fi pilotat avioane încă din 1937; bineînţeles, în afară de mine, de locotenent-colonelul Munro...

Ceva îi spunea că nu adoptase o tactică bună.

– Totuşi, când o asemenea persoană... un aviator de nădejde, se apucă să scrie lozinci comuniste pe avionul său, ce exemplu mai poate da el celorlalţi oameni ai săi?

– Lozinci comuniste, domnule?

– Da, doamnă Lambert, lozinci comuniste. „Joe Stalin for King” cred că se poate numi o lozincă comunistă, nu?

– Aş numi-o mai degrabă glumă, domnule, Oamenii glumesc, pur şi simplu. Toată lumea vorbeşte aşa, am auzit adesea numele ăsta, chiar şi la radio.

- Tocmai de aceea trebuie să ne ferim şi să fim cu băgare de seamă.

– Dar nici nu este avionul saţului meu, ci al sergentului Carter, avionul „L Love”.

– Permite-mi să-ţi atrag atenţia că-mi cunosc avioanele, doamnă Lamfoert. Ar trebui să mă crezi când spun asta. Zâmbi, compătimînd-o în gând pentru îngustimea tipica a minţii ei de femeie.

– De asta m-aţi chemat, domnule?

– Nu, nu de asta, caporal. Te-am chemat ca să-ncercăm să demonstrăm ce-l frământă pe soţul dumitale. Doamnă Lambert, soţul dumitale pare hotărât să pună autoritatea din această unitate sub semnul întrebării. Şi pe acest aerodrom, autoritatea sunt eu!

– Şi el nu recunoaşte autoritatea dumneavoastră, domnule?!

Colonelul se lăsă pe spate în scaun, neştiind cum era mai bine să continue. Când vorbi din nou, vocea îi era schimbată, de parcă s-ar fi hotărât într-o clipă să asculte de glasul raţiunii şi să-şi deschidă sufletul în faţa lui Ruth.

– Poate ştii, doamnă Lambert, că nu sunt încântat să fiu membru în diverse comitete. N-am ce-i face, întotdeauna am fost aşa şi aşa voi rămâne. Dobândeşti o anumită reputaţie că ai ajutat cât de cât un grup de oameni, şi pe urmă fiecare dintre aceştia se simte obligat să te vâre în alt comitet. Dar dacă există vreunul din care îmi face realmente plăcere să fac parte, acesta este comitetul de crichet. A mea a fost ideea să se apeleze la donaţii de echipament vechi din partea populaţiei, iar anul trecut am organizat parade, am trimis un Lancaster să zboare peste Peterborough şi să arunce afişe înacest sens, ba am organizat chiar şi chete la cinematografele din localitate, ori de câte ori rula un film despre aviaţie. Rezultatul a fost că am primit un vagon întreg de echipament de crichet, ceea ce este

un lucru lăudabil, nu-i aşa, doamna Lambert. Băieţii se distrează şi, în acelaşi timp, se menţin în formă. Întotdeauna am fost de părere că crichetul seamănă întrucâtva cu misiunea de zbor, după perioade lungi de acalmie, urmează câteva minute scurte în care individul se află pus în faţa unei lovituri rapide. Al dracului crichetul ăsta, scuzaţi-mi expresia, doamnă Lambert. Aţi înţeles?

– Nu cred ca am înţeles, domnule.

– Mă refer la meciul de crichet de sâmbătă, clintre R.A.F. Warley Fen şi echipa celor de la unitatea R.A.F. Little Besteridge. Ţin cu tot dinadinsul ca Warley să câştige, doamnă Lambert. Şi cred că este o dorinţă normală, nu?

Ruth zâmbi. I se părea stupid că Jarman îşi făcea atâtea probleme din cauza unui simplu meci.

– Şi doriţi ca să fie şi soţul meu în echipă?

– Bineînţeles. Toată lumea ştie că are cel mai bun serviciu din întreg grupul. Dacă joacă, îi batem măr, însă fără el, sincer să fiu, nu ştiu ce vom face, nu mai avem nici un alt jucător care să-şi merite numele.

– Dar e-atât de important meciul ăsta? Vreau să spun că în ultima vreme n-a prea jucat şi, totuşi, nu i-aţi prea simţit lipsa.

– Văd că-mi ghiciţi gândurile, doamnă Lambert. Mama avea dreptate, nu există femeie pe lumea asta care să nu-mi poată citi gândurile. Da, comandantul bazei aeriene de la Littie Besteridge e un tip pe care-l cunosc de ani de zile, pe vremuri a jucat şi pentru Grupul 3. Dacă unitatea sa micuţă de intendenţă de la Besteridge ne bate, îmi va face zile fripte de acum încolo „la toate şedinţele de comitet care or să urmeze. Râse şi pufăi din pipă.

– Mă flataţi, domnule, sugerând că am influenţă asupra soţului meu. Şi chiar dacă ar fi aşa, nu sunt sigură că ar fi cel mai înţelept lucru pe care l-aş face.

– Haide, haide, doamnă Lambert; Ştiţi prea bine că nici unul din noi nu este un naiv. „A da şi a primi”, acesta este principiul. „A da şi a primi, în aviaţie, asta e o regulă de bază. În definitiv, dumneata locuieşti aici în sat, în mod neoficial, împreună cu soţul dumitale, când ştim că regulamentul interzice cu desăvârşire acest lucru, dar şefa dumitale de secţie şi cu mine am vrut să fim rezonabili.

Ruth privi împrejur, prin cameră, căutând parcă o portiţă de scăpare. În încăpere era întuneric şi predomina o atmosferă ostilă, inospitalieră, iar aerul era încărcat cu miresme de ierburi de la tutunul de pipă al colonelului. De lampa de birou atârna o hârtie pentru muşte, ce strălucea în lumina gălbuie. Pe ea se aflau aproape o duzină de muşte, unele zbătându-se, moarte doar pe jumătate. Ruth ştia că nu fusese chemată aici nici pentru a i se cere sfatul, nici pentru a i se da vreun ordin. Nici măcar confesiunile colonelului despre slăbiciunea morală n-o putuseră convinge că acesta nu era altceva decât ipocrit. Colonelul o chemase pentru a încerca să-i demonstreze că era un om înţelept şi plin de o infinită putere de compasiune, lipsit cu desăvârşire de ambiţii personale sau prejudecăţi, care dorea din toată inima ca soţul ei să nu fie pedepsit pentru atitudinea sa refractară. Şi tatăl ei era la fel. Îşi aminti cum î1 umilise pe primul ei iubit, susţinând după aceea că nici prin gând nu-i trecuse să facă aşa ceva.

Ruth îşi înfipse o unghie adânc în palmă, până ce simţi că îi dă sângele; voia să uite de tot ce-o înconjura, cu excepţia acestei dureri mărunte. Îşi închipui, întocmai ca în copilărie, că dacă rămânea stoică şi suporta durerea, bătrânul acesta înfricoşător avea să dispară o dată cu întrebările sale insinuante. Dar când ridică privirea, îl văzu tot acolo.

– Nu ştiu ce doriţi de la mine, spuse ea. Spera ca el să răspundă”Nimic”.

– Tot ce te rog, caporal, este să-i transmiţi soţului dumitale un mesaj neoficial. Îşi lovi pipa de scrumieră. Mă gândeam chiar să-l retrag de la zboruri. O cercetă cu atenţie pe Ruth, în timp ce-i dădea această lovitură premeditată, dar nu văzu nici o schimbare, pe faţa ei calmă. Începea să-şi piardă răbdarea cu gâsculiţa asta. Orice soţie credincioasă şi-ar fi dat imediat seama de pericolul care-l ameninţa pe soţul ei. Prostia fetei însă devenea aproape comică şi colonelul îşi ascunse cu greu un zâmbet. Ştii ce-nseamnă să fii retras de la zboruri, doamnă Lambert, nu?

Ruth se temuse ca nu cumva colonelul să observe că-i tremurau mâinile, atât era de nervoasă, dar zâmbetul acestuia îi schimbă imediat starea de spirit. Era un zâmbet scurt, abia perceptibil, pe care unii bărbaţi îl au gata pregătit pentru femei, copilaşi şi cerşetori respectabili, Un zâmbet plin de superioritate şi, în acelaşi timp, mulţumit de sine, care declanşa în ea o ură îndreptăţită. Fâeu un efort să-şi menţină vocea calmă şi coborâtă, dar când îi răspunse colonelului, Juria din glas izbucni, fără sâ şi-o mai poată ascunde.

Ştiu ce-nseamnă asta, domnule. Este pedeapsa supremă în aviaţie. Dar nu mă sperie. Ce credeţi că

simt în clipa în care văd că avionul lui decolează? Zac în pat, îndopată cu somnifere ce nu-şi mai fac de mult efectul, aşteptându-mă să aud soneria în loc de zgomotul cheii cu care descuie uşa. Iar când se-ntâmplă ca avionelor să le fie schimbat traseul din cauza vremii nefavorabile e şi mai rău. Aştept nemişcată lângă telefon, în speranţa că vreuna din fetele de la turnul de control al zborurilor a aflat ceva legat de pierderi. N-aveţi decât să-l retrageţi de la zboruri, dacă asta vă este hotărârea şi după terminarea războiului voi avea un soţ viu, întreg şi nevătămat.

Colonelul îşi făcu de lucru cu hârtiile de pe birou.

– Nu ştiu dacă-ţi dai seama cât e de ruşinos să fii reţinut la sol. Îţi dai seama?

Ruth era hotărâtă să nu mai ridice din nou vocea.

– Ruşinea şi dizgraţia sunt făcute pentru oameni mărunţi. Păstraţi-vă cuvintele acestea mari pentru şcolile şi cluburile dumneavoastră şi pentru dineurile date de vechii dumneavoastră camarazi Păstraţi-vă discursul despre dizgraţie pentru clipa în care veţi pierde meciul sau pe următorul erou nehotărât.

Colonelul îşi ridică privirea.

– Aşa vrei să-ţi creşti copiii, doamnă Lambert? Lipsiţi de simţul mândriei şi al onoarei? O spuse ca şi când era sigur că aşa avea să se întâmple.

– Întrebaţi-le pe văduvele aviatorilor care-au murit în această unitate cum le explică copiilor rămaşi fără tată ce este onoarea. Sau cum îi explică perceptorului.

Îşi răsuci nervoasă verigheta şi privi fix în ochii bătrânului, pentru a vedea ce efect avuseseră asupra lui cuvintele pe care tocmai le rostise. Ca şi tatăl său, colonelul refuza să-şi arate tulburarea, chiar şi

în momente ca acesta, când ea promitea să tacă. Ei bine, n-avea de gând să tacă!

– Dacă doriţi să aflaţi ce cred eu despre dizgraţie, ei bine, aflaţi că mi se face silă. când vă aud vorbind de „uciderea friţilor”, de parcă asta n-ar fi decât un duel între bărbaţi şi nu uciderea cu premeditare şi cu sânge rece a unor nevinovaţi, care sunt aruncaţi în aer, cu case cu tot.

Cum ar putea bătrânul acesta să înţeleagă, se gândi ea, el care nu are nici nevastă, nici casă, nici copii!?

– Ai grijă să afle şi soţul dumitale ce-l aşteaptă, caporal!

– Nu vă fie teamă, domnule, orice persoană din unitatea aceasta ştie ce-o aşteaptă. Nu suntem decât nişte marionete, nu?! Şi jucăm cu toţii în meciul dumneavoastră de crichet. Mă întreb ce scor va avea echipa dumneavoastră la Krefeld, în noaptea asta. Şi mă mai întreb dacă se ve isprăvi şi cu soţul meu.

Colonelul i-o reteză scurt.

– Asta-i tot, caporal. Vom revedea poziţia dumitale referitoare la căsătorie.

– Puteţi să alegeţi între mine şi el pe care îl faceţi nefericit Dar unul din noi doi va fi foarte mulţumit, în mod sigur.

– Poţi să pleci, caporal.

Ea se ridică încet şi salută cu o corectitudine în care se citea insolenţa. Văzu o muscă dând din aripi bezmetică, încercând în zadar să scape de pe hârtia' lipicioasă.

“E adevărat că existau şi femei isterice pe lume, dar toate aveau, o limită şi se puteau aplică şi măsuri disciplinare.” Aici însă era mai greu. Dacă vreun

bărbat ar fi gândit măcar toate lucrurile acestea, colonelul l-ar fi degradat numaidecât, dar pe femei nu le putea trata astfel. Nu erau decât nişte civili în uniformă şi aveau întotdeauna pregătită câte o scuză, sau plecau un timp în permisie şi se întorceau însărcinate. La ce bun? Fusese un nătărău, crezând că poate discuta cu ea, mai ales noaptea. Un colonel de la Comandamentul Aviaţiei de coastă făcuse observaţie unui sergent W.A.A.F. că rătăcise nişte materiale şi aceasta începuse să ţipe de-i ieşeau ochii din cap, răcnind că o violează. În final, colonelul fusese obligat să-şi ceară scuze!

După ce plecă Ruth, colonelul apăsă pe butonul soneriei de pe biroul său.

– Mâine dimineaţă vreau să vorbesc cu şefa de secţie Holroyd.

– Să vin acum să iau notiţe pentru mâine întrebă furierul.

– Nu, am să ţin minte ce am de discutat cu ea.

Ar fi putut, bineînţeles, să fie în altă parte, în sâmbăta în care Laurie îşi adusese aici blestemata aia de echipă. Era al naibii de dizgraţios ca fata aceasta isterică să-şi dea drumul în aşa hal, tocmai atunci când băieţii lui îşi riscau viaţa, plini de abnegaţie şi curaj.

CAPITOLUL 7

Levator Labii Superioris Aloequae Nasi. Fără să-şi poată explica de ce, Fleming, pilotul care se afla la comenzile „Volkswagenului rostea cuvintele de parcă ar fi spus o rugăciune. Dealtfel, o spusese odată în loc de Tatăl Nostru la popota ofiţerilor, având bineînţeles grijă ca doctorul să nu fie la masă, şi incidentul nu fusese remarcat

– Ce-nseamnă asta, domnule? întrebă Bertie, mecanicul de bord, care-şi închipui că era vreun termen care lui îi scăpase. Fleming închise ochii şi clatină din cap,

- Este cel mai lung nume care poate fi dat vreunui muşchi din corpul omenesc.

– Dar numele celui mai scurt care e? întrebă aproape imediat mitraliorul din turela superioară şi i se răspunse pe loc, de o manieră total neştiinţifică şi plină de reproşuri, de către telegrafist.

– O.K., băieţi, spuse Fleming. Hai să facem puţină linişte.

Patru proiectoare de la Leiden începură să scruteze cerul întunedat al nopţii şi imediat după aceea se mai aprinseră încă şase.

– Ia priviţi, spuse Fleming.

– Proiectoare, remarcă mecanicul. În fiecare grup de proiectoare se afla câte unul principal, ce lumina în poziţie verticală şi era condus de un radar Wurzburg.

– Mă gândesc să virez puţin spre nord, Mac, îi spuse Fleming navigatorului său. N-are nici un rost să mergem orbeşte, drept înainte, tocmai înspre porcăria aceea care se zăreşte jos.

– Nici măcar să ne-apropiem de ea n-ar trebui remarcă mecanicul. Fleming râse. La urma urmelor, poate că băiatul nu era aşa de idiot cum părea. Sistemul acesta, de a pregăti mecanicii izolaţi de ceilalaţi mebri ai echipajului, i se părea de-a dreptul prostesc. Fleming îi cunoştea pe cei câţiva camarazi ai săi de săptămâni întregi, dar copilul acesta, care în fond îl ajuta şi asista la pilotaj abia dacă zburase cîteva ore. Îşi puse întrebarea dacă băiatul stăpânea suficient de bine tehnica pilotajului pentru a se duce fără grijă la toaletă, măcar pentru câteva clipe. Trebuia să primească afurisita aceea de cutie de tablă şi să-i fie recunoscător mentorului care i-o pusese la îndemână. Asta era învăţătură de minte. Oare frica să fi fost de vină? Mecanicul şi bombardierul se şi duseseră la Jocul cu pricina.

Pentru ei era simplu, însă el, legat de scaunul de pilot, trebuia să se chinuie o grămadă ca să poată ieşi de acolo.

Frica ar fi trebuit să-i contracte vezica şi muşchii rectali, nu să-i relaxeze, sau cel puţin aşa îşi aducea aminte că învăţase pe vremea cînd era încă student la medicină. În timpul instructajului, observase cum camarazii săi deveneau palizi la faţă datorită spaimei care le gonea sângele proaspăt subţiat din piele şi viscere, pompîndu-l înspre creier. Acesta fusese de fapt motivul pentru care majoritatea îşi lăsaseră cina neatinsă, îşi simţea pulsul din ce în ce mai accelerat, pe măsură ce sângele, cu tot bagajul său de globule roşii, bogat în zaharuri şi încărcat cu adrenalină, începu să curgă mai riepede prin artere. Acţiona comenzile grele, cu forţe noi, ştiind că frica îi sporise cantitatea de sânge din ţesutul muscular şi ficat, deversând hidrocarbonaţii în vene. Plămânii beneficiaseră şi ei de pe urma acestei situaţii nou apărute, primind o cantitate mai mare de oxigen în timpul respiraţiei mai complete şi mai dese.

În clipa în care zărise proiectoarele remarcă şl mai multe semne fiziologice legate de ficat diminuarea mişcărilor peristaltice şi dispariţia sucului gastric îl făceau să simtă ca un fel de ghem în stomac, unde mâncarea înghiţită la cină rămăsese nedigerată, far lipsa salivei îi înăsprise limba care se freca dureros de cerul gurii, în timp ce scrotul era şi el foarte contractat. Fleming avu, pentru o clipă, impresia că sesizează şi o uşoară creştere a temperaturii, ca urmare a creşterii metabolismului bazai. Ca pentru a-i confirma această părere, de-a lungul şirei spinării i se rostogoli o picătură de sudoare. Tatăl său" medic dedicat cu trup şi suflet profesiei pe care şi-o

alesese, ar fi ascultat cu mult interes toate observaţiile acestea.

– Păstrează capul la compas, căpitane, spuse navigatorul. În loc să întoarcem deasupra oraşului Noordwijk, o vom face pur şi simplu cu cinci mile mai în interior. Asta ne va permite să ocolim şi oraşul Leiden.

– S-a făcut, spuse Fleming şi pentru prima dată de când pusese piciorul în avion se simţi cu adevărat căpitan.

Robin, ofiţer şi el, cu funcţia de observator bombardier, şezuse până atunci la masa navigatorului, completându-şi jurnalul de bord. Îşi apucă paraşuta, harta cu ţintele, jurnalul şi termosul, îşi desprinse şi racordul de la butelia cu oxigen şi veni în faţă. Îl împinse cu blândeţe de-o parte pe mecanicul de bord, îl salută pe Fleming, care era la comenzi, făcându-i semn cu mâna; se aplecă, întin-zându-şi piciorul înainte până atinse treapta formată de butelia euglicol şi îşi vâri cu grijă capul sub afetul inelar al turelei frontale, cu cele două mitraliere jumelate, de tip Browning. Aici era lumea lui şi se simţea în largul său; era linişte şi pace. Îşi desfăcu harta în faţă şi se întinse cât era de lung peste trapa de evacuare, cu capul îndreptat spre vârful avionului. Afară, întunericul se destrăma din ce în ce, alungat de lumina proiectoarelor şi de luna care tocmai apăruse. Privi împrejur cu interes, dar deloc surprins de ceea ce vedea întotdeauna îşi imaginase că aşa avea să arate noaptea, în prima sa misiune.

La dreapta, fascicolul unuia dintre proiectoare era mai scurt decât, celelalte şi se termina brusc, semănând de la distanţă cu coada unui ciocan.

– Priviţi, strigă Robin, au luat pe cineva în obiectiv!

– Sărmanul, spuse Fleming, privind cum mai multe proiectoare îşi fixară deodată fasciculele de raze pe acelaşi avion. Acesta se învârtea şi se clătina întocmai ca un animal hăituit, care, după ce a fost înconjurat, e supus şi la chinuri, reuşind, din când în când, să scape, apoi căzând iar în capcană, începu să tragă şi artileria antiaeriană; câteva dintre proiectile explodară atât de aproape de ei, că, pentru câteva secunde, fumul îi împiedica să mai vadă ceva, dar îndată observară că avionul urmărit continua să zboare.

– Am pus gheara pe el, spuse Lowenherz.

– Unde-l doriţi?

– La dreapta şi la acelaşi nivel cu noi.

– Daţi-mi voie să-l aduc o idee mai sus, Herr Oberleutnant.

– Foarte bine.

– Iar ne-apropiem prea repede.

La lumina proiectoarelor, totul devenise dintr-o dată alb. Alte două proiectoare fixară avionul pe cer, de parcă un puştan mai năzdrăvan s-ar fi jucat cu nişte ace strălucitoare de pălărie, împungînd cu ele o biată molie captivă ce se zbătea într-o cutie neagră de catifea. Zăriră un fulger scurt, sub fuselaj, şi avionul se cutremură uşor.

– E lovit!

– Este „B Beer”!, pilotat de ofiţerul şef cu navigaţia, „Lud cel fără de moarte”.

Navigatorul nu mai putea să vadă nimic.

– Fuge?

– Nu, îşi lansează bombele.

Pe măsură ce-l priveau bombardierul părea că se umflă cu un zgomot înfundat ce răzbătu pînă

departe, în văzduh, şi, deodată, se transformă într-un glob de flăcări, din benzină, ulei şi tot soiul de alţi compuşi inflamabili. Indicatorul galben, care ar fi trebuit să marcheze reperul de referinţă la apropierea de Krefeld, ardea cu flacără vie iar în timp ce cădea, întocmai ca o cometă, lăsând în urmă dâre subţiri de scântei, globul de foc îşi schimba culoarea» roşul devenind mai palid, pe măsură ce temperatura crescândă permitea flăcărilor să. devoreze tot felul de alte substanţe, începând cu lichidul hidraulic şi grăsimile umane şi terminând cu manganul, cuprul şi vanadiul. În final se aprinse şi fuselajul. Zece tone de aliaj de magneziu luminară cerul nopţii cu o flacără stranie, de culoare albastră-verzuie, care luci o clipă aidoma unui fulger, apoi se stinse, lăsând pe cer un nor de praf şi flim luminat de proiectoare. Pluti lin câteva secunde după care dispăru.

– Dumnezeule, exclamă Fleming, îngrozit.

– Nu se zăreşte nici o paraşută, strigă Robin, din bordul avionului. Proiectoarele începură să se mişte din nou. În căutarea altei prăzi.

– Antiaeriana a făcut toată isprava asta, spuse mitraliorul din turela superioară, care avea posiblitatea să vadă cel mai bine.

Departe, lângă Utrecht, Fleming zări un alt reflector principal, aplecându-se din poziţia verticală în care se afla; vârful fascicolului de raze părea că face, explozie peste peticele de nori, scormonind cerul până la şapte mile înălţime. Negreşit, avea să descopere vreo nouă victimă.

– Traseul coloanei de bombardiere nu este prin Leiden, le spuse Fleming celor din echipajul său. Tonul cu care pronunţase aceste cuvinte nu era doar

afectat, ci şi acuzator, dar până să-şi îndulcească puţin remarca mitraliorul din turela superioară replică:

– Nu-mi pasă câtuşi de puţin cine sunt, dar ne mai scutesc pe noi de probleme şi pentru asta le sunt adânc recunoscător. Amin!

– Începe petrecerea, spuse Lowenherz.

– E un Lancaster, remarcă observatorul său, punându-şi deoparte binoclul.

Lowenherz mări uşor viteza; se apropia metru cu metru, încercând să pătrundă pe cât putea do încet sub bombardierul uriaş. Privi în sus şi prin plexiglasul de la carlingă zări până şi cele mai mici detalii ale avionului britanic. Luminile de la ţevile de eşapament, încălzite la roşu, alunecau uşor înapoi, înspre avionul de vânătoare. Se afla exact sub fuselajul bombardierului. Cele două aparate vuiau pe cer, zburând în formaţie strânsă, ca de concurs. Aplicând manevra clasică a avioanelor de vânătoare de noapte, Lowenherz trase de manşă cu toată forţa de care era în stare. Avionul cabra imediat, apropiindu-se din ce în ce mai mult de bombardierul inamic. Avionul de vânătoare icnea, atingând viteza minimă pentru portantă, agăţat numai în elice comportându-se întocmai ca un naufragiat istovit rămase nemişcat pentru o clipă, în timp ce bombardierul trecea deasupra lui.

– Horrido, rosti Lowenherz, pentru a-l înştiinţa pe Bach de cele ce aveau să urmeze, şi apăsând pe butoanele de declanşare a tunurilor, spintecă de la un capăt la altul cu proiectile pântecele LancasteruîuL Focul scaldă ambele avioane într-o lumină palidă, verzuie. Lowehherz clipi des, pentru ca lumina prea puternică să nu-i scadă capacitatea de a vedea pe

întuneric. Richardsurile acestea nu erau altceva decât nişte platforme pentru armament de mare putere; bubuitul demenţial al tunurilor reuşea să-i asurzească de-a binelea pe aviatori, în pofida căştilor de protecţie pe care le purtau, iar mirosul de cordită le umplea nările, ca şi când măştile de oxigen de pe faţă ar fi fost de pomană. Acţionând întocmai cum scrie la carte, Lowenherz continuă să tragă, chiar şi atunci când avionul de vânătoare începu să alunece pe o aripă spre pământ. Deodată focul încetă, încărcătoarele erau goale.

În botul Junkersului se aflau instalate trei tunuri M.G.F.F. de 20 mm. Fiecare salvă de trei conţinea câte un proiectil cu cămaşă subţire, umplut cu 19,5 grame de exploziv de mare putere, hexogen Al, câte un proiectil perforant cu vârful ranforsat şi blindat şi câte un proiectil incendiar care putea să degaje, într-o secundă, o temperatură cuprinsă între 2.000 şi 3.000 de grade Celsius. Fiecare tun avea o cadenţă de tragere de aproape 520 de lovituri pe minut şi era prevăzut cu un încărcător cu 60 de proiectile. Astfel, în mai puţin de şapte secunde, încărcătoarele tunurilor fură golite şi 180 de proiectile fulgerară spre fuselajul „Volkswagenu-lui”. Ţinta măsura 300 de picioare pătrate şi, cu toate că numai 38 de proiectile o perforară, teoretic 20 ar fi fost suficiente pentru a-i da avionului o lovitură mortală.

– Picioarele mele! răcni Fleming. Doamne! Ajutor! Mamă, oh, mamă!

Primul proiectil pătrunse în avion prin trapa de evacuare din faţă şi, trecând pe lângă observatorul bombardier la o distanţă de numai doi, trei centimetri, lovi afetul inelar al turelei frontale şi

explodă, dizlocând turela din locul ei, smulse manetele şi palohierul şi sparse rezervorul de aer comprimat şi containerul cu glicol. Datorită curentului de aer, lichidul de răcire se pulveriza, formând un nor alb, ca o ceaţă deasă. O fracţiune de secundă mai târziu pătrunse şi cel de-ai doilea proiectil, perfora camera lansatoarelor de bombe şi explodă chiar sub scaunul navigatorului; în mod paradoxal, suflul îl aspiră pe acesta în jos, după ce aruncă în aer astrodromul. Telegrafistul care şedea sub el fu zvârlit afară, nevătămat de curent, dar fără paraşută. Trei proiectile - unul exploziv, altul perforant şi celălalt incendiar - explodară la simpla atingere de exteriorul părţii din dreapta a fuselajului, chiar în spatele turelei superioare mediane.

Suflul şi schijele proiectilului îl omorâră pe loc pe mitralior şi tăiară grinzile de metal în zona de îmbinare a fuselajului cu ampenajul. Proiectilul incendiar completă ruptura şi, în aceeaşi clipă, „Volkswagenul” se frânse în două, în timp ce pierdu cam două mii de picioare din înălţime. Cu mult înainte însă ca avionul să se desfacă, un alt proiectil exploziv pătrunse prin braţul articulat al pro-fundorului de pe ampenaj şi aruncase o parte din ansamblul dispozitivului de compensare a acestuia peste turela din spate cu atâta forţă, încât mitraliorul de acolo fu decapitat. Aceste şase lovituri, grave şi dezastruoase prin efectul produs, fură urmate la scurt timp de alte treizeci şi două, multe dintre ele ricoşând pe lângă motoare şi aripi, iar altele pătrunzând în interiorul fuselajului pe o direcţie aproape orizontală.

Sărmanul Fleming nu mai putea controla avionul, nu mai putea face nimic. Braţele şi picioarele îi erau

ca de plumb. Se prăbuşea în noapte, întocmai ca avionul de hârtie cu care se jucase la popotă.

– Îmi pare rău, băieţi, strigă el, simţindu-se deodată teribil de vinovat. În mod involuntar, intestinele şi vezica se destinseră şi simţi doar cum se murdăreşte. Îmi pare rău, mai şopti el.

Nu era însă nevoie ca Fleming să-şi ceară iertare, nu mai rămăsese nimeni în avion, era unicul supravieţuitor în tot echipajul. Telegrafistul se prăbuşea de la o înălţime de 16.000 de picioare, cu o vizită finală de 120 de mile pe oră. Ajunse pe sol la numai nouăzeci de secunde după ce fusese azvârlit din avion, făcând o groapă de 120 inci adâncime, ceea ce reprezenta o decelerație echivalentă cu de 450 de ori forţa gravitaţională. În momentul impactului, telegrafistul se desfăcu în bucăţi ca un animal măcelărit. Fleming, legat încă de scaunul pilotului, înfricoşat şi scârbit de neputinţa sa, se izbi de pământ (împreună cu partea frontală a fuselajului, cu cele două motoare Rolls-Royce şi cu o bună parte din lonjeronul principal în mai puţin de patru minute, care lui i se păruseră ore.

Instalaţia de aer condiţionat din sala radar de supraveghere şi conducere a luptei de la „Ermine” nu reuşea să facă faţă unei astfel de aglomerări; auditoriul cel mai numeros era format din persoanele care nu erau de serviciu în noaptea aceea, adunate în calitate de spectatori împrejurul controlorului. Pe de altă parte, concentrarea şi tensiunea nervoasă ridicau temperatura corpului întocmai ca după un prânz opulent. August, care tocmai îşi şter-

gea fruntea de sudoare, auzi strigatul tradiţional, „Sieg Heil![14]” al lui Lowenherz.

– Sieg Heil! răspunse August.

Willi luă poziţia de drepţi şi-i prezentă lui August salutul oficial, însoţit de felicitările de rigoare, într-o situaţie în care mai nimerit ar fi fost să-i strângă mâna. Spectatorii fremătară, tuşiră şi murmurară şi ei felicitări. Se auzi un hârşâit în microfon.

– Se rupe, raportă Lowenherz. Lonjeroriul principal a plesnit, iar fuselajul se desface în două, întocmai ca o agrafă.

Willi şterse urmele făcute cu creionul ele ceară pe ecran.

- Ordin mergi la „Heinz Gustav”, spuse August.

– Prin Noordwijk?

– Anunţ: da, „Katze 1”. Se întoarse către Willi. S-ar putea să fie văzut, până la urmă, dacă ăia continuă să lanseze bombe de semnalizare, dar nu pot da ordin artileriei antiaeriane să nu tragă doar pentru că zboară el pe deasupra lor.

– Nu va mai dura mult, spuse Willi. Şi, de altfel, e un tip deştept.

– Toţi suntem nişte tipi deştepţi, spuse August şi Willi îi oferi un zâmbet larg, încreţindu-şi faţa roşcovană şi plină de riduri, la fel cum ai stoarce o portocală.

Lowenherz cobori în picaj din poziţia verticală în care se afla, iar după ce câştigă puţină viteză, acţiona asupra stabilizatorului şi începu să urce, încercând să ajungă din urmă avioanele din coloană. Mrosek îşi desfăcu legăturile care-l ţineau de scaun, îşi aprinse lanterna şi se târî spre partea din faţă a

14 în traducere liberă: trăiască victoria (germ.)

avionului, pentru a schimba încărcătoarele tunurilor cu şaizeci de proiectile de fiecare încărcător. Lowenherz continua să urce la fel de cabrat, dar un vârtej de aer îl făcu pe Mrosek să-şi zdrelească mâna de închizător. Schimbatul încărcătoarelor era o operaţie destul de dificilă chiar şi pe sol, la lumina zilei, dar Mrosek nu se plângea niciodată. Zburară mai departe, trecând de Noordwijk, fără să mai întâlnească şi alte bombardiere pe drum, cu toate că artileria antiaeriană trăgea cu furie, iar de pe aerodromul din Valkenburg deschiseră focul nişte tunuri viu colorate de 3,7 cm. Avionul Junkers continuă să zboare spre dreapta, către limita vestică a perimetrului de acţiune al staţiei „Ermine”. Primele două interceptări fuseseră uşoare şi rapide, dar cine ştie, se putea întâmpla să fie nevoie de traversarea întregului sector controlat de August pentru a mai face vreun contact.

În „Joe for King”, Roland Pembroke, tînărul navigator scoţian indusese în calculele sale şi eroarea legată de direcţia vântului. G.e.e.-ul era nefolosibil, datorită bruiajului făcut de nemţi, dar greşeala de navigaţie aduse avionul pe deasupra coastei olandeze, depăşind cu cinci mile spre sud punctul iniţial. În faţa lui, zburând printre proiectilele trimise de antiaeriană şi strecurându-se printre luminile proiectoarelor se aflau alte câteva avioane care făcuseră aceeaşi greşeală de calcul.

– Mergem spre sud, spuse Tommy Carter.

– Spre sud de Leiden? întrebă Roland, care-şi calculase cu precizie ruta. În voce i se trăda nemulţumirea la gândul că planul său de zbor fusese abandonat.

– La sud de toată porcăria asta, spuse Tommy, arătând spre artileria antiaeriană şi proiectoarele din faţa lor.

– O.K., şefule, răspunse Roland.

În interiorul avionului nou-nouţ plutea un miros pregnant de lac şi vopsea proaspătă. Comenzile erau uşor blocate şi greu de mişcat, iar roata de comandă a fletnerilor scârţâia uşor; în rest totul mergea strună. Vechiul aparat pe care zburase avea câteva instrumente defecte, motiv pentru care rămâneau mereu in urmă sau trebuiau sa se ţină după ilţil. Intr-un fel, Tommy se bucura de avionul acesta nou şi sănătos, întrebându-sc dacă nveau să i-l Jase lui şi pe mai departe.

Din clipa in care vira spre ţinta, Tommy işi dădu seama că avusese o idee proastă, căci nu numai oraşul Leiden, ci şi toată această zonă peste care zburau, lăsând in dreapta oraşul Haga, îşi pusese în mişcare artileria antiaeriană. Erau baterii mari, dotate cu duzini de tunuri şi proiectoare dirijate de staţii radar. Întreaga zonă strălucea de focul salvelor. Tommy işi îndreptă privirea spre peticul intunecat de pământ de dincolo de focul artileriei şi puse motoarele in plin.

- Închideţi ochii şi strângeţi din dinţi ; spuse Tommy. Trece şi asta imediat. Motoarele urlau cu toată puterea. Izbucni o explozie şi mai apropiată decât cele dinainte, împrăştiind un miros acru şi făcând ca cele două planuri să se clatine.

- Aici e şi mal multă lumină, remarcă Tapper Collins, observatorul bombardier, care se afla in vârful avionului, plivind dârele de gloanţe trasoare roşii şi galbene ce se arcuiau înspre ei, căzând la mii de picioare distanţă sub avion, distanţă carte de sus

părea atât de mică, încât parcă puteau să atingă pământul cu mâna. Cam prea multă lumină pe aici. şi chiar sub noi !

- Asta trebuie să fie aerodromul de la Valkenburg, spuse Roland Pembroke.

- Isusc Cristoase ! strigă Tommv. La stânga Leidenul, la dreapta Haga. iar noi zburăm in linie dreaptă şi la aceeaşi înălţime peste un afurisit de aerodrom de-al friţilor. Da' ce dracu suntem noi, ţintă de antrenament ?

- Îmi pare rău, Tommy, spuse Roland politicos. Se abţinu să-i amintească că ideea cu schimbarea rutei ii aparţinuse în totalitate lui Tommy Carter. Acesta nu răspunse, atenţia fiindu-i îndreptată asupra unui proiector care, după ce rămăsese un timp în poziţie verticala şi absolut imobil începu acum să se indrepte spre ei.

- Vine spre noi, urlă Collins, din poziţia în care se afla la vizorul de bombardament

- Eşti un nerod, Tommy! strigă Ben Gallacher şi Carter se-nfurie că era acuzat pe nedrept de un lucru care nici lui nu-i convenea, dar care nu-i mai stătea în putere sâ-l schimbe.

- Intră în glisadâ pe direcţia faxcicolului strigă Collins. Acesta era un adevărat veteran şi experienţa acumulată în nenumăratele misiuni La care luase parte era demnă de luat în seamă. Avionul cerea însă un efort destul de mare, pentru a-i acţiona comenzile. Tommy făcu o sforţare să deplaseze manşa şi avionul se înclină, alunecând pe o parte, dar lumina deveni orbitoare. Fuseseră văzuţi. Carlinga era atât de puternic luminată, încât începură să-l doară ochii, şi doar dacă-i închidea pe jumătate mai putea zări ceva în jurul său.

Teoria spunea că alunecând pe direcţia fascicolului luminos, proiectorul (care ar fi continuat să se mişte) ar fi pierdut până la urmă avionul. Cei ce se ocupau de proiector, însă, păreau să cunoască şi ei şmecheria aceasta. De altfel, glisada executată de Tommy Carter nu fusese suficient de violentă ca să demonstreze teoria.

- Trageţi în lumină! ordonă Tommy.

Mai virează puţin, suntem în poziţie oblică şi nu pot sa-i nimeresc, strigă mitraliorul.

Deodată lumina se stinse brusc. Tummy şi Ben smuciră de comenzi şi bombardierul ieşi lin din poziţia sa, foarte înclinată. Lumina proiectorului dispăruse şi artileria antiaeriana încetase să mai tragă noaptea devenind din nou liniştită şi neagra. Avionul începu din nou să urce. Trecură câteva minute, fără ca vreunul să îndrăznească să scoată vreo vorbă, apoi, deodată, începură să pălăvrăgească cu toţii în acelaşi timp, isteric, încercând să glumească.

- Faceţi linişte, spuse Tommy Carter, cu un glas pe care-l folosea când n-avea chef de ceartă şi pe care echipajul său îl numea „vocea de aramă".

- Navigator, interveni din nou Tommy, pe un ton neobişnuit de oficial, dă-mi capul la compas sa ne putem întâlni eu coloana de bombardiere dincolo de Leiden.

- 085, spuse Rotând, cu accentul său elegant şi preţios, căpătat încă din şcoală.

Zburară o vreme în tăcere, liniştea nefiind tulburată decât de uruitul motoarelor.

- Iertaţi-mă băieţi, spuse Tommy intr-un târziu, intimidat de faptul că întregul echipaj amuţise Mare tâmpenie din partea mea s-o iau pe la sud de Leiden.

- A fost un proiector ghid, spuse Collins, expertul. Cele cu lumina albastră sunt întotdeauna conduse prin radar.

Lămpile cu arc par, de obicei, mult mai albastre. atunci când sunt îndreptate spre cel care le priveşte. aceasta fiind şi motivul pentru care echipajele britanice îşi închipuiau că toate proiectoarele îndreptate spre ei aveau culoarea albăstruie, adică erau dirijate prin radar. Acelaşi lucru şi-l imaginau şi echipajele din Luftwaffe, cara zburau deasupra Marii Britanii, deşi, de fapt, nici nu existau proiectoare albastre.

- Atunci de ce-a fost stinsă drăcia aia? întrebă ţâfnos Gallacher.

Eram prea mici şi prea neînsemnaţi pentru ei, ii răspunse Tommy, zâmbind, şi, până la urmă s-au hotărât să ne arunce la loc pe cer, şi să aştepte un Slirling.

Tare sunt curios să ştiu de ce, continuă Ben.

– Avioanele noastre sunt înzestrate cu o nouă armă secreta, trase concluzia Collins.

- N-o să ştim niciodată adevăratul motiv, aşa că ţineţi-vă gura şi fiţi bucuroşi că s-a terminal cu bine.

Pe când membrii echipajului lui Tommy Carter continuau să facă supoziţii, jos, lingă Valkenburg, un tânăr Feldwebel indian înjura de mama focului în hindustană, limbă ce pare anume făcută pentru aşa ceva. El urmărea cum trei mecanici do la Regimentul de transmisiuni Lufnvaffe - pe chipurile cărora era zugrăvită o totală lipsă de interes - se apucaseră să demonteze rama proiectorului lor. Pe vremuri, când luptau în armata britanică, indieni erau separaţi pe caste, insa Wehrmachtul adunase toţi voluntarii laolaltă, amestecându-i unii cu alţii astfel încât

numai turbanele viu colorate în liliachiu, ocru, verde sau roz şi alb cu picouri albastre mai arătau diferenţa dintre unul ca el şi cel din urmă paria. Rosti o nouă înjurătură pe care o ştia din bătrâni, la adresa mecanicilor. Unul dintre proştii aceştia declarase că întâmplarea cu proiectorul era de rău augur. Îi venea foarte greu să-l contrazică, cu atât mai mult cu cât chiar în aceeaşi zi li se adusese la cunoştinţă că civilii olandezi protestasem împotriva prezentei Kafersilor şi că aveau să fie mutaţi imediat în Franţa. Împreună cu tot echipamentul lor nou de artilerie antiaeriană.

Acesta era unul dintre primele proiectoare de 200 cm cu performanţe ridicate pe care le avea armata germană, o adevărată bijuterie, cu o intensitate de 2,7 milioane candeli[1]. La dracu, izbi furios în cablu. Aşa avea el noroc întotdeauna, ca după ce făcuse un contact de înaltă clasă pe Wiirzburg şi depistase un tommi, să i se strice cărbunii de la reflector. În astfel de clipe, dorinţa cea mai arzătoare era să se întoarcă din nou acasă, la Delhi.

Pe câmpul semănat cu cartofi, câteva mile mai la vest de Ahaus, tânărul locotenent care discuta cu Max şi cu August îşi inspecta bateria de artilerie antiaeriană pe care o avea sub comandă. Cele două tunuri aparţinând companiei „Hitler Jugend" erau pregătite, cu servanţii alături, băieţii aceştia fiind întotdeauna cei mai pătimaşi; multe dintre celelalte tunuri nu erau încă instalate iar unele nici macar nu erau decuplate de maşinile care le aduseseră până aici. Fusese o zi lungă şi obositoare, cu peripeţii multe, cu întârzieri şi opriri pe drum, iar Oberstul

fusese tot timpul nemulţumit de câte ceva pe tot parcursul călătoriei.

Tânărul locotenent adulmecă acrul şl i se păru că simte miros de fum şi funingine. De câte ori bate: dinspre sud, vântul aducea cu el miasmele provinciei Ruhr. În timpul raidurilor din luna care trecuse, vântul purtase mult prea des pe aripile sale mirosul de pământ răscopt, de praf de cărămidă, de corditâ şi arsurii.

Auzi deodată zgomot de avioane. Chemă imediat la telefon comanda unităţii şi, în timp ce ţinea receptorul în mână, ridică privirea spre cer şi zări, ca o străfulgerare, lumina lunii reflectată de aripa unui avion. Totul dură mai puţin de o secundă: oricum, avionul zbura mult prea sus pentru a-l putea vedea de jos ceva mai mare decât un grăunte luminos. În urma lui rămase însă o dâra de vapori condensaţi ce străluceau în bătaia lunii. Chiar dacă tunurile de 8.8 cm ar fi fost pregătite, tot n-ar fi reuşit să bată atat de sus.

Informaţia fu transmisă imediat la Deelen, dar de prisos. Alte rapoarte, mult mai amănunţite şi mai exacte, anunţaseră că cele două avioane erau de tip Mosquito şi că zburau la o înnlţime de 32.000 de picioare.

– Vor executa manevra de obiectiv la Ahaus, remarca ofiţerul trasator.

Ofiţerul cu operaţiile făcu o mişcare cu mâna şi descrise un arc de cerc ce trecea pe la sud de Ahaus şi avea centrul deasupra staţiei de emisie „Oboe” de la Dover. Degetul său arătător se plimba peste o porţiune de câmpie, până ce intâlni zona haşurată a unui oraş mare din provincia Ruhr. Privi apoi pe hartă reprezentarea traseului coloanei de bombar-

diere, aşa cum ii fusese comunicata. Direcţiile spre care zburau Lancasterurile duceau spre acelaşi punct.

– Krefeld. spuse el. Fac pariu pe solda mea pe o săptămână întreaga că vor bombarda oraşul Krefeld. Cealălalt ofiţer încuviinţă, dând din cap. De data aceasta nu se încumetă să parieze.

Planul părea acum destul de clar. Judecând după dirrcţia în care zburau, bombardierele aveau să se afle pe deasupra Krefeldului cam la o jumătate de oră după miezul nopţii. Avioanele Moaquito, dotate cu dispozitivul secret Oboe şi care se puteau deplasa mult mai rapid (diferenţa fiind de circa o sută de mile pe oră), viraseră deja, venind de la nord aveau să survoleze oraşul Krefeld cu trei minute înaintea bombardierelor greoaie, incărcate cu muniţie. În felul acesta vor avea suficient timp pentru lansarea bombelor indicatoare colorate, ce trebuiau să marcheze ţinta.

Traseele mergeau convergent, aidoma razelor de lumină trecută printr-o lentilă. În noaptea acesta se părea că întreaga atenţie era îndreptata asupra oraşului din „focar". Lansarea de manifeste în partea de nord a Franţei, singuraticul avion Mosquito care făcuse să sune toate alarmele pană la Berlin, ca şi traseul întortocheat urmat de convoiul de bombardiere spre Noordwijk, înainte de a vira de punctul iniţial, toate acestea nu erau decât nişte diversiuni spre a masca acţiunea principală. Ţinta din noaptea aceasta nu putea fi dccât oraşul Krefeld. Centrul de control şi conducere a bătăliei aeriene de la Deelen, şi Pluko de la Duisburg, se grăbiră să organizeze în mod corespunzător apărarea Reichu- lui

În vremuri de pace, un sistem electronic atât de complicai cum ora dispozitivul Oboe ar mai fi întârziat poate vreo şase-şapte luni în laboratoarele de cercetare, apoi vreo patru-cinci luni pentru testarea prototipului şi, cu siguranţă, că s-ar mai fi scurs cel puţin un an pentru instalare şi dare in folosinţă. Anglia aflându-se insă in război, se trecuse direct la fabricarea dispozitivelor Oboe in serie. Era o aparatură delicată, ce necesita supraveghere pe tot parcursul călătoriei. Pentru locotenentul aviator Macintosh, faptul că aparatul încetă brusc să mai funcţioneze, cam cu douăzeci şi cinci de mile înainte de a ajunge la Krefeld, nu constitui deloc o surpriză.

- Am încurcat-o! Ce tâmpenie ! Şi doar semnalele erau limpezi şi clare ca sunetul de cristal. Şi, deodată, a amuţit!

- Deci va trebui să ne întoarcem.

- Aşa gândesc şi eu. E adevărat că suntem pe traseu, dar n-am reuşit niciodată să descoperim ţinta cu un aparat care nu mai face doi bani.

- Afurisita treabă. Şi aveam şi o întâlnire în seara asta.

Nu trebuia să te înrolezi.

Avionul Mosquito execută un viraj brusc şi se-n dreptă spre vest, în direcţia Angliei. Nu avea rost să se mai apropie nici măcar cu un iard de provincia Ruhr.

Hai s-o ştergem de-a ici. Mac.

In Anglia existau două staţii de radio-emisie de unde plecau semnalele pontru sistemul de navigaţie Oboe. Staţiile nu se puteau ocupa decăt de doua avioane. Mosquito la fiecare zece minute. Astfel, din cele două avioane care aveau sarcina să marcheze obiectivul pentru primele bombardiere din coloană,

mai rămăse unul singur, cel pilotat de locotenentul aviator Alan Hill şi observatorul său, Feter Hutchinson.

Cei doi execulară întocmai indicaţiile primite. Zburară la 32.000 de picioare înălţime, căci normal la asemenea înălţimi reuşeau semnalele radio să depăşească orizontal radar, într-un anumit punct, la cincizeci de mile nord de oraşul Krefeld, virară spre sud. Continuând să audă în cască bătaia constantă şi semnalelor primite de la prima staţie, pilotul înclină lin unul din planuri pentru a descrie o curbă uşoară, iar în momentul în care avea să audă semnalul trimis de a doua staţie, însemna că se află la o distantă corectă de Krefeld, pentru a permite indicatoarei de ţintă, grele de 250 de livre, sa ajungă în punctele dinainte stabilite.

Cei doi n-aveau însă de unde să ştie că celălalt avion Mosquito se întorcea la bază, cu echipamentul Oboe defect, după cum nu ştiau nici că la înălţimea la care zburau, aproape de stratosfera, erau urmăriţi de un avion german, un Junkers 88 S. cu echipament special (sistemul GMi, în care se injecta protoxid de azot în compresoarele de supra - alimentare), furnizând astfel o cantitate de oxigen suficientă pentru a spori performantele motorului cu aproape douăzeci la sută. Folosirea acestui echipament, denumit în cod „Ma-Ha" era însă limitată la câteva minute, iar cu două nopţi în urmă pilotul irosise timpul respectiv doar cu puţin înainte de a fi zărit avionul Mosquito. În seara aceasta însă, nu se mai putea face nici o greşeală de calcul, cu atât mai mult cu cât luna transformase straturile superioare ale atmosferei într-o adevărată arenă scăldată în lumină.

- Bombele sunt armate, raportă observatorul.

- La viteza cu care zburau, oraşul Krefeld se afla la numai două minute distantă. Deodată se auzi un zgomot surd şi pilotului ii fură smulse comenzile din mână. Tabloul de bord se sparse imediat, iar ciobu-rile de sticla de la cadranele instrumentelor zburară în toate direcţiile. În aceeaşi clipă, două panouri de plexiglas se opacizară, împiedieandu-i sa mai zărească ceva în afară. După ce împuşcăturile încetară, se putu auzi la motoare un zgomot neobişnuit. Mos- quitoul execută un tonou, redresa pentru moment şi se menţinu orizontal, apoi cabră şi începu să piardă viteză. În secundele următoare, în timp ce coborau în picaj pentru a-şi redobândi controlul, zăriră avionul JU 88 S; departe, în stânga, cu aripile strălucind în lumina lunii îşi executând un viraj pentru a-i a ataca din nou.

- Foc! ţipă Peter Hutchinson.

- Cu ce dracu, strigă furios Alan Mill, dându-şi seama că motorul din stânga scuipa flăcări albăstrui şi scântei portocalii, iar acele indicatoare ale celor câteva instrumente care mai rămăseseră erau distruse sau blocate. Trase cu putere de dispozitivul minuscul de aruncare a indicatoarelor şi-şi rupse o unghie. În timp ce încerca să smulgă firele de siguranţă. Avionul se zgudui puternic, în momentul în care două bombe indicatoare de ţintă, cântărind câte 250 de livre fiecare şi având aproape mărimea unui om, căzură din camera bombelor. Hill se luptă în continuare din răsputeri, reuşind să le lanseze şi pe celelalte două. Scăpat de balast, avionul începu să răspundă mult mai prompt la comenzi.

Hill pica avionul, încercând disperat să ajungâ cât mai repede la bancul de nori care se afla la

aproximativ două mii de picioare sub el. Junkersul apăru din nouă. Proiectilele găuriră aripa şi desprinseră câteva bucăţi din ea.

- Când mi-aduc aminte cum pălăvrăgeaţi voi doi. susţinând că nemţii n-au avioane de vânătoare:
- În ceea ce ne priveşte pe noi, n-au tală. Noi zburăm prea sus pentru ei.
- Ei bine, nu vreau să o spun de faţă cu maică-ta dar ascultă-mă pe mine, Alan. Friţul e un mecanic al dracului de priceput şi dacă ţine cu tot dinadinsul să se urce într-o noapte până la tine, fii sigură că o va face.
- Bine. tată, bea şi lasă asta. Mai avem două zile de permisie.
- Şi te rog să schimbi subiectul! Misiunea ta este prea confidenţiala ca s-o discuţi cu tatăl tău.
- Peter, sari odată, Peter se face ţăndări! Piter însă nu se mişca deloc. Probabil că ultimul atac îi venise de hac avionului. Oh. doamne, fă să nu mai apară din nou Junkersul acela!

La bordul Junkeisului se aprinseră luminile de avertizare pentru alimentarea cu carburant. Pilotul se distrase prin aer timp de aproape patruzeci şi cinci de minute, protoxidul de axot însâ se terminase demult. Avionul se îndepărtă de Mosquito. De fapt, era distrus, pilotul işi putea da seama de asta de la o postă. Se întrebă dacă cei de la înaltul Comandament Luflwaffe ii vor permite să şi-l revendice, fiind atât de atenţi să păstreze secretul sistemului „Ha-Ha".

Alan Hill ţinea cu o mână de manşă, iar cu cealaltă îl zgâlţâi înnebunit pe Peter, care nu dădea nici un semn de viaţă. Se repezi să-l apuce de cascheta de zbor şi-i răsuci capul, privind deodată în ochii sticloşi

ai prietenului său. În timp ce se lupta cu el, îi căzu masca de oxigen de pe faţă Se chinul mult şi-o pună la loc. Observă totodată că faţa lui Peter era năclăită cu sânge proaspăt.

Dacă jos, unde zbura coloana de bombardiere era frig - mai rece decât într-un frigider, cum spuneau unii - aici erau şaizeci de grade sub zero, aerul rarefiat, iar presiunea deosebit de scăzută devenea fatală pentru plămânii omului. Alan işi desfăcu centura de siguranţă, apoi o desfăcu şi pe-a lui Peter, înainte de abandona complet manşa. Când avionul se întoarse pe spate, Alan căzu afară, din scaun, încercând sâ-l tragă şi pe observatorul său după el, dar piciorul lui Peter era prins sub tabloul de bord. strâmbat din cauza loviturii, îl apucă de braţ dar acesta se umplu imediat de sânge.

Alan luă o ultimă înghiţitură de oxigen, apoi ţirundu-şi respiraţia îşi dădu drumul în întunericul rupţii Căzu mult, pe o distantă foarte mare, înainte de a trage de mânerul paraşutei; chiar şi aşa, suferi degerături grave şi pierdu o falangă de la degetul arătător, care se lipise de mânerul de metal al cordonului. Paraşuta se deschise, perfect deasupra lui şi Alan pluti lin aterizând pe o arătură la doua mile distanţă de coasta olandeză. Alte răni nu avea, în afara unei tăieturi adânci la mâna dreaptă, produsă pesemne în timpul primului atac. Abia acum îşi dădu seama că sângele de pe faţa lui Peter, ca şi de pe braţul acestuia era de la el. Se întrebă dacă nu cumva l-ar fi putut salva pe Peter... Alan fu internat într-un lagăr, împreună cu aviatorii din echipajele bombardierelor şi scăpă astfel de interogatoriul la care ar fi fost supus, în cazul în care nemţii ar fi aflat că pilotase un avion înzestrat cu sistemul Oboe.

Îşi petrecu tot restul războiului intr-un lagăr de prizonieri şi muri la vârsta de patruzeci şi nouă de ani la Liverpool, într-un accident de maşina. Cu toate acestea, cât timp fu în viaţă, nu a trecut vreo zi în care să nu-şi pună, mereu, aceeaşi şi aceeaşi întrebare.

Jos, deasupra provinciei Ruhr, plutea un strat de aer rece, netulburat nici de cea mai mica adiere de vânt. care oprea şi reţinea fumul provenit de la furnale şi fabrici, semănând cu o pătură cenuşie. De pătura aceasta se prinseseră picături mici de apă, formând un strat dens, plat şi moale, asemeni unui aspic, sau ceea ce numim astăzi smog! Prima bombă indicatoare de ţintă aruncată de Mosquito-Oboe străbătu stratul acesta, căzând la Duisburg, langâ Rin. A doua bombă indicatoare nimerise în Rin, iar un minut şi jumătate mai târziu şi la aproximativ nouă mile depărtare, celelalte două picară chiar în mărginea de sud-est a oraşului Altgarten.

Detonate de presiunea barometrică întâlnită la o mie de picioare înălţime, fiecare din aceste bombe indicatoare improşcară în toate direcţiile beton, cauciuc şi fosfor, pe o suprafaţă de aproape o suta de iarzi, astfel incăt coloana de bombardiere care zbura la patru mile înălţime putea vedea cu uşurinţa două bălţi mari şi roşii de foc. Soarta tragică a oraşului Altgarten făcuse ca acesta să fie amplasat chiar pe ruta bombardierelor care zburau dinspre coastă spre Krefeld. Dacă coloana de avioane britanice s-ar fi aflat cu câteva mile mai încolo, într-o parte sau alta, ar fi existat posibilitatea ca acestea să nu zărească bombele indicatoare arzând. Faptul că bombele lu-

minoase căzuseră dincolo de oraş nu făcea decât să sporească pericolul care ameninţa Altgartenul, câci din cauza creep-backului, bombele distrugătoare aveau să fie lansate chiar în centrul civic, acesta aflându-se în calea coloanei ce se apropia. Fiecare echipaj voia să scape de bombe cât mai repede cu putinţă, fără nici un fel de scrupule, după care să se întoarcă la bază. Înainte de a fi luat în bătaia lunurilor şi a proiectoarelor ce apărau provincia Ruhr, de cealaltă parte a oraşului Altgarten. Ehipajele cu experienţă, poate că n-aveau sâ fie induse în eroare de indicatoare şi n-aveau să bombardeze micul orăşel. Cu toate că serele ce se întindeau pe o suprafaţa de zeci de acri şi care constituia mândria oraşului, apăreau pe ccranul radarului H2S ca nişte fabrici enorme

Primul avion de eclerare se roti de vreo două ori, încercând reperare vizuală înainte de a-şi lansa bombele de iluminare, undeva la sud-est de indicatoare. Apoi, întâiul avion de sprijin, al cărui echipaj se afla la cea dintâi misiune, lansă un şir de bombe explozive între bombele luminoase şi indicatoarele de ţintă, de culoare roşie, iar un al doilea avion de sprijin ii urmă exemplul. Ultimele din şirul acesta! bombe loviră şoseaua spre Veni o şi o conductă de gaz, care luă foc.

„Joe for King", pilotat de Tommy Carter, era avion de susţinere iluminare a terenului. El sosi cu cinci minute mai devreme decât trebuia şi-şi lansă cele patru bombe de culoare verde deasupra celor roşii; la o înălţime de aproape o mie de picioare deasupra oraşului Altgarten, fiecare bombă proiecta câte şaizeci de bastonaşe pirotehnice, suspendate de câte o paraşută minusculă, căzând foarte aproape

unele de altele. Datorită vântului şi greutăţii lor, acestea câpătară aspectul unui ciorchini de strugure în flăcări sau, mai bine, a unui pom de iarna luminat de artificii.

În mai puţin de zece minute, câteva duzini de avioane de sprijin şi de eclerare işi lansară deasupra oraşului Altgarten atât bombele explozive cât şi cele luminoase purtate la bord, tendinţa fiind, în mod inevitabil, de a le arunca exact deasupra oraşului,

În acest răstimp, la ora zero şl trei minute, un avion Mosquito-Oboe ajunse deasupra oraşului Krefeld exact la timpul stabilii şi marca adevărata ţinta cu patru bombe indicatoare roşii, plasate perfect, care arseră şi se consumară neobservate de nici un bombardier, căci întreaga atenţie era concentrată asupra oraşului Altgarten şi planul începuse să ia o întorsătură cum nu sc putea mai proastă, sau, altfel spus să eşueze.

CAPITOLUL 8

După noaptea aceea de pomină se găsiră şi unii,care să pretindă că primarul era în culmea fericirii când începură să cadă primele bombe luminoase lângă Altgarten. Karl Keller, unul din chelnerii de la Stube, susţinea că. după ce primise vestea, primarul ieşise de-acolo cu zâmbetul pe buze. Dar, cum bine spunea un curier de la apărarea civilă, primarul tocmai îşi sărbătorise ziua de naştere şi, plecând de la banchetul dat în onoarea sa, era foarte posibil să nu fi fost chiar prost-dispus.
O maşină oficială, trasă la scară, în faţa restaurantului lui Frenzel, îl purtă pe Burgermeister în mare viteză de-a lungul străzilor pustii către Rathaus, unde un poliţist îl salută respectuos şi elegant iar primarul coborî grăbit treptele care duceau spre postul de conducere a apărării antiaeriene civile a oraşului, căptuşit cu saci de nisip. Înăuntru se aflau trei fete de la apărarea civilă, fiecare la biroul ei, în timp ce trei biciclişti de la „Hitler Jugend", îmbrăcaţi în uniforme, aşteptau în anticameră.

— Bombe de semnalizare, roşii ca nişte artificii pentru pomul de Crăciun, la o milă distanţă de noi, spre sud-est. Ora 0,29. Fata zâmbi, apoi urmă.
— Undeva pe câmpurile lui Frau Kersten.
— Notează pe hartă, Fraulein. Telefonista adăugă :
— „Fluko" raportează bombe indicatoare roşii lângă Duisburg. Ora 0,30. Probabil că sunt lansate de acelaşi avion.
— Notaţi şi asta, spuse primarul calm. Trebuie să ştim din ce parte vin avioanele;
Burgermeisterul îşi agăţă pălăria în cuier şi se aşează la biroul său; lampa galbenă care se afla pe masa de lucru îi încadra faţa într-un nimb luminos, îşi trecu degetele lungi şi delicate peste cele trei telefoane şi

pipăi sugativa, bloc-notesul şi creioanele ascuţite, de parcă ar fi vrut să se asigure că totul fusese pregătit conform ordinelor sale. Primul atac aerian la care era martor ! Primarul era ferm hotărât să acţioneze ca la carte. în ultimele luni nu studiase decât manuale cu instrucţiuni şi diverse rapoarte; în seara aceasta avea să-şi folosească, în sfârşit, tot bagajul de cunoştinţe acumulate. Deodată se ridică brusc. Se auzea zgomotul produs de primul avion de sprijin, care tocmai îşi lansa bombele explozive. Şase bombe în greutate de cinci sute de livre fiecare căzură pe aceiaşi linie, cam la şaptezeci de iarzi distanţă una de alta. Dacă ar mai fi existat încă una, cu siguranţă că cea de-a şaptea ar fi căzui peste Rathaus.
— Ce naiba bombardează acolo ? ! întrebă primarul, uitându-se spre unul din pereţii biroului său, de parcă o forţă magică i-ar fi dat posibilitatea să vadă prin zid şi să alunge astfel misterul.
— Cartofii doamnei Kersten, spuse telefonista. Probabil că şi-au pus în gând să ne aducă în situaţia de a muri de inaniţie.

Primarul îi aruncă o privire care făcu să-i îngheţe fetei zâmbetul pe buze. Rămăsese încă din primul război mondial la părerea că glumele pe timp de bombardament erau primele semne că persoana respectivă se află doar la un pas de nebunie.
Se auzi uşa şi apăru un alt băiat de la „Hitler Jugend". roşu la faţă şi agitat de efortul făcut pe bicicletă;
-— Arde şoseaua, Herr Burgermeister. ,
— Cum adică, arde şoseaua ?
— Arde ca o flacără albă şi subţire şi înaltă cât casa; spuse băiatul gâfâind.

— Fraulein Eva. informează-i te rog pe Gasmcister. „Junge", spune-ne exact unde ai văzut focul. Fraulein Bertha, propteşte cu ceva uşa aceea, să stea tot timpul deschisă, ca oricine mai vine să poată intra direct în Postul de conducere a apărării antiaeriene. Şi încă ceva - până mâine dimineaţă, clanţa asta să fie reparată cum trebuie. Semplineşte o săptămână de când am cerut să fie dreasă.
— Am înţeles, Herr Burgermeister, spuse fata.
Avionul „Joe for King" al lui Tommy Carter, venind drept peste Altgarten, dădu drumul unei încărcături de bombe, inclusiv indicatoare verzi de obiectiv,

- Fă-mi legătura cu şeful uzinei de apă. Telefonista introduse şi scoase fişa de câteva ori, dar de la uzină nu-i răspunse nimeni.

Directorul uzinei de apă se grăbea să părăsească petrecerea dată de primar, dornic să demonstreze cât de bine îşi cunoştea îndatoririle, aşa cum ar fi procedat orice cetăţean adevărat, dar, în graba sa, uitase să-şi ia cheile de la birou. Ajunse la filtrele de apă şi la rezervorul cel mare. Nu era nimic de făcut. Dădu peste ţigara de foi din buzunarul de la piept, pe jumătate fumată, o aprinse din nou şi începu să păşească agale. Pe cer se zăreau fulgere roşii, din ce în ce mai aproape, dar el ştia bine că aparitiile acestea erau înşelătoare. Zgomotul avioanelor crescu. Le zărise adesea, indreptându-se spre provincia Ruhr. De câteva ori le văzuse lovite şi arzând pe cer, întocmai ca nişte comete.

Directorul uzinei de apă din Altgarten fu prima victimă a raidului aerian din noaptea aceea. Când începură să cadă bombele de semnalizare şi marcaj, acesta o luă la fugă speriat de moarte, dar fu

înghiţit de cascada de focuri verzui ce păreau că inundă pământul, urmate de bombele explozive. Trupul îi fu azvârlit în aer, apoi sfârtecat în bucăţi şi acoperit de pământ răscolit, printre rădăcini de cartofi şi aşchii de copac.

Singurii pentru care raidul nu constituia o noutate erau cei din T.E.N.O. care ieşiră din cazărmile lor complet echipaţi, încă înainte de a cădea prima bombă de semnalizare ; camioanele lor grele aveau o bandă lată, albă, de identificare, vopsită de jur împrejur, şi biciclete vopsite în alb, fixate de obloanele laterale. Membrii echipelor T.E.N.O. se urcară în grabă în maşinile grupate în convoi, aşa cum mai făcuseră poate de o mie de ori până atunci. Pentru ei nu era decât un raid ca oricare altul, cu singura deosebire că, în cazul acesta, nu mai trebuiau să se deplaseze la locul atacului, în cine ştie care altă localitate.

Maşina îşi micşorează mâi întâi viteza, trecând destul de încet de-a lungul străzii, pentru ca şoferul să poată distinge numerele de la case. în sfârşit se opreşte. Cei doi vorbesc foarte încet, aproape în şoaptă, iar tonul cu care se rostesc cuvintele denotă că are loc un schimb de ordine şi de încuviinţări. Portierele maşinii sunt trântite fără prea mult zgomot şi strada, cufundată în întuneric, răsună de zgomotul cizmelor cu ţinte de metal. Soneria de la uşa sună cu putere. In Europa anului 1943, urechile deveniseră extrem de sensibile la o astfel de succesiune de zgomote.

La orele 11,45, în noaptea de 31 iunie, bătrânul Voss, croitorul, îşi ridică capul şi ascultă cu atenţie.

Herr Voss era un bărbat scund şi îndesat, in verstă de cincizeci şi nouă de ani, cu creştetul

aproape chel, deşi părul ondulat de la natură se bucla deasupra urechilor, curgând peste guler. Avea o voce plăcută de bariton, pe care, în tinereţe, şi-o cultivase cu grijă. Prin 1940, cântase chiar şi la un concert din localitate, iar soţia sa fusese, pe vremuri, o cunoscută interpretă de lieduri. Cei doi soţi iubeau orice gen de muzică şi aveau o vastă colecţie de discuri, începând cu jazul american şi terminând cu Cvartetele lui Beethoven, discuri printre care se numărau, bineînţeles, şi foarte multe lucrări corale. în fiecare seară, Herr Voss îşi îmbrăca haina neagră de catifea şi îşi punea fesul elegant cu ciucure, apoi după ce terminau cina simplă, alcătuită din gustări reci, pe care le-o prepara menajera, Herr Voss îşi aprindea pipa şi ascultau amândoi muzică, până aproape în zori. Acum soţia era plecată să-şi viziteze unica fiică, ce locuia împreună cu soţul său la Freiburg. Deşi singur, Herr Voss nu renunţa de fel la tabieturile şi micile plăceri obişnuite.

Când răsunară bătăi în uşă, Herr Voss dădu muzica puţin mai încet şi rămase pentru o clipă nemişcat, să asculte, apoi plecă, târşâindu-şi picioarele vârâte în papuci de casă, să deschidă. Nici n-apucă să ajungă până la intrare şi bătăile se auziră din nou, de data asta insistent şi mai zgomotos.

— Bine, bine, vin, strigă bătrânul enervat. Toţi vă grăbiţi ! Afară era întuneric beznă şi abia putu, distinge forma incertă a unei căşti de oţel,

— Iar e vorba de perdeaua de la camera din faţă, nu"? spuse bătrânul Voss, cu vocea domolită, scuzându-se parcă pentru faptul că se enervase. Pisica o tot mişcă.

— Voss ? întrebă străinul din întuneric. Bătrânul îi privi mai cu atenţie, reuşind abia acum să distingă casca de oţel a Wehrmachtului, pe care-o purta cel din faţa lui,, cu toate că se aşteptase să vadă una din cele obişnuite în Luftschutz.
— Voss ? repetă militarul. Avea o voce stranie,'
— Da, răspunse Herr Voss, în glasul căruia se simţea o uşoară nuanţă de ezitare.
—- Asta-i casa, domnule, strigă o a doua persoană, şi, din întuneric, apăru un soldat.
— Ia şi sacul cu tine, spuse primul. Era mult mai înalt şi mai slab decât celălalt şi purta o manta de piele foarte ponosită, cu coatele tocite.
— Eu v-am telefonat mai-nainte. spuse bărbatul cel înalt. Vocea sa păstra accentul melodios al dialectului vorbit în jurul Rinului.
—Intraţi, spuse Voss.
Pătrunseră amândoi în salon. Hilfsfreiwilligerul venea în spatele lor, purtând pe umeri trei balotuei care erau atât de grele încât îi îndoiseră spatele.
— Pune-le jos, spuse bărbatul cel înalt. Era un. tânăr foarte palid la faţă, cu privirea obosită şi eu un nas foarte coroiat. „întocmai ca o bufniţă", gândi Voss. Tânărul îşi desfăcu mantaua, pipăindu-se prin buzunare, după ţigări, şi descoperindu-şi însemnele negre S.S. Voluntarul străin era Feldwebel şi purta o uniformă mult prea strâmtă pentru trupul său mătăhălos, iar pe mânecă avea un dragon galben pe un scut de un albastru strălucitor.
— Galiţieni - al 14-lea, S.S., nu ? remarcă Voss.
— De unde ştiţi ? întrebă Fischer, scoţându-şi haina.
— Eu fac uniforme, spuse Voss. Asta mi-e meseria. Cred că mă pricep mult mai bine ca voi la însemnele militare. Dumneata, de pildă, eşti Leibstandarte,

nu ? Bătrânul zâmbi, observând epoleţii L.A.H. şi noua banderolă de pe braţul lui Fischer. Păreau gătelile unui poseur. Privi mai atent la „Crucea de Cavaler” a acestuia.
— Am fost trimişi la divizia „Hitler Jugend”. spuse Fischer iritat. Îşi aruncă mantaua de piele pe un scaun. Nu ţinuse neapărat ca bătrânul să ştie de ce unitate aparţineau, dar, în situaţia de faţă, i se părea mult prea complicat să mintă. Oricum, era foarte puţin probabil ca escrocul ăsta bătrân să aibă îndrăzneala să se plângă de un ofiţer S.S. însoţitorul trânti baloturile pe podea, îşi scoase baioneta şi tăie cu ea pânza uneia dintre legături, apoi o desfăcu cu vârful cizmei.
— De la Muzeul Naţional din Hareov.
— Caucazian ?
— Din Kuban, aprobă tânărul ofiţer. Cel puţin trei sute de ani vechime. Ar avea ce povesti, nu ?
Feldwebelul desfăcu un colţ al carpetei, ca un adevărat negustor de covoare.
— Priviţi, spuse Fischer. Uitaţi-vă la firele din urzeală, pe două rânduri diferite. Uitaţi-vă la margini.
— Kufic, zise Voss.
— Exact, confirmă Fischer. Nu s-ar putea spune că nu vă pricepeţi la covoare.
— Am mai cumpărat şi altele
— Am auzit, replică Fischer sec. Aţi face o mare greşeală dacă nu l-aţi lua şi pe acesta. Este o piesă de muzeu.
— Toţi spun că marfa lor este piesă de muzeu, răspunse Voss, pipăind un colţ al carpetei.

-— Da, replică Fischer iritat, dar nu toţi le scot dintr-un muzeu de-al rusnacilor, sub ameninţarea-cu arma.

Feldwebelul îi privea cu atenţie pe Voss, în timpul discuţiei, încercând să înţeleagă dialectul Platt-deutsch, vorbit repede şi gutural, la fel de asemănător cu flamanda ca şi cu germana. Deodată înţelese şi începu să râdă prosteşte, dând la iveală o grămadă de dinţi stricaţi şi îngălbeniţi.

Fischer urmărea atent expresia aşternută pe chipul lui Voss, care se aplecase şi examina cu grijă ţesătura. .

— Ia priviţi ce urzeală groasă are!

— Cât vrei ? ,

— Zece mii.

— Zece mii de mărci ? !

— Nu, de pfeningi, i-o reteză Fischer, sarcastic. Voss îşi plimbă degetele peste păsările şi florile ţesute în covor. Nuanţe moi de roşu şi verde. Culorile straluceau în lumina artificială.

— Face, admise el.

— Face de două ori pe-atât, spuse Fischer. Zări o casetă de argint pe măsuţa joasă, de cafea. Am să iau o ţigară, anunţă el.

— Te rog, te rog, răspunse Voss. Privi înspre celelalte baloturi, împrăştiate pe jos. Astea ce sunt ?

— Nişte carpete Shirvan moderne. N-or să vă prea intereseze, ştiţi prea multe despre covoare.

Bătrânul zâmbi la auzul complimentului care i se făcea, dar zâmbetul îi îngheţă pe buze.Începeau să cadă primele bombe. La scurt timp după aceea auziră a doua salvă. Cea mai îndepărtată era la un sfert de milă de ferma doamnei Kersten, iar ultima căzu peste maghernițele din spatele uzinei de gaz,

Voss şi cei doi soldaţi se repeziră la uşă. Afară era lumină ca ziua. Bombele de semnalizare verzi, lansate din avionul pilotat de Tommy Carter, atârnau pe cer ca nişte pomi împodobiţi. Una deasupra fabricii de bere, alta foarte aproape de biserică. Spre sud-est cerul era înroşit de bombele indicatoare de ţintă, lansate de avionul Mosquito,

— Ia te uită, bombe de semnalizare ! exclama Fischer. Bombele acelea verzi formaseră colţurile unui pătrat în interiorul căruia îşi vor arunca bombele celelalte avioane.

Era o apreciere greşită pe care o făceau foarte des cei de jos, neştiind ce erori grosolane săvârşeau bombardierele. De fapt, „Tapper" Collins ar fi vrut să arunce toţi pomii de Crăciun în acelaşi loc. Nici nu termină Fischer bine de vorbit, când un şir de bombe lovi partea de nord a oraşului. Printre cele mici, care nu depăşeau cinci sute de livre, se găsea şi o bombă de calibru-mare, în greutate de patru mii de livre, ce făcu pământul să se cutremure. Suflul se rostogoli pe străzile înguste ale vechiului oraş, iar Voss şi cei doi soldaţi se pomeniră întinşi, cât erau de lungi în mijlocul drumului, fără să-şi poată da seama cum ajunseseră acolo. Un al doilea Lancaster începu să-şi arunce şi el încărcătura, Voss îi văzu pe cei doi soldaţi ducându-şi mâinile la urechi, pentru a-şi proteja timpanele. îi imită şi aşteptă până ce următoarea explozie asurzitoare zgudui pământul.

— Ai vreo pivniţă ? strigă Fischer,

— Da, răspunse Voss,

— Haideţi repede acolo !

Voss privi Kubelwagenul parcat lângă bordură. La un moment dat sperase ca cei doi să o ia repede din loc, înspăimântaţi, dar, pe de altă parte, râvnea cu

ardoare să intre în posesia covorului. Nu mai văzuse niciodată o lucrătură atât de fină. de perfectă, decât poate doar la cele expuse în muzee.
Fereastra casei de alături se deschise cu zgomot,
— Herr Voss, dumneavoastră sunteţi ?
— Da, eu sunt, răspunse Voss.
— Ne bombardează ? întrebă Anna-Luisa. Ofiţerul începu să râdă.
— Ne bombardează, draga mea; spuse bătrânul Ai face mai bine să iei copilul şi să veniţi repede la mine în pivniţă.
— Vă mulţumesc, Herr Voss.
— Şi grăbeşte-te, strigă Fischer. Se ridicară cu greu în picioare, şi alergară spre adăpost.

Lancasterul lui Sandy Sanderson, inginerul şef şi Don-Juanul escadrilei, lansase zece bombe-mamă cu bastonaşe incendiare, drept în punctul de ochire, din fiecare rostogolindu-se afară câte nouăzeci de bastonaşe de magneziu. Pentru câteva secunde, cele nouă sute de bastonaşe incendiare rămaseră atârnate laolaltă sub trapele căscate de la camera lansatoarelor de bombe, aidoma unei grămăjoare de pilitură de fier agăţată de un magnet. Apoi, curentul de aer le desprinse şi bastonaşele se răspândiră pe deasupra oraşului, de la Mauerstrasse până dincolo de sediul Partidului, lângă biserică. Fiecare bombă-bastonaş incendiar, în greutate de patru livre, produse, la contactul cu pământul, un zgomot asemănător plesniturii de bici şi o lumină albă şi puternică, ca un fulger. Apoi începură să ardă şi să împrăştie foc.
Cei trei bărbaţi priveau din uşă îngroziţi.
Unul din bastonaşele incendiare se izbi de pământ la numai un iard distanţă de Kiibelwagen şi

Feldwebelul alergă să lovească bulgărele de foc, rostogolindu-1 pe trotuar şi încercând să stingă bucăţile albe şi roşii de magneziu pe care le-mprăştiase acesta.
— Unde e pivniţa, Herr Voss ? întrebă ofiţerul, iar bătrânul scoase la iveală o legătură mare de chei, alese una dintre ele şi porni spre uşa ce ducea la beci, cu cheile zornăindu-i între degetele nervoase, în timp ce încerca să nimerească broasca. Cei trei bărbaţi îi călăuziră pe fată şi pe copil pe treptele de piatră ce duceau sub pământ. Odată ajunşi jos, soldaţii îşi dădură seama de ce pregetase bătrânul să coboare in adăpostul antiaerian, încăperea aducea cu o peşteră a comorilor. Se aflau aici un dulap cu geamuri de sticlă, umplut cu argintărie, şi o ladă plină cu cristaluri, toate învelite cu grijă în bucăţi de ziar. înghesuite printre celelalte obiecte, ba chiar şi un telefon. Faptul că pivniţa fusese amenajată ca adăpost antiaerian constituia doar o garanţie în plus pentru bătrân că-şi va păstra în siguranţă comorile.

Voss aprinse lampa de petrol cu toate că becul atârnat de tavan dădea o lumină îndeajuns de puternică. Anna-Luisa îl puse binişor şi cu grijă pe Hansl într-un fotoliu. Copilul era încă somnoros şi fata îi înfăşură o cuvertură în jurul capului, pentru a mai atenua din zgomot.
Bomba explozivă de 2.000 de livre, lansată din avionul lui Tommy Carter, căzu drept la intersecţia străzilor Monchenstrasse cu Postgasse, la numai câteva sute de metri distanţă de casa lui Voss. în pivniţă, lovitura stârni colbul de pe rafturi. Bătrânul Voss începu să tuşească, iar Feldwebclul strănută, apoi se porni să râdă cu sughiţuri. Afară, strada cu-

fundată în întuneric era acoperită de nori de praf, de la zidăria dărâmată. Bomba tăiase o felie din blocul de alături, întocmai ca dintr-o prăjitură, cam pe o distanţă de treizeci de iarzi, dând la iveală straturi viu colorate de tapet. Dintre mormanele de moloz şi cărămidă ieşeau la iveală fragmente de mobilă distrusă, o cadă de baie întoarsă cu fundul în sus şi bucăţi întregi de zid rămase, ca prin minune, în poziţie verticală. Mai erau şi alte obiecte ce scăpaseră neatinse, ca printr-un capriciu al sorţii : o oglindă veche de perete şi câteva tablouri intacte, iar printre ele, o cameristă complet dezbrăcată, altfel teafără şi nevătămată, care locuise într-o odăiţă de la mansardă, privea speriată în jurul ei, încercând să se dezmeticească.
Bătrânul Storp, administratorul de bloc, îşi croi drum prin întuneric şi praf cu haina aruncată peste pijama şi ochii ieşiţi clin orbite de spaimă, spre echipa T.E.N.O. care tocmai sosea. Avea în mână un petic de hârtie şi striga să se poată face auzit pe deasupra zgomotului produs de explozii.

- Optsprezece oameni în total. Sunt adăpostiţi cu toţii în pivniţă;

Genistul privi muntele de cărămizi, moloz şi bucăţi de zidărie.
— N-o să-i putem scoate vii de-acolo, niciodată !' spuse el scurt, apoi, ca-ntr-un epilog macabru, scrise cu creta numărul optsprezece pe o bucată de zid rămasă în picioare, îi întoarse spatele şi se îndepărtă.
— Dar trebuie să-i scoateţi, urlă bătrânul administrator. E şi soţia mea acolo,
— N-are nici un rost, strigă cel de la T.E.N.O. O bombă explodă în apropiere, făcându-1 să se ghemuiască la pământ. Trebuie să reparăm mai întâi

conducta de apă. Bătrânul încercă să ridice singur una din grinzile grele de lemn, să o dea la o parte, dar văzând că aceasta rămâne nemişcată, se repezi la cărămizile împrăştiate peste tot.

— Vin acum, Bertha, striga el. Nu te teme, dragostea mea.

Părea să nu mai audă cum cădeau în jurul său bombele. Lucră aprig să poată ajunge la pivniţă, dar înăuntru se aflau doar optsprezece cadavre. Din cei ce se adăpostiseră aici, nu supravieţuise nimeni.

Bufnitura aceleiaşi bombe îl făcu şi pe Herr Voss să urce îngrijorat înapoi, în casă. Suflul stricase conducta de apă cu diametrul de nouă inci, din fontă de presiune, care trecea pe lângă casa lui ; îmbinările ştemuite cu plumb se stricaseră destul de rău, iar în pivniţa lui Voss începu să pătrundă apă. La început nu-1 depăşi pe cel al unui robinet obişnuit, dar presiunea lărgi orificiile, distrugând în continuare ştemuirile şi apa care pătrundea prin pereţi formă în curând o baltă destul de mare, curgând în şuvoaie pe sub scaunele stil şi udând lăzile de lemn stivuite cu grijă în pivniţă nu exista sifon de pardoseală, iar bătrânul Voss ştia că, în cazul în care echipele de intervenţii n-ar fi reparat cât mai repede conducta, pivniţa avea să fie în scurt timp sub apă.

Se grăbi să urce treptele îngrijorat peste masară de stricăciunile pe care apa le-ar fi putut aduce tablourilor şi covoarelor sale.

Cei doi militari rămaseră în pivniţă, împreună cu Anna-Luisa. Deasupra capetelor lor, clădirea era zguduită din temelii de explozii. Hansl se trezi şi începu să plângă încetişor.

- O să plecăm imediat, anunţă ofiţerul. Se ridică în picioare şi începu să desfacă ziarele, dând la iveală argintăria şi cristalurile dintr-una din lăzi. Alese trei ceainice de argint, georgiene, şi un vas pentru smântână şi le aşeză cu grijă pe un fotoliu. Deşi nici unul nu rosti, un cuvânt, Feldwebelul se grăbi să aducă un sac în care aruncară împreună argintăria. Ofiţerul desprinse de pe perete o puşcă foarte veche cu cremene iar de pe unul din rafturi apucă o carpetă de mătase roşie, de Kashan, înfăşurată în ziar, şi le-nghesui peste covoare, în sacul cu care veniseră.

— Ce faceţi ? întrebă Anna-Luisa-zâmbind, în-chipuindu-şi că cei doi încercau să-i facă bătrânului vreo farsă.

— Suntem nişte amici de-ai lui Herr Voss, spuse ofiţerul. Tocmai cumpărasem lucrurile astea de la el.

— Nu vă cred, răspunse Anna-Luisa. Traversă pivniţa, venind până în dreptul scărilor şi-ncepu să-1 strige pe Herr Voss, dar nu primi nici un răspuns.

— Probabil că e mort, remarcă ofiţerul. .

— Să-1 aşteptăm, sugeră Anna-Luisa, punându-se în calea lui şi ridicând mâna ca să-1 împiedice să treacă, dar pumnul lui Fischer o lovi cu toată puterea drept în faţa. Chiar mai înainte de a simţi durerea, fata îşi dădu seama că rămăsese fără dinţii din faţă şi se prăbuşi pe spate, peste lăzile de lemn, aruncată de lovitura deosebit de violentă. În căzătură îşi scrânti glezna iar una din carafele vechi de pe poliţă, căzu cu zgomot şi se făcu ţăndări. Anna-Luisa gemu, mişcându-şi capul dintr-o parte-ntr-alta, ţinându-se cu mâinile de obraji şi încercând să-şi aline durerea. Hansl începu să plângă şi mai

tare şi fata deschise încet. încet, ochii, Cei doi bărbaţi dispăruseră, luând cu ei covorul şi sacul cu argintărie. Îl trase pe Hansl mai aproape de ea.
— Nu-i nimic, puiule, o să fie bine. Gura i se umflase iar vocea părea schimbată şi stranie, din cauza dinţilor sparţi, dar fata continuă să repete, de câteva ori, mai mult ca să se liniştească pe ea însăşi, că totul avea să fie bine. Apa şiroia în continuare cu furie, dar nu-i mai păsa. Nimănui nu-i mai păsa acum de-aşa ceva.

Sus, cei doi bărbaţi se mişcau cu iuţeală prin toată casa. Era un moment de acalmie printre rafalele mitralierelor şi exploziile bombelor aruncate de primele avioane: Totul era cufundat în întuneric şi plutea un miros acru de moloz şi canale desfundate. îşi aruncară boccelele pe bancheta din spate a maşinii şi porniră motorul. În rigolă, la numai câţiva iarzi distanţă de casă, zăcea trupul neînsufleţit al lui Herr Voss. Fischer şi ordonanţa sa nu-1 recunoscuseră. Pe stradă se aflau o mulţime de cadavre, dar pentru ei, lucrul acesta n-avea nici o importanţă. Văzuseră destui morţi în viaţa lor.

CAPITOLUL 9

Descendenţi ai norvegienilor, cei din clanul Munro, din insula Nichuish, erau un neam de luptători aprigi şi dârji şi cu frica lui Dumnezeu. Se povestea despre ei că nu s-ar fi aşezat niciodată la masă înainte de a spune o rugăciune şi a-i mulţumi Domnului şi nici înainte de a deschide porţile celor flămânzi şi fără adăpost. Dar milostenia n-o făceau decât cu spada alături. Punga şi sabia nu-1 părăsiseră niciodată pe bătrânul Andrew, din ziua în care şi le prinsese la cingătoare şi până în clipa în care-şi aflase sfârşitul, pe îndepărtata câmpie de la Lutzen, unde comanda una din brigăzile scoţiene ale lui Gustav Adolf. Un pistol damaschinat[15], cu butoiaş, vârât mişeleşte pe sub platoşe deschisese atunci atât punga cât şi pântecele bătrânului împrăştiind pe câmp deopotrivă măruntaie şi aur. Fratele lui, Ian, fugise la Cromwell, după bătălia de la Dunbar, înveşmântat în straie de arendaş, alăturându-se armatei acestuia. Un alt Munro fusese sfârtecat şi îngropat de băştinaşii din America sub glia rece a muntelui Lookout mai înainte să înceapă bătălia de la Chattanooga.

15 Pistol încrustat: cu firicele de aur şi argint.

Andrew, căpitan în Regimentul de puşcaşi scoţieni fusese primul din neamul Munro care luptase, în 1784, de partea englezilor şi, începând de la acea dată, armata britanică avu întotdeauna în rândurile sale bărbaţi din neamul celor din Niehuish. Istoria clanului Munro sunt ca o înşiruire de onoruri militare pe un stindard prăfuit : Fontenoy, Waterloo, Inkerman, Abokir, Koodoosberg.

In 1918, unchiul lui John luase parte la luptele contra turcilor, de la Basra şi până la Kirkuk, iar tatăl său petrecuse patru ani în Franţa, întorcându-se cu ordinul D.S.O. dobândit la Ypres. După terminarea războiului, amândoi fraţii se inapoiaseră la moşie, Unchiul Ian luase asupra sa îndatoririle de ordin administrativ, de care se ocupă cu grijă şi pricepere până în ziua în care muri răpus de o boală tropicală necunoscută; tatăl lui John, pe de altă parte, se dedicase cu o adevărată pasiune cultivării pământului şi creşterii animalelor. De câte ori se întâmplase să vină acasă în vacanţă, împreună cu colegi şi prieteni de şcoală, aceştia îl luau, din greşeală, pe tatăl său drept paznic de cirezi. Bătrânul se stinsese şi el şi, din pricină că atât John cât şi fratele său mai tânăr Ian luptau acum în rândurile aviaţiei, ferma rămăsese doar în grija Sarahei. Era foarte posibil ca tradiţia militară a neamului să se oprească aici, gândi John Munro.

Oricum, el unul nu şi-ar fi sfătuit fiul să urmeze cariera militară. Nu mai departe decât cu o săptămână în urmă fuseseră aduşi în faţa lui doi soldaţi de aviaţie care nu-şi văzuseră de treabă, producând agitaţie în sala de mese. Unul dintre ei făcuse, se pare, următoarea remarcă : „Judecând după tot ce se-ntâmplă aici, nu cred că mai apuc Crăciunul”, la

care, celălalt ar fi răspuns : „Eu cred că nu mai apuc nici să-mi încrucişez mâinile pe piept.” Munro le dăduse trei zile de arest pentru „comportament ce prejudiciază ordinea şi disciplina”, dar, în sinea lui, gândea de fapt acelaşi lucru. Poate că, într-o bună zi, după război, avea să-i întâlnească pe stradă şi să ie spună că-i pare rău şi că le dăduse dreptate, cu toate că, în adâncul sufletului. Munro era convins că pentru el n-avea să existe acest „după război”. Nu-şi amintea ca presimţirea apropierii sfârşitului să-i fi fost vreodată atât de acută şi de obsedantă, încercă să se convingă că era ultima misiune, dar starea de apăsare nu dispăru. Cu o noapte în urmă completase până-n zori cecuri pentru croitor, dentist şi popotă şi scrisese soţiei şi copilului o lungă scrisoare, pe care o rezemase de pernă, în pat, apoi îşi refăcuse testamentul. Totul era în ordine, în afară de testament. Corectă puţin capul la compas, apăsând uşor pe palonier, apoi privi liniştit peisajul întunecat ce se desfăşura jos, pe pământ. Pentru aviatorii mai noi, proiectoarele şi exploziile constituiau o sursă continuă şi derutantă de pericol, dar unui vechi şi experimentat pilot cum era Munro, concentrările de artilerie antiaeriană nu-i apăreau decât ca simple determinări de poziţii, nişte puncte de reper în întuneric.

— Vreun tâmpit care o fi ajuns până deasupra oraşului Nijmegen, spuse Munro, urmărind antiaeriana care scapără în stânga.

— Şi Arnhemul este destul de activ, domnule, remarcă bombardierul. Cu toate că nu mai sunt atât de multe proiectoare ca mai-nainte.

— Friţii se retrag înspre Ruhr. Pesemne că-şi vor trimite avioanele de vânătoare să-ncerce să ac-

ţioneze în zona ţintei şi-şi folosesc proiectoarele pentru a le ajuta să descopere coloana de bombardiere.
— Asta-i uşurează navigatorului misiunea, observă mecanicul de bord. Jock Hamilton, navigatorul, îşi avea întotdeauna răspunsul pregătit, dar de data asta se făcu că n-aude.
— Circulă chiar zvonul că se va renunţa la navigatori, fiindcă se poate zbura şi fără ei, continuă bombardierul, în locul lor, am putea căra mai multe bombe incendiare.
— Vezi, poate nu mai găseşti dracului drumul să tentorci acasă, mârâi Jack. Ceilalţi râseră forţat, dar lui Munro aluzia aceasta care suna ca o ameninţare nu făcu decât să-i redeştepte temerile. Observă poziţiile artileriei antiaeriene în continuă schimbare. Era surprinzător cât de departe se putea vedea de la înălţimea aceasta. în alte nopţi, mult mai senine, ajuns până aproape de Ruhr reuşea să zărească coasta Angliei. Acum, slavă Domnului, nu putea să vadă până acolo, dar, pe măsură ce înaintau spre interior, norii deveneau din ce în ce mai răzleţi. Nu-i plăcea treaba asta. în faţa lor, unde ar fi trebuit să fie ţinta, nu se mai vedea nici o dâră de reflector şi nici nu se mai simţea prezenţa artileriei. îşi strigă navigatorul.
— Vezi ceva pe H2S, Jock ? Cum e imaginea ?
— Nu-i chiar atât de rea.
— Poţi să observi şi râul Maas ?
'— Da, domnule. E pe-aproape. O să aduc avionul în poziţie de zbor rectiliniu deasupra oraşului Kleve.
Peisajul era cufundat în întuneric şi lipsit de formă, însă Munro zări departe, sub ei, conturul râului Maas, care îşi ondula lin apele la vale.

— Afurisit mai e ăla din stânga, domnule !
— Da, ăsta da proiector ! Celelalte nu par decât nişte biete lanterne, pe lângă el. De-acum, nu mai aveau mult de mers.
Mitraliorul din turela superioară mediană avea sarcina, foarte obositoare de altfel, de a supraveghea in permanenţă tot ce se petrece în jurul lui, scrutând cerul în fiece clipă, ceea ce-1 obliga să-şi răsucească capul într-un mod nefiresc.
Lofty, mitraliorul lui Munro, îşi făcu observaţiile de rigoare şi aruncă o ultimă privire pe deasupra lor, pe cer. în clipa aceea, văzu o umbră, mai întunecată decât restul cerului, prelungindu-se cu o încetineală îngrozitoare şi întinzându-şi aripile spre a-i prinde în îmbrăţişarea sa. Omul nu poate să ţipe cu masca de oxigen pe faţă, dar Lofty nu ştia acest lucru şi scoase un ţipăt. Aproape că se înecă, tuşind şi trăgând intens aerul în plămâni, ceea ce-i produse în torace o senzaţie de durere. Deschise interfonul pentru a-1 înştiinţa pe Munro, dar abia putu să îngaime cu vocea tremurată :
— Un Lancaster, domnule ! A trecut atât de aproape de noi, încât mai că mi-a făcut cărare în păr.
— Direcţia ? întrebă Munro.
—.Acelaşi relevment ca şi al nostru, domnule, poate doar cu câteva picioare mai sus. Nu ştiu cum de nu ne-am ciocnit.
— Câtă vreme coloana îşi păstrează direcţia… spuse Munro. Jock râse în sinea lui. Era tipic pentru Munro, ca şi cum, când fuseseră atât de aproape de o coliziune în aer, el să se intereseze dacă avionul era pe ruta corectă.
— Eşti sigur că afacerea avea patru motoare. Lofty ?
— Da, domnule.

— E-n ordine. Stai acolo şi cască bine ochii. Nimeni de la bordul Lancasterului „Q for Queen” nu văzuse bombardierul lui Munro trecând atât de aproape de ei. De altfel, singurul din echipaj care ar fi putut să-1 observe, Jammy Giles, bombardierul, nu se afla întins, la locul lui, în botul avionului, ci înţepenit în scaunul pilotului, luptându-se din răsputeri cu comenzile. Nu mai preluase niciodată conducerea avionului în timpul unui zbor operaţional şi la început, refuzase cu îndârjire, până ce pilotul, un canadian, Peterson, cunoscut amicilor sub numele de Roddy, îl forţă, ordonându-i să treacă în locul lui. În pofida gradului superior al lui Jammy, pilotul, un şofer de taxi din Montreal, era căpitanul avionului.
— O.K. canadian beţiv şi haimana ce eşti, spuse Jammy, dar de-acum ar fi trebuit să fiu „couchant”.

Haimana şi ,,couchant” erau două din cuvintele preferate ale lui Jammy şi aşa cum pe primul îl pomenea mereu în viaţa intimă şi ori de câte ori era vorba de echipajul său, tot aşa îl folosea neîncetat pe cel de-al doilea în funcţia pe care o îndeplinea şi in viaţa particulară. Nu era chiar atât de simplu să se înlocuiască piloţii pe cât îşi închipuiseră. O ghează lovise din întâmplare manşele şi, o bună bucată de timp, pe palonier nu apăsă nici un picior, motiv pentru care avionul luă nişte poziţii de zbor din ce in ce mai ciudate.
Totul începuse printr-o glumă. Jammy îşi bătuse joc de Roddy, care avea diaree, rezultat firesc al chefului la care, susţinea Jammy, luase parte pilotul. Pe măsură ce se apropiau de ţintă, însă, Jammy devenea din ce în ce mai îngrijorat şi, mai nervos.
— Roddy, ştii cine are un IQ1 de 100 ? Nu, cine ?

— Zece canadieni împreună. Buuun ! Acuma ridică-ţi fundul ăla afurisit de pe closet şi vino să pilotezi avionul !.
— Nu pot, sunt bolnav.
— Canadian zevzec !
— Cizmă englezească !
— Vorbesc foarte serios.
— Şi eu vorbesc serios,
— Roddy, eu sunt bombardier şef !
— Iar eu îţi spun că sunt bolnav.! Ce dracu', omule, nu-nţelegi ?
— Bine, şi cât ai de gând să mai zaci pe fund ?
— Tu ai să pilotezi avionul deasupra ţintei,Jammy !
— Şi ,,couchant" cine-o să stea, găgăuţă de dincolo de ocean ?
— Lasă-1 pe Al să bombardeze, întotdeauna a fost mai bun ca tine. Pilotul, ajuns deodată în inferioritate fizică, îşi adăugă răutăcios un punct în plus la scor, căci Alun Davies, navigatorul, căzuse la examenul de bombardier! şi, cu toate acestea, se pricepea tot atât de bine ca şi Jammy la găsirea ţintei, la derivă, la bombe indicatoare şi comutatoare selective. Jammy dăduse ordin ca ţinta să fie identificată atât vizual cât şi prin radar înainte de lansarea bombelor.
— Poate cineva să menţină „Reginuţa" în zbor până încerc eu să identific ţinta ? întrebă Jammy disperat.
Indiferent cine s-ar fi aflat la comenzi, cu greu ar fi reuşit să scape de furia care îl apuca pe Jammy, atunci când cel care pilota nu urma întocmai indicaţiile lui de manevră deasupra obiectivului. Ştiau asta cu toţii şi nu se oferi nimeni.
Jammy suspină.

— Bine, Alun, las-o baltă cu H2S-ul şi încearcă să observi câte ceva prin vizorul de bombardament,
— Desigur, domnule, răspunse Alun, fost director de cinematograf în Ffestiniog, cu accentul său elegant, dobândit la şcoala particulară la care-şi făcuse educaţia. Strânse toate hărţile sub lumina lămpii şi începu să le studieze cu atenţie.

Pe vremea când bombardase el ultima dată, hărţile cu obiective erau viu colorate şi prezentau multe detalii, semănând cu cele pe care le-ar fi luat cu sine un turist plecat prin ţară eu autostopul. Acestea, însă, erau cenuşii şi întunecate : păduri menite să cadă pradă incendiilor şi zone de aglomeraţie urbană apăreau aidoma unor blocuri cenuşii sau a unor forme unghiulare, întunecate. Singurele marcaje albe erau, de data aceasta, cursurile mici de apă şi 'petele ca nişte bobite luminoase, ce reprezentau lacurile. Drumurile apăreau sub forma unor vene purpurii, astfel că întregul desen semăna cu un trunchi de om mutilat, şi cu pielea smulsă. Pe vechile hărţi, râurile erau colorate în albastru strălucitor, pădurile în verde, iar spiralele marcate de o mică cruce roşie. De fapt, pe ecranul radarului H2S, zonele urbane apăreau- ca nişte simple umbre întunecate şi informe, acesta fiind motivul pentru care se folosea o nouă prezentare a harţilor căci cele vechi erau la fel de demodate ca şi procedeul de a te apleca afară din carlingă să-ţi vezi inamicul pe care-1 bombardezi. Hărţile închise la culoare şi fără formă nu cons-tituiau decât unul din aspectele noului gen de război care se purta.

Alun Davies renunţă la radar. Era jucăria lui Jammy, el personal nu se omorâse niciodată după aşa ceva. îşi adună hărţile şi însemnările la un loc şi

se mută în faţă. Era întuneric beznă. Zări cu greu capul lui Jammy, cu caschetă, profilându-se nemişcat pe hubloul din plexiglas dar, în secunda următoare, avionul se zgudui rău de tot, din cauza manevrelor stângace ale acestuia din urmă şi Alun se repezi să se agate de ceva. Când trecu pe lângă scaunul pilotului, Jammy îl bătu încurajator pe umăr.
— Nu uita de siguranţa focosului, Al, şi uită-te mai întîi după bombele indicatoare roşii, lansate de Mosquito-Oboe şi apoi după cele verzi. Ai înţeles ?
— Da, domnule.
— Tu cum te mai simţi acolo, în spate, Roddy ?
— Al dracului de rău, Jammy. Pilotul trăise clipe de agonie înainte de a reuşi să-şi dezbrace costumul de zbor şi să poată folosi toaleta Elsan. Se vede treaba că cel ce hotărâse ca meniul aviatorului sâ cuprindă şi fasole, nu suferise niciodată de crampe, la mare altitudine, unde dilatarea stomacului şi a intestinelor, care la sol este doar neplăcută, poate deveni de-a dreptul chinuitoare. Durerea pe care o încerca Roddy Peterson aici, la 16.000 de picioare înălţime, era sporită şi de inflamaţia intestinului. La început simţi nevoia să vomite, apoi urmară frisoanele şi diareea. Aici, în coada avionului, reuşi cu greu să-şi conecteze interfonul şi tubul de oxigen, dar, cu pantalonii în vine şi neajutorat cum era. simţea că~l cuprinde un frig pătrunzător. Cu toate că îngheţase până în măduva oaselor, continua să transpire şi simţea broboanele de sudoare alunecându-i pe gât şi pe spate. Îi era încă greaţă şi simţea nevoia să zacă, cu atât mai mult cu cât, în locul în care se afla, orice manevră incorectă de-a lui Jammy, cel lipsit complet de experienţă, era amplificată, iar mişcările de ruliu şi căderile în spaţiu ii dădeau o

senzaţie continuă de ameţeală şi-1 făceau să vomite.
Nu realizase niciodată, până atunci, cât de întuneric era în locul acela şi cât de departe se afla de restul echipajului. Tot ce putea să vadă erau picioarele mitraliorului din turela superioară mediană care, se mişcau încoace şi încolo cu zgomote bruşte dar constante, o dată cu turela, iar când treceau pe lângă câte un nor, lumina reflectată era destul de puternică pentru a-i zări şi braţele acestuia. Mai departe, tunelul de aluminiu şi lăcaşurile pentru muniţii păreau că se desfăşoară pe o distanţă de kilometri întregi. Arareori vedea mijind câte o luminiţă galbenă pe masa navigatorului, aşa cum întrezăreşti o frântură de lumină la capătul unui tunel de cale ferată. Mai era şi huruitul asurzitor. Zgomotul motoarelor este mult mai puternic în spate, iar curentul care izbeşte cu furie coada avionului, urla înfricoşător printre longrine. Când şi când auzea prin apropiere explozia câte unui proiectil de artilerie antiaeriană, ba odată i se păru chiar că distinge zgomotul produs de un şrapnel care zgâria carcasa metalică a avionului.. Umilit şi frustrat, se simţea în pragul disperării pentru că nu putea şti ce se petrece în jurul lui şi nici care era soarta avionului.
— Ţi-ai uitat paraşuta aici. pe scaun, Roddy. spuse Jammy Giles, în interfon. Trimit pe unul din băieţi să-ţi aducă harnaşamentul meu, iar paraşuta o găseşti în magazia din spate. Bine ? Roddy încuviinţă din cap. Mă auzi, Roddy?
O nouă durere îl străbătu ca un cuţit. I se păru că viaţa se scurge din el, lăsându-1 stors de vlagă. Gemu, abia reuşind, cu un ultim dram de putere, să răsucească butonul interfonului.

— N-am nevoie de nici o paraşută. Lăsaţi-mă să mor. Jammy zări un proiector uriaş, care îi urmărea pe cer cu fasciculul său. Părea foarte albastru, aşa cum aflase că arată proiectoarele ghid. Apăsă imediat pe palomer. Fără să se încline, avionul începu să derapeze într-o parte de pe direcţia prestabilită, poticnindu-se şi continuând să plutească, în timp ce elicele încercau cu disperare să se agate din nou de aer.

- Da. Bine, rămâi in closetul ăla al tău, spuse Jammy. S-ar putea să fie unica ta scăpare. Hohoti zgomotos, în felul său caracteristic, dar vocea-i era alterată de masca de oxigen pe care o purta.

Himmel observă şi el proiectoarele mari, luminând pâlcul de nori pe lângă care trecea, întocmai ca pe un ciob de sticlă mată. Şi pe ciobul acesta se profila silueta întunecată a unui avion ca un gândac pe o cuvertură. Peste puţin timp, apăru un al doilea bombardier, ceva mai mic.

- Anunţ : la atac, la atac ! Se dispensa astfel de serviciile staţiei sale de radar. Himmel urmărise fără succes un avion, chiar pe deasupra razei de acţiune a Wurzburgului şi tocmai se pregătea să se întoarcă în preajma coloanei de bombardiere, ca să-şi încerce iar norocul. Conecta colimatorul Revi. In faţă apăru imediat cercul luminos, cu o mică cruce la mijloc.

Coborî într-un picaj abrupt, pe traiectoria prăzii pe care o urmărea. Bombardierul se afla la cel puţin o mie de picioare sub el, când îl observase prima dată, şi Himmel cercetă cu atenţie cerul în căutarea unui petic de nori, în speranţa că avea sâ-i fie mai uşor să-1 depisteze, proiectat pe un fundal alb şi luminos. Ajunse la înălţimea de 15.000 de picioare şi începu să zboare orizontal, menţinându-şi direcţia

neschimbată. Abia dacă zărise bombardierul pentru o secundă sau două şi se temea să nu se fi înşelat în legătură cu direcţia acestuia. Imediat însă, observatorul său îl văzu din nou, la mai mult de o sută de iarzi distanţă de el, spre dreapta.
— Uite-l! Himmel aruncă o privire înspre avion. Zburau mult prea repede. Viteza acumulată în timpul picajului continua să-i grăbească nepotrivit apropierea de avionul inamic ; reduse motoarele, dar nu reuşi să schimbe nimic. Era al naibii de aproape. Himmel cabra. Viteza se micşoră. S-ar fi ridicat pentru o secundă deasupra orizontului, dar era de preferat ca cei din bombardier să nu observe flăcările de la ţevile de eşapament.
— Spirală stânga, strigă Lofty Lee din turela superioară şi începu numaidecât să tragă, iar Munro bruscă manşa, înclinând avionul aproape la verticală. Mitralierele lui Lofty se înclinară şi ele, încer când să menţină avionul de vânătoare în colimator. In timp ce propriul său avion alunecă acum pe verticală. Nu era posibil. Munro apucă grăbit maneta şi reduse viteza de înaintare ; în acest fel, flăcările de la eşapament erau reduse şi ele la minimum. Imediat după aceea avu satisfacţia să vadă Junkersul trecând rapid pe deasupra. Jetul de flăcări din ţevile de eşapament ale acestuia străluceau tot mai puternic, pe măsură ce unghiul se micşora şi avionul de vânătoare ajunse în faţa lor..
— Nu trage nimeni, ordonă Munro. Ne-a pierdut, îl văzuse pe observatorul bombardier strecurându-se încet sub afetul metalic al turelei frontale. Era desigur tentant căci poziţiile se inversaseră : de data aceasta avionul lui Himmel era cel proiectat pe fundalul de nori luminoşi ce acopereau cerul.

Munro menţinu aparatul într-un unghi mort în spatele Junkersului şi se făcu nevăzut, mai cu seamă că acum se confunda cu pământul, pe fondul întunecat pe care se profila. Himmel înclină uşor avionul pentru a vedea mai bine în jurul său. Munro îi observă manevra şi nu-i fu greu să-şi dea seama că neamţul îi căuta. Îşi ţinu răsuflarea, temându-se în mod absurd să nu-1 audă friţii.

- Toată lumea teafără ? întrebă Himmel.

- Un glonte a găurit plexiglasul de la carlingă; răspunse observatorul său.

- Fleacurile alea nu fac cine ştie ce pagube, remarcă operatorul radar.

- Ţie-ţi convine să vorbeşti, apărat de tot maldărul acela de aparate mormăi observatorul.

- Continuaţi căutarea, le spuse Himmel.

- N-o să-1 mai găsim niciodată. în bezna asta; răspunse observatorul.

- A ştiut el ce face, interveni şi operatorul radar.

- Greşeala a fost a mea, recunoscu Himmel. Sentîmplă aşa de rar să ne zărească vreun tommi încât am devenit un încrezut. Am urcat, deşi ar fi trebuit să cobor în picaj şi să mă învârt în cercuri, în spatele lui.

- Au avut noroc, tommi ăştia. Nu scapă mulţi aşa, cu una, cu două.

- Probabil că erau nişte adevăraţi veterani.

- Pune altcineva mâna pe ei, fiţi fără grijă, spuse Himmel. încercaţi totuşi să-i găsiţi, ordonă el, imediat. Continuară să caute, dar toate încercările se dovediră a fi zadarnice şi în final Himmel se văzu nevoit să raporteze controlorului de zbor şi conducătorului de luptă că a pierdut contactul.

- Bravo, Lofty, îl lăudă Munro pe mitraliorul slăbuţ, care îi avertizase de apropierea lui Himmel. Ai. făcut o treabă bună.

- La început mi s-a părut că este un Wellington din convoiul nostru, răspunse acesta, dar abia când s-a ridicat puţin mai sus am reuşit să văd ce formă avea afurisitul.

- Ai făcut o treabă foarte bună, repetă Munro. Căscaţi bine ochii cu toţii. Pe o noapte ca asta, friţiî sunt în stare să-şi scoată toate avioanele de vânătoare pe care le au.

Precaut, Munro cabra, începând, să urce la înălţimea de bombardament stabilită.

Unii bombardieri vedeau pentru prima oară în viaţa lor un oraş atacat. În avionul lui Jammy, navigatorul Alun Davies zburase în atâtea misiuni ascuns complet în spatele perdeluţei sale, încât aproape că uitase cum-arată o ţintă. Battersby, în „Creaking Door”, privea, la rândul său, cu ochii măriţi de groază flăcările peste care zburau şi fulgerele ce brăzdau întunericul de sub ei, uitându-şi pe moment îndatoririle. Se aşteptase ca focurile şi lumina bombelor indicatoare să fie mult mai mari, aşa cum arătau în filmele de instruire, numai că acelea erau fotografiate cu teleobiectivul. De la o înălţime de patru mile, un întreg oraş incendiat semăna cu o mărgică roşie, plutind într-un cazan imens de întunecime. Un viermişor minuscul şi înroşit de flăcări - asta era tot ce putea să distingă din focurile ce ţineau de la uzina de gaz şi până la fabrica de bere. Era o încurcătură cumplită! La şedinţa de instructaj, totul păruse din cale-afară de simplu: indicatoarele roşii, urmate de indicatoarele verzi şi apoi de cele galbene, însoţite de avioanele de sprijin cu bombe

explozive. Avioanele de iluminare erau programate să ajungă deasupra obiectivului înaintea celor de eclerare. Dar când privea în jos, ceea ce îi apărea înaintea ochilor părea o debandadă de nedescris. Poate cei cu mai multă experienţa ştiau ce se întâmplă. Battersby nu putea distinge un incendiu de un indicator sau explozia unei bombe de un bliţ.

Previziunile greşite, legate de direcţia vântului, împinseseră cea mai mare parte a coloanei de bombardiere spre nord, lucru care ar fi decalat ora la care fusese stabilit că trebuia să înceapă bombardarea, chiar dacă avioanele n-ar fi greşit ţinta. Altgarten se afla cu nouă mile înainte de Krefeld, dar indicatorul galben lansat de ,,Lud nemuritorul" nu marcase nici unul dintre oraşe. Avioane Stirling, din forţa principală, ajunseră aici înaintea avioanelor de iluminare ; piloţii câtorva avioane de iluminare şi semnalizare principală avuseseră dubii asupra poziţiei corecte a indicatoarelor şi zburaseră de câteva ori în cercuri, verificând şi cu ajutorul ecranului H2S, şi deci întârziind mult. Oraşul Altgarten devenise dintr-o dată o enigmă, un haos de neînţeles, în care se amestecau indicatoare verzi şi galbene, focuri, bombe de iluminare şi explozii.

— Radarul H2S a început să dea semne de viaţă, domnule. Am de gând să lansez bombele drept in mjlocul incendiului din centrul oraşului, spuse bombardierul de pe avionul lui Munro.

— O.K., bombardier, răspunse acesta. De-acum avionul e al tău.

-— Stânga, stânga, încă puţin. Acum e bine. Fiţi gata. Pregătiţi-vă. Stânga !

Focurile păreau nişte mici animale acoperite cu blană, cu marginile' difuze din cauza fumului. Şi tot

aidoma unor animale, păreau că respiră, mărin-du-se şi micşorându-se în ritmul în care flăcările erau stimulate de curenţii de aer dimprejur. Când şi când se putea zări licărul îndepărtat al câtorva duzini de bombe incendiare care, atunci când ajungeau la pământ, împrăştiau o lumină de culoare trandafirie. Bombele explozive, mult mai mari, luminau brusc, apoi dispăreau. Din fiecare avion cădea câte o bombă de iluminare, ce exploda deasupra obiectivului, emanând o lumină de aproape şapte milioane candeli intensitate, ce persista mult timp după explozie şi era suficient de puternică pentru a putea vedea avioanele din jur. Bombe de acest gen explodau la fiecare trei-patru secunde. Munro, care urma cu atenţie instrucţiunile date de observatorul său, reuşi să zărească, la lumina unei astfel de bombe, opt avioane zburând atât de aproape de-al său şi în formaţie atât de strânsă, încât privi înspăimântat numai la tabloul de bord.

- Stânga, stânga, drept, menţineţi aşa. Instrucţiunile nu puteau fi confundate, iar cuvântul „stânga” era rostit întotdeauna de două ori. Faptul că se adăuga şi cuvântul „drept” fără pauză după „stânga”, însemna că Munro n-avea decât să atingă doar, cât putea de uşor, palonierul stâng. „Drept, drept “ Zăriră în sfârşit o concentrare puternică de artilerie antiaeriană : şirul de focuri micuţe se strecura pe lângă vizorul de bombardament cu o încetineală agonizantă. Incendiile de la Volkschule şi de la uzina de gaz, cel de pe Nehringstrasse, apoi cel de la Altmark, pulsau ca nişte tăciuni aprinşi într-un şemineu înecat în funingine. Bombardierul aşteptă până ce ajunseră în dreptul celui mai mare dintre focuri - anexa spitalului :

— Stânga, stânga, drept.
Bombele au fost lansate. Dispozitivul de declanşare a bombelor era potrivit în dreptul indicatorului „salvă”. întreaga încărcătură de bombe căzu, iar avionul Lancaster săltă uşurat în aer. Munro cabra şi continuă zborul rectiliniu şi orizontal, aşteptând să explodeze bomba de iluminare, moment în care diafragma aparatului de fotografiat F 24 avea să se desfacă pentru a înregistra gradul de corectitudine a bombardării.
— O.K. Munro Vira uşor. Haideţi acasă.
La numai o sută de iarzi distanţă în spatele lor, Jammy Giles făcea toate eforturile posibile pentru a urma instrucţiunile date de observatorul bombardier, corectându-1 pe acesta fără încetare.
— Stânga, stânga, spuse Alun. Dreapta. Prea mult. stânga, stânga. Drept. Da. aşa e bine. Ţine-1 aşa. Drept. Stânga, stânga. Jammy, virează mai mult spre stânga, omule, ce naiba !

Avionul pluti peste ţintă, iar indicatoarele galbene alunecară în spate pe partea stângă, mult deviate faţă de ceea ce indica vizorul de bombardament. Sub ei apăru biserica Liebefrau. Manşa zvâcni în strânsoarea mâinii ude de transpiraţie a lui Jammy.
— Bombele au fost largate, Jammy. Cel puţin aşa indică dispozitivul de declanşare şi largare, dar nu cred să fi fost prea bine.
— Hai să plecăm odată de aici, spuse Jammy. Înclină unul din planuri, şi cu ajutorul mecanicului, mări viteza.
— Aşteaptă să explodeze bomba de iluminare, strigă Roddy, în timp ce avionul se înclină pe o parte.

— La dracu, spuse Jammy. Am uitat cu totul de ea. în sfârşit, las-o baltă ! Dă-mi direcţia să ajungem mai repede acasă, Alun.

Alun privi în spate prin ferestruica camerei de bombe, vrând să se asigure că suporturile erau goale. Atât bombele incendiare cât şi cele explozive de 1.000 şi 2.000 de livre dispăruseră până la una. încercă să-şi reamintească planul, aşa cum le fusese comunicat la şedinţa de instructaj.

- Virează 280 timp de patru minute, nu mai mult, Jammy. Până atunci reuşesc să calculez direcţia spre casă.

- închide trapele lansatoarelor, isteţule !

- Am uitat de asta.

- Nici nu mă mir, spuse Roddy, viclean;

- Ascultă Roddy, haimana ce eşti. Să ştii că n-am zbughit-o imediat fiindcă mi-era frică de 'fotografie ! Aşa să ştii !

- Bastard neisprăvit !

- Dezertorule !

- Jammy, tu ai băut ceva ? întrebă Roddy Urmă un moment de ezitare.

- Doar câteva păhărele, spuse Jammy, cu o urmă de vinovăţie în glas, şi deodată echipajul îşi dădu seama de adevăratul secret al indiferenţei plină de dezinvoltură şi umor pe care o afişase Jammy în faţa primejdiei. Timp de aproape cinci minute nu scoase nimeni nici un cuvânt, fiecare in parte încercând, in tăcere, să facă- un legământ cu el însuşi ca nimeni din escadrilă să nu mai afle de fapta lui Jammy. Vina pe care tocmai şi-o mărturisise deveni astfel un fel de secret de familie.

În scaunul pilotului, Jammy, copleşit pentru prima oară în viaţă de un sentiment de adâncă ruşine,

simţi cum îi ard obrajii. Oricum, era mai bine că aflaseră şi camarazii săi.

CAPITOLUL 10

La primărie, telefoanele zbârnâiau continuu „Ora 0,39. Florastrasse, Exploziv perforant; Cincisprezece răniţi şi doi marţi. Reţelele de alimentare eu electricitate intacte. Accesul blocat”. Telefonista comunică de urgenţă mesajul scris şi celorlalţi, apoi rămase tăcută, muşcându-şi buzele. Locuia pe Florastrasse.

„0.40. Linia de cale ferată din apropierea fabricii de bere. Exploziv perforant. Numărul victimelor încă necunoscut. Reţelele de alimentare cu electricitate intacte. Accesul blocat.”

Bomba de calibru mare a lui Munro lovi spitalul „St. Antonius”, căzând chiar pe treptele de la faţada în stil neo-clasic. Coloanele impunătoare şi frontonul principal se prăbuşiră, urmate de câteva grinzi. Din fericire, partea din faţă a clădirii adăpostea birourile administraţiei, scafa principală, liftul, recepţia şi încăperile în care erau păstrate medicamente, pansamente şi diverse ustensile medicale. Una din sălile de operaţie fu ele asemenea avariată, cu toate că sala cazanelor, de la subsol, scăpă nevătămata.

Sistemul de încălzire şi de alimentare cu apă caldă rămase în stare de funcţionare, iar robinetele de trecere ale conductelor sparte fură imediat închise. Portarului îi fu sfârtecat un picior iar unul din doctori suferi arsuri grave la partea superioară a corpului, provocate de aburii ce ieşeau dintr-un radiator spart. Două surori ce se aflau în sala de operaţii avură nevoie de tratament de urgenţă pentru stare de şoc şi se aleseră cu multiple răni minore, iar patru pacienţi se tăiară în cioburi de la geamurile sparte. În primul moment, faptul că spitalul nu suferise decât câteva avarii nesemnificative de la o bombă de asemenea calibru păru un adevărat miracol.

Pe de altă parte, însă, raidul abia începuse, iar stricăciunile produse structurii metalice făcuseră ca întreaga clădire să nu mai prezinte nici un fel de siguranţă. Mai grav era că fuseseră distruse rampele înclinate şi casa liftului mare - în care putea să încapă un pat - fapt care înlătura orice posibilitate de a-i evacua pe bolnavii condamnaţi la pat, de la etajele superioare. În saloane, flăcările produse de explozii luminau feţele îngrozite ale suferinzilor prinşi aici ca-ntr-o capcană. Bombele indicatoare lansate de avioane colorau aşternuturile în galben şi verde, iar cele de iluminare ce pluteau deasupra oraşului, proiectau pe pereţi umbre şi forme confuze, într-o mişcare fantomatică. Fiecare striga după ajutor, fiecare voia să i se dea atenţie ploscă, somnifere, o gură de apă sau cel puţin un cuvânt de alinare; Cei ce se puteau deplasa singuri insistau să meargă la toaletă, deşi folosirea ei fusese interzisă, O dată cu intrarea schimbului de noapte. Cei câţiva privilegiaţi care se puteau mişca se îngrămădiseră

unul peste altul, îngroziţi, la ferestre. Un avion Lancaster din patrula „A” lansă o salvă de bombe lângă biserica Liebefrau. Apoi apăru Jammiy Giles.

- Bombele au fost aruncate, mi-e teamă că n-a ieşit prea bine

Explozia sparse geamurile la spital şi trânti vreo duzină de pacienţi la podea. Capătul opus al lui Darfstrasse devenise un munte de moloz şi ruine încinse.

– Cheamă vreo douăzeci şi patru de infirmiere de la dans, ordonă sora şefă.

– Sunt la adăpost, răspunse infirmiera de salon.

– Am nevoie aici de ele, nu în adăpost, replică sora şefă.

Pe umerii celor cu experienţă, din Altgarten, căzuse, o mare răspundere. Funcţionarii de la Luftsehutz, cei din domeniul transportului, inginerii de la uzina de gaz, instalatorii şi cei care se ocupau de repararea liniilor de telefon, cu toţii începuseră să-şi primească ordinele de la cei ce mai fuseseră martorii unor raiduri aeriene la fel de dure şi de feroce, petrecute în alte localităţi. Şeful pompierilor, de pildă, se baza în mare măsură pentru găsirea soluţiilor la problemele care se iviseră în noaptea aceea, pe experienţa câştigată de Johannes Ilfa în cele optsprezece luni de serviciu la Koln, cu toate că Ilfa ştia bine că pentru foarte multe dintre ele nu exista nici o soluţie.

Populaţia oraşului Altgarten număra în jur de 5 000 de locuitori. Pentru fiecare dintre aceştia erau asigurate 30 de galoane de apă pe zi. Dacă calculul avea în vedere un număr de cincisprezece ore pe zi, debitul ce trebuia asigurat ar fi fost de 10 000 de galoane pe oră. Capacitatea de stingere a unui

incendiu într-un oraş este determinată de cantitatea suplimentară de apă pe care o primesc echipele de pompieri, iar pentru Altgarten aceasta echivala cu dublul cantităţii obişnuite. Într-adevăr, uzina de apă a oraşului putea să furnizeze 20 000 de galoane pe oră. Acest debit părea a fi suficient până în momentul în care exploziile bombelor perforante secţionară conductele de apă, iar bombele incendiare, lansate cu miile, dădură naştere unor incendii de nedescris. Pentru a asigura alimentarea cu apă, majoritatea conductelor aveau un diametru de 25 centimetri, în timp ce noile şi elegantele edificii de pe Dorfstrasse şi Monchenstrasse, dotate cu baie, erau alimentate de conducte cu diametrul de 35 centimetri. În noaptea aceasta conductele de mare capacitate de pe Morichenstrasse şi Dorfstrasse deveniră de importanţă vitală în cadrul apărării oraşului.

Îndată ce bombele de mare putere, în greutate de 2 000 de livre fiecare, căzură pe Monchenstrasse la intersecţia cu Postgasse, primarul ordonă să se acorde prioritate-reparării conductelor de apă, chiar înaintea îngrijirii răniţilor sau a salvării supravieţuitorilor îngropaţi prin câte o pivniţă, sub dărâmături. Echipele T.E.N.O, sosiră aici în mai puţin de patru minute şi, constatând că cele optsprezece persoane îngropate în pivniţă se aflaseră prea aproape de centrul exploziei şi nu mai era posibil să fi rămas vreuna în viaţă, aduseră imediat furtunurile de pânză cu secţiune transversală mare şi se puseră pe treabă menţinând totuşi un debit redus de apă, până în momentul în care o bombă căzută în Liebefrauplatz distruse racordurile. Conducta trebuia reparată. Se apucară să lucreze în cavitatea largă care se formase, în schimburi de câte patru, fiind

imposibil să reziste sub pământ mai mult de cinci minute. Săpară un tunel adânc sub conducta afectată, proptiră conducta rămasă, ridicând-o pe suporturi în poziţie iniţială, apoi o manşonară cu bandă izolatoare şi material de lipit. Oamenii stăteau practic cu totul în noroiul moale, mocirlos, produs de scurgerea apei, căci a acţiona varia de închidere ar fi însemnat cam o jumătate de oră de alergat în cerc, aproape pe loc. Apa continua să ţâşnească din conductă în timp ce lucrau, iar noroiul devenea din ce în ce mai fluid şi Gerd Boll. intrat până la subţiori în băltoacă, scăpă cu greu din ea, ajutat de macaragiul care stătea pregătit în apropiere, aşteptându-i ordinele.

Era ora 0.46 când, în sfârşit, Jiirgen Lowe, un tânăr curier de la „Hitler Jugend” sosi la Rathaus. Îşi propti bicicleta în faţa intrării protejate cu saci de nisip, apoi raportă

– Conducta de apă de pe Monchenstrasse a fost reparată.

Primarul încuviinţă, dând din cap.

– Heil Hitler! strigă băiatul.

– Heil Hitler, răspunse primarul, absent.

Directorul uzinei de apă era mort. Principala conductă fusese reparată, iar acum primarului i se cerea să ia o hotărâre, pentru care nu era însă câtuşi de puţin pregătit. Oraşul era străbătut de un pârâiaş care pătrundea pe lângă uzina de apă, făcea un ocol şi revenea în acelaşi loc, formând ceea ce, pe vremuri, fusese şanţul de apă ce înconjura cetatea: Acum pârâiaşul devenise una dintre atracţiile Altgartenului. Pe oglinda apelor sale pluteau maiestuos lebede, trecând alene pe lângă vechile case de lemn, unde, un fotograf răbdător ar fi fost răsplătit

cu una dintre cele mai frumoase privelişti din regiune, în timpul verii, pârâiaşul curgea obosit, abia zăririndu-se un fir de apă în albia lui şi din cauză că în ultimele săptămâni nu căzuse un strop de ploaie, pe fund se puteau vedea doar rădăcini şi buruieni acoperite de mâl. Qricum, canalul de piatră era intact, dacă li se putea da crezare rapoartelor mai recente primite la Rathaus. Mai mult decât atât, vana stăvilar a sistemului de irigaţii ar fi putut separa secţiunea canalului care trecea prin oraş de restul pârâului. Dacă primarul ar fi dat ordin să se pompeze în şanţul de apărare cantitatea de apă rămasă în rezervoare, pompierii ar fi avut o sursă de apă la îndemână chiar în inima oraşului, unde incendiile luaseră proporţii de temut. Pompele ar fi putut deci să se alimenteze direct din pârâu, montându-se fiecare cât mai aproape de foc.

Primarul se uită atent pe hartă. Izbucniseră atât de multe incendii: biserica Liebefrau, casele din apropierea uzinei de gaz, Volkschule, Nehringstrasse, piaţa cea veche şi anexa spitalului, toate ardeau. Pesemne că cele mai multe dintre ele s-ar fi putut salva dacă ar fi fost inundat pârâiaşul. Acum, după ce se reparase conducta de pe Monchenstrasse, primarul ar fi trebuit să dea ordin ca apa, de la un capăt al străzii, să o pompeze prin conducta de mare capacitate de pe Monchenstrasse, pentru a o folosi la celălalt capăt al străzii, unde se aflau spitalele.

Pe de altă parte însă, apa pârâiaşului era infectată şi dacă ar fi trecut-o prin conductele curate de pe Mochenstrasse, primarul ar fi trebuit să dea ordin ca apa pentru băut să fie fiartă timp de douăzeci de minute, înainte de folosire, lucru care ar fi îngreunat

şi mai mult siuaţia spitaluljui, a bucătăriilor în care se fierbea supă pentru sinistraţi şi, în general, a oricărui locuitor din Altgarten rămas în viaţă. Mai mult decât atât, ţevile de apă ar fi trebuit dezinfectate în săptămâna care urma, iar el, primarul, trebuia să se ocupe personal de îndeplinirea acestei operaţiuni. Şi asta nu era decât una din problemele care apăsau pe umerii săi. Răsfoi notiţele pe care le avea pe birou. Directorul uzinei de gaz încetase să-i mai trimită rapoarte. Alimentarea cu gaz fusese întreruptă, iar zonele din oraş în care se mai folosea în continuare gaz pentru iluminat erau cufundate acum în întuneric. Ici şi colo, din conductele sparte ţâşneau vâlvătăi destul de mari, care, în curând, aveau să se domolească. Cu siguranţă că Oraşul avea să rămână fără gaz timp de vreo trei zile. De câteva ori fusese chemat la telefon de către cei de la sediul Partidului, care încercau să-l informeze că uriaşele cazane cu supă pentru sinistraţi n-aveau şanse să mai fiarbă vreodată, dat fiind faptul că se încinseseră gazele. „Atunci să mănânce supă rece”, i-o reteză primarul până la urmă furios, închizându-i telefonul în nas.

Ryessman îl chemă la telefon pe Schott, directorul centralei electrice, al cărui raport fu clar, scurt şi concis. În cazul în care incendiile de pe Florastrasse nu se extindeau şi nu ajungeau până la uzină şi dacă generatoarele de curent electric ale spitalului continuau să funcţioneze, alimentarea prin reţeaua principală, adică cea a blocurilor de locuinţe aflate de-o parte şi de alta a străzii Dorf, de la spital şi până la fabrica de bere, putea continua ca şi până atunci. Restul oraşului era sortit să rămână cufundat

în întuneric, cu excepţia hotelului Wald şi a taberei T.E.N.O., dotate cu generatoare proprii.

– În felul acesta cel puţin garantăm un camuflaj corect pentru aproape optzeci la sută din oraş, adăugă directorul centralei electrice pe un ton vag glumeţ.

– Nu ştiu când ai ieşit ultima oară din adăpost, replică primarul cu răceală, dar jumătate din oraş este în flăcări. Poţi să citeşti ziarul la lumina incendiilor, care se întind până departe, la barăcile cumetrei Kersten.

– Dacă Herr Burgermeister doreşte să mă duc să-mi citesc ziarul la barăcile cumetrei Kersten, o voi face fără întârziere. Dar, în prezent, mă străduiesc să asigur alimentarea oraşului cu energie electrică, în ciuda faptului că mi-am pierdut inginerul şef şi pe cel mai experimentat dintre maiştri.

– Te rog să continui, Herr Schott, spuse Ryessman, furios.

De fapt, Schott era destul de reţinut în răspunsuri fiindcă atât inginerul şef cât şi maistrul erau lungiţi pe jos, fără suflare, chiar în biroul său, iar pentru a ajunge la dulapul în care îşi ţinea planurile, Schott a trebuit să treacă peste cadavrele lor. Cei doi fuseseră ucişi de explozia uneia din bombele de capacitate medie, de 1 000 de livre, aruncate de Jammy Giles şi se prăvăliseră pe spate, unul peste celălalt, drept în uşa biroului. Neavând ca ajutor decât un băiat din „Hitler Jugend”, Schott nu reuşise să-i urce pe scările abrupte ale pivniţei, astfel încât trăsese cele două corpuri neînsufleţite în biroul său de la subsol, aşteptând vreo echipă de salvare, dotată cu tărgi, care să-i poată scoate de-acolo.

La Rathaus, primarul, cu planul oraşului în faţă, urmărea cu degetul cursul pârâiaşului ce curgea prin oraş; o simplă dâră albastră pe o hartă. O fată în uniformă făcea însemnări pe hartă cu un creion de ceară, pe măsură ce soseau noi şi noi rapoarte: aripa de sud a Centrului de pregătire a infirmierelor era cuprinsă de flăcări, iar din clădirea în care erau internaţi răniţii cu diverse amputaţii nu mai sosise de mult nici un raport. Primarul bănui că fuseseră întrerupte legăturile telefonice şi speră ca echipajul T.E.N.O. să instaleze o linie telefonică de urgenţă. Dacă focul se întindea şi la clădirile vechi, spitalul ”St. Antonius” avea să fie cuprins în întregime de flăcări, aşa ticsit de bolnavi cum era. Unii dintre aceştia erau foarte greu sau chiar imposibil de transportat. Îşi aminti brusc că directorul uzinei electrice se referise la condiţia esenţială de care ar fi depins alimentarea în continuare cu energie electrică a reţelei principale, ca fiind legată de soarta generatorului de curent de la uzină, iar focul nu trebuia cu nici un preţ să se extindă şi la uzina electrică.

Totuşi, curentul electric nu se întrerupsese încă în zonele mai importante ale oraşului la Postul de conducere a apărării antiaeriene civile de la primărie, la sediul poliţiei, la Comandamentul T.E.N.O., înfiinţat alături, la sediul Partidului, la cei cu supa, cartelele, păturile şi banii pentru oamenii rămaşi fără adăpost. Atâta timp cât exista curent în reţeaua principală, aveau să funcţioneze şi telefoanele şi rămânea o unică şansă ca oraşul să supravieţuiască, Se-ntoarse spre fată

– Să se dea drumul la apă în pârâu şi apoi prin conductele de pe Monchenstrasse, spuse el. Iar cei

de la uzina de apă să pompeze continuu, pentru a menţine nivelul ridicat.

Echipele T.E.N.O. erau de mult în acţiune la uzina de apă, iar primarul nutrea speranţa că acestea aveau să reuşească.

Fata în uniformă dădu din cap. Fusese convinsă că primarul avea să procedeze astfel. Erau atât de multe hotărâri care se cereau luate în grabă, ca şi aceasta! Fata făcuse legătura cu comandamentul T.E.N.O. Încă înainte ca primarul să fi terminat ce avea de spus. Echipele de intervenţii realizaseră joncţiunea la intersecţia dintre Monchenstrasse şi Zillerstrasse, acolo unde conducta era stricată, iar acum începură să pompeze apă în şanţul de apărare. Apa prinse să curgă prin albia pârâului, aşa cum. se întâmpla pe timp de iarnă. Un membru al echipei T.E.N.O. stătea sus, lângă cimitir, şi supraveghea ca nu cumva şuvoiul de apă să-şi schimbe cursul, lucru deosebit de primejdios, căci din punctul acela apa s-ar fi amestecat cu cea din canalele de scurgere. Un biciclist de la „Hitler Jugend” dădu fuga să le comunice pompierilor că cei de la spital aveau nevoie de o bucată mai lungă de furtun, apoi îi informă pe cei de la cinematograf că de acum încolo puteau să folosească o gură de incendiu rămasă până atunci nefolosită, în dorinţa de a păstra o presiune suficient de mare pentru cei care acţionau la complexul spitalicesc

Timp de aproape un minut fură răsplătiţi cu un jet ce ţâşnea viguros cu o presiune nebănuită, care, trecând printr-o fereastră spartă ajungea la flăcările de la etajul al treilea al Centrului de pregătire a infirmierelor. Un „ura” înăbuşit se desprinse din piepturile poliţiştilor şi ale pompierilor, dar, în

curând, strigătul se transformă în geamăt. Ceea ce n-avusese de unde să ştie primarul, era că bomba de 2000 de livre lansată de avionul lui Tommy Carter şi căzută în colţul străzii, alături de casa lui Herr Voss, zdruncinase puternic toată Monchenstrasse. Din cauza pavajului, nu se putea spune cu exactitate cât de mult se modificase convexitatea părţii carosabile a străzii, a cărei suprafaţă fusese întotdeauna deformată şi plină de gropi. Acum, câteva pietre fuseseră smulse şi aruncate întocmai ca sâmburii dintr-o lămâie. Sub aceste pietre, în şapte sau opt locuri, îmbinările ştemuite ale conductelor de apă se stricaseră, iar fisurile formate erau lărgite acum de apa pompată din pârâul oraşului. Fără ca cineva să bănuiască ce lucru grav se petrecea, rezervele de apă ale Altgartenului se scurgeau la canal şi se isprăveau încetul cu încetul. Furtunurile se muiară, dintr-o dată, apoi se goliră cu totul.

– In timp ce zestrea de apă se irosea şi un curier de-al pompierilor alerga înapoi pentru a opri pompele, băieţii de la „Hitler Jugend” lipeau afişe pe stâlpii de telegraf de pe străzi, avertizând populaţia de pericolul febrei tifoide. Toţi cetăţenii erau obligaţi să fiarbă atât apa de la robinete cât şi laptele înainte de a le bea.

Începu chiar să se simtă mirosul dulceag de cadavru, plutind peste străzile înfierbântate. Puţini dintre locuitorii oraşului recunoşteau acest iz caracteristic, iar mulţi dintre ei îşi închipuiau că era vorba de vreun dezinfectant mai nou. Soldaţii mai în vârstă şi cei din echipele T.E.N.O. se priviră unii pe alţii cu groaza zugrăvită pe chip şi se apucară să pregătească bidoanele cu hipoclorit de calciu.

CAPITOLUL 11

Orasul Altgarten devenise scena unui spectacol înfricoşător, pe care aviatorii îl observau, de la o distanţă de aproape o sută de mile. O bombă luminoasă trosni cu zgomot, lăsând în urma sa o dâră de fum alb, întocmai ca un cârlig. Lumina scaldă o parte din turla bisericii Liebefrau într-un alb strălucitor, proiectând peste piaţă o umbră de forma unei lame de cuţit. Cinci dintre bombele incendiare de patru livre ale lui Jammy pătrunseră prin acoperişul spitalului, douăsprezece despicară pur şi

simplu restaurantul lui Frenzel de peste drum, altele nu luară foc sau ardeau mocnit în câte o mansardă de prin apropiere. Văzute de sus, din aer, incendiile păreau nişte simple boabe roşii, moi şi alungite, orientarea lor fiind dată de direcţia în care zburau bombardierele din pântecele cărora se rostogoleau sute de bastoane incendiare care se aprindeau şi ardeau, până ce focurile de pe sol ajungeau să se unească. Apoi, deodată, cerul fu brăzdat de un fulger mare, liliachiu, produs de scurt-circuitul de la una din reţelele electrice.

În pofida eforturilor făcute de artileria antiaeriană, Redenbacher urmări coloana de bombardiere, calculându-i direcţia după cum erau orientate incendiile. Stia bine că procedând astfel stârnea mânia controlorului său de zbor şi conducătorului de luptă radar, din cauză că nu se limita la zona de acţiune a Wurzburgului ce-i fusese încredinţată, dar bineînţeles că nimeni n-avea să se mai supere dacă dobora un tommi. Iată unul şi încă unul. Trebuia să se grăbească. Se afla.chiar în coloana de bombardiere, în jurul lui erau numai tommi în avioane pântecoase cafenii, pline până la refuz cu combustibil şi bombe.

Maiorul Redenbacher viră uşor la dreapta, venind prin spate sub cel mai aproape dintre ele. O bufnitură surdă şi o uşoară zvâcnire îi dădură de ştire că trecuse prin curentul produs de suflul elitrei. Deci era un Stirling. Zburau atât de aproape, încât Redenbacher se hotărî să-l atace din spate, în loc să se plaseze sub el. Aici, deasupra ţintei, mitraliorii de spate de pe Stirling aveau să-l confunde cu unul de-ai lor. Redenbacher pipăi cu mâna stângă în spatele său şi conecta colimatorul Revi, reducând, în

acelaşi timp lumina la minimum. Modificase aparatul, lipind pe el fâşii de hârtie; astfel încât cercul de distanţă cu cruce arăta doar patru forme roşii, neclare, ca nişte T-uri, îndreptate spre centru. Se afla atât de, aproape, încât două dintre T-uri se intersectau cu vârful aripilor avionului din faţă. Redenbacher îşi potrivi cu îndemânare viteza de zbor proprie în raport cu cea a ţintei pe care o urmărea şi puse tunurile pe „foc”. Apăsă butonul de declanşare. Tunurile pocniră ca nişte ciocane pneumatice şi proiectilele lor sfredeliră cerul nppţii, negru ca smoala. Redenbacher urmări cu indiferenţă proiectilele care pătrundeau în carnea bombardierului. Flăcările ţâşnite din ţevile tunurilor luminară pentru o secundă ampenajul avionului urmărit. Văzu cum turela din spate a acestuia se roti iar o bucată din ea se desprinse şi porni cu viteză spre el, devenind din ce în ce mai mare şi mai înfricoşătoare până ce, cu o lovitură teribilă, zgudui avionul său din încheieturi şi acoperi complet parbrizul, întunecându-l. Redenbacher era incapabil să mai vadă ceva, dar instinctul şi stăpânirea de sine îl ajutară să nu scape controlul aparatului. Urcă vertiginos printre bombardierele din coloană, ce pluteau ca nişte umbre greoaie prin ceaţa ce se lăsase şi care-l împiedica să vadă mai mult decât nişte simple pete confuze şi fără contur.

– Oh, Doamne! exclamă Redenbacher;

Urmară câteva lovituri, apoi o vibraţie puternică a elicei şi un pârâit ce venea dinspre fuselaj. Acul termometrului motorului arăta acum „pericol” Asta era nenorocirea acestor B.M.W-uri răcite cu aer.

În carlinga Stirlingului, ofiţerul Ian Munro, aflat la cea de-a patra misiune, trase cu putere de levierul

ce acţiona dispozitivul de largare. Partea exterioară din stânga vibra cu putere şi se părea că un eleron fusese smuls. Calm, împinse la loc manşa, reduse debitul de carburant şi apăsă pe butonul de reglare a elicei. Lamele rupte ale acesteia ajunseră perpendicular pe direcţia curentului de aer, astfel că nemaifiind forţate să se învârtească, elicea se opri. Daca se întorceau acasă, exista şansa ca motorul să mai poată fi salvat. Îşi chemă pe rând toţi membrii echipajului, dar de la mitraliorul de spate nu primi nici un răspuns, - Căpitanul către mitralioruf de spate. Repet întrebarea: eşti teafăr?

– Aici Monty, sir. Tocmai m-am întors de la turela de spate. A fost răsucită, iar acum e goală, sir.

– Vrei să spui că Chris a căzut afară?

– Aşa cred, domnule.

– Urâtă treabă. Mi s-a părut mie că nu prea era în apele lui în noaptea asta; poţi să te strecori în turelă?

– Mă tem că nu, domnule. Este complet răsucită, cu uşile din spate deschise şi bălăbănindu-se. Pot să privesc înăuntru dar nu pot s-o mişc.

– Las-o, Monty, dă-o-ncolo! Ţineţi pumnii strânşi, băieţi!

Nu departe de ei, Lancasterul căpitanului Sweet se pregătea să largheze.

– Stânga, stânga, drept. Uşor, uşor. Sweet îşi vîrî capul în turela transparentă care-i permitea să vadă pământul sub el. Nu le vreau acolo, bombardier. Le vreau în peticul acela mai întunecat, înspre vest. Hai să-i punem puţin la treabă pe pompierii lui Hitler. Doar ştii lecţia!

– Foarte bine, domnule, spuse bombardierul grăbit. Cred că mai pot să nimeresc încă. Dreapta?

– Hai să nu lucrăm la întâmplare. Facem un ocol şi ne întoarcem. Dacă tot am bătut atâta drum până-aici, măcar s-o facem cum scrie la carte, ce zici?

Sweet aduse avionul într-o poziţie foarte înclinată.

– Şi fără comentarii, cârteli şi vaiete, băieţi! Vaietele mă distrug. Vă faceţi treaba ca lumea, ne întoarcem acasă şi nu mai venim aici câte zile vom avea.

Sweet ocoli cu grijă Lancasterul din faţa lor, în timp ce traversa convoiul pentru a se învârti în cerc. Incendiile şi bombele de iluminare dădeau o lumină suficientă pentru a distinge clar avioanele din vecinătate. Lumina pâlpâia ca într-un film mut.

Pip Speke, observatorul lui Sweet, urmărea plin de necaz şi invidie ţevile de evacuare ale avioanelor care se îndreptau către casă. Sweet execută un viraj peste câmp, la sud de locul incendiilor. Aici era întuneric şi linişte, dar la câteva mile mai încolo se zăreau focurile şi exploziile, bombelor sclipind una după alta, formând mici linii drepte, întocmai ca beculeţele ce se aprind pe o tabelă electrică de marcaj. Umbra făcută de capul lui Pip dansa pe pereţii interiori ai avionului. Acesta privea îngrijor rat incendiile şi exploziile ce apărură în faţa lor, târându-se spre el asemeni unei' larve. Nici unul din ceilalţi membri ai echipajului nu realiza cât de vulnerabil se simţea cel ce zbura întins complet pe burtă, urmărind focurile de mitralieră care păreau că îi sfârtecă abdomenul. Speke îşi mută pachetul cu paraşuta sub el, acoperindu-şi sexul. Era stupid, stia asta, dar întotdeauna făcea în mod inevitabil la fel.

– Da, domnule, peticul acela întunecat, spre vest.

– Exact. Ai făcut contactul? Ai pregătit largarea? Acum venim dinspre vest.

– - Da, domnule.

– Foarte bine, bombardier. Vezi, poate de data asta reuşeşti să faci treabă bună.

Aerul comprimat era eliberat de supapele electro-pneumatice cu un zgomot asemănător unui oftat adârc, urmat de o scurtă vibraţie neplăcută, pe când închizătoarele a trei mitraliere Oeilikon şi a trei mitraliere de tip MG 17 aduseră armamentul în poziţie de încărcare. Pip puse selectorul la „Foc continuu”. Luminile de pe cadranul roşu clipiră, trezite deodată Ia viaţă.

– - La atac! La atac! exclama Himmel, Acolo, în faţa lui, se afla un avion.

Zgomotul făcut de proiectilele de mitralieră îi întrerupse lui Sweet peroraţia. Himmel îşi alesese o poziţie extraordinară; zona care îi era desemnată se întindea până aproape de Altgarten, iar controlorul de zbor, dibaci, văzuse impulsul scurt dat de avionul lui Sweet pe ecranul radar şi-şi dăduse seama imediat că acesta se întorcea pentru a bombarda. Mitraliorul de spate de pe avionul lui Sweet nu apucă să tragă decât 146 de cartuşe, înainte de a se întrerupe alimentarea cu energie a turelei; motorul care îi furniza energie se stricase. Încet, încet, mitraliorul începu să învârtă turela, dar manevrarea nu mai putea fi făcută decât manual. Încercă să zărească Junkersul la lumnia orbitoare ă gloanţelor incendiare -şi a proiectilelor ce se îndreptau spre el. Perspexul turelei se sfărâmă în mici cioburi unghiulare, iar din ţevile tunurilor şi mitralierelor ţâşniră scântei. Mitraliorul de spate muri primul. Proiectilele incendiare ale lui Himmel loviră motorul

exterior stâng al avionului lui Sweet, iar lichidul de răcire izbucni în flăcări. Sweet împinse uşor manetele de alimentare cu carburant înainte, apoi le trase de tot înapoi.

– Închide robinetul principal de la ţeava de alimentare a motorului stâng exterior, îi strigă lui Murphy.

- E stricat, răspunse acesta?

Sweet împinse manşa înainte, încercând să menţină viteza de zbor, dar avionul nu răspunse comenzii. Apăsă pe buton, punând elicea în drapel şi închise radiatorul. Aşteptară ca elicea să se oprească. Focul împrăştia destulă lumină pentru a o putea distinge cu uşurinţă.

Sweet se lupta eu comenzile. Eleroanele erau rupte în bucăţi, făcând ea avionul să se încline cu aproape cincisprezece grade, iar palonierele avariate îl sileau să vireze continuu spre stânga; pe deasupra, avionul se mai şi zguduia din încheieturi, ameninţând să se despice în orice clipă în bucăţi. Sweet apăsă pe fiecare manetă în parte şi constată că vibraţia dispărea brusc, o dată cu oprirea motorului de dreapta exterior.

– Taie alimentarea principală pentru motorul de dreapta exterior, ordonă Sweet.

– Motorul de dreapta exterior oprit, raportă Murphy. Vibraţia se mai reduse puţin, dar diferenţa nu era perceptibilă.

- Nu reuşesc să pun elicea în drapel şi să aduc avionul în zbor orizontal.

– Pierdem combustibil din rezervoarele de stânga şi asta dezechilibrează aparatul, spuse Murphy. Cauza acestor vibraţii este elicea ruptă. Cel doi priviră focul de-afară. Începea într-o linie perfect dreaptă,

de-a lungul aripii, foarte aproape de bordul de fugă şi se termina într-un evantai, în spate, lângă ampenaj. Deocamdată nu ardeau decât stropii de benzină ce se scurgeau din rezervorul spart! Sweet apăsă butonul de acţionare a stingătoarelor Graviner, dar fără să observe vreo ameliorare. Se aplecă cu toată puterea în faţă, peste manşă şi, încet, încet, avionul începu să pice.

– Nu coborî în picaj, căpitane, îl avertiză Micky Murphy, dar Sweet ascultase poveştile prea multor piloţi care se lăudaseră că au stins un foc de motor coborând în picaj, pentru a mai putea fi împiedicat să o facă. Din nefericire, la fel de mulţi piloţi constataseră că viteza mărită nu făcea decât să aţâţe flăcările şi, uneori începeau să ardă chiar în părţile de metal, dar, din păcate, aceştia din urmă nu se mai întorseseră niciodată la popotă să-şi împărtăşească experienţa şi să-şi impresioneze asistenţa. Micky Murphy se uita îngrozit la motorul cuprins de flăcări. Mai văzuse aliaje arzând şi aştepta să se işte vâlvătaia albă ce anunţă că metalul începe să se topească, îşi trase cu vârful bocancului paraşuta mai aproape de el. Curentul de aer, sporit datorită picajului, înteţea încet focul şi îl transmitea de la ţevile de evacuare pe toată suprafaţa superioară a aripii, într-un fel de evantai ce-şi trimitea, din când, în când, văpăile şi spre carlingă.

Era un picaj destul de vertiginos: acul vitezometrului sări brusc la 390 de mile pe oră. Sweet acţiona fletnerele profundorului şi trase de manşă cu toată puterea, dar nu reuşi să o urnească decât cu ajutorul lui Murphy. Avionul îşi redresa încet poziţia, dar rămase uşor cabrat. Acul vitezometrului coborî ame-

ţit la primejdioasa cifră de 100 de mile pe oră şi curând începu să oscileze între 80 şi 120.

– N-ar trebui să ne încredem în viteză. Tubul Pitot[16] este probabil îndoit sau poate încălzitorul s-a defectat şi îngheaţă.

- S-a defectat radiatorul! mormăi Sweet. Mă faci să râd.

Motoarele scoteau un zgomot atât de puternic, încât, acum, profitând de câteva clipe de acalmie, erau în stare să-şi mai elibereze câte o mână, cu care-şi apăsau căştile pe urechi, să poată conversa. Altimetrul indica o pierdere din înălţime de aproape două mii de picioare, dar Murphy nu mai avea încredere în aparatura de bord. Vârful acului care indica „viraj şi înclinare” era înţepenit într-o parte şi nu se mai mişca.

Sweet reuşi să aducă avionul în zbor rectiliniu şi orizontal, dar o dată cu micşorarea vitezei, începură să crească vibraţiile. Capota motorului era încinsă la roşu. Lipitura din aliaj a uneia din clame cedă şi capota Începu să salte, ridicată de suflul elicei, lăsând să se vadă vâlvătaia _galbenă ce cuprinsese motorul, iar prin deschizătura formată pătrundea un curent de aer, de o forţă extraordinară, ce aţâţa flăcările, făcându-le să capete o culoare mai deschisă. În sfârşit cedă şi lipitura celei de-a doua clame ce fixa capota şi, pentru o secundă, aceasta începu să bată peste motorul cuprins de flăcări, întocmai ca aripile, de un roşu intens, ale unei uriaşe păsări de pradă. Capota se îndoi, izbindu-se de trei

16 Tub cilindric, deschis la un al din capete şi îndreptat în sus, folosit la măsurarea vitezei de zbor în funcţie de presiunea dinamică a aerului. (Nu funcţionează corespunzător la viteze mai mari de 200 mile pe oră.)

ori de marginea aripii şi se desfăcu complet, căzând eu un pocnet surd peste partea superioară a planului, apoi, ridicată de forţa puternică a curentului de aer, se balansa uşor peste ampenaj.

– O bucată de aripă! Isuse, s--a rupt o bucată de aripă! Am văzut-o cu ochii mei cum trecea pe lângă mine, întocmai ca un zmeu, strigă telegrafistul îngrozit.

– Liniştiţi-vă cu toţii, spuse Sweet. Încă mai sunt în stare să mă ocup de avion. Se întoarse apoi calm către Murphy.

– Parcă tu răspunzi de capotele motoarelor, mecanic, nu-i aşa? Pe asta ai verificat-o înainte de decolare?

Murphy îşi întoarse privirile către căpitan. Lumina galbenă şi strălucitoare din carlingă era destul de puternică pentru ca mecanicul să poată zări faţa lui Sweet, scăldată în sudoare de efortul depus în lupta cu comenzile.

– Gând am plecat era în regulă, domnule, răspunse Murphy, şi, de altfel, nici motorul stâng nu ardea când am făcut verificarea.

– Să ştii că nu mă amuză glumele tale sarcastice, i-o reteză Sweet.

Acum, după ce capota dispăruse, flăcările de la motor parcă scăzuseră în intensitate, dar lipsa ei stricase profilul aerodinamic al aripii, făcând avionul să salte uşor şi să icnească. Sweet avea ambele picioare pe paloniere, luptându-se să împiedice aparatul să se prăbuşească.

Se auzi o pârâitură, un scâncet şi-i izbi mirosul de cordită de la un proiectil ce explodă în apropiere. Deveniseră de-acum o ţintă luminoasă pentru artileria antiaeriană.

– Flăcările de la bordul de fugă arată foarte urât, domnule Sweet şi mă tem că s-ar putea să explodeze rezervoarele de benzină, îl avertiză mecanicul.

– Din punct de vedere tehnic, este practic imposibil, spuse Sweet, zâmbind. Chiar şi într-un rezervor gol, amestecul de combustibil şi aer e mult prea bogat ca să se aprindă şi să explodeze.

– Dar am mai văzut chestia asta, insistă Murphy. Sweet privi înapoi, peşte umăr şi scutură calm din cap înspre mecanicul său, pentru a-l linişti. Reuşise, in sfârşit, să stăpânească avionul şi, cu toate că flăcările erau destul de mari, din câte îşi dădea el seama, situaţia rămânea cel puţin constantă.

– Şi încă ceva, Murphy... adăugă Sweet. Te rog să-ţi ştergi numele acela de pe caschetă. Membrii echipajului meu nu-şi iau unul altuia echipamentul, Murphy îl strigă pe mitraliorul de spate, întrebându-l dacă avionul de vânătoare se mai afla încă în urma lor.

– Îl vezi, mitralior? întrebă; Murphy.

– David e mort, răspunse canadianul din turela superioară de mijloc.

– Tu poţi să-l vezi din turela ta, Kit?

– Focul este atât de puternic încât văd perfect ampenajul, dar mai încolo, Dumnezeu ştie ce-o mai fi. De aici se vede doar o flacără. Cu toate că nu-mi dau seama cum a putut să ne piardă,

- Micky, ardem ca o torţă. Ambele paloniere simt lovite, iar cel de stânga mai este şi înclinat într-o parte.

– Vom arunca muniţiile, îl anunţă Sweet. Deschideţi trapele de la lansatoarele de bombe.

– Idiotule, mormăi;Kit Pepper, mitraliorul, încă n-ai aruncat afurisitele acelea de ouă de struţ?

– Bombele au fost lansate, spuse Speke, iar avionul săltă ca pentru a-i confirma vorbele.

– Tâmpitule, strigă Sweet. Ţi-am spus eu să le dai drumul?!

Murphy urmări cum elicea îşi schimbă pasul în drapel şi se opreşte brusc

– Motorul stâng a murit, domnule;

– N-o să ţi se conteze zborul acesta ca misiune îndeplinită, îl preveni Sweet, răutăcios. A lansa bombele la întâmplare înseamnă o misiune eşuată.

– Dar cine-a spus că le-am aruncat la întâmplare? întrebă Kit Pepper.

– Am ochit ţinta, spuse bombardierul, cu voce supusă.

– Mincinosule, strigă Sweet, suntem la câteva mile distanţă de ţintă. Nu primi nici un răspuns. Ăsta se cheamă sabotaj şi, când ne întoarcem, am să te dau pe mâna curţii marţiale.

– La dracu, măcar dacă ne-am mai întoarce, răspunse Speke.

– Închideţi trapele de la lansatorul de bombe ordonă Sweet. Navigator, dă-mi direcţia spre Warey. Dacă v-aţi speriat chiar aşa de tare încât nu mai puteţi face treabă, mai bine mergem acasă.

– Viraţi 283, domnule, spuse Billy Pace, arhitectul cu firea blândă, care zbura acum ca navigator în echipajul lui Sweet.

– Busola e moartă, domnule, îl anunţă Micky Murphy. Era pentru prima oară când remarca şi Sweet că busola nu mai funcţiona.

– Atunci mergem după stele. Se aplecă într-o parte, pentru a-l vedea mai bine pe

observatorul-bombardier. Ce dracu' faci acolo jos, bombardier?

– Încerc să ies naibii de-aici răspunse Speke, luptându-se cu trapa de evacuare. Dacă şi-au pus cumva în gând să decerneze nenorocita aceea de „Cruce a Victoriei” piloţilor care se pârjolesc în Lancasteruri în flăcări, în nici un caz n-or să le-o dea bombardierilor.

– Ai să încapi pe mâinile curţii marţiale!

- Iar dumneata ai să mori, răspunse Speke. Murphy se uită la el. Posibilitatea de salvare a echipajelor aflate în avioanele de tip Lancaster, în cazul în care acestea erau lovite, era foarte redusă numai unsprezece la sută din echipaje supravieţuiau, în comparaţie cu cifra de douăzeci şi nouă la sută ce reprezenta procentul echipajelor salvate de pe avioanele de tip Halifax.

Pip Speke reuşi să deschidă trapa de evacuare şi, de teamă ca nu cumva Sweet să lase din mâini comenzile şi să vină să-l oprească, se aruncă prin deschizătură cu capul înainte. Se auzi o bufnitură, când lovi cu picioarele partea laterală a trapei, iar una din cizmele de zbor îi rămase în avion. O rafală puternică de vânt pătrunse prin deschizătură, zdrunci-nându-l pe Sweet. Mai în spate, spre coada avionului, Kit Pepper împreună cu telegrafistul se căzneau să deschidă uşa de acces în avion. Amândoi se luptaseră, plini de curaj, să stingă cartuşele de iluminare şi semnalizare ce ameninţau să aprindă bomba luminoasă, lovindu-le cu putere. Unul dintre proiectilele lui Himmel îndoise închizătoarea de la uşă, dar cei doi ciocăniră în ea cu un topor de incendiu, reuşind, până la urmă să o întredeschidă. Loviturile de topor dădeau vibraţii în

tot fuselajul. Sweet simţi cum greutatea celor doi se deplasează spre coada avionului şi învârti roata de comandă a fletnerelor pentru a restabili echilibrul. Ghicindu-le intenţia, strigă imediat:

– Nimeni nu părăseşte avionul. E ordin! Şi nu-mi pasă dacă am să vă dau pe toţi pe mâna tribunalului militar!

– În regulă, căpitane, spuse Kit Pepper, dar continuă să forţeze uşa de la fuselaj. Îi făcu semn telegrafistului că are de gând să se strecoare afară, prin uşa avariată, pe care reuşiseră să o deblocheze. Celălalt încuviinţă, dând din cap. Avionul i se clătină sub picioare şi Pepper se agăţă repede de turela din apropiere, pentru a-şi ţine echilibrul, în timp ce îşi prindea cu grijă paraşuta de hamurile de la piept.

– Vom reuşi băieţi, spuse Sweet. Dar când rostea aceste cuvinte, din motorul din dreapta ţâşniră scântei. Îl ţin pe 283.

– Busola nu mai funcţionează, strigă Murphy. Ne învârtim în cerc. Uitaţi ţintă, acolo, în dreapta. Direcţiile s-au strâmbat. N-o să mai ajungem niciodată acasă cu avionul ăsta. Arde ca o torţă, nu vedeţi?

Acum se aflau mai jos iar incendiile din Altgarten păreau de-aici şi mai mari şi mai îngrozitoare. Majoritatea focurilor aveau culoarea galbenă ca lămâia sau trandafirie, iar în locurile unde incendiile luaseră amploare şi nu mai puteau fi controlate, apăruseră flăcări de un roşu intens.

Himmel mai făcu o încercare. Exploziile proiectilelor răsunară ca un ecou în interiorul fuselajului de metal al bombardierului, întocmai ca o lovitură dată cu ciocanul într-o cutie de tablă. Trei din hublourile lui Sweet plesniră, iar focul de la motor se vedea

prin ele, aidoma unui jăratic trandafiriu. Lângă picioarele lui Murphy apărură trei discuri negre, ca nişte plăci de gramofon îndoite. Murphy tocmai se întreba la ce-ar fi putut oare folosi acestea, când văzu lumina unui proiector strecurându-se, pe rând, prin fiecare şi-şi dădu seama că nu erau decât găuri făcute de proiectile, în partea de metal, cea mai solicitată, a avionului.

Proiectilele explodau în apropiere. Murphy auzi ca un ţipăt şi văzu bucăţi de metal zburând în toate părţile. Cam în jurul orei patru zări spre dreapta, sus, un alt Lancaster zburând rectiliniu şi orizontal. Focul de la motorul stâng exterior al avionului „S Sweet" lumina cel de-al doilea bombardier pe de-desubt, într-un fel straniu, semănând cu o machetă din cele folosite în filme. Avionul zboară prea perfect, prea aproape nemişcat, gândi Murphy. Flăcările străluceau pe palele elicelor, care în mişcare păreau ca nişte discuri de argint şi mecanicul zări micul petic alb care nu era decât botul avionului. I se păru chiar că vede şi ochii pilotului, ba ştia şi ce rostea acesta în gând"Bine că mor ei şi nu noi. Îţi mulţumim din inimă, Sfântă Fecioară".

Murphy lovi uşor indicatorul de ulei optzeci şi nouă de grade. Nu stăteau prea rău, iar şaptezeci de uncii presiune pe unsinci pătrat era ceva foarte normal. Temperatura şi presiunea motorului drept exterior erau şi ele aproape normale, deşi Murphy ştia că asta nu însemna decât un capriciu de moment, o ciudăţenie tehnică ce în curând avea să dispară, iar presiunea şi temperatura se vor ridica brusc, solicitându-l şi mai mult pe Sweet, atât fizic cât şi mintal. Bang! Bang! Se auziră câteva împuşcături; Murhpy o simţea pe fiecare din ele zguduind întreg

fuselajul. Decise că nu mai aveau scăpare, dar groaza cumplită de a se paraşuta, pe care o încercase de nenumărate ori şi care îl cuprinsese din nou acum, îl paraliza.

Piloţii de pe avioanele de vânătoare germane se împărţeau în două categorii: cei care distrugeau câte un bombardier imediat ce erau afectaţi la vreo escadrilă (aşa cum doborâse Himmel un bombardier polonez lângă Lodz), adăugându-şi apoi victorie după victorie la palmares, şi cei care nici măcar nu apucau sa zgârie vopseaua de pe avionul inamic, indiferent cât de des erau trimişi în misiune şi care, dacă mai rămâneau în viaţă după cincizeci de ieşiri, se puteau socoti norocoşi.

„Experţii" erau uşor de recunoscut: cu atenţia trează în fiecare clipă, cu reflexe excelente şi cu o viteză de reacţie de-a dreptul remarcabilă. Pe deasupra erau nişte ochitori de elită, capabili să determine cu precizie corecţia faţă de ţintă, apreciind viteza inamicului şi poziţia viitoare. Un "expert" avea întotdeauna avionul „în mâna"; el ştia să se apropie foarte mult de prada sa şi era capabil să menţină linia de tragere nemişcată timp îndelungat, pentru a ucide. Dealtfel şi trei secunde puteau fi de ajuns.

Himmel era un „expert" în adevăratul înţeles al cuvântului, pe când indivizi ca Beer nu aveau să reuşească niciodată. Maşina sa de curse îi dezvoltase îndrăzneala şi curajul dar nu în acelaşi grad şi inteligenţa. Beer îşi împrăştia proiectilele la întâmplare, pe unde apuca, scăpa avionul de sub control, pierdea din înălţime şi îşi modifica direcţia, iar când; în sfârşit, reuşea să-şi corecteze zborul, inamicul era destul de departe şi gata să execute o altă.

manevră. Bunăoară, dacă avionul inamic ar fi zburat rectiliniu şi orizontal, în faţa lui, Beer l-ar fi nimerit cu siguranţă, atât doar că nu s-ar fi apropiat suficient de mult şi numai zece la sută din proiectilele sale ar fi ajuns la ţintă. Din nefericire însă, pentru Sweet şi pentru Murphy, nu Beer era cel care-i ataca acum, ci Himmel.

Âeesta privi în colimator imaginea bombardierului ce se mărea încetul cu încetul, apropiindu-se vertiginos ca un bolid. Prada, care părea că s-a împăcat cu soarta implacabilă, îşi întinse în cercul de distanţa al colimatorului vârfurile aripilor ca şi cum era gata să-şi primească lovitura de graţie. Poc! Poc! Poc! Explozia dură patru secunde, tâmp în care din ţevile mitralierelor lui Himmel ţâşniră aproape patruzeci şi şapte de livre de oţel şi exploziv perforant ce pătrunseră, în cea mai mare pairte a lor, în ”S Sugar”. Cei doi aviatori care se luptau să deschidă uşa văzură din dreapta avionul de vânătoare al lui Himmel apropiindu-se vertiginos de ei şi pregătindu-se pentru cel de-al treilea atac. Kit îşi conecta interfonul, să-l prevină pe Sweet, dar nu reuşî să mai scoată decât un urlet înspăimântător. Un proiectil îi explodă în stomac, rupându-l în două. Sângele se împrăştie întocmai ca o spumă roşie, ce acoperi toată partea interioară a fuselajului, până aproape de lonjeronul posterior. Telegrafistul ce se aflase lângă el îşi recapătă, pentru câteva momente, cunoştinţa, în timp ce plutea prin aer, sub voalura unei paraşute. Ii era teribil de frig şi îl cuprinse o stare de somnolenţă. Artera femurală îi era deschisă şi băiatul işi pierdea cu repeziciune sângele pe care inima ce bătea cu putere îl expulza în aerul rece şi

întunecat al nopţii. Muri la patru mii de picioare înălţime, deasupra oraşului Altgarten.

Bombardierul agoniza într-o ultimă scuturare convulsivă. Până atunci, Billy Pace, navigatorul, îşi păstrase calmul dar supravieţuind şi celei de-a treia încercări a lui Himmel de a-i nimici, simţi, deodată, nevoia de a avea sub picioare o platformă solidă, bine construită şi tare ca pământul. „S Sugar” încovoindu-se ca sub povara unei mări greutăţi, se prăbuşi în spaţiu, pe-o distanţă de cincizeci de picioare ce păru nesfârşită. Avionul îşi recâştigă cu greu stabilitatea cu un scrâşnet de metal strivit. Partea din spate a fuselajului era răsucită când într-o parte când într-alta, de curentul de aer rece care lovea în cele două direcţii greu avariate de la ampenaj. La fiecare, răsucire se mai desprindea, cu zgomot, câte o grămadă de nituri. Curentul de aer ce mătura marginile zdrenţuite de metal a cel puţin două duzini de găuri făcute în fuselaj, producea un şuierat puternic şi constant, asemenea scâncetului de flaut.

Billy Pace se lupta instinctiv să iasă prin trapa de evacuare de deasupra. Paraşuta prinsă de carabinele de metal de pe piept îl împiedica să se strecoare prin trapa destul de îngustă. Încet şi cu răbdare, Pace îşi vârî umerii înapoi în avion şi-şi desfăcu paraşuta. Apoi se caţără pe avion, ţinând strâns în mâini paraşuta salvatoare, Curentul de aer îl izbi întocmai ca un ciocan. Aerul rece al nopţii îl lovi în faţă şi în piept cu o viteză de 230 de mile pe oră, presându-i picioarele de marginea trapei. Centimetru cu centimetru, Pace se trase afară, copleşit de forţa de uragan â curentului. Presiunea aerului îi turtea corpul, împiedicându-l să respire în voie. Deodată, curentul de aer îl învălui cu totul,

învingându-i forţa braţelor, trântindu-l cu partea superioară a corpului de fuselaj şi răsucindu-i genunchii, apoi îl smulse cu totul în afară. Flăcările de la motorul stâng exterior îi permiteau să vadă în jurul său ca-n plină zi. Încercă să se agate cu mâinile de ceva, dar nu reuşi. Suflul elicei îl făcu să alunece ca un bănuţ de tinichea pe lângă porţiunile vopsite şi aspre. Se lovi de turela superioară, julindu-şi foarte rău amândoi genunchii, apoi se rostogoli de pe avion cu legătura în care se afla paraşuta încă în mână.

Se prăbuşi în spaţiul nemărginit, atras de forţa gravitaţională. Se rostogolea. Văzu avionul, care trecea pe deasupra lui, apoi zări luna, Ampenajul se găsi la numai un iard de faţa lui şi datorită inerţiei, pentru câteva clipe, viteza cu care cădea fu aproape egală cu cea de deplasare a avionului, iar ampenajul părea că se îndepărtează extrem de încet. Ştia bine că paraşuta nu i-ar fi folosit la nimic, dacă nu era fixată în clame şi avu câteva momente de furie şi disperare, încercând să nimerească cataramele de metal. Căzu pe o distanţă de patru mii cinci sute de picioare înainte de a-şi da seama că se putea folosi de mâini. Izbuti să fixeze un cârlig fără nici o dificultate, dar, oricât se căzni, nu reuşi să-l prindă şi pe-al doilea. Nici măcar nu îndrăznea să privească spre pământ, deşi cu coada ochiului observase incendiile din Altgarten şi fasciculele luminoase ale proiectoarelor care se roteau încet în jurul picioarelor sale şi a căror intensitate luminoasă, creştea cu fiecare secundă. Se hotăra să-şi ţină paraşuta lângă corp cu o mână, iar cu cealaltă să tragă de mâner, lăsându-se în nădejdea unui singur, cârlig. O smucitură puternică îl împinse într-o parte.

Paraşuta se deschise brusc, cu o plesnitură şi Billy Pace pluti uşor, viu şi nevătămat, pe aripile vântului cald, ca un zefir, ce adia pe deasupra oraşiilui Altgarten.

În avionul cuprins de flăcări, doar Sweet şi cu Murphy mai erau în viaţă. După ce sărise şi bombardierul, prin trapa rămasă deschisă pătrunsese în carlingă un curent de aer care măturase totul în cale.

– Abandonăm, spuse Sweet. Dă-i drumul, Murphy. Ştiu că n-aştepţi decât să ţi-o spun eu.

Micky Murphy încuviinţă, dând din cap, Sweet contiguă:

– Ieşi prin trapa din faţă. Aşteaptă până îţi spun eu să sări.

Murphy apucă o butelie de oxigen şi se-ndreptă spre partea din faţă. Se prinse de tabloul de comandă al pilotului şi se aruncă disperat sub el. Avu nevoie de toată forţa de care era. În stare pentru a se deplasa în contra curentului de aer ce pătrundea cu o viteză de 200 de mile pe oră. Reuşi să ajungă pe treapta de jos, apoi se apropie de trapa deschisă, prin care zări incendiile şi lumina proiectoarelor de jos. Conecta interfonul şi anunţă

– Sunt gata să sar, domnule.

Sweet mormăi ceva nedesluşit. Avionul se prăbuşea în mod îngrijorător şi, deodată, cablul fletnerului de la eleronul din dreapta plesni şi se înfăşură împrejurul articulaţiei eleronului, blocând-o într-un ghem încurcat de fire rupte, planul drept se ridică brusc la un unghi de patruzeci de grade. Neştiind dacă să sară sau nu şi cu interfonul deconectat. Murphy aplecă puţin capul încercând să vadă ce face Sweet. Abia atunci îl zări pe acesta cu

umerii lipiţi de partea laterală a fuselajului, aprins la faţă şi împingând cu toată puterea comenzile. În clipa în care renunţă să se mai chinuie cu ele, cablul răsucit al fletnerului se desprinse şi eliberă deodată eleronul, începând să izbească aripa, răsucit de suflul elicei. Comenzile erau din nou libere. Dându-şi seama că numai un miracol salvase avionul să se prăbuşească în continuare până la pământ, Sweet corectă înclinaţia. Încet, foarte încet, avionul începu să zboare din nou rectiliniu şi orizontal.

Murphy îşi conecta interfonul de bombardier şi întrebă:

– Nu veniţi şi dumneavoastră, domnule?

– Eu l-am urcat pâna aici, eu îl duc înapoi!

– Sper că nu la Warley!

– Undeva, pe vreun petic de pământ.

– N-o să reuşiţi singur l Sweet mormăi din nou:

– S-ar putea să-mi fii de folos.

Lui Murphy îi era frică să sară prin trapa de evacuare. În avionul în flăcări se simţea totuşi mai în siguranţă.

– Mai bine cu dracu decât cu tat'su I spuse Murphy. Se întoarse să urce treapta, dar curentul de aer îl împinse înapoi. Îşi lipi mâna de bara de metal. Folosiţi fletnerul manual.

- Tocmai mă pregăteam s-o fac, răspunse Sweet.

- Şi măriţi turaţia motorului. Doar n-o să ne-a-pucăm să facem economie de combustibil. Să distrug dispozitivul secret?

– M-am ocupat eu de asta, spuse Murphy,

- Şi acum ce să mai fac?

– Vă mai amintiţi care era direcţia vântului?

– Îmi pare rău, nu mai ştiu. Era treaba afurisitului acela de navigator. Bănuiesc că a întins-o. Oricum, niciodată nu mi-a fost de prea mare ajutor:

– Asta-i situaţia, nu suntem decât noi doi.

- Dar cu avionul de vânătoare cum rămâne? întrebă Sweet nervos.

– Ah, da, am uitat complet de el, răspunse Murphy sec. Da, în cazul acesta, suntem trei.

Himmel se afla, într-adevăr, foarte aproape de ei, privind la bombardierul în flăcări cu teamă şi fascinaţie.

– Sărmanii de ei, spuse observatorul. Era clar că echipajul se lupta din răsputeri să-l- menţină în zbor.

– Ăştia sunt cei care ne pustiesc oraşele şi îi îngroapă pe-ai noştri de vii, spuse Himmel. Se pregăti să dea bombardierului lovitura de graţie. Urcă, foarte puţin spre dreapta şi privi vrăjit motorul în flăcări. Un proiectil trimis de artileria antiaeriană explodă aproape de vârful planului drept al Lancasterului şi ambele aparate se zdruncinară.

– Cu siguranţă că antiaeriana o să ţi-l revendice, spuse observatorul.

– Ei îşi revendică tot, zise Himmel. Totuşi, nu deschise încă focul asupra bombardierului lovit. Trase de maneta de alimentare cu carburant înapoi şi deodată, din ţevile de eşapament ţîşniră scântei albastre şi galbene.

Himmel ştia dinainte că turaţiile motorului vor scădea chiar fără să se uite la indicator. Poate că se modifica vibraţia ce se transmitea prin manşă sau auzea o uşoară schimbare a zgomotului produs de motor în timp ce bujiile se ancrasau. Tot ce se petrecea era legat doar de motorul din dreapta, la care presiunea uleiului creştea vertiginos. Supapa călca

din nou prost iar amestecul se aprinse în ţeava de evacuare împroşcând flăcări. Afurisitul acela de motor era de vină! Dacă Kugel n-ar fi fost pus pe făcut economii Luftwaffeului şi, în loc să-i schimbe pistoanele, i-ar fi schimbat tot motorul, acum ar mai fi existat un tommi distrus de el.

– Legaţi-va bine centurile, spuse Himmel. Coboară pianul de la etajul cinci.

Ca să nu-şi alarmeze echipajul, Himmel folosise termenul de jargon pentru aterizare forţată. Nu răspunse nimeni, dar îşi zări observatorul pipâindu-şi pe furiş paraşuta, de parcă nu s-ar fi încrezut în ceea ce-i vedeau ochii. Motorul era pe cale să se oprească dintr-un moment într-altul, iar avionul să cadă, căci datorită antenelor radar, aveau acelalşi profil aeror-dinamic ca şi o cărămidă ciobită. Himmel pică brusc avionul, avea nevoie de fiecare strop de viteză în plus pe care ar fi putut să o obţină dacă vroiau să ajungă întregi şi teferi înapoi pe pământ. Acul variometrului coborî brusc. Deasupra lor, bombardierul în flăcări se restabilise şi zbura din nou orizontal.

– „Katze 9” către Butterbrot. „Katze 9” către Butterbrot. S.O.S. Pană de motor. Referinţa... este...

– „Ludwig Nordpol 6” spuse repede, operatorul radar, din spate.

– „Ludwig Nordpol 6”, transmise Himmel.

- Ordin: viraţi 180, sosi răspunsul. Himmel însă şi executase manevră de întoarcere în direcţia aceasta. Voiau să-l dirijeze cât mai departe posibil de ruta inamică. Privi îngrijorat grupurile de nori; spre stânga, provincia Ruhr era acoperită de pătura obişnuită de smog, deşi ici şi colo se putea zări

fumul roşiatic ce se ridica de la câte o oţelărie. Viră spre zona de câmpie.

Ofiţerul de legătură de la Deeleh îşi aruncă privirea pe harta localităţilor în care se aflau aerodromuri de ajutor înzestrate cu aparatură pentru aterizare instrumentală. Acestea se distingeau pe terenuile de necesitate şi erau marcate corect şi cu grijă. Mameloanele, obstacolele şi liniile de înaltă tensiune - adevărate primejdii pentru un avion deteriorat şi aflat în pană apăreau toate bine conturate pe hartă. Ofiţerul alese repede un aerodrom. Proiectoarele deasupra cărora zbura Himmel. avertizate, îşi îndreptară fasciculele luminoase la orizontală, în direcţia aerodromului ales. Văzute de la 15.000 de picioare înălţime, păreau nişte săgeţi cenuşii dresate spre aerodromul pentru aterizări forţate.

– Îi văd, spuse. Himmel.

– Anunţ ridichi şi giulgiu, promise ofiţerul de legătură.

– Am înţeles, răspunse observatorul.

– Îl vedem, spuse Himmel. Motorul din dreapta tuşi de două ori, apoi se opri. Himmel puse elicea în drapel. În faţa lui, fasciculul unui proiector lumina un crâmpei de nor. Acesta era giulgiul promis şi urmară imediat şi ridichile: rachete albe şi roşii, ce explodau deasupra aerodromului unde aşteptau pregătite ambulanţe şi autocisterne cu combustibil, camioane cu muniţii şi instalatori.

– Să dau drumul la o rachetă roşie? întrebă observatorul.

– De ce nu? spuse Himmel. Doar trebuie să contribuim şi noi cu ceva la petrecere, nu? îşi acordă lungimea de undă pentru aterizare instrumentală şi auzi o singură notă, foarte înaltă. Se aflau deci pe

ruta corectă. Himmel tocmai se pregătea să coboare flapsurile, dar, sub un impuds de moment, debloca elicea şi făcu contact la motor. Curentul de aer învârti palele elicei şi motorul porni din nou.

– Afurisitule! exclamă Himmel. Ceilalţi doi coechipieri nu scoaseră nici un cuvânt, aproape că simţeau în gură gustul cafelei care-i aştepta. Himmel trase de manşă şi vină,ca să mai privească încă o dată bombardierul pe care îl omorâse pe jumătate.

CAPITOLUL 12

Când ultimele rezerve de apă secară, Bodo Reuter, ofiţerul din echipa de salvare T.E.N.O., împrumută bicicleta unuia din băieţii de la „Hitler Jugend” şi se repezi printre bombe şi şrapnele spre Rathaus, pentru a-l înştiinţa pe primar. Se grăbi să pătrundă prin uşa protejată cu saci de nisip, trecând în fugă pe lângă şeful poliţiei apoi aşteptă nerăbdător ca un curier ce venise dinspre restaurantul lui Frenzel să termine ce avea de raportat. Acolo, explozia unei bombe omorâse douăzeci şi cinci de persoane, dintre care opt erau oaspeţi ai primarului, ce rămăseseră să mai bea câte un păhărel, la bar, iar parterul de la Stube fusese transformat în morgă.

– Următorul, spuse primarul, întorcând spre Bodo Reuter o privire goală şi lipsită de expresie. „Poate că nu a înţeles sau nici măcar nu a auzit raportul care tocmai i s-a dat, gândi Bodo, şi, la urma urmei, poate că nici nu-l interesează. Probabil că primarul doreşte să aştepte până a doua zi, pentru a se familiariza cu astfel de veşti.”

– De ce n-ai telefonat?'

– Telefoanele nu mai funcţionează, Herr Burgermeister, toată partea de vest a reţelei electrice este scoasă din funcţiune. V-aş fi putut telefona de la sediul Partidului, dar mi-ar fi trebuit la fel de mult timp ca sa ajung acolo sau să vin la dumneavoastră.

– Partea de vest? repetă primarul. Se uită la telefonistă: aceasta dădu din cap. În porţiunea de oraş unde se afla piaţa cea veche, firele reţelei de alimentare cu energie electrică, legate de la o clădire la alta, nu depăşeau un stat de om în înălţime. Multe dintre străzile acestea erau pline de fire rupte, de oameni ce se-mbulzeau şi încurcau circulaţia, blocând traficul şi împiedicându-i pe biciclişti,

- Raportează, îi ordonă primarul.

– Reţeaua de apă e în regulă, domnule primar, iar conducta spartă de pe Monchenstrasse a fost reparată, dar nu poate fi folosită.

– De ce?

– Pe Monchenstrasse au căzut patru sau cinci bombe: prima dintre ele a explodat, producând un crater uriaş în mijlocul drumului şi a variind conductele de apă, iar celelalte n-au făcut decât să agraveze situaţia, desfăcând îmbinările ţevilor în nenumărate locuri. Astfel ca pe toată lungimea străzii se găsesc aproape o duzină de spărturi prin care se scurge apa şi pentru a le repara ar trebui săpat timp de câteva ore.

Primarul ascultă cele relatate de Bodo cu un calm olimpian. Se întoarse Spre hartă. Când începuse bombardamentul, se apucase să înfigă câte o pioneză mare, roşie, pe locul unde făcea explozie fiecare bombă, dar după numai zece minute rezerva de pioneze se terminase. Trecu cu degetul peste Monchenstrasse şi întrebă, deodată, fără să întoarcă capul.

– Casa lui Voss a fost lovită?

– Voss este mort, domnule primar. Tocmai se apropia să arunce nisip peste o bombă incendiară, când a fost doborât de suflul exploziei alteia. Unele

dintre ele conţin şi o încărcătură de material exploziv.

– Nebun! exclamă primarul. Afară, bombele cădeau fără încetare.

– Întindeţi furtunul pe Monchenstrasese şi alimentaţi-vă cu apă direct din pârâu.

– Bine, dar vă daţi seama ce furtun lung ar trebui? obiectă Bodo Reuter. Şi-apoi, ce obţinem? O singură gură de apă. Decât aşa, mai bine urinăm deasupra focului.

– Nu există nici o alternativă, îl repezi primarul. Părul i se ridicase în sus, vâlvoi, iar gulerul tare, scrobit de la plastron, se desfăcuse din butoni şi se bălăbănea prin aer, făcându-l să semene cu un comic de revistă.

Reuter se întoarse, vrând să plece, dar primarul îl prinse de braţ şi-l trase eu putere spre peretele pe care era prinsă harta oraşului. În clipa următoare se auzi o explozie puternică undeva, în apropiere şi cu toate că restul celor care se aflau în încăpere se aruncară la pământ, cei doi bărbaţi nici nu se clintiră, dând impresia că nici nu auziseră explozia.

– Unde? întrebă primarul. Arată-mi unde. Vocea i se schimbase, îi tremura, nu mai era cea obişnuită şi, pentru o secundă, pompierul se temu de epava aceasta ce arăta caraghios, întocmai ca o sperietoare îmbrăcată în haine de seară şi cu praf alb de moloz pe vestă.

– Vom întinde furtunul; domnule primar, spuse el.

– Nu există alternativă, îl întrerupse primarul. Pronunţă cuvintele pe tonul cu care ar fi rostit unul din preceptele după care s-ar fi condus în viaţă şi, într-adevăr, numai de dictonul acesta se lăsase condus în ultima jumătate de oră.

O fată din Luftschiitz termină de bătut la maşină o notiţă pe care i-o întinse, primarului pentru semnătură. Aeesta chemă imediat un curier de la „Hitler Jugend”. Era micul Jurgen Lowe, băiatul bărbierului.

– Urcă-te repede pe bicicletă şi repede-te până pe Nehringstrasse. Ştii, incendiul de la brutărie. Să dărâme casele din spate, pentru a izola focul. Ofiţerul superior T.E.N.O. de acolo va avea nevoie de ordinul acesta scris,

- N-am bicicletă, domnule.

– Şi cum îndrăzneşti să vii aici fără bicicletă? Soarta oraşului depinde şi de nişte curieri buni şi foarte operativi care să transmită mesajele.

Micul Jurgen n-avea decât paisprezece ani. Era prima săptămână în care fusese solicitat şi el, în misiuni oficiale, iar dojana primarului îl descumpăni,

- Ai să alergi tot drumul! Şi data viitoare, când te prezinţi la datorie, să nu îndrăzneşti să-ţi mai uiţi bicicleta acasă?

– Dar n-am uitat-o, domnule, se apără copilul. Am fost aruncat de pe ea la intersecţia dintre Dorfstrasse şi Zillerstrasse. N-am mai găsit din ea decât o roată, şi aceea complet îndoită.

– Haide, dă-i drumul, spuse primarul, care se înmuiase dintr-o dată. Şi ai grijă de tine.

Băiatul fugi din odaie, strângându-şi la piept şapca albastră de curier, de parcă ar fi fost „Crucea de Fier”.

– S-a sfârşit, spuse telefonista. Bombardierele au plecat. Notă ora la care primise telefonul de la postul de observaţii de pe şoseaua Venlo şi, după puţin timp, urmară şi altele, confirmând acelaşi raport.

Vestea părându-i-se de necrezut, primarul se hotărî să o verifice, ieşind din încăperea Postului de conducere a apărării antiaeriene civile a oraşului. Urcă cu greu cele câteva trepte întocmai ca omul ale cărui încheieturi înţepeniseră, îmbătrânite brusc peste noapte. Ceilalţi îl urmară şi, în clipa în care ieşiră prin uşa protejată de saci cu nisip, flăcările ii făcură să-şi acopere ochii cu mâna. Focul antrena aerul peste câmpia întinsă şi pustie, dând naştere unei adieri blânde şi calde, aidoma zefirului. Cu cât focul era alimentat cu mai mult oxigen, cu atât vâlvătăile deveneau mai mari şi căldura din centrul incendiului mai puternică, iar flăcările erau tot mai deschise la culoare. Lăsând la o parte imaginea spectaculară a incendiului de la rezervoarele de gaze, flăcările cele mai puternice erau la clădirea Centrului de pregătire a infirmierelor, evacuat, din fericire, fără pierderi de vieţi omeneşti; li învălui căldura puternică emanată de incendii şi vâjâitul limbilor de foc, mistuitoare, dar bâzâitul de bondar al avioanelor aproape că dispăruse cu totul. Deodată se auzi un trosnet cumplit, venind dinspre biserica Liebfrau. O vâlvătaie izbucni şi se ridică până la cer, împrăştiind peste acoperişurile caselor scântei albe şi fierbinţi.

Era un fapt la care pompierii se aşteptaseră însă. Factorul hotărâtor îl constituia jumătate din bombele incendiare din bomba mamă lansată de Ian tânărul frate a lui Munro. Timp de câteva minute, pompierii se adăpostiră trebuind să se ferească de plumbul topit ce se scurgea de sus, iar oamenii care se chinuiau să stingă incendiul de pe acoperişul bisericii, îndată ce văzură grinzile metalice cu zăbrele gata să cedeze, coborâră repede scările. Imediat

după aceea, clopotele căzură cu un zgomot jalnic, asurzitor. Pereţii exteriori, din piatră, se dilatau, cu mugete furioase şi trosnete înfricoşătoare. Naosul bisericii era în flăcări, iar renumita fereastră mare cu vitraliu nu strălucise niciodată mai frumos decât în momentele finale de-agonie ale bisericii Liebefrau. Un contrafort se nărui cu o bubuitură. Construcţia de piatră continua să se dilate şi, în cele din urmă, acoperişul se prăbuşi peste interiorul cuprins de flăcări, cu un tunet ce zgudui pământul întocmai ca un cutremur. În aer ţîşniră scântei la peste o mie de picioare înălţime, iar ferestrele sclipiră în roşu. Altarul vechi din secolul al cincisprezecelea, cu amvonul sculptat şi pictura ce înfăţişa suferinţele martirilor, despre care se spunea că-i aparţinea lui Van Der Weyden, toate dispărură, mistuite de flăcări pentru totdeauna.

Pompierii se îndepărtară de biserică şi, timp de câteva minute, furtunurile se îndreptară spre casele vechi şi restaurantul lui Frenzel, care se aflau de cealaltă parte a pieţii, Un preot deveni aproape violent când văzu că pompierii renunţaseră la orice încercare de a mai salva sfântul lăcaş. Refuza pur şi, simplu să creadă că nu se mai puteă face absolut nimic.

Prostul şi vicleanul de Frenzel dosise cinci butoaie cu şnaps, cumpărate la bursa neagră şi aproape cincisprezece saci cu zahăr, în apartamentul său, amplasat deasupra retaurantului. Datorita căldurii, zahărul se topi şi luă foc iar butoaiele cu şnaps explodară întocmai ca nişte bombe, împrăştiind alcool fierbinte şi stropindu-i pe cei din echipele T.E.N.O., pe pompieri şi casele din apropiere. Soţii Frenzel, împreună eu cele două fiice ale lor se adăpostiseră

în subsolul restaurantului. Pompierii încercau să-i trimită la adăpostul care se afla după colţ, la taverna studenţilor, dar fetele nu voiau sub nici un motiv să-şi părăsească mama. La rândul ei, Frau Frenzel se încăpăţâna să rămână lângă bărbatul ei, iar Herr Frenzel se codea să-şi lase pivniţa plină până la refuz cu vinuri franţuzeşti. Şi aşa îi făcea destul de rău să stea neputincios, simţind mirosul şuncii de Westfalia, cumpărată la negru, care se scorojea. Tăie încă o felie din plăcinta făcută de Frau Frenzel şi muşcă cu poftă din umplutura dulce" cu mere, întotdeauna i se întâmpla, când era nervos, să mănânce chiar şi fără să-î fie foame.

Pompierii mai aduseră un furtun, îl ridicară peşte faţada clădirii şi îl îndreptară către o fereastră de la etajul al doilea, încercând astfel să împiedice focul să coboare spre nivelele inferioare. Restaurantul lui Frenzel devenise o morgă improvizată, iar pompierii îşi croiau cu greutate drum printre şirurile de cadavre întinse pe podeaua barului şi udate de apă.

Magazinul de fierărie şi chimicale, de pe partea cealaltă a pieţii Liebefrau, era în întregime o jucărie în ghearele focului. Opt bidoane de vopsea aprinsă curgeau pe scară, întocmai ca o lavă vulcanică, prinzând, ca într-o, capcană, vreo douăzeci de persoane care se aflau în pivniţă şi a căror viaţă era pusă în primejdie. Cei din echipele T.E.N.O. continuau să sape neobosiţi spre aceştia, prin zidăria care se înfierbântase.

Lângă uzina de gaz, aproape o sută de persoane formaseră un cordon viu de-a curmezişul drumului, iar câţiva dintre ei luaseră chiar la bătaie echipajul unei maşini de pompieri care se îndrepta spre spital, fără să ia în seamă casele lor în flăcări.

Pe Florastrasse, tinerii soti Meyer care tocmai se căsătoriseră în după-amîaza aceea, erau ascunşi în pivniţa părinţilor lor, împreună cu aproape o duzină de musafiri iar un cantor roman le intona străvechile cântece de nuntă, după cum cerea obiceiul.

Herr Hollander, ofiţerul stării civile, cel care căsătorise tânăra pereche, tocmai deschidea, pentru a nu ştiu câta oară, uşa masivă şi grea a unui adânc adăpost de pe strada Kaiserin Augusta. Era o străduţă murdară, nu departe de uzina de gaz, şi nu făcea notă discordantă în mahalaua care o înconjura. Corect echipat şi cu o lanternă a cărei lumină abia mijea, în mână, bătrânul se uită împrejur, apoi îşi aruncă o privire la ceas. Majoritatea celor din adăpost erau muncitori de la fabrica de bere şi, la început, refuzaseră să coboare, pe motiv că dimineaţa erau nevoiţi să se scoale devreme. Aşa cerea regulamentul, argumentase Herr Hollander Nu era o hotărâre de-a lui, era lege.

Majoritatea sforăiau şi în pivniţă plutea un miros greu şi acru de respiraţie şi de trupuri nespălate. Nici unul dintre ei nu ar fi găsit de cuviinţă să-i mulţumească pentru grija ce le-o purta.

Bănuia chiar că îl urau, numindu-l „birocrat cu figură de rozătoare”, care, în calitate de administrator şi sprijinit de autorităţi, îşi vâră nasul în treburile vecinilor. Soţia lui. O creatură micuţă şi blajină - „şobolapul şi şoricelul”, cum îi numise, o dată, cineva - nu-şi închipuia că lumea ar putea să aibă o astfel de părere despre soţul ei, cu atât mai puţin să-l poreclească. Dar greşea, iar cel care avea dreptate era soţul.

Hollander închise uşa în urma sa şi urcă grăbit scările. Avea cheile tuturor apartamentelor în ser-

vietă. Poate că era mai nimerit să verifice dacă nu cumva căzuseră bombe în vreunul din apartamente. Pe umerii săi apăsa o răspundere foarte mare, pe care şi-o îndeplinea cu sârguinţă şi conştiinciozitate. Poate ca primul apartament în care ar fi trebuit să se uite era cel al bătrânei doamne Klietmann.

Andi Niels reuşi să o convingă pe vieneza cea înaltă să plece împreună de la dans, să „mai ia o gură de aer proaspăt”, dar fata refuză categoric să meargă cu el în anexă. Ajunseră, astfel, pe pajiştea Killer şi se întinseră pe iarbă, pe jumătate dezbrăcaţi, când apăru Lancasterul lui Tommy Carter. Una dintre bombele indicatoare de ţintă căzu lângă ei, arzându-i complet şi făcându-i să capete acea poziţie ciudată de boxer pe care. O iau trupurile carbonizate, comprimându-se şi devenind un morman negru de patru pe patru picioare.

Pentru locuitorii oraşului Altgarten, plecarea bombardierelor aduse liniştea mult dorită la care aproape că încetaseră să mai spere. Deşi curenţii de aer fierbinţi mai vuiau de-a lungul străzilor înguste, înviorând focurile şi purtând strigătul celor răniţi, muribunzii sau prinşii sub dăfâmături, cea mai mare parte a oraşului rămăsese în picioare. În cele douăzeci şi opt de minute care se scurseseră între 0,24 şi 0,52, peste două sute şaizeci de bombardiere atacaseră oraşul Altgarten, ceea ce însemna o medie de 9,3 avioane pe minut. Dintre, acestea, o sută cincizeci şi şase lansaseră bombele la trei mile distanţă de noua ţintă şi numai opt ignorară incendiile din Altgarten, zburând mai departe, ghidate cu ajutorul sistemului radar H2S, pentru a ataca oraşul Krefeld. Majoritatea avioanelor aveau la bord o încărcătură de bombe în greutate de 14.000 de livre şi cu toate

că douăzeci şi cinci la sută dintre bombele lansate nu explodaseră, minute în şir în oraşul Altgarten fusese la fel de greu de deosebit detunătura fiecărei bombe, după cum ar fi fost imposibil de identificat zgomotul produs de fiecare cilindru al unui motor cu gazele în plin. Acum, după plecarea bombardierelor tăcerea deveni în mod curios apăsătoare, iar vocea primarului, răsună inutil şi neaşteptat de tare:

– Să-i mulţumim lui Dumnezeu că ne-a salvat! spuse el. Toţi ceilalţi se-ntoarseră să-l privească. Primarul dădea dovadă de slăbiciune, ceea ce exprima el nu era un sentiment naţional-socialist, dar nu-i păsa.

– Mulţumesc lui Dumnezeu, spuse el din nou. Luna era acoperită de nori citostralus ce se îngroşau văzând cu ochii şi deveneau altostratus. Cu numai o jumătate de oră în urmă, astrul arătase întocmai ca un disc cu muchia ascuţită, înconjurat de halo, însă acum nu mai era decât o pată albă? moale şi estompată. Pentru o clipă, se întunecă şi dispăru cu totul în spatele unui nor gros. Pluteau şi grupuri de nori fractostratus, alergând peste oraş atât de jos şi de aproape de acoperişurile caselor încât căpătaseră o nuanţă roşiatică, strălucind aidoma unor mici inf erne.

– Porc scârbos, şopti, printre dinţi. Oberzugfuhrer Bodo Reuter.

– Conductele de apă de la Monchenstrasse. Ordonă primarul.

Numaidecât, domnule primar, i-o reteză Bodo. Întinse mâna şi apucă bicicleta de copil, dându-şi seama, în aceiaşi clipă, că nu-i era uşor să pedaleze pe-aşa ceva. Ciudat, însă, nu-i fusese deloc greu să

vină călare pe ea, când se strecurase printre bombele ce cădeau cu nemiluita.

– Folosiţi tot furtunul pe care-l aveţi, pe Monchenstrasse, zbieră primarul, în urma lui.

Câteva mile mai la vest se auzea răpăitul tunurilor antiaeriene, bateriile masate lângă frontiera olandeză încercând acum să intercepteze şi să doboare bombardierele care se aflau în drum spre casă.

Pompa Diesel din curtea taberei T.E.N.O., fusese distrusă, iar rezervorul de motorină era în flăcări. O dâră subţire de fum negru se tara pe străduţele mai dosnice de lângă calea ferată, murdărind şi înnegrind totul în cale cu funingine şi făcându-i pe cei aflaţi în apropiere să tuşească şi să se frece la ochi de usturime. Bodo simţi în gură un gust acru şi înţepător, iar fumul îl gâdila în gât şi îi irita plămânii. Muşcă bastista udă ce şi-o pusese peste faţă şi începu să pedaleze mai cu sârg. Ajuns la colţul străzii Neuer, se opri uluit. O perdea de praf se învolbura şi se rotea ca un vârtej, deplasată încet de curenţii de aer către incendiile de pe Dorfstrasse. Focurile acestea, care izbucniseră la măcelăria lui Shmitt; la vechea clădire a companiei de asigurări şi la magazinul de mode Becker păreau, prin perdeaua de fum, decarul unui balet fermecat, privit prin cea mai fină pânză de mătase. La lumina lor, Reuter putu să distingă manechinele din vitrină, unele sparte, altele înţepenite în poziţii stranii sau dezbrăcate de sulful exploziilor şi aruncate pe pavaj, la un loc cu tot felul de rămăşiţe. Din păcate, însă, Bob ştia că acolo unde flăcările erau mai mari, mai vii şi mai strălucitoare nu ardeau manechine, ci fiinţe omeneşti.

Reuter nu era impresionat nici de vederea incendiilor şi nici de-a cadavrelor, ci rămase pironit locului din primul moment când uitându-se în faţa lui, văzu doar un teren viran pe locul unde alta dată se ridica, pe o suprafaţă de aproape o sută de iarzi pătraţi, blocul de patru etaje ce despărţea străzile Dorf şi Neuer şi, care, acum, devenise un morman de dărâmături, nu mai înalte de un stat de om, cu excepţia câtorva coşuri rămase întregi. Aici explodase bomba de 2.000 de livre lansată din avionul lui Jammy, deşi în alte părţi, unde căzuseră bombe de patru ori mai grele decât aceasta, pagubele provocate nu erau nici pe departe pe măsura dezastrului din faţa sa.

Bode se urcă din nou pe bicicleta fragilă de copil, grăbindu-se să-l întâlnească pe Gerd Boll. Îl găsi alături de ceea ce, pe vremuri, fusese casa bătrânului Voss.

– De ce te uiţi mereu într-acolo? îl întreba Bodo Reuter.

– Este casa lui Voss. Menajera vărului meu e jos, în pivniţă.

Bodo observă că prietenul său are sprâncenele arse şi îşi dădu seama că şi ale sale erau la fel şi că pielea buzelor plesnise, devenind dureroasă. Priviră amândoi în tăceie mormanul de moloz, tot ce mai rămăsese din casa lui Voss, dărâmată de o bombă de 1.000 de livre; rămaseră tăcuţi, cu durerea în suflet, ştiind că nu puteau interveni în nici un fel. Într-un târziu se-ndreplară amândoi către groapa făcută în pavaj. Îşi plimbară lanternele în jurul craterului cu acea îndemânare de profesionist pe care o au chirurgii când examinează un abdomen deschis.

Totul fusese reparat cu multă grijă. Conductele de gaz erau închise ermetic cu pene, iar, ceva mai departe, cablurile electrice viu colorate şi răsucite fuseseră prinse cu clama peste vârfurile carbonizate, întocmai ca nişte artere rupte, strânse cu un cleşte, o importanţă maximă fusese, de asemenea, acordată liniilor speciale de telefon ale brigăzilor de pompieri şi ale poliţiei.

La un nivel mai jos, aşezate astfel încât apa care eventual s-ar fi scurs din ele să nu provoace scurt-circuite, erau amplasate conductele pentru apă de capacitate mică, dar lanternele celor doi prieteni nu întârziară prea mult în această porţiune a gropii. Zona care îi interesa se afla în mijlocul străzii. Un strat de piatră de pavaj fusese smuls, pe o lungime de câţiva zeci de iarzi, iar pietrele dislocate se prăbuşiră în groapa formată. În locul acela, conductele de gaz erau îndoite într-un mod destul de primejdios, iar o ţeava de 35 cm plesnise şi apa se scurgea din ea în mai multe locuri. La adâncirnea cea mai mare se afla canalul colector principal, ce trecea chiar prin mijlocul străzii şi care acum era descoperit pe fundul craterului. El primea apele uzate din instalaţiile clădirilor şi apele de ploaie din jgheaburi, burlane şi rigole. Canalul colector principal se afla sub nivelul conductelor de apă, astfel încât să poată prinde orice eventuale scurgeri de la acestea, dar, întocmai ca majoritatea canalelor colectoare principale ce treceau prin oraşul vechi, nu era decât un simplu tunel de scurgere medieval. Acum, apa de la conductele sparte curgea prin el, îndreptându-se spre sud-vest, spre canalul colector magistral.

– Cu câţiva saci de nisip se rezolvă, spuse Gerd.

– Putem încerca, căzu de acord Bodo.

– Găseşte gura de vizitare a canalului colector de pe Dorfstrasse, înfunda tunelul cu câţiva saci de nisip, aşteaptă până se umple canalul cu apă şi foloseşti apoi gura de vizitare drept bazin, din care să pompezi apă.

– Şi dacă nivelul se ridică în aşa măsură încât o parte din apa care se va aduna în canalul colector va deversa în conducta de apă potabilă a oraşului? spuse Bodo. O să fie al dracului de greu s-o cureţi după aceea.

– Atunci poţi să dai vina pe mine, spuse Gerd. Pentru o clipă, Reuter tăcu. Apoi zise

– Foarte bine, Gerd, tu eşti doctor inginer! Grupul celor din echipa de intervenţii T.E.N.O.. rămăsese în aşteptarea noilor ordine. Între timp îi ajutaseră pe Storp, care se zăpăcise cu totul, să sape o cale de acces spre pivniţă. Reuter le spuse:

– Găsiţi gura de vizitare a canalului colector de pe Dorfstrasse şi astupaţi canalul în aval cu saci de nisip, apoi spuneţi şefului brigăzii de pompieri de la spital că pot să se alimenteze cu apă de-acolo.

– 'raus[17]! strigă Reuter şi oamenii săi săriră grăbiţi în camion.

Storp le strigă să se întoarcă:

– Sunt optsprezece oameni prinşi aici, dedesupt, spuse el cu glasul, stins. Camionul demară grăbit.

– La spital sunt trei sute, îi explică Gerd, cu blândeţe. Soţia ta n-are să păţească nimic până stingem incendiul de acolo. Storp dădu din cap. Sub pământ, apa continua să susure.

17 Afară (germ).

La numai câţiva iarzi de locul unde se afla Gerd Boll şi Bodo Reuter, Anna-Luisa şi micul Hansl erau şi ei prinşi sub dărâmături, în pivniţa bătrânului Voss. Deasupra lor, la etajul al treilea, explodase o bombă de mare putere a cărei undă de şoc, asemenea tuturor bombelor cu pereţi subţiri se propagă lateral. De aceea în pivniţă, bubuitura nu se auzi chiar atât de puternic şi nici nu produse prea multe pagube, aşa cum se întâmplase cu bombă dinaintea ei, care intrase în pământ înainte de a face explozie.

Anna-Luisa constată că nu putea să deschidă uşa de la pivniţă, dar nu se înspăimântă. Neştiind ce se întâmplă deasupra bănui că ofiţerul Waffen S.S. care furase covorul şi argintăria lui Herr Voss, o încuiase pe afară, să o împiedice să dea alarmă. Împinse din nou uşa, cu mai multă putere, dar aceasta nici nu se clinti. Era solid construită. Voss şi-o alesese în mod special atât de groasă pentru a-şi păstra în siguranţă comoara din subteran. Anna-Luisa nici măcar nu bănuia că de partea cealaltă a uşii se afla un morman de câteva sute de tone de zidărie prăbuşită. Aici, în pivniţă, era linişte, cu excepţia susurului-uşor al apei. Fata nu se agită prea mult. Alimentarea cu energie electrică fusese întreruptă şi singura sursă de lumină era lampa cu ulei. Flacăra pâlpâitoare a acesteia se oglindea în apa care, în locurile unde vechea pardoseală era mai coborâtă, formase nişte băltoace adânci de şapte-opt centimetri. Dar nici asta n-o îngrijora pe Anna-Luisa, căci, judecând după debitul cu care curgea, ar fi fost nevoie de cel puţin câteva săptămâni ca nivelul apei să se ridice în aşa măsură încât să existe pericolul de înec. Abia când echipele T.E.N.O., biocară scurgerea de pe Dorfstrasse, fata începu să se alarmeze

căci, canalul colector umplându-se, apa pătrunse în pivniţă prin conducta de canalizare, iar nivelul ei crescu îngrijorător. La casa lui Voss, contribuia la producerea inundaţiei şi apa care se scurgea din conductele sparte de deasupra pivniţei. Timp de aproape zece minute, fata privi îngrozită băltoacele, ajunse, în unele locuri, la aproape doisprezece centimetri adâncime.

Deodată, apa se opri brusc, când pompierii începură să o extragă din gura de vizitare de pe Dorfstrasse, unde se şi formase un fel de rezervor. Pentru cei de la spital focul devenise un inamic viu, căruia-i puteau acum să-i vină de hac, răzbunându-se pentru toate pagubele pe care le aducea. Pe Dorfstrasse, în dreptul spitalului, acţionau şase echipe de pompieri. Acum după ce pacienţii fuseseră transportaţi în aripa clădirii rămasă intactă, era doar o chestiune de ore ca flăcările să poată fi domolite, adică incendiul să fie izolat şi să se restrângă suprafaţa sa de acţiune.

Pentru pacienţi era desigur extrem de greu. La început bolnavii intraseră în panică, ba chiar, la un moment dat colonelul medic de la Centru de recuperare a invalizilor se văzu nevoit să cheme vreo zece soldaţi înarmaţi, cărora le ordona să restabilească ordinea prin saloane, sub ameninţarea cu arma. Hotărâtoare în îmbunătăţirea stării morale a pacienţilor fu clipa în care Frau Thorn aruncă tot conţinutul oalei sale de noapte peste un scaun în flăcări de la secţia de chirurgie. Incidentul fu cunoscut în tot spitalul cu viteza fulgerului. Toţi o cunoşteau pe Frau Tliorn şi râseră cu poftă, ca de o întâmplare plină de umor, şi, pentru o clipă, stoicul calm german păru sâ se fi restabilit. Saloanele erau

ticsite de paturi printre care abia puteai băga mâna, iar pacienţii, bărbaţi şi femei laolaltă, erau înghesuiţi pe coridoare şi prin magazii, dar nu se plângea nimeni. Într-un salon, bolnavii începură să cânte.

Peste drum, la Centrul de recuperare a invalizilor, colonelul răsuflă, în sfârşit, uşurat, aflând că bombardamentul se terminase. Baraca din imediata apropiere a spitalului luase foc, deoarece căldura înfierbântase scândurile subţiri, aducându-le la o temperatură la care câteva scântei fură de-ajuns pentru a le aprinde, Nu se iscă nici o panica, căci printre pacienţi se aflau destul de mulţi soldaţi în stare să anihileze temerile civililor Infirmierele, ajutate de pacienţi cu amputaţii mai uşoare, reuşiră să scoată paturile pe roţi din barăci exact cu d clipă înainte ca pereţii să ia foc. Din nefericire, bolnavii aceştia trebuiră lăsaţi afară pe câmp, unde schijele răniră imediat pe trei dintre ei, făcându-i pe ceilalţi să nu se mai simtă în siguranţă. Dar tocmai cum afirmase colonelul, şi cei rămaşi în încăperi erau răniţi de schije şi cioburi de geamuri sparte. Pentru el, bombardamentul însemna un moment de grea încercare, deşi nu mai era foarte tânăr şi acumulase destulă experienţă în carieră. Puteai să crezi că fetele care urmau cursurile de infirmiere şi umblau îmbrăcate în uniforme de surori posedau, cât de cât; pregătirea necesară-pentru a se ocupa de răniţi. Dar, în realitate, majoritatea acestora, foste vânzătoare sau femei de serviciu, aveau numai câteva zile de practică. Nici chiar pe cele care absolviseră cursul nu se putea conta. Doctorii nu îndrăzneau să le încredinţeze treburi mai importante, însărcinându-le numai cu împărţitul ceştilor de ceai sau de cafea fierbinte şi cu golitul

ploştilor. Cine ştie cât rău mai făcuseră şi elevele de la Centrul de pregătire în noaptea aceea!

– Scoateţi toţi pacienţii pe câmp, ordonă colonelul. Vom stinge focul de la barăci cu ajutorul galeţilor cu apă.

Între timp, pe partea cealaltă a oraşului, se produse o criză nervoasă de cu totul altă natură. Hotelul Wald, o clădire frumoasă, construită în stilul epocii eduardiene, era aşezat în mijlocul unui parc, ce se întindea pe o suprafaţă de doi acri şi jumătate. Zidurile înalte care-l împrejmuiau se terminau cu sârmă ghimpată, iar lătrăturile neîntrerupte ale câinilor fioroşi ţinuţi aici făceau şă se creadă că hotelul găzduia un centru S.S. de o importanţă extraordinară. Circula chiar zvonul că adăpostea milionari evrei, care îi mituiseră pe S.S.-işti cu bani grei pentru a scăpa de lagărele de concentrare şi trăiau acum în lux şi huzur. Alte poveşti insinuau că în hotel ar fi fost un simplu bordel pentru S.S.-iştii aflaţi în permisie, aşa cum sugerase şi Frau Hinkelburg, iar altele spuneau că aici se afla ţinut sub stare de arest fiul lut Stalin, luat prizonier pe frontul de răsărit. În realitate, hotelul adăpostea un centru de dresaj al câinilor pentru S.S. Waffen, iar urletele care se auzeau noaptea erau ale bietelor animale hămesite de foame.

Câinii începură să latre din clipa în care căzu prima bombă de mare putere, lângă uzina de apă, iar agitaţia santinelelor se transmise animalelor dresate să răspundă intenţiilor oamenilor.

Avionul de tip Stirling pilotat de Ian Munro tocmai reuşise să-şi lanseze bombele, când Redenbacher deschise focul, apoi tăie şirul de bombardiere, zburând foarte jos, dinspre sud. Numai două mo-

toare mai continuau să funcţioneze, unul fiind oprit iar celălalt avariat, uruind întocmai ca o freză dentară. Avionul dispăru după ridicătura de teren din spatele uzinei de apă, încercând să câştige din nou înălţime Băieţii care mânuiau bateria de lângă fa brica de bere, încercară să-l doboare cu tunurile uşoare, de 2 cm şi, pentru o clipă, peticul de cer de deasupra copacilor fu brăzdat de proiectile trasoare. Mirosul de praf de puşcă trecu prin preajma cuştilor şi spori agitaţia şi urletele câinilor, care începură să alerge înnebuniţi în sus şi în jos, în ţarcurile împrejmuite cu plasă de sârmă, unde erau ţinuţi.

Bomba de 8.000 de livre - Blockhuster - cea mai mare aruncată de britanici în noaptea aceea, demolase un şir întreg de case noi de lângă cimitir şi înnebunise pur şi simplu animalele. Într-unul din ţarcuri, acestea se aruncară peste împrejmuirea de sârmă, încercând să scape, fără să mai ţină seama că se răneau şiA durea cumplit.

Ieşiţi în grădina hotelului începură să alerge bezmetici. Mausi Scheske, care era de planton, se sperie şi-l îmtpuşcă pe unul din ei, dar restul haitei îl încolţi, muşcându-l cu sălbăticie.Fratele său deschise focul şi omorî doi dintre câini, dar, electrizaţi de groază, ceilalţi scăpară sărind peste porţi. Sărmanul Mausi muri, douăzeci de minute mai târziu, din cauza rănilor, iar Hannes se duse la fiecare ţarc unde se mai aflau câini şi îi împuşcă până la unul. În mai puţin de douăzeci cinei de minute omorî optzeci şi şapte de câini, unii dintre ei complet dresaţi, ce trebuiau trimişi la un regiment de vânători de munte, În Iugoslavia. Hannes fu arestat de către sergentul de gardă, dezarmat şi încarcerat în vechea pivniţă de vinuri, de mult golită.

Standartenfuhrer Worth blestema câinii care urlau, dar, cum bombardamentul încetă, bătrânul se reîntoarse Ea teancul sau de hârtii şi documente. Şedea la o masa de scris în elegantul apartament de la etajul întâi, pe care şi-l alesese nu numai pentru că avea vedere spre lac, ci şi pentru că zidurile îi erau mai groase şi se afla la distanţa cea mai mare de crescătoria de câini Ordonanţa intră în odaie la ora 01.00, urmat de un tânăr subofiţer cu pantalonii sfâşiaţi şi o rană urâtă la piciorul scăldat în sânge. Subofiţerului dădu raportul despre fraţii Scheske şi despre animalele înnebunite de groază.

– Raportează-i lui Hentschel, spuse Standartenfuhrerul.

Subofiţerul nu cunoştea pe nimeni cu numele acesta. Schimbă în fugă o privire cu ordonanţa care dădu din cap, făcându-i semn că era mai bine să plece.

– Heil Hitler! strigă băiatul rănit.

– Heil Hitler, răspunse Worth, fără să-şi ridice privirea de la birou.

La zece minute după aceea, ordonanţa intră din nou şi colonelul începu să-i vorbească despre cal.

Witting se grăbi să coboare scările şi ieşi în noaptea rece, ca de iarnă, întrebându-se, fără încetare, dacă putea fi aevea, - „Rosenknospe”, şopti Worth. Buzunarul mi-era plin de bucăţele de zahăr. Niciodată nu încetasem să port un cub-două de zahăr la mine, încă de când eram copil „Rose.” Dacă ar fi putut fi şi tânărul Hentschel refăcut întocmai precum calul, Cine oare îl mai ţinuse minte şi cine recunoscuse calul? Vreun camarad trimis la o unitate veterinară, probabil,Rosenknospe. Nu mai eşti nici tu aşa tânăr cum erai, băiete!” Galul

nechează, mă recunoscuse după voce şi după miros. Oare cât timp a trecut de când nu mă mai urcasem în şa? Un cal atât de frumos! Va fi în sfârşit, îngrijit cum trebuie.

După ce încetară exploziile, Dieter Witting; ordonanţa bătrânului Standartenftihrer, moţăi câteva minute. Îl trezi soneria şi se uită la ceas. Faptul că Worth, comandantul, nu putea merge la toaletă decât însoţit de ordonanţa sa era un secret păstrat cu străşnicie. Witting îşi aruncă mantaua peste pijama şi apucă pentru orice eventualitate cutia în care se aflau seringa, fiolele şi tabletele. Pătrunse în cameră fără să mai ciocănească la uşă, aşa cum făcea în ultima vreme, când era chemat la ordin. Worth. şedea drept în scaun, privind fix către uşă. Witting nu se sperie şi nici nu intră în panică. Comandantul incercă să vorbească şi ordonanţa se aplecă mai aproape de gura acestuia.

– Rosenknospe, şopti Worth.

– Boboc de floare.

“Witting văzuse mulţi oameni murind şi adesea ultimele lor cuvinte erau de neînţeles.

– De-acum o să fie totul bine, domnule.

– Da, răspunse Worth şi-şi dădu sufletul din pricina degeraturilor şi rănilor suferite cu optsprezece luni în urmă.

Primarul nu se mai întoarse la Postul de conducere a apărării antiaeriene civile a oraşului. Avioanele plecaseră, iar telefoanele oricum nu mai funcţionau. De acum încolo, serviciile de apărare locală antiaeriană trebuiau să lucreze din proprie iniţiativă. Apucă un extinctor aflat lângă intrare şi se îndreptă către vâlvătaia ce mistuia oraşul vechi. Străbătu străzile, privind în jur cu groază şi neîncredere. La

lumina flăcărilor mari de lângă uzina de gaz, reuşi să vadă un şir întreg de maghernițe din care mai rămăsese câte un singur perete, la faţadă, întocmai ca un decor de film. Casele dispăruseră. La gară, o locomotivă săritâ de pe şine se afla la câteva picioare distanţă de linie. Pe când cotea spre partea de nord a oraşului, spre Nehringstrasse, observă că întreaga stradă era măturată de valuri întregi de flăcări. Zări pentru prima dată un cadavru - chiar dincolo de tipografia lui Tornow - şi se opri să-l privească. Era fiul lui Tornow, îmbrăcat în uniforma de ofiţer de marină. Recunoscu şi cadavrul unei furiere. Abia după ce trecu pe lângă aproape cincizeci de trupuri fără viaţă, încetă să le mai dea importanţă.

La numai trei minute după ce primarul părăsi Postul de conducere a apărării antiaeriene sosi în grabă un curier pe motocicletă. Cei de la „Fluko" din Duisburg încercaseră să ia legătura cu oraşul Altgarten prin intermediul telefonului direct, dar, constatând că era practic imposibil să dea de primar, ordonaseră unui curier de la sediul Partidului să se deplaseze personal la Altgarten. Mesajul transmis era scurt: un al doilea val de avioane britanice, numărând aproape patru sute de bombardiere se îndrepta spre Altgarten. Se ordona ca incendiile să fie stinse imediat, iar persoanele care nu erau angajate în acordarea asistenţei de urgenţă să se adăpostească.

CAPITOLUL 13

Lambert abia dacă zărise şase bombardiere; Până atunci călătoria decursese normal, fără nici un fel de peripeţii. I se întâmplase de multe ori să se întoarcă din misiuni şi să-i asculte pe membrii altor echipaje povestind cu lux de amănunte tot felul de aventuri legate de „jocuri de artificii” şi, „dueluri aeriene”, în timp ce el abia se putea lăuda că zărise vreun avion inamic, pe tot parcursul călătoriei. Cu toate acestea, existaseră şi numeroase misiuni care se dovediseră a fi un adevărat coşmar.

– Schimbăm rezervoarele, spuse Battersby:

– OK, răspunse Lambert.

Mecanicul de bord lăsă rezervorul să se golească până la ultima picătură, iar când motorul începu să tuşească, făcu legătura cu un rezervor plin. Era cel mai eficient mod de a stabili cu exactitate consumul de carburant şi de a evita pungile de aer.

– Ia priviţi înspre stânga, spuse Binty. Pesemne că proiectoarele au luat în obiectiv vreun sărman nenorocit, iar artileria antiaeriană trage de parcă ar zvârli cu confeti.

Instinctiv, Lambert atinse palonierul, modificând direcţia care i-ar fi condus deasupra bateriei antiaeriene.

Digby se afla tot în botul avionului. Ţinta era înţesată de lumini colorate, ce străluceau şi clipeau, pe măsură ce căldura se ridică tot mai sus. Se vedea şi un nor de fum căruia bombele luminoase şi incendiile îi confereau o strălucire mată, incandescentă, iar curenţii de aer îl făceau să se onduleze şi să clocotească întocmai ca laptele într-un vas. Dinspre rezervorul cu motorină al echipei T.E.N.O., lovit de o bombă, plutea un fum dens şi negru, iar, la un moment dat, Digby putu să observe chiar unda de şoc dansând peste cel mai strălucitor dintre incendii şi tremurând întocmai ca piftia.

- Mi-ar place să-i bombardez pe afurisiţii aceia de la antiaeriană. Ce zici, căpitane? Ce-ar fi să opresc câteva bombe de 1,000 pentru antiaeriană, Âm putea...

– Avion de vânătoare la stânga, ţipă Flash Cordon şi cele patru mitraliere ale sale îşi uniră glasul pentru o clipă cu cele două din turela superioară mediană.

– Atacă pe altcineva, spuse Binty. La numai câteva sute de iarzi distanţă spre stânga, dâra îngustă de

proiettile trasoare se deplasa întocmai ca secundarul unui ceas, pe măsură ce avionul de vânătoare se apropia tot mai mult de victima sa, schimbându-şi unghiul de atac şi urcând apoi în întuneric.

– Deschideţi trapele camerei de bombe. Distracţia începuse. Erau obligaţi să zboare pe o taiectorie fixă, asemeni unui tramvai, ce avea să-i poarte peste incendiile din jurul ţintei, adică dlrept în bătaia artileriei antiaeriene. De sus totul arăta aidoma unui tort pentru ziua de naştere a unui copil, cu jumătate de duzină de lumânări aprinse, înfipte în el, sclipind într-o cameră învăluită în întuneric. Tortul pentru ziua de naştere a unui puşti... stânga, stânga, drept; Avionul din faţă luă foc. Palele elicelor începură să se rotească din ce în ce mai încet, dar flăcările deveneau tot mai strălucitoare, cu fiecare secundă. „înainte, la dreapta, ţine-l aşa.” Avionul de vânătoare va reveni, de asta era la fel de convins pe cât era de sigur că a doua zi avea să răsară din nou soarele, iar când se întorcea, „Creaking Door” avea sa fie luminat complet de flăcările acelea afurisite şi să devină şi mai strălucitor.

Capota motorului s-a desprins; Drept înainte, stânga, stânga. Te rog, Doamne, trimite-l mai jos! Nu să se prăbuşească, fă-l doar să ajungă puţin mai jos. Te rog, Doamne, măcar o mie de picioare! Dreapta. Drept înainte. Dacă nu, cel puţin cinci sute de picioare!

O salvă de antiaeriană făcu să se salte unul din planuri, apoi se auzi un răpăit de şrapnele, ca o bătaie în uşă.

– Intră, strigă Jimmy.

– Îţi schimbi direcţia, căpitane. Ţine-o mult spre stânga. Chiar de-ar fi Micky Murphy în avionul acela, Doamne, fă-l să coboare! În clipa asta avionul de vânătoare trebuie să fie în spatele nostru. Drept înainte, orice s-ar întâmpla, şi mama dac-ar fi!

Lumina de la avionul Lancaster care ardea deveni şi mai periculoasă. De acum nu-l mai puteau salva.

– Isuse, iar încercă! Asta sunt proiectilele avionului de vânătoare, care parca smulg bucăţi din el. Ieşiţi! Săriţi, săriţi odată, idioţilor!

Turela de spate era turtită. Poate nu mai au paraşute!? Avionul se-mpleticeşte întocmai ca un boxer ameţit. Se vede că elicele sunt rupte. Stânga, stânga. Fum peste, tot, căpitane, nu pot să văd nimic OK, ţine-l aşa!

Pilotul avionului în flăcări încerca să reducă viteza. Distanţa dintre ei se micşoră iar vârfurile, limbile flăcărilor se arcuiau, părând că încearcă să pătrundă în propriul lor curent de aer.

Mai aproape. Atunci, cel puţin, nu te mai uita: Uită-te la instrumente şi la mecanicul de bord.

Battersby il privi îngrozit. Lambert dădu din cap încurajator şi mecanicul se întoarse la locul său. „Crede că eu îl pot salva, gândi Sam. Toţi îşi închipuie asta. La dracu', de ce se bazează toţi pe mine? Drept înainte, doar o fracţiune la stânga. Drept înainte. Aşa!”

– Arde bine, spuse Digby calm. Se referea la ţintă. A, da, ţinta, uitasem complet de ea. Au probleme cu sicriul acela în flăcări să-l facă să zboare şi dintr-o clipă într-alta va pierde bruse din viteză şi-o să intrăm drept în el. Drept înainte. Dumnezeule, se apropie şi mai mult.

– Aruncă afurisitele acelea de bombe, strigă careva. Era o voce ascuţită şi temătoare, ce nu făcea parte din echipajul său. Strigătul se repetă şi Digby o recunoscu.

– Uite-l căpitane. Ţine-te bine, îi spuse Digby calmi

„Oare e atât de fascinat de ceea ce vede prin vizorul de bombardament încât nu-şi mai dă seama că tot cerul e înroşit de flăcările acelui afurisit de Lancaster în agonie, de care aproape că ne atingem cu vârful aripii? Fă-l să coboare. Trage în el şi fă-l să coboare. Orice numai să fie întuneric. Oh, Doamne, de s-ar face odată întuneric. Nimic din toate astea nu se va întâmpla. N-ar trebui să dureze atât, e de-a dreptul odios. Poate că în avion sunt morţi cu toţii şi avionul este pe pilot automat şi va continua să zboare în convoi până în Anglia, împreună cu noi. Dar cine îţi garantează ţie că ai să ajungi până acolo, Lambert? Pesemne că aşa a fost să fie, noapte bună, soră, adio, poţi să sufli în lumânări.”

– Bombele au fost lansate, spuse Digby. Vocea îi era absolut calmă, dar, deodată, zări şi el bombardierul în flăcări, alături, pierzând din înălţime. Sfinte Sisoe!

Combustibilul celui de-al doilea bombardier era pulverizat în afară prin bordul de fugă al aripii şi ardea cu o flacără vie, asemenea unei lămpi de gaz. Se aprinse un cartuş de iluminare atât de alb încât părea aproape albastru, într-o lume vopsită în roşu, galben şi trandafiriu.

– Ţine-l drept, căpitane, să scoatem fotografiile, spuse Digby.

Lambert zări bombele de semnalizare, roşii şi verzi, aproape aprinse în timp ce erau lansate, formând un şirag de mărgele viu colorate. Se uită la Battersby,

care era ocupat la tabloul mecanicului. Carlinga căpătase o culoare aurie din cauza luminii flăcărilor în cele treizeci de, secunde care se scurseră şi care lui Lambert i se părură cele mai lungi din istoria omenirii.

Prostule! Bomba luminoasă este îndoită, căpitane iar afurisita de bombă fote este şi ea blocată înăuntru. Era vocea lui Jimmy.

– Dă-i un picior să iasă de-acolo Nu pot să-l mai ţin multă vreme aşa.

– Nici nu se clinteşte.

– - La dracu, spuse Lambert. Fă-o să se urnească. După ce trecuse prin tot calvarul acesta să n-aibă măcar o fotografie pentru panou l Oftă, virând într-o parte şi alunecând în întuneric cât putu mai departe de torţa aceea aprinsă pe care Murphy cu Sweet încercau- s-o facă să se reîntoarcă pe pământ.

– Chestia asta m-a îmbătrânit cu un an de zile spuse Jimmy Grimm, care privise tot timpul bombardierul arzând.

– Ai făcut ceva cu bomba foto, Jimmy?

– Mai încerc, căpitane.

Grimm fusese ecoul gândurilor sale, dar căpitanii nu recunosc niciodată aşa ceva. Ar fi fost pentru a doua oară într-o lună când se întorceau fără o fotografie. Pe panoul ofiţerului şef cu informaţiile cele trei şiruri de fotografii ale obiectivului, dispuse în ordine cronologică, aveau să cuprindă şi un cartonaş complet alb şi strălucitor. Şi fără detalii, ca şi când „Creaking Door” cu echipajul său şi încărcătura de bombe nici nu existaseră vreodată,

- Fiţi atenţi cu toţii la avioanele de vânătoate, îi preveni Lambert.

– Bine, căpitane, aprobară supuşi menţii echipajului care nu încetaseră- nici o clipă să scruteze cerul.

Lambert simţi miros de cauciuc în masca de oxigen şi ştiu imediat că din cauza fricii trecuse printr-o criză de transpiraţie cu ridicări bruşte de teşperatură. Îşi desfăcu masca, ştergându-şi broboanele de sudoare de pe faţă. Îşi simţea maxilarul inferior înţepenit iar bărbia îi devenise deodată aspră şi ţepoasă;

– O singură bomba de mare putere, în seara asta. Restul au foste bombe incendiare şi cu fosfor îi anunţă Digby;

– Mă bucur că n-am ştiut de când am plecat răspunse Battersby.

– Concentraţivă băieţi îi sfătui? Lambert. Acesta era un moment, foarte periculos. Tensiunea nervoasă: excesivă pe care o încercaseră înainte de a bombardă ţinta lăsa locul unei stări de mare uşurrare şi de surpriză că mai sunt încă în viaţă departe de artileria antiaeriană. Aviatorii erau întotdeauna cuprinşi de o oboseală cumplită ce aducea cu ea indiferenţa totală, diminuarea inconştientă a fricii, lipsa de concentrare şi dorinţa, aproape copleşitoare, de a se cufunda într-un somn greu. Mulţi povesteau despre membrii echipajelor uneori chiar şi piloţi, care adormiseră complet pe drumul de întoarcere. Unele echipaje nici măcar nu se mai întorseseră, pentru a povesti astfel de întâmplări.

– Concentraţi-vă, repetă Lambert. Cincizeci de milioane de nemţi, plini de dăruire şi abnegaţie, se străduiesc să facă tot ce le stă-n putinţa ca să ne ucidă. Aşa încât, fiţi atenţi şi concentraţi-vă;

Întotdeauna le spunea ăsta sau ceva asemănător. Jimmy Grimm dădu din cap, pe deasupra apărătorii sale de radio şi, ca să rămână treaz, îşi turnă o ceaşcă de cafea din termos şi începu să o soarbă cu înghiţituri mici. Era înăbuşitor de cald. Din turela sa, Flash nu scăpa din ochi ţintă, unde se zăreau incendiile: o învălmăşeală de bobite trandafirii. Deodată, una din bobite se umflă şi, pentru o clipă, deveni complet albă. Era acoperişul bisericii Liebefrau, care se prăbuşea.

Lambert simţi o durere vie şi ascuţită la tâmple; îşi vârî în gură o aspirină. Binty îşi înghiţi benzedrina. Battersby îşi nota în jurnalul de bord consumul de carburant. În caietul său de navigator, Kosher scrise:”Avion cu patru motoare, neidentificat, în flăcări, deasupra ţintei”.

Luna se ridicase de-acum foarte sus. Nu mai era discul acela auriu, văzut de cei de pe pământ printr-o perdea formată din milioane de particule de praf. Aici astrul avea cu totul altă înfăţişare, aşa cum era de fapt în realitate: un glob albastru şi rece, înconjurat de cerul întunecat. Peisajul terestru ce li se înfăţişa înaintea ochilor era şi el bicolor, albastru şi negru, ici colo cu pete mai întunecate, în realitate oraşe, lanuri sau păduri. Zări râul Maas scliplind în bătaia lunii, iar mai încolo, pe mal, ca un petic mai întunecat, Venlo, care începu a clipi în beznă, deschizând focul. Pământul era din loc în loc mascat de crâmpeie de nori albaştri-cenuşii, ce pluteau la numai 500 de picioare sub ei.

– Virează la 271, spuse Kosher. Ruta aceasta ne duce o idee mai la sud de coloană, cu Eindhoven în stânga şi Tilburg şi Breda în dreapta. În regulă?

– Dacă cei din Eindhoven se obrăznicesc, va trebui să mă duci şi mai la nord de ei.

– S-a făcut, căpitane. Pot să urc şi eu să privesc?

- Nici o problemă, adu-ţi şi prietena;

– Eindhovenul era cunoscut pentru concentrările sale masive de artilerie antiaeriană, dar de data aceasta rămase liniştit, în timp ce echipajul lui Lambert îi survola împrejurimile. Abia când se apropiară mai mult de Tilburg zăriră din nou anti-aeriana trăgând cu mult sârg.

Afacerea aceea unde se văd multe lumini colorate trebuie să fie aerodromul Gilze-Rijn şi după el vine Breda. Asta înseamnă că mai sunt vreo cincizeci de mile până la coasta olandeză... cu vântul ăsta... să zicem vreo şaisprezece minute.

– Am de gând să pierd din înălţime, spuse Lambert. Dacă coborâm puţin în picaj, vom mai câştiga ceva viteză.

La nord de Breda, antiaeriana îşi concentrase gurile de foc asupra linei anumite porţiuni de pe cer şi în tot acest timp reflectoarele se mişcau fără încetare, printre proiectile. Deodată izbucni o flacără roşie, mult mai amplă decât celelalte, care rămase foarte luminoasă un timp mai îndelungat.

„Proiectile-sperietoare”. spuse Digby. Cei de la Comandamentul Aviaţiei de bombardament erau la curent cu aceste „proiectile-sperietoare”, invenţie aparţinând unui artilerist german cu multă experi-enţă şi menită să imite un avion ce explodează în aer. Cu toate acestea, cei ce au supravieţuit războiu-lui pretind că puteau face deosebirea între „proiectilele-sperietoare” şi adevăratele avioane. Din păcate însă, de data aceasta cele care explodau erau chiar avioane adevărate.

– Da, „proiectile-sperietoare”, spuse Lambert.

Mulţumit de faptul că reuşise să recunoască Breda, Kosher se reîntoarse la măsuţa de navigâţie din dărătul perdeluţei. Battersby nu şi lua ochii de la mâinile lui Lambert, care încerca să menţină capul compas.

Battersby reuşea cu uşutinţă să menţină un avion Lancaster pe o rută corectă, dar aterizarea fusese un coşmar, încă de pe vremea când era elev la şcoala de pregătire. Comenzile erau îngrozitor de greu de manevrat şi, curate acestea Lambert erea să le atingă doar cu vârful degetelor. Băiatul îl urmărea fascinat cum împinge uşor comenzile înainte.

– Începem să coborâm, căpitane?

– Vreau să mă adăpostesc, după norul acela, spuse Lambert. Batters îl aprobă din cap, absent. Lambert continuă: dacă reuşim, nu ni se mai poate înfige nimeni în spate.

– Şi cu radarul cum rămâne? întrebă Battersby.

– Friţii vor intercepţie vizuală înainte de a trage, spuse Lambert.

- E-n regulă, mitralior

– Bineînţeles, şefule!

– Hubloul acesta e fantastic, căpitane, spuse Flash.

– Bine, băieţi, zise Lambert. Erau nişte băieţi buni, cu toţii. Lambert avea noroc. Lăsă avionul să se stabilizeze încet şi să coboare, pană când intrară într-o pătură albăstrie-cenuşie de nori cumtilus. Crâmpeie de nori se prelinseră peste aripi, iar pâlcuri albe ca de vată astupară complet parbrizul făcându-l să devină opac. Lambert se jucă cu avionul printre nori, lăsându-l să se bălăcească în mijlocul acestora când zburând deasupra, când

alunecând pe dedesubt, aidoma unui copil printre aşternuturi. „Profită cât poţi, gândi Lambert, în faţă se întinde coasta olandeză, unde norul acesta zdrenţuit şi pământul de sub el se termină.” O întindere nesfârşită şi calmă apăru tremurând şi sclipind în lumina lunii. Era Marea Nordului.

CAPITOLUL 14

Când oraşul Altgarten deveni ţinta celui de-al doilea val de bombardiere, sentimentul pe care-l încercară locuitorii săi nu fu de frică şi nici de furie

în faţa sorţii nedrepte, care îi alesese drept victime. Starea generală fu acel gen de disperare şi panică ce se declanşează în clipa în care individul este forţat să facă un lucru ce-i depăşeşte posibilităţile fizice şi mintale. Întâmplările care aveau loc scăpaseră deodată de sub control, viaţa devenise un haos, iar cei ce aveau de îndeplinit câte o misiune îşi dădeau seama că li se cerea un lucru peste puterile lor. Ofiţerii brigăzilor de pompieri, în timpul activităţii de până acum trebuiseră, în cel mai rău caz, să stingă câte un singur incendiu o dată, având la dispoziţie rezerve de apă din belşug, iar telefoanele funcţionaseră fără probleme. În noaptea aceasta însă, se văzură dintr-o dată puşi în faţa a peste o sută de incendii, majoritatea întinse şi greu de stăpânit. La toate astea se mai adăugau conductele de apă sparte, telefoanele care nu mai funcţionau şi a căror fire erau rupte şi bombele ce explodau necontenit în jurul lor. Iar acum, când în sfârşit, reuşiseră să aibă curent electric pentru cazuri de urgenţă, când liniile de telefon fuseseră în parte reparate şi; în sfârşit, li se oferea posibilitatea să pompeze apă din canalul colector de pe Monchenstrasse totul era luat de la capăt.

Nevroza aceasta, cu multiplele ei forme de manifestare, însemna pentru majoritatea supravieţuitorilor acelei nopţi începutul unei prăbuşiri psihice; de pe urma căreia n-aveau să-şi mai revină niciodată. Şeful unei brigăzi de pompieri fredona la nesfârşit un vechi text de cafe-concert, făcându-şi de lucru cu o pompa. Câţiva pompieri cu furtunurile în mână începură să converseze cu focul, proferând injurii la adresa lui într-un murmur continuu, nedesluşit şi obscen. La Volkschule, un

administrator de bloc care avertiza un grup de persoane cum că era periculos să se arunce apă peste o bombă incendiară care arde, o luă în final în mână, de parcă ar fi fost o machetă şi se alese cu arsuri grave.

Când cel de-al doilea val de bombardiere britanice îşi începură atacul, atât Gerd Boll cât şi prietenul său Bodo Reuter ştiau că acesta avea să fie mult mai puternic decât primul. Era tipic pentru tommi, întotdeauna făceau aşa. Motoarele în plin ale avioanelor uruiau ca un roi de viespi întărâtate. Cârduri de bombe începură să cadă peste incendiile abia domolite. Zgomotul le izbea dureros timpanele, iar suflul le zguduia trupurile. Ştiau amândoi că un om cât de cât inteligent s-ar fi adăpostit imediat şi cu toate acestea o luară în sus, pe Monchenstrasse, spre spital, sărind şi alergând, cu scurte momente de pauză, când aşteptau, întinşi cu faţa în jos, pe caldarâm. Pe stradă se aflau o droaie de camionete distruse, iar o maşină militară ardea în flăcări. Trecură pe lângă ea cu multă grijă, cât mai aproape de zidurile caselor, apoi ajunseră la ultimul bloc de pe Dorfstrasse rămas în picioare, unde civili de la apărarea locală aruncau în stradă mobilă, covoare şi aşternuturi de pat, încercând să le salveze de un incendiu izbucnit la ultimul etaj.

Înainte de a da colţul pe Dorfstrasse, zăriră incendiul de la spital ce se reflecta în pavajul ud. Strada principală părea că e inundată de sânge, iar apa, viu colorată de flăcări, curgea prin rigole. Aerul era împânzit de scântei, iar pământul plin de bucăţi de lemn arzânde şi de bombe incendiare, lăsate să îşi consume conţinutul, iar Reuter calcă într-o baltă, pe fundul căreia se afla fosfor. Aceste sc aprinse

imediat ce Bodo încercă să-l cureţe de pe talpa cizmei. Era o substanţă afurisită şi periculoasă, care se lipea întocmai ca un clei. Îşi cufundă cizma în apa din rigolă şi flacăra se stinse pe moment, pentru a se aprinde din nou, în contact cu aerul. În cele din urmă Gerd reuşi să i-o cureţe cu o bucată de cărămidă spartă, apoi porniră din nou. Acum călcau mai cu grijă pe bucăţile de lemn care ardeau şi pe lângă fragmentele de magneziu şi fosfor, albe şi fierbinţi, de la bombele incendiare.

Trecură pe lângă mai mult de cinci sute de incendii, în scurta lor călătorie şi de vreo şapte sau opt ori se aruncară ia pământ, înfricoşaţi de bombele de mare capacitate ce cădeau la tot pasul. În câteva rânduri fură imploraţi să ajute la salvarea unor persoane prinse sub dărâmături, dar cer doi refuzară categoric şi fără prea multe discuţii, căci şi cel mai arţăgos civil ştia că ar fi săvârşit o mare greşeală dacă s-ar fi luat la harţă cu un ofiţer de la T.E.N.O. Mulţi dintre ei, de fapt, îl luară pe Bodo drept ofiţer Waffen S.S. văzându-i uniforma cu guler înalt, banderola şi tresele negre ce indicau gradul.

În timpul celui de-al doilea atac, incendiile scăpară de sub control. Nici cel mai curajos dintre pompieri nu putea înfrunta un astfel de baraj de bombe explozive, iăr macaturile avioanelor celui de-l doilea val fuseseră concepute astfel tocmai pentru că britanicii ştiau şi ei acest lucru. Chiar după ce dispăru şi ultimul bombardier, eficienţa celor care luptau să stingă focurile şi a echipelor de salvare fu diminuată de exploziile bombelor cu acţiune întârziată, care mai continuară încă două zile.

Gerd Boll şi Bodo Reuter erau întotdeauna împreună. Dezamorsaseră zeci de bombe, şăpaseră

nenumărate tuneluri de acces pe sub dărâmături şi se urcaseră pe bârne la înălţimi destul de mari, fiecare plin de încredere în celălalt şi convins că nu va fi părăsit, atunci când îi va fi greu. Gerd Boll rămase în continuare nedespărţit de Bodo Reuter iar locul acestuia din urmă era alături de năpăstuiţii din spital.

– Cel puţin două sute, domnule, îi spuse Hauptwachtmeisterul lui Reuter. Poate chiar ceva mai mulţi dacă punem la socoteală şi infirmierele care sunt acolo, cu ei,

- Şi subsolul? întrebă Gerd.

– Încă o sută. Aceştia pot fi scoşi, dar n-avem unde să-i ducem şi nu-s nici prea uşor de transportat. Mulţi dintre ei abia dacă sunt în stare să umble, darmite să mai şi alerge.

– Şi la ultimul etaj nu e nimeni?

– Ultimul etaj s-a dus de mult, domnule, n-a mai rămas decât cenuşa din el.

– Da' ce-i zgomotul acesta, de parcă ar cânta cineva? întrebă Reuter.

– Sunt urlete, răspunse bătrânul subofiţer. De câte ori se produce vreo explozie în apropiere sau când văd vreo bombă incendiară, încep cu toţii să urle. Nu sunt cuprinşi încă de panică, dar trebuie să fie destul de trist, în noaptea asta, să fii condamnat la pat, acolo sus şi cu faţa spre fereastră. Zâmbetul său semăna cu un rânjet.

– Şi structura de rezistenţă a clădirii? întrebă Reuter.

– Toată faţada este distrusă şi deci şi stâlpii de rezistenţă metalici din ea. Ultimul etaj se cam clatină, dacă e să dăm crezare vorbelor unuia care tocmai a coborât.

– Ai fost şi tu sus?

– Da, am fost acum o jumătate de oră, Herr Oberzugfuhrer.

– Hai să mai urcăm o dată. Ia cu tine şi câţiva brancardieri şi câţiva bărbaţi solizi, cu frânghii şi topoare.

Drumul până la etajul al patrulea al spitalului dură mult şi fu anevoios şi întortocheat, deşi nu atât de periculos. Se folosiră de scara de serviciu până la al doilea etaj şi, cu toate că era un întuneric beznă şi totul era acoperit de dărâmături, structura clădirii părea intactă. Trecură printr-un salon de copii, supraîncărcat de la etajul al doilea, apoi parcurseră un coridor plin cu pături arse şi ude. Prinţr-o uşă de birou de pe partea stângă zăriră un chirurg care opera. Imaginea semăna cu cele din tablourile lui Rembrandt, căci lumina săracă eră dată de doua lămpi cu ulei, o lanternă şi cinci lumânări. Pătrunseră prin uşile sfărâmate în clădirea veche şi urcară scăriţa întortocheată, deosebit de periculoasă, cu treptele stricate, rămase din loc în loc doar nişte cioturi în consolă, pe care abia puteai să pui vârful piciorului. Când te uitai în jos, în casa scării, imaginea era înspăimântăteoare, căci în hăul care se căsca se vedeau bucăţi ascuţite de piatră sau beton.

Din când în când de sus căpeau stropi de apă ce se spărgeau în picături fine, pulverizate, de rămăşiţele treptelor şi îi udară până la piele. Aşteptară cu răbdare o altă echipă T.E.N.O. şi câţiva pompieri ce coborau cu multă grijă o uşă. Când trecu prin dreptul lor, Gerd zări faţa aibă ca varul a unui bătrân, strâns legat de uşă. Braţele îi erau uşor desfăcute ca acelea ale unei păpuşi de lemn. Fu coborât pe lângă ei în tăcere, cu mici salturi: şi zgâlţâieli uşoare.

Întorcându-şi încet faţa transfigurată când într-o parte, când într-alta, cu ochii mari şi gura deschisă, bătrânul părea că încearcă să-şi amintească cum să ţipe.

După ce coborâse subalternul lui Bodo de la ultimul etaj, într-una din încăperi acoperişul se prăbuşise strivind patru radiologi. Podeaua se zguduia şi mai tare iar în perete apărură crăpături suficient de mari pentru a putea vedea prin ele. La fiecare două-trei minute, întreaga clădire gemea, aidoma unui bătrân care a stat prea mult într-o singură poziţie şi, tot ca un bătrân, se apleca din ce în ce mai mult într-o parte. Din nefericire, întotdeauna în aceiaşi parte.

– Staţi aproape de peretele acesta, le ordonă Reuter oamenilor săi.

Podeaua se zdruncină brusc sub picioare. Pereţii se curbau din pricina zidăriei, care se dilata din ce în ce mai tare din cauza căldurii. Grinzile metalice se dilatau şi ele, presând tavanul, răsucindu-se în tot felul, rupând niturile fierbinţi, şi proiecându-le asemenea gloanţelor.

- În cât timp pot fi coborâţi oamenii aceştia? întrebă Bode

– O echipă se află pe scări şi alta lîngă curtea de lumină. Cam şapte minute de fiecare;

- Scoateţi infirşierele de aici, ordonă Bodo

- Şi pacienţii?

-Scoateţi mai întâi infirmierele!

Hauptwachtmeisterul îl salută scurt de formă şi se întoarse repede pentru a zbiera la oameni săi

- Aţi auzit ce-a spus Oberzugfuhrerul. Evacuaţi toate infirmierele la parter. Începeş cu etajul acesta.

Fără să mai piardă nici o clipă, cei din echipa sa îl urmară grăbiţi, adunând toate infirmierele şi ordonându-le să-şi părăsească pacienţii. Femeile încercară să se împotrivească, dar ordinul era ordin.

- Cât crezi că mai rezistă, Bodo?

– Nu mai mult de zece minute, Gerd.

Nici unul din ei nu observară momentul în care căzu, primul rând de paturi. Unul din curierii T.E.N.O. înjură, o soră dădu un ţipăt şi jumătate din salon rămase gol. Flăcările din curte luminau acum tavanul, căci peretele dispăruse, se prăbuşise în curtea spitalului împreună cu paturile în care se aflau bolnavi. Cel de al doilea rând de paturi alunecă cu un scrâşnet îngrozitor pe linoleumul care se înclina, căci deşi roţiie aveau frânele puse, forţa gravitaţională era prea puternica pentru astfel de dispozitive Paturile se izbiră şi se încâlciră, unele peste altele. Grămăjoare învelite în pături se loveau şi se agăţau de bare, strivindu-şi degetele. O soră îşi pierdu echilibru şi căzu. Alunecă pe spate, pe suprafaţa foarte lustruită a podelei, întocmai ca pe un topogan încercând să-şi ţină cu mâinile, fustele care fluturau., până ce se prăbuşiră în curte.

De-acum, lumea începuse să urle, răcnete isterice, ce nu mai exprimau nici groaza şi nici nu mai cereau ajutor. Urlete fataliste şi ţipete ascuţite, ultima denunţare a unei lumi nedrepte.

Membrii echipei T.E.N.O. se apucară de mâini, făcând lanţ. Gerd, Bodo şi încă un membru al echipei luară fiecare în braţe câte un bolnav din pat şi încet, împărţindu-şi greutatea trupurilor inerte ale acestora, cei şase bărbaţi din echipa de salvare, împreună cu Gerd, înaintară pas cu pas de la un punct de sprijin la altul, de-a lungul zidului fierbinte şi

curbat. Afară explodau bombe, iar unele luminau ca ziua. Umbre se mişcau ameţitor printre ruine şi se auzea şuieratul continuu al schijelor. Clădirea scrâşnea şi gemea, acum după ce unul din reazemele structurii metalice se dărâmase, clătinându-se la fiecare explozie, întocmai ca un castel din cărţi de joc peste care suflă vântul. De fiecare dată, din tavan cădeau cu zgomot bucăţi mari de tencuială, ridicând nori întregi de praf. Bolnavii abandonaţi făceau o gălăgie de nedescris, dar cei din T.E.N.O. se străduiau să nu dea importanţă ţipetelor ce păreau că vin de departe, de pe altă lume. Îi legară pe fiecare din cei trei pacienţi cu frânghii şi le dădură drumul de sus iar doi băieţi din echipa de salvare stăteau la capîtul de jos al scărilor, pentru a lua în braţe trupurile astfel coborâte. Casa scărilor era cufundată în întuneric. Valuri de căldură se ridicau întocmai ca pe un coş şi bucăţi de ţesătură arsă şi hârtii zburau pe langă ei, în sus spre cer în timp ce bărbaţii pipăiau cu cizma un loc unde să poată pune piciorul. Pentru o secundă o bombă de culoareverde lumină scările mai ca ziua - căci acoperişul nu mai exista de mult - apoi pluti pe lângă spital şi trecu mai departe, lăsându-i într-o beznă şi mai derutantă.

– Lăsaţi-mă să mor, repeta încontinuu un bătrân cu părul complet alb, pe când ii petrecuseră frânghia pe la subţiori. Pardoseala îi frigea picioarele goale şi era dureros să-l vezi cum ţopăie pe ultima treaptă. Lăsaţi-mă să mor, lăsaţi-mă o dată să mor!

– Mai taci din gură, prost bătrân, strigă Bodo până la urmă, scos din răbdări. Am să-ţi spun eu când ai să poţi să mori.

– Da, Herr Leutnant, răspunse bătrânul, cu o voce sacadată pe care n-o mai folosise din 1918.

Cei din echipa T.E.N.O. lucrau fără grabă, verificând fiecare nod şi examinând fiecare porţiune de care se puteau apuca cu mâna, dar feţele le erau congestionate de efort şi concentrare şi de pe bărbie le picurau stropi de sudoare. Unul dintre ei işi scoase casca şi încercă să şi-o agate de centură, dar, pe întuneric, nu nimeri cârligul şi casca se rostogoli în casa scărilor, sunând întocmai ca un clopot dogit, lovindu-se de treptele sparte şi din perete în perete»

Una câte una, surorile de la ultimul etaj fură convinse cu vorbe ademenitoare, ajutate şi coborâte prin casa scărilor. Urmară pacienţii, duşi cu frânghiile, în sfârşit, veni şi rândul ultimului supravieţuitor. Era o femeie semi-conştientă, care scânci uşor când legară frânghia în jurul ei.

– Acuşi te ducem jos măicuţă, o încuraja Gerd. Bolnava-i zâmbi prietenos, dar cu neîncredere. Când femeia ajunse la jumătatea distanţei pe care o avea de parcurs până jos, frânghia scripetelui luă foc şi bolnava începu să se învârtească, iar frânghiile care o legau continuau să fumege. Gerd se grăbi să ajungă în dreptul femeii care se rotea, îşi înţepeni cizmele sale cu placheuri groase de oţel de bucăţile ce mai rămăseseră din scări, nu mai lungi de cinci-şase centimetri, în timp ce pipăia peretele, încercând să găsească ceva de care să se poată agăţa; întinse o mână pentru a apuca trupul care se învârtea, şi reuşi să-i încetinească mişcarea ameţitoare. Coborârea continuă. În timp ce trecea pe lângă el, femeia continua să-i zâmbească.

- Aproape că ai ajuns, o linişti Gerd.

Ajutorul său, care aştepta jos, în capul scărilor îi strigă că femeia murise. Vocea îi răsună în casa strâmtă a scărilor, întocmai ca a unui paznic al In-

fernului, în clipa următoare, vechea clădire se prăbuşi, aruncând în curte paturile şi pe cei care mai zăceau neputincioşi în ele.

Şase minute, spuse Bodo.

– Aşa este, îl aprobă Gerd. La dracu', am fi putut goli saloanele acelea dacă mai aveam măcar un sfert de oră la dispoziţie.

La parter ardea camera în care se aflau depozitate filmele pentru radiografii. Fumul gros se scurgea în rotocoale pe scări spre subsol şi multe dintre infirmiere îşi puseseră măşti de tifon ud pe faţă.

În curte, lanternele îşi purtau dârele luminoase peste paturile de fier şi păturile scăldate în sânge, îngrămădite pe lespezile de piatră. Era de prisos ca cineva să se mai gândească la camuflaj, când întregul oraş ardea ca o torţă şi flăcările se puteau vedea de la sute de mile distanţă. Ici şi colo, infirmiere ajutate de bărbaţi încercau să scoată de sub dărâmături câte un trup în care mai pâlpâia o fărâmă de viaţă.

Aduceţi targa, strigară unii, dar nu era o treabă prea uşoară să-ţi croieşti dram cu targa printr-o grămadă de peste două sute de trupuri, fără să-i calci pe cei ce se mai mişcau încă, gemând de durere.

Bombele au fost lansate, spuse Digby, cu o voce perfect calmă.

Cele două bombe cu fosfor de 2000 de livre se rostogoliră afară din „Creaking Door", loviră vechea clădire a spitalului iar conţinutul lor se împrăştie peste trupurile celor îngrămădiţi in curte. Bombele cu fosfor îşi aruncaseră jerbele de scântei albe de şaizeci de picioare înălţime, apoi coborară aidoma

unor- artificii, zvâcnind în toate părţile fragmente de fosfor aprins. Tânărul pompier Johannes Ilfa se pomeni şi el cu câteva bucăţi pe picioare. Se grăbi să şi le dezlipească cu cuţitul de pe ţesătura pantalonilor şi de pe coapsă, dur fosforul pătrunsese destul de adânc în carne. In jura- său, oamenii urlau şi ardeau de vii şi se zbăteau să supravieţuiască. Se răsuceau ca peştii in plasâ, zvârcolindu-se înnebuniţi de durere şi câţiva dintre ei reuşiră chiar să se ridice în picioare, ca nişte fantome dintr-un mormânt uriaş. Apa nu avea nici un efect asupra fosforului. Instrucţiunile oficiale spuneau că fosforul, pentru a fi stins, trebuia acoperit cu nisip, dar oare poţi să acoperi faţa unui om care mai respiră incă, cu nisip ? ! Lui Ilia nu-i mai venea greu să respingă implorările celor mult prea grav răniţi pentru a mai putea fi salvaţi. Aşa era firesc şi logic, dar Ilfa îşi spuse că acesta nu era decât un nou pas pe drumul pierderii oricărui sentiment de umanitate. Reuşi in final să-şi desprindă cu cuţitul cea mai mare parte din bucăţielele de fosfor şi veni tuşind, scuipând şi înecându-se, prin fumul gros şi aburii ce-nvăluiau totul în jur. Dârzul pompier îl privi întâi lung pe ofiţerul T.E.N.O. mai în vârstă, înainte de a-l saluta.

– Oamenii dumneavoastră au măşti de gaze Herr Oberzugfuhrer?

– Nici pomeneală, răspunse Bodo. Simţi că proteza îi sapă în gingii şi muşcă tare din pumra.

– În cazul acesta, cu permisiunea dumneavoastră, voi aduce oamenii mei săi aleagă dintre cadavre pe cei care au mai rămas în viaţă. Ilfa tuşi din nou.

– Dacă am putea stinge flăcările care le ard carnea!'

– Nu există apă suficientă pentru aşa ceva. Doar dacă renunţăm să mai stingem incendiul de la poştă, răspunse Johannes Ilfa.

– Dar bazinele?

Ilfa îşi şterse mustaţa care, ca şi obrazul, îi strălucea de stropi de apă, de la furtunuri. Folosise toată apa de la băile municipale încă de la început, când rămăseseră în pană. Îl privi pe bătrânul şi scofâlcitul ofiţer T.E.N.O. şi rânji..

– Păcat, spuse Bodo Reuter. Întocmai ca nişte membri ai unei organizaţii secrete, cei doi bărbaţi recunoscură unul în celălalt priceperea, experienţa şi logica atât de rare şi de greu de găsit în noaptea aceea. Priviră clădirea de peste drum, unde cantităţi uriaşe de apă încercau să împiedice incendiul să se extindă la blocul alăturat.

- Mare porcărie, spuse Ilfa, prudent.

- La dracu', aşa este, îl aprobă Bodo. Nu te invidiez deloc că încerci să alegi din mormanul acela de trupuri, care mai continuă să ardă.

– Pompierii mei nu sunt decât nişte copii spuse Ilfa. Bodo dădu aprobator din cap, întrebânâta-se ce vârstă putea să aibă cel din faţa lui. Nu mai mult de douăzeci şi cinci de ani şi, totuşi, uite-l cum păşeşte peste duzini de cadavre fără cea mai mică ezitare, în timp ce sub paşii săi trosnesc mâini şi picioare cu mangalul aprins.

Cineva tuşi timid, în spatele lor. Fuchs Ueberall se afla lângă Bodo. Faţa lui roşie şi ochii mari, aproape ieşiţi din orbite, dovedeau că îşi stăpânea cu greu starea de isterie şi panică care-l cuprinsese. Vocea îi devenise grotesc de subţire şi ascuţită.

– Eu unul nu mai pot, Bodo. Pur şi simplu nu mai pot. Am ridicat în braţe un copil şi s-a desfăcut în

bucăţi, în mâinile mele, Bodo! Lasă-mă să ajut la săpături! Am să trimit aici pe unul din băieţi. S-a desfăcut în bucăţi, înţelegi?

Bodo Reuter îşi înşfacă de guler tovarăşul de băutură şî-l strânse atât de tare, că aproape îl strangula.

– Eu nu sunt Bodo, idiotule. Eu sunt Oberzugfuhrer Reuter şi-ai să-mi spui, „domnule” de-acum încolo, şi-ai să-ţi apropii călcâiele şi-ai să mă saluţi corect. Şi vrei să-ţi mai spun ceva? Ai să faci tot ce ţi se ordonă fără să crâcneşti, sau să refuzi, sau să te eschivezi, pentru că, îţi jur, Ueberall, pe tot ce crezi tu în clipa asta că mai merită să fie numit sfânt, că scot pistolul şi-ţi zbor creierii dacă te văd că te-ai oprit chiar şi numai ca să-ţi ştergi de sudoare mutra aia mare şi grasă. Şi-acum, cară-te!

Îl aruncă înapoi spre maldărul de cadavre. Ueberall se poticni şi căzu şi, pe când încerca să se ridice în picioare, Reuter zbieră:

– Ai înţeles?

Întocmai ca un tânăr recrut, Ueberall zvâcni în picioare, în poziţie de drepţi şi urlă:

- Da, Herr Oberzugfuhrer. Heil Hitler!

– Heil Hitler, răspunse Bodo Reuter, apoi rosti ca pentru sine: Nu e de glumit!

– Nu, nu e de loc de glumit, repetă Gerd Boll; Peste tot zburau bucăţi de fosfor, care aprindeau lot ce întâlneau în cale şi emanau atâta căldură încât grăsimea din trupurile cadavrelor începu să se topească. Morţi şi muribunzi ardeau cu aceleaşi vâlvătăi strălucitoare, întocmai ca o tigaie în mâinile unui bucătar neîndemânatic. Părul ardea şi mai repede, iar în combinaţie cu fosforul, părul şi carnea arsă emanau un fum gros şi negru ce-i făceau pe

oameni să tuşească şi să se înece. Căldura devenea de nesuportat, până şi veteranii cu experienţă mai bogată erau descurajaţi şi dădeau semnale de epuizare. Cel mai mare morman de cadavre tocmai luase foc şi nu se putea apropia nimeni de el.

– Masca de gaze, spuse Johannes Ilfa. Îşi fixă masca pe faţă, încercând, aşa cum se aştepta, o senzaţie de durere. Trebuia să inhaleze cu putere pentru a trage aer prin filtrele măştii şi din cauza plămânului bolnav, fiecare respiraţie i se părea un calvar.

Pompierii, cu măşti pe faţă, se mişcau aidoma unor scafandri, iar surorile, cei din echipele de intervenţii, studenţii la medicină şi ajutoarele la stinsul incendiilor, împreună cu poliţiştii, administratorii de bloc, soldaţii şi răniţii care încercaseră să-î ajute pe muribunzi se retraseră sărind peste maldărul de rămăşiţe fierbinţi, un adevărat eşafod din lemn, cărămizi încinse şi cadavre. Paşii le erau luminaţi de fragmente de fosfor încă arzânde, lipite de încălţăminte. În curte continuau să cadă bucăţi de cărămidă spartă şi plumb topit de pe acoperiş. Toţi cei care dăduseră o mână de ajutor trecură pe partea cealaltă a drumului, în afară de vreo şapte bărbaţi şi opt surori care se aflau lângă peretele de vest al vechii clădiri, când anexa se prăbuşi peste ei.

Johannes Ilfa se ocupa de furtunuri, se luptase cu pompele şi se căţărase pe acoperişuri în flăcări. Avea picioarele împestriţate de fosforul care sărea din toate părţile şi, deşi se căznea să-l râcâie cu cuţitul, fosforul continua să îi pătrundă adânc în carne, sfârâind şi răspândind un miros de putred. Unul, dintre tinerii care îşi făceau ucenicia în echipele de pompieri dădu raportul despre rănile lui Ilfa şi

acesta, primi ordin să se prezinte imediat la un punct de prim ajutor ca să fie pansat.

Despre cei două sute de bărbaţi şi femei care muriseră în curtea spitalului nimeni nu mai pomenea un cuvânt. Întâmplarea aceasta funestă avea să devină un subiect interzis, doar rareori adus în discuţie, de câte un martor al acelei nopţi înfricoşătoare, dar, şi atunci, după un număr considerabil de pahare şi pomenit numai în şoaptă.

Ceea ce a mai rămas din aripa veche a spitalului fu transformată în punct de prim ajutor. Aici, curentul slab produs de un generator împărţea scena în zone de lumină şi întuneric.

Doctorii îi cunoşteau pe majoritatea pacienţilor aduşi acum la chirurgie.

– Bună seara doctore Maurer, spuse o fată internată cu amigdalită.

– Va trebui să dăm jos braţul acela, Frăulein. Te vei simţi mult mai bine fără el, crede-mă!

Camera de aşteptare fusese transformată în sala de operaţii, în care lucrau câte opt doctori deodată. Un poliţist înarmat cu o cârpă şi o găleata spăla linoleumul de sânge. Pe o masă pe rotile se afla un coş de gunoi, plimbat de la un doctor la altul în care se ancorau membrele amputate.

Afară, pe coridor, Johannes Ilfa, a cărui pasiune ascunsă pentru Anna-Luisa rămăsese la fel de vie, încerca să nu ia în seamă durerea ascuţită care-l chinuia. Se certă cu o soră, refuzând cu încăpăţânare să o lase să-i taie pantalonii, pentru a-i examina rănile făcute de fosfor pe coapse. Acum, că se mai relaxase puţin, îşi dădu seama cât era de obosit şi slăbit. Plămânul îl chinuia mai tare ca niciodată» Infirmiera era o tânără care abia terminase cursurile

Centrului de pregătire şi nu înţelegea de loc motivul pentru care pompierul vocifera, făcând atâta tărăboi, până când apăru o soră între două vârste, cu un întreg arsenal de instrumente înfipte la centură şi cu părul pârlit la vârfuri din cauza vâlvătăilor; Aceasta îşi scoase masca de pe faţă.

– Nu fi idiot, spuse ea furioasă. Crezi că eşti singurul de aici care ai chiloţii murdari? Mulţi, foarte mulţi, în noaptea aceea îşi goliseră intestinul în mod involuntar, dar lui Johannes Ilfa, decenţa şi jena exagerată aveau să-i fie fatale. Căci în clipa în care cele două surori reuşiră, în sfârşit, să-i taie pantalonii şi indispensabilii, constatară că Ilfa murise;

Pe coridor apărură două infirmiere în costume de carnaval, cu chimonouri şi eşarfe colorate. Una dintre ele era stropită cu sânge din cap până-n picioare. Bodo Reuter o urmări pe soră cum îndepărtează trupul subţirel şi plăpând al lui Ilfa de pe bancă, pentru a face loc celor care mai trăiau încă. Bodo îl apucă de mâna, ca pentru â-şi lua rămas bun şi ridică pe umăr, cu un gest tipic de pompier

- Să-l punem undeva, spuse el.

– Da, hai să ieşim repede de aici, spuse Gerd. Mă trec fiori.

Când ajunseră afară, pe Dorfstrasse, aşezară trupul neînsufleţit pe bancheta din faţă a maşinii de pompieri Magirus, apoi se întoarseră, trecând pe lângă furtunuri.

– Îşi cunoştea meseria, zise Bodo.

– Da, spuse Gerd. Aceste cuvinte îi serviră lui Ilfa drept epitaf, căci cei doi nu mai reuşiră să găsească nimic altceva.

Rezerva de apă care se formase după blocarea canalului principal de scurgere continua să rămână

sursa cea mai importantă pentru pompieri, dar filtrele sorburilor se astupau Încontinuu cu bucăţi de hârtie, şi alte gunoaie, iar cei care le manipulau se vedeau nevoiţi să le cureţe la fiecare câteva minute, în care timp furtunurile nu făceau decât să soarbă aer, până ce filtrele erau introduse din nou în apa murdară;

Cu toate că aerul nopţii era fierbinte; pompierii dârdâiau de frig, iar mâinile îngheţate pe furtunuri începuseră să-i doară. Un grup de membrii al echipei T.E.N.O., aflaţi în capătul celălalt al curţii şi înarmaţi cu trei furtunuri, stropeau de zor casele învecinate, care nu luaseră încă foc. Udară din belşug clădirea poştei şi reuşiră să stingă scânteile periculoase ce pluteau în apropiere şi care ameninţau să aprindă totul în jur. Cu toate că pompa avea un debit de cinci sute de galoane pe minut, apa ţâşnea în jeturi slabe ce nu reuşeau să ajungă până la acoperişul poştei

– Renunţaţi la două furtunuri, spuse Bodo, sau n-o să mai ajungeţi niciodată la acoperişul de alături. Oamenii se grăbiră să-i asculte ordinul.

– Şi măriţi presiunea până la zece atmosfere. Gerd şi Bodo aşteptară ca aceştia să termine treaba. Era o operaţiune destul de grea, căci apa continua să fie pompată, dar le dădu o mână de ajutor un pompier tânăr de la brigada civilă. Când apa ţâşni din nou cu presiunea mărită, furtunul se umflă, zvârcolindu-se ca un şarpe rănit, şi sărind dintr-o parte în alta cu atâta furie încât fu nevoie de patru bărbaţi să-l poată stăpâni Jetul de apă trecu întocmai ca un curent rece care sparse perdeaua groasă de fum negru şi pompierii îşi apropiau pe rând faţa de

furtun să se mai răcorească şi să vadă prin tunelul tăiat de tromba de apă care ţâşnea cu vigoare.

Scânteile săreau în toate părţile, ca nişte lăcuste luminoase iar în aer plutea căzând cenuşa aprinsă de la incendiile apropiate. Fiecare fulger de la bombele luminoase sau de la explozii făceau să strălucească toate aceste mici epave zburătoare. Mult mai târziu, supravieţuitorii din Altgarten aveau să susţină că, în noaptea aceea, Forţele Aeriene ale Marii Britanii aruncaseră şi manifeste. Circulau poveşti despre sărăcia cumplită şi despre raidurile şi mai îngrozitoare ce-aveau să urmeze. Dar, cu toate că în noaptea aceea se aruncaseră manifeste în nordul Franţei, oraşul Altgarten nu primi decât bombe. E drept că peste tot pluteau bucăţi de hârtie, arsă, dar până şi cele care planau la o mie de picioare înălţime proveneau tot de jos de la incendiile din oraş.

Erau chitanţe, testamente, facturi, note de plată, acţiuni, dividende şi scrisori de dragoste, procuri şi copii făcute cu hârtie indigo, dovezi de plată a taxelor Vamale, contracte de închiriere, permise, acte şi falsuri. Peticele carbonizate, pluteau ridicate de vânticelul cald, căzând înapoi peste oraş întocmai ca nişte fulgi de zăpadă neagră. Dulapuri pentru dosare, cutii pentru acte, case de bani şi cutii poştale, aruncata claie peste grămadă, se numărau şi ele printre obiectele ciudate, ieşite la iveală în cursul acestei nopţi, iar scrisoarea care se ridică în aer la aproape un sfert de milă înălţime deasupra văpăii produse de incendiul de la brutăria de pe Nehringstraşse era cea pe care o pusese la cutie Gerd Boll pentru vărul său August Bach. Se întoarse apoi în Liebefrauplatz şi ajunse sub roţile unui

camion aparţinând echipei T.E.N.O., strivită de cizma unui pompier, apoi pluti spre rigolă şi se pierdu într-un canal. Apăru din nou în bucăţele şi astupă de câteva ori filtrefe sorburilor, de unde fu îndepărtată în repetate rânduri, până ce se muie şi se rupse fiind luată de apă şi trecută prin furtun. Când apăru din nou, din ea nu mai rămăseseră decât bucăţele minuscule, aruncate drept în inima focului care, în pofida tuturor eforturilor izbucnise şi pe acoperişul poştei.

– - Priviţi! strigă cineva din întuneric, arătând în sus, pe cer. Deasupra lor, un avion Lancaster lovit exploda ca o minge de flăcări, roşie şi unsuroasă. Se mai vedea un bombardier cuprins de flăcări, dar acesta continua să zboare pe ruta stabilită. Patru baterii de artilerie antiaeriană conduse prin radar trăgeau cu furie într-un bombardier şi îl nimeriră chiar în clipa în care îşi arunca bombele deasupra ţintei.

Cu greu se poate uita mirosul ce pluteşte pe deasupra unui oraş bombardat. Izul ciudat care adie, de parfum, chimicale şi alimente, este amestecat cu acela de ţesătură udă, lemn ars şi explozibil consumat. Ceea ce predomină însă este mirosul greu şi tare de pământ răscolit şi mocirlos din jurul conductelor de canalizare şi duhoarea acră a prafului de cărămidă veche udă. Mulţi dintre cei ce lucrau în echipele de salvare îşi legaseră batistele ude în jurul nasului şi al gurii, pe care trebuiau să şi le smulgă de pe faţă, ori de câte ori voia să vorbească.

– Nu lua copilul de-âiei. Trebuie să ne spună unde se adăpostea familia lui, sau o să scormonim în gunoiul ăsta toată viaţa.

Herr Hollander avusese o noapte foarte grea. Trecuse prin douăzeci de apartamente să se

convingă că nu luase foc nimic în vreunul din ele de la bombele incendiare şi, din când în când, îşi mai vâra capul pe uşa de la pivniţa unde se adăpostea „turma” sa. Îşi notă ora la care făcea fiecare vizită: ultima oară, văzu bombardierul în flăcări târându-se pe deasupra oraşului. Strigă ca de obicei „Raidul continuă, dar bravii noştri luptători le dau porcilor acestora o lecţie de or s-o ţină minte” şi, tot ca de obicei, nu-i răspunse nimeni.

Bombardamentul era destul de puternic şi se decise să rămână şi el în pivniţă, măcar pentru câteva minute. Aici era întuneric beznă şi mirosea urât, iar de când căzuse bomba de mare putere, de 4.000 de livre, în partea cealaltă a străzii, nici ventilatoarele nu mai funcţionau. Nu că s-ar fi plâns cineva de asta. Localnicii erau ca nişte roboţi, gândi Hollănder. Câştigau bani frumoşi la fabrica de bere, căci Wehrmachtul cumpăra tot ce se putea fabrica. Adăugând la asta şi orele suplimentare, până şi cel mai simplu muncitor pleca la sfârşit de săptămână cu un teanc destul de gras de bancnote. Unii erau mai bine plătiţi chiar decât el. Era de-a dreptul înjositor. Iar acum, nici măcar nu le trecea prin minte să-i facă silui loc să şadă.

Se uită la mâinile lor pline de bătături şi la feţele tâmpe, greoaie. Trupurile mătăhăloase stăteau rezemate de câte o grindă, sau de umărul vecinului. O fată tânără şedea cu capul dat pe spate şi cu gura deschisă, într-o poziţie teribil de dizgraţioasă. De multe ori ar fi dorit să poată găsi o casă în Altmarkt sau pe Monchenstrasse - cartierul elegant al oraşului - sau chiar în districtele recent construite. Pe de altă parte, însă, locuinţa aceasta de pe Kaiserin

Augustastrasse era la doi paşi de serviciu şi chiria atât de mică!

Curentul electric fusese întrerupt, iar lămpile cu ulei stropeau totul în jur. Plimbă lumina lanternei să se asigure că nu fuma nimeni, căci, în astfel de condiţii, fumatul era cu desăvârşire interzis. În pivniţă era o linişte de mormânt. Când Hollănder îşi dădu, în sfârşit, seama ce se întâmplase, abia reuşi să scoată un scâncet gâtuit de spaimă. Sau de durere? Sau poate de milă? Toţi cei din adăpost erau morţi, şi ce era mai trist, erau morţi de o bună bucată de vreme şi, în tot acest răstimp, el supraveghea nişte cadavre. Optzeci şi şase de bărbaţi, femei şi copii, toţi cu plămânii perforaţi, muriseră făcând eforturi disperate să respire. Plămânul omului este un mecanism foarte delicat, pe care chiar şi o presiune de 350 de kilograme pe un inci pătrat îl poate distruge fără nici un fel de şansă de a se mai reface, îi omorâse pe toţi bomba de mare putere ce explodase lângă fabrica de bere. Una dintre primele bombe aruncate de englezi în noaptea aceea!

Îngrozit, Hollander începu să meargă de-a-ndăratelea spre uşă şi se împiedică de nişte saci cu nisip. Căzu greoi ca un bolovan şi, cum era destul de în vârstă, femurul său fragil se fractură şi i se stinse şi lanterna. Umbrele făcute de lămpile cu ulei tremurau, dând întregii încăperi un aer sinistru, dar, Hollander avea suficiente noţiuni de prim ajutor ca să-şi dea seama că, în cazul în care s-ar fi târât spre uşă, risca să-şi secţioneze artera femurală, cu unul din capetele osului rupt iar asta ar fi însemnat hemoragie şi moarte sigură. Rămase deci nemişcat. Ulterior, cei din echipele de salvare pretindeau că

bătrânul scăpase ca prin urechile acului. Două zile mai târziu, un medic râmase înmărmurit privind radiografia pulmonară a lui Holländer, proaspăt făcută, pe care doctorul insistă să o trimită facultăţii de medicină din Koln.

Pompierii, cu măşti de gaze pe faţă, îi scoteau cu greu pe cei rămaşi în viaţă din mormanul de cadavre care se afla în curtea spitalului. Acum era apă din belşug pentru a-i stropi cu furtunurile şi pe cei din echipele de salvare. Îmbrăcămintea le era atât de încinsă încât apa sfârâia şi ieşeau aburi din ea. Pe Kaiserin Augustastrasse, la numărul 94, un bărbat se strecură în propria sa locuinţă cuprinsă de flăcări să-şi salvele poliţele de asigurare din ghearele focului şi muri ars. La ora unu, în partea de nord a străzii Dorf, trei bărbaţi găsiţi cu geamantanele pline cu cămăşi noi nouţe şi cârnaţi, fură executaţi pe loc, cioburile de sticlă înfipte în mezeluri îl convinseră pe poliţistul care îi arestase că avea de-a face cu nişte hoţi. Nimic din restaurantul lui Frenzel nu mai putu fi salvat. Familia Frenzel fu evacuată până la urmă cu forţa, dar cele patruzeci şi trei de persoane adăpostite în pivniţă îşi găsiră moartea şi fură arse de vii în clipa în care coniacul franţuzesc făcu explozie.

Frau Pippert, care plecase de la banchet pe jos., pe Nehringstrasse, dădu o mână de ajutor la salvarea unui tânăr poliţist care se afla într-o clădire cuprinsă de flăcări, apoi îl ţinu în braţe, cât timp un student la medicină îi amputa cu un briceag mâna prinsă intre ruine. Tânărul poliţist scăpă astfel cu viaţă şi după un timp se vindecă.

Patru bombe incendiare, de patru livre fiecare, loviră secţia de poliţie de alături de primărie, dar,

deşi depistate, nu putură fi stinse din păcate la timp. Un pompier de grad superior, care se zăpăcise cu totul, îşi îndreptă jetul furtunului spre un cablu de înaltă tensiune. Muri pe loc, iar alţi doi camarazi zăcură fără cunoştinţă timp de aproape un sfert de oră. Şocul le zdrenţui pantalonii şi tot restul nopţii lucrară despuiaţi, numai în chiloţi şi cu picioarele goale.

Un poliţist pe motocicletă îşi croi cu greu drum pe străzile pline de dărâmături şi înţesate de cadavre, încercând să-l găsească pe Bodo.

– Herr Oberzugfuhrer Reuter! Salută şi, înainte ca Bodo să apuce să-i răspundă, începu să rostească mesajul pe care-l avea de transmis, trăgând cu coada ochiului la mormanul de dărâmături şi cadavre şi întrebându-se dacă ar fi avut suficient loc să-şi întoarcă motocicleta cu ataş.

– Un tommi a căzut la ferma cumetrei Kersten. Este de o importanţă covârşitoare ca echipajul să nu-şi distrugă avionul înainte de a putea fi examinat. Bodo încuviinţă din cap. Ştia că anumite părţi ale avionului, trebuiau trimise unui laborator special de electronică, înfiinţat de Luftwaffe, care funcţiona în cadrul lagărului de concentrare de la Dachau. Oamenii de ştiinţă evrei încercau să descopere cel mai scump secret al R.A.F.-ului: magnetronul radarului centimetric.

– Imediat, încuviinţă el.

– Eu nu merg cu tine, spuse Gerd Bool încerc să mă întorc la casa vărului meu. Copilul şi menajera lui se află încă în pivniţă, sub dărâmături.

– E important, îl zori Bodo, dar amândoi ştiau perfect de bine că Gerd avea să spună: „Nu şi pentru mine”. Gerd dădu din cap.

– O clipă te rog! Bodo chemă un poliţist. Du-l pe dânsul pe Monchenstrasse, te rog.

– Am înţeles, Herr Oberzugfiihrer, răspunse poliţistul. Gerd se sui în ataşul motocicletei, ce semăna cu un Zeppelin şi, aprinzându-şi lanterna puternică, îl ajută pe poliţist să se strecoare printre maldărele de scânduri şi mormanele de cărămizi sparte. Privi o secundă înapoi spre Bodo, apoi îi făcu semn cu mâna şi se strâmbă la el în glumă. Bodo îi făcu şi el semn cu mâna şi se întoarse.

În mijlocul străzii, chiar în faţa spitalului, luase foc o camionetă a echipelor T.E.N.O. Incendiul din interiorul clădirii era atât de puternic, încât flăcările de la camion erau atrase pe orizontală spre anexă. Motociclistul o coti pe lângă maşină şi, la lumina acesteia, putu vedea cam la cincizeci de iarzi în faţă, pe drum. Când ajunseră pe Zillerstrasse, rezervorul de benzină al camionului explodă cu un bubuit asurzitor.

Îngropată sub pământ, întocmai ca într-un cavou, Anna-Luisa auzi camionul explodând, dar nici acum nu se înspăimântă. Avea copilul lângă ea şi mângâindu-l şi alintându-l, îşi domolea propria-i teamă. Subsolul casei lui Herr Voss fusese, pe vremuri, bucătărie şi fata descoperi lângă trepte un mic lift de serviciu. Casa liftului era plină de gunoaie, dar pe lângă unul din pereţi trecea un tub prin care se putea comunica cu partea de sus a clădirii. Se apucă să strige în el, dar nu primi nici un răspuns. Auzea în continuare exploziile şi se gândi că majoritatea locuitorilor din oraş erau ascunşi, ca şi ei, în adăposturi.

– Aici suntem mai în siguranţă, Hansl, spuise ea. Nu e nici o grabă să plecăm de aici. Nu ne zoreşte

nimeni. Îşi plimbă degetele peste argintăria delicată şi peste bibelourile de Meissen, fără să râvnească câtuşi de puţin la ele.

– Îl voi iubi pe tatăl tău cât voi trăi, Hansl. Toată viaţa!

Băieţelul zâmbi. Toată lumea îl iubea pe tăticul lui.

CAPITOLUL 15

Dacă Sweet s-ar fi putut privi în oglindă, şi-ar fi dat seama că pielea obrajilor săi căpătase paloarea uşor albăstrie pe care o anunţă anoxia. Racordul de la tubul de oxigen era rupt şi ceea ce primea prin mască nu-i era deloc suficient. Anoxia începe de obicei cu o senzaţie de bine, de euforie şi exuberanţă ieşită din comun, nepotrivindu-se de fel cu împrejurările în care se află persoana respectivă. Anoxia este o beţie cu prea mult bine iluzoriu.

Teoretic, Sweet avea dreptate când se referea la aripa care ardea. La temperaturi normale, amestecul de aer şi combustibil din orice rezervoare de benzină, indiferent cât de pline, este prea bogat că să ia foc. Dar rezervorul stâng exterior al avionului era departe de a se găsi la o temperatură normală. La înălţimea de 20.000 de picioare, chiar şi pe o noapte de vară ca aceasta, temperatura aerului era foarte scăzută şi, ca urmare, atât avionul cât şi încărcătura sa de combustibil se răciseră, căci nici măcar flăcările de la vaporii aprinşi, a căror margine zdrenţuită se târa în spatele rezervorului, nu reuşiră să-i ridice temperatura. În interiorul rezervorului, particolele mai puţin volatile se condensară, amestecul de aer-combustibil fiind astfel mai sărac. Din acest motiv, teoria lui Sweet nu mai corespundea combustibilul nu era numai inflamabil, ci devenise şi foarte exploziv. Garnitura de cauciuc izolator deteriorată de la marginea din spate a

rezervorului luase foc cu câteva minute înainte şi topindu-se, cauciucul picura în rezervor printr-o fisură de la sudura acestuia, iar stropii de benzină care săreau în toate direcţiile (în ciuda pereţilor despărţitori) întâlniră din urmă o picătură de cauciuc topit, neobişnuit de mare, care fu aspirată prin gura spartă a rezervorului şi produse explozia.

Sweet îşi închipui că îl nimerise un proiectil de artilerie antiaeriană, căci n-ar fi recunoscut pentru nimic în lume că teoria lui era greşită. Explozia sfărâmă plexiglasul carlingii şi-l aruncă pe Sweet într-o parte, făcându-l să se încurce în centurile şi harnaşamentul paraşutei. Manşa şi palonierul îi fură smulse pentru moment din mâini. Sweet nu era în stare să aprecieze stricăciunile produse, dar Murphy. care se aşteptase la o astfel de explozie, îşi dădu seama numaidecât de gravitatea situaţiei în care se aflau.

Când rezervorul de 114 galoane explodă, în acelaşi timp se frânse şi aripa în dreptul motorului stâng dinspre exterior şi lonjeronul principal de susţinere a motorului, în punctul de legătură al acestuia cu aripa şi distruse aproape complet un suport motor de pe bordul de atac al aripii fără care motorul începu să trepideze violent şi, în mai puţin de cincisprezece secunde, se desprinse şi căzu în întuneric. Avionul reuşi să mai zboare, totuşi, pe o traiectorie uşor curbă, aproximativ un minut şi jumătate, după ce i se rupsese aripa, dar după desprinderea motorului, echilibrul se modifică brusc. Devenit dintr-o dată mai uşor, datorită pierderii motorului Merlin de doisprezece cilindri avionul se balansa o clipă nesigur apoi planul stâng se săltă brusc şi, căpătând astfel un puternic moment de răsturnare,

bombardierul uriaş începu să se rostogolească în jurul unui ax vertical. Sweet şi cu Murphy îşi adunară toate forţele de care erau capabili, încercând să mişte manşa, dar eleronul stâng şi secţiunea de aripă legată de aceasta dispăruseră în întuneric, iar din eleronul drept nu mai rămăseseră decât nişte fâşii. Lipsiţi de comenzi cu ajutorul cărora să poată corecta tumbele şi salturile neprevăzute ale avionului, Sweet şi cu Murphy priveau paralizaţi de groază cum o jumătate de duzină de păianjeni portocalii se căţărau pe hubloul din dreapta, într-o sarabandă infernală, şi pe cabina din plexiglas spre hubloul din stânga. Era oraşul Altgarten în flăcări. Fiecare păianjen nu era altceva decât o jumătate de bloc cuprins de văpăi. Uriaşul avion se întoarse acum complet pe spate Murphy întinse mâna după paraşută şi şi-o prinse pe piept, în timp ce avionul continua să se rostogolească. Trebuia să se grăbească, căci ştia că nu se mai puteau opri, până ce forţa centrifugă i-ar fi împiedicat cu totul să scape din bombardier. I se în-doiseră genunchii şi-şi simţea întreaga greutate apăsând cu putere spre podeaua din carlingă, silindu-l să alunece înspre treapta care ducea spre vârful avionului, la câteva picioare mai jos. Se apucă de conductele ce treceau pe lângă manetele de alimentare, târându-se spre dreptunghiul de întuneric şi lovindu-se de dispozitivele de prindere a scaunului pliant. Reuşi să-şi fixeze umerii solizi peste marginea trapei de la camera bombelor, dar forţa centrifugă îl aruncă cu capul înainte, în poziţia obişnuită a bombardierului. Tubul de oxigen şi firul de la interfon

Îl sugrumau. Le smulse îngrozit şi, în aceiaşi clipă, îl auzi pe Sweet zicând:

– Nu intra în panică, am avionul în mână.

Bombardierul, cu motoarele uruind demente, începu o nouă dublă rostogolire. Acum se învârtea şi mai repede. Luminile colorate şi bombele luminoase se apropiară tot mai mult de bord. Avionul se dădea peste cap cu viteză mare, Murphy îşi îndoi înnebunit genunchii, încercând să-şi proptească tocul de la gheată în partea anterioară, plată, a compartimentului de bombe. Fu cuprins de panică. Se simţi izbit de curentul puternic de aer întocmai ca de un ciocan invizibil. Se sili să-şi împingă corpul cât mai jos, centimetru cu centimetru, folosindu-se de toată forţa cu care puteau să-l ajute să acţioneze muşchii membrelor. Marginea trapei muşcă adânc în carne şi presă fiecare curea şi cataramă pe care o avea Murphy la paraşută. Transpirat şi stors aproape de vlagă, făcu o ultimă încercare disperată, şi, cu un zvâcnet, fu aruncat în noaptea neagră şi rece de afară. Forţa centrifugală îl proiectă pe o traiectorie curbă şi, pe măsură ce căderea deveni verticală, Murphy îşi dădu seama că şi el se rostogolea ghemuit cu faţa lipită de genunchi. Ştia că paraşuta nu trebuia deschisă decât în momentul în care nu s-ar mai fi rostogolit peste cap, dar nu se mai putea opri. Aşteptă preţ de aproape o oră - cam atât i se păru lui -până ce luminile care sclipeau pe lângă el deveniră periculos de intense, apoi trase de mânerul paraşutei. Voalura acesteia şi suspantele care o susţineau se rostogoliră afară din sacul cafeniu, de pânză groasă, lovindu-l drept în faţă. Din cauza şocului, la deschiderea paraşutei la următoarea rostogolire, picioarele nu-i mai trecură printre

chingile de susţinere şi îşi agăţă un picior în hamuri. Smuci din nou, dar nu reuşi să se desprindă. Îi era frică să tragă prea tare, ca nu cumva să încurce suspantele paraşutei şi să se prăbuşească. Prins între chingile harnaşamentului, întocmai ca un sugar suspendat de un cioc de barză, Murphy pluti uşor deasupra oraşului crunt lovit. Deodată, lumina unui reflector trecu peste el şi, pentru o clipă, voalura de mătase deveni orbitor de albă. Îşi aminti o rugăciune din copilărie şi începu să o spună cu voce tare.

Sweet nu înţelegea de ce se târâse mecanicul său pe podea, cuprins de atâta panică şi disperare. I se mai întâmplase să se rostogolească aşa, la şcoala de pilotaj. Această vrie făcea parte din exerciţiile obligatorii. Nu-l îngrijoră nici faptul că frecvenţa rotaţiilor creştea din ce în ce mai mult, ştiind că pe măsură ce rotaţia era mai rapidă, creştea şi viteza, ceea ce l-ar fi ajutat să redobândească controlul asupra avionului. Lăsă să apară din nou păianjenii de culoare portocalie. Aceştia aproape că dansau prin faţa hubloului şî Sweet înţelese că pica acum aproape la verticală. Calm, îşi lăsă toată greutatea pe palonier apăsând cu ambele picioare. Avea nevoie de multă forţă şi lovi cu toată puterea. De acum nu mai exista nici eleronul stâng şi nici măcar preţioasa aripă mică din stânga. Căzu cu capul înainte, julindu-şi genunchii şi tăindu-se la mână. „La dracu”, şopti el. Nu se mai îndoia de faptul că trebuia să scape din avion, căci bombardierul uriaş cădea în spirală către pământ; întreaga structură de metal a avionului trosnea şi pocnea. Se auzea zgomot de metal sfâşiat. Acul altimetrului se mişca spre zero cu o viteză ameţitoare. Mâinile îi apăsau pieptul

ca nişte greutăţi, dar reuşi cu greu să-şi scoată mănuşile sfâşiate şi să ajungă la centuri şi, încet, îşi desfăcu cataramele. Verifică dacă paraşuta era prinsă corect şi se hotărî să iasă prin trapa din vârful avionului, cea mai sigură, din punct de vedere teoretic. Ciudat, dar nu reuşea să se ridice cu nici un chip. Împinse cu picioarele, se zbătu şi încercă să se prindă cu mâinile de ceva, dar în zadar. Forţa centrifugă îl prinse de scaun, iar greutatea sa nu-i mai dădea voie să se mişte nicicum. Ceva, ca o greutate nemăsurată, îl apăsa pe cap, dându-i senzaţia că are bărbie dublă şi simţi nevoia imperioasă să vomite. Sângele se scurgea din creier, vederea i se întuneca. Ce ridicol! Şi doar avea atâtea motive să trăiască! Era tânăr, puternic şi atrăgător, avea o medalie, două iubite (dintre care una cu apartament în Londra), un venit frumuşel (acţiunilor sale le mergea extrem de bine), în august avea să fie avansat şi era înconjurat de o mulţime de prieteni. Oare de ce nu se putea ridica de pe scaun? Privirea i se întunecă şi mai mult, pe măsură ce forţa centrifugă datorată rostogolirii verticale dezordonate îi storcea tot sângele din creier.

Când avionul tip Lancaster „S Sugar” se prăbuşi peste ferma cumetrei Kersten, impactul produse o gaură cu un diametru de treizeci de picioare şi adâncă, în unele locuri, de aproape opt picioare. Ampenajul, în cea mai mare parte rămas întreg, căzu la două sute de iar zi mai încolo. Mitraliorul de spate, care murise în timpul primului atac, se mai afla încă în turela sa, care se rupsese înainte de momentul impactului. Avionul lovi un zid lateral al casei şi dărâmă întreaga clădire. Din mormanul de cărămizi sparte şi bucăţi de zidărie apărură

bancnote rupte, scorojite şi arse şi monezi care sclipeau în lumina lanternelor. Crătiţi şi oale se amestecară cu altimetre, paturi cu rezervoare de combustii şi bucăţi din Frau Kersten şi soldatul ei francez se împletiră în mod destul de intim cu căpitanul Sweet. Tot aici se găseau şi bucăţi de eleroane rupte şi flapsuri îndoite. Un motor de doisprezece cilindri lăsă o dâră de iarbă arsă şi doborî un copac, iar un altul transformă staulul vitelor în adevărat abator. Plutea un miros greu de ulei ars şi mangal încins, iar bucăţile de metal înroşite de foc zornaiau aidoma clopoţeilor de la o sanie. Printre efectele personale găsite ulterior aici se numărau un (iuţit cu prăsele de fildeş şi lamă pentru tăiat ţigări de foi, un mănunchi de chei fierbinţi, cizma jstângă a bombardierului şi o caschetă de zbor ruptă, cu numele „Murphy” vopsit pe ea cu ojă de unghiL

Bodo Reuter şi echipa sa sosiră cu camionul la locul respectiv, cam la un sfert de oră după ce căzuse avionul. Bodo ordonă să se procedeze la cercetări amănunţite în vederea descoperirii de agende, registre, caiete de însemnări sau echipament radio ce ar fi putut să cadă mai departe de locul impactului. Fuch Ueberall împreună cu încă un membru al echipei T.E.N.O dădu peste un aviator al Forţelor Aeriene Britanice, agăţat într-un copac, la numai o sută cincizeci de iarzi de locul unde se prăbuşise avionul. Un tip robust. Le zâmbi încurcat, în momentul în care îl somară. Cei doi nemţi îl omorâră cu cazmalele.

CAPITOLUL 16

Cei de la „Ermine” foloseau harta luminată de mai bine de o oră. Becurile din spatele acesteia încălzeau vopseaua de pe sticlă şi de pe părţile metalice, care începu să emane un miros greu ce se amesteca cu izul de ceară de podele şi cu transpiraţia trupurilor încordate. Mirosul, care predomina de altfel în toate barăcile în formă de T - respectiv staţiile radar Luftwaffe - în toiul raidurilor aeriene, combinat cu tensiunea nervoasă şi cu sclipirea ecranului Seeburg, îi dădu lui August o durere surdă de cap. Întotdeauna se întâmpla astfel. Când raidurile aeriene se terminau devreme, sau când ruta de întoarcere a bombardierelor tredea peste alt sector, Bach obişnuia să stea afară, în pragul uşii, să respire miresmele trimise de ocean şi să lase briza nopţii să-i alunge oboseala şi întunericul să-i odihnească pleoapele. Impulsul roşu de pe ecran se întoarse uşor, îndreptându-se către Utrecht, la limita de est a sectorului controlat de August, Acesta corectă drumul avionului de vânătoare.

– O şterge, spuse Willi Reinecke, urmărind punctişoarele de lumină cu creionul său de ceară. Ori de câte ori cele două linii se întretăiau, Willi mai adăuga încă una la numărul record de încercări de interceptare nereuşite. Acum, cele două linii aveau din nou o direcţie convergentă, şi creionul lui Willi ezită o clipă în aer, încercând parcă să-l îndârjească pe pilotul avionului de vânătoare în urmărirea prăzii sale.

– Ordin: măreşte viteza „Katze 8”, îl avertiză August.

În întuneric, locotenentul Beer privea concentrat înaintea sa, încercând să zărească prada. Aruncă o privire plină de necaz spre nord, unde cerul era ceva mai luminat. Dacă ar fi zburat în zona aceea, bine-înţeles că i-ar fi putut vedea, dar aşa, în direcţia în care era trimis să-i urmărească, cerul era acoperit de păturи de nori cumulus ce făceau ca orizontul să pară zdrenţuit şi neclar, iar şansele sale de a depista un tommi proiectat pe cer şi a-l dobori erau minime. Dacă indivizii aceia care îl dirijau ar fi zburat şi ei vreodată într-un avion de vînătoare de noapte, i-ar fi arătat poate mai multă simpatie şi înţelegere. Nu ca deşteptul acesta nervos şi veşnic iritat, care vede clar impulsul roşu pe ecran şi işi închipuie că aici, pe cer, totul străluceşte şi se distinge limpede ca la lumina zilei. Era atât de întuneric şi pustiu aici, de parcă s-ar fi aflat pe fundul mării, cu o singură luminiţă care strălucea de la o mare depărtare, pentru a-i confirma că lumea mai există. În direcţia planului stâng, jos, se zărea o întreagă baterie dotată cu vreo zece proiectoare, care se mişcau fără nici o ţintă precisă, schimbându-şi încet formele abstracte şi desenând pentru o clipă pe cer bare

verticale, apoi câte o piramidă cenuşie, care se dărâma imediat pentru a deveni o îngrămădire de V-uri şi X-uri. Halal ajutor! Beer ştia prea bine că dacă ar fi încercat să se aventureze în apropierea fasciculelor de lumină, artileria antiaeriană n-ar fi ezitat să-l doboare.

În dreapta, la aproape optzeci de mile depărtare, se zărea ţinta bombardată. Distanţa mare nu mai dădea posibilitatea să se poată face distincţie între culorile bombelor luminoase şi cele ale exploziilor, care de aici se vedeau doar sub forma unui punct enorm, palid şi nemişcat, clipind continuu.

– Nu-l va maj prinde niciodată, remarcă August cu o voce care trăda o ciudă fără margini. Ordin: zboară în jurul farului, la şase mii de metri înălţime.

Întrerupse legătura cu Beer şi se adresă operatorului Wîirzburgului roşu:

- Dă-mi un alt tommi.

– Foarte bine, Herr Ober. Sunt o mulţime care se apropie.

Willi Reinecke îşi scosese de mult tunica şi cravata şi îşi întinse braţele, făcând mişcări largi, circulare, menite să-i alunge amorţeala din oase şi oboseala. Figura aspră, părul nepieptănat şi umerii neobişnuit de laţi îl făceau să semene cu un bufon care îşi executa numărul în faţa unui public de circ Atâta doar, că aici nu râdea nimeni.

– E-n regulă, Willi?

Acesta încuviinţă din cap, dar după felul absent în care o făcu, August îşi dădu seama că ceva nu era-n ordine.

- Ce s-a întâmplat?

August se uită îngrijorat la cadran, apoi dincolo, la diagramele ce indicau altitudinea. Oare se făcuse de

râs în faţa tuturor, dirijând acest ultim avion la O altitudine greşită, ca apoi să-l blameze pe pilot că nu reuşise să intercepteze? Totuşi nu găsi nimic în neregulă.

– Nu juca teateu, Reinecke, i se adresă August cu răceală. Ceva se-ntîmplase, de asta îşi dădea bine seama şi nu avea de gând sa se lase dus de naş de un subaltern. Nici chiar dacă se întâmpla ca acesta să fie adjunctul său.

Unterfeldwebel Tschol - curierul şef - îl privea şi el pe August într-un fel cu totul deosebit. Willi începu să-şi tragă degetele şi să-şi trosnească încheieturile.

– E vorba de cu totul altceva... de ţintă... rosti cu greu Willi, într-un târziu.

– Ţinta? se miră August. Ce-i cu ea?

– După informaţiile primite de noi, au marcat-o cu exactitate, deşi unele bombe indicatoare au căzut la Duisburg. Ar putea fi de vină ceaţa ce acoperă de obicei provincia Ruhr şi. poate că asta este explicaţia, dar ştiu eu... nu pot să-mi dau de loc seama care e adevăratul motiv.

– Ce ţintă?

– Tommii bombardează oraşul Altgarten, Herr Ober. În sfârşit rostise ceea ce îi stătuse pe suflet de atâta vreme.

– Dar este imposibil î

– O eroare... direcţia vântului greşită..” un avion de eclerare distrus... echipament defectat...

– Altgarten? Toate bombardierele?

– Mă tem că da, Herr Oberleutnant.

August încercă să-şi imagineze scena şi timp de câteva minute nu scoase nici un cuvânt,

- Ia tu ecranul în primire, Reinecke.

– Am înţeles, domnule.

– Tschol, spune operatorului telefonic să-mi dea legătura la mine în birou cu numărul acesta!

Tschol luă bucăţica de hârtie pe care erau notate mai multe numere de telefon, dar şovăi vreme îndelungată înainte de a pleca să îndeplinească ordinul. Ştiau amândoi că nu făceau decât să-i acorde lui August suficient timp să se răzgândească. Aşa ceva era strict interzis.

– La dumneavoastră în birou? întrebă, în sfârşit, curierul,

- Da, răspunse August. Şi va trebui să încerce şi celelalte numere, în caz că primul nu răspunde.

– Este un abuz care se pedepseşte de Curtea Marţială, exclamă Orth, telefonistul, un soldat reformat, când i se spuse să-i facă legătura comandantului cu un număr particular din Altgarten. Ochii săi mici şi şireţi sclipiră, urmărind reacţia lui Tschol.

– Fă în aşa fel încât! să nu fie, replică Unterfeldwebel Tschol;

– Aranjez eu într-un fel, răspunse operatorul. N-aş vrea să-l bag pe sărmanul om la apă.

– Ai face foarte bine, spuse Tschol. Dacă-l pierdem pe ăsta, avem toate şansele să ni-l trimită pe nenorocitul acela de la ultima staţie la care am fost. Şi dacă o veni cine ştie ce ipocrit de grad superior, tu vei şedea atunci îmbrăcat în cea mai corectă ţinută, cu uniforma.spălată şi călcată şi cu părul tuns scurt.

Telefonistul, îmbrăcat în vestă, şort şi “sandale, îşi frecă bărbia grasă, cutremurându-se la gândul acesta sumbru. Privi împrejur, la micul său sanctuar. Pe peretele din faţă, chiar deasupra centralei, erau lipite aproape o duzină de nuduri şi atârnau o pereche de ghetuţe de copil, un crucifix, şi o notiţă

care avertiza: „Duşmanul nu doarme”, însoţită de o caricatură a lui Winston Churchill, cu nişte urechi uriaşe.

Orth, pe lângă faptul că avea o ţinută total neregulamentară, era şi cel mai notoriu afacerist de la „Ermine”. Toţi ştiau, însă, că atunci când Orth îşi atârna pe uşă caricatura cu duşmanul care ascultă, asta însemna că poliţia intercepta convorbirile telefonice pe motive de securitate.

– Alo, Rotterdam? Aici Staţia radar Luftwaffe „Ermine”. Doresc o convorbire cât se poate de urgentă cu oraşul Altgarten, provincia Rinului. Este din ordinul Generalului Christiansen şi nu trebuie înregistrată. Dacă doriţi detalii, îi cereţi Stabsfeldwebelului Braun o autorizaţie scrisă. Da, aştept, dar numai pentru o clipă.

Tschol cel cu părul alb îşi muşcă îngrijorat buzele.

– Şi... Or să-l întrebe pe tipul ăsta, pe Braun? Orth îi făcu cu ochiul:

– Braun este unul din oamenii noştri care ne procură ouă, îi explică el.

Când telefonul începu să sune în pivniţă, Anna-Luisa era pe jumătate adormită, căci ventilatoarele de aerisire se opriseră iar, aici, jos, nu era suficient aer şi se făcuse, foarte cald.

– Aici centrala Krefeld. Primiţi o convorbire oficială prin Staţia de transmisiuni Luftwaffe Rotterdam? Mai înainte ca fata să poată răspunde, îi recunoscu-vocea lui August, la celălalt capăt al firului, care acoperea pârâiturile ce se auzeau în receptor din cauza telefonului stricat:

– Anna-Luisâ! Eşti teafără?

– Sunt bine, Herr Oberleutnant, răspuns Anna-Luisa. De-acum se trezise de-a bineleâ şi realiză

într-a clipă cât de mult risca August sunând-o la telefon. Eu... vreau să spun, Hansl şi cu mine suntem la adăpost la Herr Voss. Treaba merge ca de obicei, adăugă ea, ca să sune mai oficial.

– Treabă? întrebă August. Ce tot! spui? î !

Fusese gata să-i răspundă „Raidul aerian continuă, dar noi suntem în siguranţă, însă îşi aminti că era o încălcare a regulamentului să dai la iveală faptul că o localitate a fost bombardată, mai devreme de trei zile după atac şi se pedepsea aspra. Ştia, de asemenea, că reprezentanţii Gestapoului ascultau probabil convorbirea.

– Totul e-n ordine, spuse ea. Totul este exact aşa cum ţi-am promis în după-amiaza aceasta.

– Va fi aşa cum am hotărât, încuviinţă August, prudent din aceleaşi motive.

Vuietul făcut de avionul lui Sweet, care încă mai era în aer, deasupra oraşului şi aproape că atingea acoperişurile caselor deveni atât de puternic, încât Anna-Luisa îl auzi chiar şi din adâncurile pivniţei lui Voss. Urmă un zgomot asurzitor, când bombardierul se izbi de pământ, apoi se rupse în bucăţi de mărimea şi greutatea unui automobil, care se împrăştiară, sărind peste câmp şi zguduind pământul.

- Nu vă aud, Herr Oberleutnant. Se aude doar un hârâit, iar vocea dumneavoastră este foarte slabă.

– Va fi aşa cum am hotărât

- Ce va fi?

– Nimic, spuse August.

– Ce-aţi spus după „hotărât”? Aţi spus „va fi aşa cum am hotărât...” dar apoi ce-aţi mai spus?

– Te iubesc, strigă August disperat şi închise. Slavă Domnului, şopti el încet, pentru sine şi se reîntoarse la ecranul Seeburg.

– Încă unul, spuse Willi.

August luă microfonul şi vorbi lui Beer;

– „Katze 8”. Ordin: virează 270 pentru interceptare frontală. Întrebare: înălţimea?

– Anunţ: înălţimea 4.500 de metri, răspunse Beer.

August se întoarse către Willi: Când va începe tommiul să piardă din înălţime?

În orice clipă, spuse Willi. Sper însă că n-apucă să ajungă deasupra coastei.

– Povestea aceea colorată este aerodromul Gilze-Rijn, iar în spatele lui se află Breda. Cincizeci de mile până la coasta irlandeză... şi cu vântul ăsta, să spunem şaisprezece minute.

– Am să încep să pierd din înălţime, spuse Lambert. Mai câştigăm viteză.

Kosher se aplecă şi o aranja pe Flanagan, păpuşa saşie, cât mai confortabil şi lipită de parbriz.

– Nu putem să-l lăsăm pe Flan să cadă afară, spuse el.

Lambert primise păpuşa în dar înainte de prima misiune în care zburase şi de-atunci nu se mai despărţea de ea, luînd-o cu el de fiecare dată. Toţi membrii echipajului erau convinşi că dacă ar fi zburat fără Flanagan, şansele lor de supravieţuire s-ar fi diminuat considerabil, iar între zboruri, Lambert o păstra întotdeauna sub cheie, de când un mitralior de la patrula „A” o împrumutase fără să-i ceară permisiunea. Lambert observase că întregul echipaj obişnuia să atingă păpuşa zdrenţuită, din când în când, în timpul misiunii, mai ales când le era mai greu, iar Cohen şi cu Jimmy Grimm găseau

întotdeauna câte un motiv când o făceau, ne-admiţând nici în ruptul capului că o atingeau să le poarte noroc. Cu o lună în urmă, soţia lui Jimmy îi cârpise păpuşii piciorul, iar acum îi confecţiona pantaloni de catifea albastră.

Kosher se reîntoarse la măsuţa de navigaţie, iar Lambert puse avionul într-un picaj pronunţat, spre pătura de nori de dedesubt.

Willi Reinecke îşi scuipă în palme cu zgomot. August ar fi dorit din toată inima ca adjutantul să renunţe la obiceiul acesta, sau măcar să nu-l facă atât de zgomotos, dar era un gest pe care Reinecke îl moştenise de la tatăl său şi pe care-l făcea ori de câte ori se apuca de o treabă, ca să-i poarte noroc, susţinând că, în evul mediu, acesta era cel mai fi-resc mijloc de a-l îndepărta pe diavol. Oare nu li s-ar fi micşorat şansele, în cazul în care i-ar fi interzis lui Reinecke şă mai scuipe în palme? Oricum, nu le strica deloc puţin noroc, indiferent prin ce mijloace l-ar fi dobândit. Willi apăsă cu vârful moale al creionului de ceară pe impulsul luminos, începându-şi urmărirea. Pentru a doua oară în noaptea aceea, „Creaking Door” avea să se plimbe pe ecranul staţiei radar ”Emrine”

În adăpost, o Anna-Luisa complet vrăjită puse receptorul, la loc, în furcă. Începu să cânte melodia ei preferată, şlagărul zilei. Cuvintele aveau ceva vrăjit în ele, iar ea ştia că dragostea însăşi era o vrajă:

Ştiu că-ntr-o zi va fi un miracol
Şi toate basmele din lume se vor împlinit
Ştiu că o dragoste aşa-mare
Nu poate muri.
Avem aceeaşi stea călăuzitoare

Tu eşti departe şi totuşi lângă mine,
Iar inimile noastre bat la fel.
De-aceea fi-va un miracol
Şi ne vom întâlni din nou.

CAPITOLUL 17

Gerd Boli devenise un adevărat expert în noua şi ciudata sa îndeletnicire, aceea de a salva oameni de sub dărâmăturile clădirilor bombardate. Ştia că acestea se puteau împărţi în trei categorii: în primul rând erau cele care se dezintegrau şi din ele nu mai rămânea decât un morman de ruine, de moloz şi cărămizi sfărâmate, sub care nu se mai putea pătrunde. Apoi veneau clădirile care se culcau pe o rână, astfel încât toate etajele de pe partea respectivă se prăbuşeau la pământ. Aşa se petrecuseră lucrurile cu spitalul. Mai era insă şi genul acesta de ruine, cele mai dificile şi mai înşelătoare dintre toate. Planşeele se prăbuşiseră în mijlocul clădirii, formând nenumărate V-uri, stâlcindu-se unele pe altele şi fiind gata să se dărâme peste vreo persoană mai neîndeimânatică, care ar fi încercat să mai salveze ceva sau pe cineva.

Gerd, care se pricepea la ruine, ştia de pildă că un scaun obişnuit putea susţine câteva tone de că-

rămidă sau se putea îmbina cu o altă bucată de mobilă, formând un soi de peşteră miraculoasă, chiar în inima dărâmăturilor. Ştia, de asemenea, că gazul se putea aduna în „pungi”, ajungând câteodată la o asemenea concentraţie, încât să ia imediat foc la cea mai mică scânteie, sau să omoare pe loc pe oricine ar fi făcut imprudenţa să-şi vâre capul acolo.

Boll cunoştea şi pericolul pe care îl reprezenta apa şi mai ştia că o persoană cuprinsă de panică avea nevoie ca să iasă de un orificiu cu un diametru de două ori mai mare decât cele necesar pentru un ins calm şi prevăzător, motiv pentru care mulţi dintre cei ce lucrau în echipele de salvare nu fuseseră în stare să se reîntoarcă prin propriile lor tunele. Gerd cunoştea şi pericolele suplimentare pe care le prezentau tunelurile curbate sau întortocheate. Pe scurt, era un adevărat expert.

– Aici nu se fumează, îi spuse unui soldat.

Nu vedea deocamdată nici o posibilitate de a săpa vreun tunel prin grămada de dărâmături care acoperea pivniţa lui Voss. Gerd Boli cercetă îndelung mormanul de zidărie, se uită atent la grămezile de cărămizi şi la bucăţile rupte de lemn. Ridică câteva uşi şi somiere, ca să poată descoperi un loc mai uşor accesibil şi să decidă pe unde se putea pătrunde. Nivelul superior al grămezii se afla cu aproape douăzeci de picioare deasupra nivelului străzii, apoi se netezea brusc, într-un soi de platou aşezat într-un echilibru extrem de instabil. În mod normal, Gerd ar fi trebuit să înceapă o galerie cât mai aproape de nivelul străzii, dar aici, în vârful grămezii, o sofa veche şi o masă de bucătărie păreau că astupă intrarea unei peşteri formate printre dărâmături, încercă cu piciorul şi văzând că singurele obiecte

care se mişcau erau un câine-jucărie şi nişte bucăţi de tencuială, Socoti că putea începe să-şi croiască drum.

Reuşi să intre cu tot corpul sub ruine, mişcând doar bucăţi de scânduri şi rupând piciorul unui scaun, pe care-l trecu bărbaţilor ce veneau în urma sa

– Herr Boll soseşte numaidecât, îl auzi pe un soldat spunând şi îşi imagină că Anna-Luisa stătea în continuare foarte calmă. Era o fată extraordinar de blajină, gândi Gerd. Ori o mare intrigantă, ori poate o sfântă. Nu, sfântă nu era deloc cuvântul potrivit, cu siguranţă că nu.

Adesea aceste rămăşiţe îi pun la dispoziţie celui care sapă tunelul o cale naturală de pătrundere, pe care, dacă e posibil, ar face foarte bine să o folosească, începu să se târască de-a lungul unei porţiuni foarte şubrede, cu o înclinare destul de periculoasă. Pătrunse adânc în mijlocul grămezii de ruine şi se opri o clipă să asculte. Auzi nişte trosnituri, apoi zgomotul făcut de nişte bucăţi de tencuială care se rostogoleau, dar nici unul din sunetele acestea nu i se păru primejdios. Pe vremea când era copil, suferise o vreme de claustrofobie. Doctorul le recomandase părinţilor să îi lase uşa de la dormitor deschisă. „Când va creşte mai mare, o să-şi revină.” Gerd scăpase de multă vreme de spaimele acestea şi era foarte mulţumit şi mândru de reuşită.

– Fierăstrăul, şopti el. Întinse mâna, cât putu de încet, în spate, peste umăr, apucă mânerul fierăstrăului şi lucrând cu coatele lipite de piept şi cu pânza fierăstrăului mişcând-o numai opt-zece centimetri, reuşi, în numai zece minute să-şi croiască drum prin tăblia de lemn a bibliotecii. În spatele tăbliei se aflau cărţile şi singura cale era să

le scoată pe rând, una câte una, câte una. Heine, Shiller, „Comoara din Lacul de Argint”, de Karl May, „Chinurile zadarnice ale dragostei”, „Dicţionar medical pentru amatori”, „O călătorie în Africa Germană de Vest”, „Cartea de bucate pentru excursii”, „Memoriile unui general de infanterie”, toate fură trecute pe rând celui care stătea în spatele său şi fiecare îi permise lui Gerd să mai înainteze doi-trei centimetri. Un teanc de plăci de gramofon pe care se sprijinea cu cotul trosniră cu zgomot. Un ciob de teracotă îl tăie ia picior.

– Linişte! ordonă Gerd şi cuvântul fu repetat celor de la intrarea în galerie, apoi cineva trase un fluierat, pentru a atrage atenţia trecătorilor să asculte cu atenţie, în caz că aud ţipetele celor îngropaţi. Dar Gerd se-înşelase, căci Anna-Luisa nu plângea. Şedea într-un fotoliu, cu micul Hansl lipit de ea, legănându-l duios şi mângâindu-l pe creştet, până ce acesta adormi, căci fata reuşise sâ-i transmită o parte din calmul ei, care-l mai linişti. După ce vorbi cu August, Anna-Luisa îşi puse cutia muzicală să-i cânte de zece ori, examina cu atenţie porţelanurile de Meissen şi argintăria şi se plimbă de jur împrejur, prin pivniţă, uitându-se la tot ce se afla acolo. Apoi, după ce micşoră flacăra lămpii cu gaz, ştiind că dacă nu făcea economie, a doua zi avea să stea pe întuneric, se aşeză să aştepte liniştită echipele de salvare, Gerd Boll făcu progrese uimitoare şi, în mai puţin de o oră, ajunse până la nivelul trotuarului. Dar, înaintarea deveni din ce în ce mai anevoioasă, căci Gerd, precaut, începu să fixeze, din loc în loc, câte o bucată de lemn sau cărămidă, să sprijine bolta tunelului pe care-l săpase pentru a evita pericolul prăbuşirii. La întoarcere avea să scoată

aceste proptele, una câte una. Totuşi nu reuşea să ocolească resturile peste care dădea la tot pasul şi în unele locuri, unde era posibil, prefera să le stivuiască bu cată cu bucata; Avea destul spaţiu să se mişte şi să continue să înainteze printre dărâmături, cu toate că nu îndepărtase decât minimumul de obstacole pe care, le întâlnea în cale. Era galeria pe care o săpase cel mai uşor, ca şi când altcineva o făcuse înaintea lui, special pentru el. Întocmai ca un arheolog, Gerd recunoscu straturile suprapuse, ce fuseseră altădată etaje: prin plăcile da faianţă din baie spre covorul care acoperise scările şi mai departe prin spărturile de chiuvetă de la bucătărie. Pardoseala din bucătărie era de gresie şi Gerd se aşteptase să aibă foarte mult de spart aici, dar constată că era mult mai simplu decât crezuse. Lespezile erau crăpate, iar în betonul fărâmiţat se formase o gaură destul de largă, prin care încercă să pătrundă cu grijă, dar se zgârie la picioare în colţurile de gresie. Se afla acum înclinat la patruzeci şi cinci de grade, cu capul în jos şi făcea un efort aproape supraomenesc să nu alunece înainte, cu picioarele peste cap, în timp ce mâinile îi erau ocupate să îndepărteze obstacolele care îi blocau drumul. Alunecă înainte de vreo două ori şi trebui să folosească toată forţa pe care o avea pentru a-şi întinde picioarele în spate, ca şă întâlnească un punct de sprijin, printre scânduri şi cărămizi. Când ajunse la capătul tunelului, aproape că se afla în pivniţă.

În faţa lui se ridica un perete de metal vopsit în verde, cam; de două picioare şi jumătate în diametru şi de formă circulară, înţepenit între ruinele casei, semănând cu uşa circulară a unei case de

bani, montată perfect în perete. Gerd pipăi uşa de metal, întrebându-se ce fel de utilaj domestic putea să fie. Un rezervor de apă... dar fusese oare vreodată un rezervor de apă construit atât de solid! Oţel gros, prins în nituri masive, ce puteau... Dumnezeule, era o bombă! Nu mai încăpea nici o îndoială. Era or bombă de mare putere, un container de oţel lung de şase picioare, o bombă cu explozie întârziată, cu un focos în interiorul căruia se afla un acid şi celuloid. Când celuloidul este erodat se acţionază un percutoi care detonează capsa şi încărcătura explodează Bomba căzuse peste ruine şi săpase un tunel printre dărâmături, motiv pentru care lui Gerd i se păruse atât de uşor de înaintat. Practic, el nu făcuse decât să urmeze calea străbătută de bombă. Explozie întârziată, dar cât, un minut, două, douăzeci şi patru de ore? Gerd simţi că-l trec năduşelile, apoi sângele îi îngheţă în vine şi-şi auzi inima bătând cu putere. O bombă de mare putere, o „gogoaşă” de o mie de livre ar fi dărâmat toată strada, iar el o mângâia acum. Pipăi bomba şi i se păru că e fierbinte, deşi ştia bine că simţea probabil numai temperatura propriilor sale mâini, care-i ardeau din cauza tensiunii nervoase; I se păru că simte mirosul acru şi pătrunzător al vopselei englezeşti pe care-l întâlnise şi la alte bombe.

Începu să lucreze şi mai îndârjit la tunel. Muncea de zor, sprijinit de bucata de metal şi folosind întreaga capacitate de rezistenţă a containerului pentru a propti de el una din laturile tunelului, formată din bucăţi de zidărie şi lemn. I se părea că n-avea să mai ajungă niciodată dincolo de „gogoaşă”. Depăşi forma netedă, bine şlefuită, de oţel şi ajunse cu şase picioare mai jos, la capătul opus. De-

odată o bucată de pat cedă chiar sub cotul său, tavanul pivniţei se nărui cu zgomot iar Gerd alunecă în gol. Datorită calmului şi stăpânirii de sine cu totul ieşite din comun, se feri să se agate de bombă.

În clipa în care îşi pierdu echilibrul, dar căzu şi se lovi rău.

Herr Boll, exclamă Anna-Luisa, deschizând ochii şi zărindu-l pe omuleţul sprinten, ghemuit pe podeau udă a pivniţei, după ce se ivise pe neaşteptate, aidoma unui Rege al Demonilor dintr-o pantomimă. Boli era mânjit din cap până-ri picioare de praf de cărămidă spartă şi-şi freca cotul la care se lovise.

– Asta e o bombă, spuse el, arătând stângaci spre forma întunecată şi netedă care abia se zărea prin gaura făcută în tavanul pivniţei.

– Seamănă cu un rezervor de apă, spuse Anna-Luisa. Veni mai aproape să privească forma de metal.

- Nu, eu cred că e o bombă, spuse Gerd Boli, care, în adâncul sufletului, nutrea speranţa ca faţa să aibă dreptate. Îi zâmbi stângaci şi-o întrebă: Aţi cumpărat inelul?

– Da, răspunse ea. E-n geantă. Vreţi să-l vedeţi?

– Cred că am face mai bine să ieşim la lumină, îl iubesc pe Herr Bach. Fata apucă lampa cu gaz şi-i mări flacăra la maximum, iar Geiu îşi aprinse şi el lanterna.

– Este mai gros şi mai solid decât orice rezervor de apă, din câte-am văzut.

– Boilerul lui Herr Bach, din apartamentul din Krefeld, arăta întocmai ca acesta

– Ai luat tot?

– Aici în pivniţă există nişte comori nepreţuite, Herr Boli, spuse fata. Ştiaţi că Herr Voss are lucruri atât de minunate?

Gerd îşi stinse lanterna. Existau o mulţime de lucruri pe care nu le ştiuse înainte, de pildă că fata aceasta frumoasă -Anna-Luisa, avea dantură falsă. Poate că uitase si nu-şi pusese proteza. Se gândi la o modalitate de a-i spune, fără să o facă să se simtă, prost.

– Voss este un om bogat, zise el..

– Îmi place de omul acesta spuse Anna-Luisa. Am fi putut fi morţi de mult, amândoi, dacă Herr Voss nu ne-ar fi forţat şă ne adăpostim aici.

– Am să te ajut să te caţări prin tunel, spuse Gerd, aducând un scaun, pe care sa se poată urca fata. Lasă copilul. Îmi va fi mai uşor după aceea să mă întorc să-l iau, am mai făcut de multe ori treaba asta.

– Mă bucur că a ti venit dumneavoastră, Herr Boll

– De ce?

– Întotdeauna am avut impresia că vă sunt antipatică.

– Dar n-am nimic cu tine, nu-mi displaci, răspunse Gerd, roşind. Cât despre căsătorie, e drept câ nu sunt chiar atât de sigur că e bine ce faceţi, dar nu te antipatizez de fel.

– Dar am să-i fiu o soţie bună lui Herr Bach. Vă promit, Herr Boll vă promit. Patima cu care fata rosti aceste cuvinte şi simplitatea emoţiilor ei îi dezvăluiră lui Gerd o latură a caracterului ei pe care el, unul, n-o bănuise că există. O mângâie stângaci pe braţ. temându-se ca nu cumva aceasta să înceapă să plângă. Ar fi vrut. să-i povestească despre scrisoarea pe care i-o trimisese în ziua aceea lui

August. Luă copilul în braţe, pentru ca fata să nu-i vadă expresia fetei.

– Vă promit, repetă Anna-Luisa şi, deodată, Gerd se simţi nespus de fericit. Ştia că scrisoarea sa nu va fi luată în seamă, căci cei doi erau cu adevărat îndrăgostiţi. August era acela care avea dreptate. Nu are importanţă ce fusese sau ce făcuse fata! Ocaziile în care puteai fi fericit erau atât de rare şi trecătoare, încât e absurd să le mai şi analizeze la microscop. El însuşi fusese un desfrânat în tinereţe, dar asta nu-l împiedicase să devină un soţ loial şi iubitor. De ce n-ar fi şi cu fata aceasta, la fel?

Armurierul McDonald, al cărui tată stătea încremenit, în bucătăria casei sale din Dundee, cu trei ceşti de ceai care se răcise lângă el, fără ca bătrânul să se atingă de ele, şi cu telegrama primită de la Forţele Aeriene încă în mână - îşi făcuse bine treaba în cea din urmă zi pe care o mai avusese de trăit. În dimineaţa aceea, asamblase încărcătura de tip 47, iar celuloidul era unul din cele mai subţiri învelişuri folosite. Când bomba părăsi avionul lui Lambert, un cordon, încă conectat de camera bombelor, trase dispozitivul de siguranţă din pistol, învârtind totodată o rotiţă cu şanţ solidară cu un cui-şurub. Prin înşurubare cuiul lovi o capsulă mică, plină cu acid. Acidul părăsi capsula, eroda, făcându-şî drum prin celuloid, până la opritorul percutorului cu arc, care nu mai avea nimic să-l menţină în poziţia comprimat, şi deci se destinse, lovind capsa detonatoare şi astfel cele şase sute de livre de explozibil distruseră întreaga pivniţă, explozia fiind auzită în tot oraşul Altgarten. Două case fură complet dărâmate de pe urma ei şi alte patru serios avariate.

Cinci oameni scăpară totuşi doar răniţi, căci auziseră semnalul „încetarea” şi se îndepărtaseră.

Alte bombe cu explozie întârziată fuseseră dezamorsate la timp dar de aceasta nu ştiuse nimeni. Şapte membri ai echipei T.E.N.O., trei poliţişti şi bătrânul Storp, administratorul de la numărul 29, care continau să sape pentru a-şi salva nevasta, fură sfârtecaţi în bucăţi, iar ceasul de mână al unuia dintre cei care făcuse parte din T.E.N.O. fu găsit la patru străzi mai încolo. Din Gerd Boll, Anna-Luisa şj Hansl nu mai rămase nici o părticică care să poată fi recunoscută şi nici vreo bucată de îmbrăcăminte sau alt obiect, deşi, în grădinile din Altgarten se mai găsesc până în zilele noastre cioburi de cristal de Meissen şi picături de argint topit.

Una din greutăţile pe care le întâmpinau cei din echipele de salvare consta în transportarea morţilor şi răniţilor. Numeroase cadavre se lipiseră de asfalt din cauza căldurii, făcând imposibilă ridicarea lor fără echipamente speciale. Trupul soţiei primarului, de pildă, bloca timp de două ore circulaţia pe Nehringstrasse;

Lângă cinematograf, o echipă de salvare săpă adânc sub o grămadă de dărâmături. Se auzi un fluierat. „Faceţi linişte cu toţii l” Mai era încă destul zgomot, dar fiecare îşi aplecă urechea cât mai aproape de ruine, încercând să audă vreun geamăt slab sau vreo chemare.

– Să vină echipa cu tărgi! urlă un subofiţer.

– Minunat, strigă un poliţist. Sunt treizeci şi opt de oameni îngropaţi sub mormanul acela.

– Morfină, strigă subofiţerul, repede. Primele lumini ale zorilor dădură la iveală gropi adânci în pavaje şi

trotuare umplute de mobilă salvată de prin casele din apropiere. Pe o bucată de zid de cărămidă - tot ce mai rămăsese în picioare din imobilul de pe Nehringstrasse no. 39 - se afla scris cu creta: „Kurt, sunt la Frau Weber. Cu drag Kate”: Curând apărură sute de astfel de mesaje, pe când locuitorii oraşului încercau să se reîmpartă pe grupuri. Texte de genul „Doresc veşti despre Herr Stroop, vă rog”, „Otto e mort”, „Peter este în permisie”, „Mamă, rămâi aici”, apăreau alături de rânduri pentru cei din echipele dessalvare: „Nouă morţi în partea din spate a privniţei.”, „Doi morţi în camera din spate, la etajul întâi.”, „Pericol, conductă de gaze spartă.” „Pericol, var nestins.”

CAPITOLUL 18

În camera de observaţii radar era atât de multă linişte, încât se auzea ticăitul ceasornicului electric, numărând fiecare secundă.

– Individul acesta e un idiot, spuse Willi Reinecke.

– Ai grijă să menţii avionul celălalt pe aproape şi dacă ăsta dă peste cap interceptarea, n-o să-i mai oferim altă şansă.

August Bach şi subofiţerul, aghiotantul său, urmăreau pe ecranul Seeburg punctele luminoase care înaintau spre coastă. Îşi scoseseră amândoi hainele, dar în încăpere era zăpuşeală şi, pe măsură ce trecea noaptea, cămăşile deveneau din ce în ce, mai ude de transpiraţie. Nu era deloc plăcut să constaţi că un oraş moare sub ochii tăi, chiar dacă acest lucru se observă doar sub formă de punctişoare luminoase ce apăreau pe un ecran. Willi întinse mâna după paharul cu ceai călduţ şi sorbi îngândurat. Cu creionul de ceară în mână, urmărea în permanenţă impulsurile care se deplasau pe ecran.

– Ăsta o să-ncurce totul, spuse Willi Reinecke.

Locotenentul Beer se gândea la ceilalţi camarazi ai săi, cărora mai mult ca sigur le plăcea ce făceau, căci pentru mulţi dintre ei zborul nu constituia decât un soi de experienţă mistică şi considerau că nimic nu era mai important în viaţă decât să dirijezi ca un expert aparatele acestea de zbor în care nu aveai nici o siguranţă. Beer, fost pilot pe maşină de curse, se prezentase la vizita medicală în speranţa că avea să fie făcut ofiţeri într-un serviciu administrativ, sau să primească vreo însărcinare legată de transporturi: doctorii considerară însă că era apt şi chiar foarte potrivit pentru aviaţie. Testul de aptitudine şi inteligenţă se dovedise şi el corespunzător şi Beer se pomeni trimis la Şcoala de pilotaj al Abwehrului Judecând după aroganţa cu care-l tratau cei din Luftwaffe, era clar că aceştia se aşteptau la o oarecare recunoştinţă din partea lui Beer pentru această şansă unică pe care i-o acordaseră de a deveni aviator.

Urmă atent fiecare indicaţie transmisă prin radio de controlorul de zbor şi conducătorul luptei de la baza „Ermine” şi, după voce, nu-i fu greu să-şi dea seama că acesta era foarte nervos. Aroganţă prusacă! Beer era originar din Regensburg. Atât tatăl său cât şi întreaga familie erau bavarezi. De generaţii întregi, încă de pe vremea Sfântului Imperiu Roman, strămoşii săi se născuseră, crescuseră şi trăiseră în Bavaria. Bavarezii erau diplomaţi înnăscuţi, ca şi austriecii de altfel şi, întocmai ca şi aceştia, lumea îi considera nişte simpli ţărani cumsecade şi nişte măscărici plini de naivitate, deşi lui Beer nu-i făcea plăcere să audă asta.

În căşti răsună vecea lui August Bach:

– Ordin: menţine avionul pe direcţie.

- Anunţ: imposibil, răspunse Beer.

– Acţionează flapsurile, omule! spuse August, renunţând la metoda sa. N-ai să pierzi din viteză!

„Nici tu”, gândi Beer, „tu care stai comod în cabina confortabilă de la postul de control, fără nici o grijă”; dar nu modifică viteza, deşi era conştient că venise momentul să ţină seama de acul vitezometrului.

Operatorul radar de pe avionul lui Beer încercă să ia contactul.

– Zboară în faţa noastră, o idee mai jos. Beer împinse puţin manşele mai în faţă.

– La atac, la atac! spuse el.

– Mare deştept, spuse Willi dispreţuitor şi puse creionul deoparte.

– Nuuu... strigă disperat operatorul radar. E prea jos. Îl pierd din ecran.

Observatorul nu-şi lua binoclul de la ochi.

– Uite-l!

Beer acoperi cu mâna o parte din plexiglasul carlingei încercând să împiedice lumina ce venea de la tabloul de bord să-i bată în ochi, dar din greşeală atinse manşa şi avionul se înclină virând într-o parte. Beer se lăsă din nou pe spate şi readuse comenzile în poziţie normală.

– Acum e prea la stânga, remarcă operatorul radar. Şi, cu toate acestea, este extrem de aproape de noi. Cred că ar trebuie să-l zăriţi deja.

– Eu am impresia că îl văd, spuse observatorul.

– Stânga, sus? întrebă operatorul radar.

– Da.

Beer tot nu putea să zărească avionul, dar, pentru orice eventualitate, pregăti tunurile de tragere. Aerul comprimat sâsâi cu anticipaţie.

– Iar zburăm cu viteză prea mare, remarcă observatorul.

– Da, şi eu am senzaţia asta, fu de acord operatorul radar, din coada avionului.

„Să-i ia dracu”, se gândi Beer. Nu-i arătau nici un fel de respect cuvenit gradului său. Discutau între ei ca şi când prezenţa lui ar fi fost inutilă şi întâmplătoare. Trase puţin de manşă, urmărind cum cobora acul vitezometrului, dar variometrul ajunse aproape de limită, ceea ce însemna că urcau. Era nu numai foarte dificil, ci şi deosebit de periculos să-ţi potriveşti viteza cu aceea a avionului pe care-l urmăreai.

– A virat la stânga.

– Cred că ne-a văzut.

– Nu, părerea mea e că încearcă să-şi schimbe drumul.

– Încetaţi o dată cu vorbăria asta fără rost, le-o reteză Beer. Eu comand.

În privirea observatorului se citea un dispreţ fără margini. Subofiţerii îl porecliseră pe Beer „Ciclistul”, fiindcă îşi călca în picioare subalternii, exact cum ai pedala pe o bicicletă, şi se ploconea în faţa superiorilor. Observatorul se întrebă dacă Beer auzise de poreclă şi-l privi din nou, dar acesta nu băgă de seamă, pentru că se uita înainte, încercând să zărească bombardierul. Cu toate că scruta întunericul prin parbriz, nu-şi vedea decât chipul reflectat ca într-o oglindă, roşu la faţă şi cu fruntea încărcată de broboane de transpiraţie. Simţi în nări mirosul acru de fum. „La dracu' şi cu afurisitul acela de englez!”

În primul moment nu putu distinge decât becurile instrumentelor de la tabloul avionului său, dar îndată două luminiţe se detaşară clar de celelalte. Beer înţelese că nu puteau fi altceva decât luminile de la ţevile de eşapament ale unui Lancaster aparţinând Forţelor Aeriene ale Marii Britanii.

– Zburăm chiar în spatele lui, îi anunţă Beer, privind în jos, la acul vitezometrului” care oscila aproape de viteza critică. „Poate c-ar trebui să modific viteza, gândi el. Deodată, un suflu puternic aruncă Junkersul într-o parte şi aproape că-i smulse lui Beer comenzile din mână, dar acesta îşi restabili imediat controlul asupra avionului.

– Să ne apropiem mai mult, spuse observatorul cu insolenţă.

Beer întinse mâna după maneta de gaze, dar se răzgândi. Nu mări viteza, căci ştia ce putea să însemne o coliziune în aer. Un gigant de tipul acestui Lancaster i-ar fi sfârtecat în două, fără să se clintească măcar.

– Mai aproape! insistă observatorul şi în vocea lui se distinse o uşoară undă de reproş.

“Prusac afurisit”! gândi Beer. „Doar eu comand aici!”

Chiar dacă avionul pe care-l urmărea nu se încadra încă în limitele cercului de distanţă din colimator, era exact pe centru. Zburau la o distanţă destul de mică. Lancasterul părea uriaş şi extrem de aproape de ei.

– Horrido! strigă el şi apăsă pe dispozitivul de declanşare o tunurilor. O uşoară deplasare unghiulară şi ţinta alunecă într-o parte în câmpul colimatorului. Corectă poziţia, atingând uşor palonierul. „Nu prea mult, se avertiză singur. Atenţie la viteza de zbor!”

Ju 88 era un avion delicat, o maşină de înaltă clasa, care ar fi zburat şi fără comenzi şi s-ar fi supus blând tuturor intenţiilor pe care le-ar fi avut pilotul, dar, cu toate acestea, la viraje era nevoie de multă forţă ca să fie acţionate palonierele. Beer nu viră suficient şi, în clipa când încercă să urmeze traseul Lancasterului, Junkersul lunecă într-o parte şi Beer îşi reveni abia după ce, cu un efort suprem de voinţă, reuşi să cabreze.

Flash Gordon zări avionul german, care zbura în momentul acela destul de sus şi nu intrase încă în raza lor vizuală. Remarcă forma întunecată în clipa în care Junkersul trecu prin faţa unui nor luminat, din partea opusă de lună, şi pe care se proiectă întocmai ca pe un ecran. ÎI anunţă imediat pe Lambert şi întregul echipaj intră în alarmă, în vreme ce pilotul englez şi cel german îşi încercau măiestria - şi norocul.

- E un adevărat as, spuse Flash. Se vede după felul în care aşteaptă.

– Aş, e speriat de moarte, îl contrazise Binty, care privea şi el avionul, dar o spuse cu un glas lipsit de convingere.

– Dă-te la o parte! zise Lambert. Flash, dă-mi te rog distanţa până la el

– O mie cinci sute de iarzi. Se cam apropie. Vocea sa căpătă o notă disperată. O mie două sute. Pentru o clipă ambii mitraliori zăriră avionul german, discurile elicelor strălucind în bătaia lunii, întocmai ca nişte lentile de ochelari în care se reflecta flacăra unei lumânări.

– Se apropie cu viteză mare acum. Deodată; dintre cele două discuri luminoase ţâşni un jet de stropi albi care se-mpraştiară în întuneric întocmai ca argintul viu.

– Trage, strigă Flash. Spirală stânga, Binty; Vocile lor se amestecară în interfon

Lambert însă nu pică în spirală. Cu o lovitura de palonier şi cu gazele complet reduse la motorul din dreapta, Lancasterul se răsuci brusc spre dreapta, icnind că şi când ar fi fost pe cale să se oprească. Lambert se ruga în gând, aşteptând înfricoşat impactul. Avionul lui Beer apăru deasupra lor, continuând să tragă; distanţa dintre vârful, elicelor sale şi vârful direcţiilor de la ampenajul Lancasterului era de numai douăzeci de picioare, iar zgomotul motoarelor avionului de vânătoare făcea să vibreze întreg fuşelajul bombardierului. Urmă apoi o scuturătură puternică, datorată suflului elicelor.

– Se-ndepărtează, căpitane, spuse Binty, vesel, din turela superioară, dar Lambert era mult prea ocupat ca să-i mai răspundă.

Battersby renunţă sa mai privească afară, fascinat de mâinile lui Lambert, a căror mişcare o urmărea tot timpul şi de care nu-şi mai putea dezlipi privirea. Ceea ce vedea el acuma cuprindea tot repertoriul mişcărilor ce nu trebuiau făcute la pilotarea unui avion. Teoretic, ampenajul lui „Creakihg Door” ar fi fost smuls de mult. Battersby se repezi să apuce maneta de gaze, îndată ce Lambert îşi ridică mâna de pe ea. Acesta dădu din cap aprobator şi, cu un suspin de uşurare, Batters readuse motoarele din dreapta la puterea lor normală. Lancasterul se prăbuşea ameninţător într-o parte şi acul busolei începu să se învârtească haotic, iar bordul anterior să alunece când de-o parte când de cealaltă a orizontului, depăşind traseul iniţial. Avionul cabra mereu, iar acul vitezometrului coborî aproape de viteza limită; Battersby înţelese că ceva nu e-n regulă cu comenzile. Nu-şi lua ochii de pe instrumente, în timp ce Lambert împinse cu putere manşa înainte şi puse avionul în picaj. Acul vitezometrului ajunse la o sută şaizeci de mile pe oră; avionul se târa cu greu, obosit şi pierzându-şi navigabilitatea. Bordul anterior coborî parcă cu părere de rău, iar acul indicatorului începu să facă cale-ntoarsă.

Lambert îşi eliberă o mână şi apucă interfonul.

– Mitralior de spate, s-a-ntâmplat ceva la ampenaj?

– N-a apucat să se-ndoaie prea mult, căpitane;

– Acum e-n regulă?

– Aşa se pare, căpitane.

– Mecanic, ai ceva de obiectat?

– Nu, căpitane, dar cei de la şcoală nu prea ne recomandau să facem aşa ceva, spunând că în condiţiile astea ne putem pierde ampena jul pe drum.

– Ţine minte, asta se întâmplă,numai când acţionezi prea puternic palonierele.

– Am înţeles, căpitane, răspunse Battersby.

– Ce se aude cu avionul de vânătoare, ştie careva?

– L-am pierdut, cred, spuse Digby. Frumos lucrat, căpitane!

– Al dracului de frumos, spuse Binty. Să-l fi văzut pe friţ cum fugea. Era la o mie de iarzi de noi, în stânga şi încă mai continua să tragă.

Beer nu încetă să tragă, nici după ce bombardierul păru că se opreşte, ca prin farmec, în aer, după care dispăru în viteză pe sub aripa dreaptă a avionului de vânătoare. Nu se mai auzea acum decât zgomotul motoarelor şi al curentului de aer. Costumul de zbor al lui Beer era leoarcă de sudoare,. Evitaseră o ciocnire în aer, la numai câteva picioare distanţă.

Cred ca l-am nimerit, spuse Beer.

– Nu cred, Herr Leutnant.

– Am văzut traiectoria proiectilelor. L-am lovit. Nu primi nici un răspuns. Beer dorea victoria din tot sufletul. Adăugă: Dar au fost şi explozii, doar le-aţi văzut cu ochii voştri!

– Erau proiectilele dumneavoastră care explodau singure, la o distanţă de opt sute de metri. Le-am văzut bine doar.

„Eşti tu în stare să împuşti aşa un pilot, tu fiu de cârriăţar cu prăvălie într-o mahala sărăcăcioasă a Nurnbergului, cu podele de lemn acoperite de rumeguş şi scuipat, unde lumea mănâncă stând în picioare la mese!” Observatorul terminase şcoala de pilotaj cu calificative de zbor mai bune decât şi-ar fi putut dori Beer în cele mai fericite vise ale sale şi cu greu îşi putea ascunde dispreţul pe care i-l inspira

acest ţăran bavarez, în uniformă de ofiţer, Willi Reinecke nutrea aceleaşi sentimente.

– Idiotul a dat totul peste cap! remarcă el. Pe ecranul radar, cele două puncte luminoase se contopiră pentru câteva momente, apoi, când se despărţiră, cu greu îţi mai puteai da seama care dintre ele era bombardierul şi care avionul de vânătoare.

– Englezul zboară spre nord-vest, remarcă August, la treizeci kilometri de coloană.

– Se teme ca nu cumva avionul de vânătoare să facă contact vizual. Să-l anunţ?

– Dă-l încolo, spuse August. Cheamă-l pe celălalt.

– Tommi zboară la o distanţă foarte mare de coloană, spre nord.

– S-a cam speriat.

– Să se fi defectat busola?

- S-ar putea.

– Ar cam trebui să fie pe aici, deasupra noastră.

– Se va întoarce.

– Da, uite-l!

– Adu-l pe „Kaţze 1”, Willi.

Victor von Lowenherz aruncă o privire la ceasul de la mână. N-avea încredere în ceasul din carlingă, întrucât mecanicii de sol nu se prea omorau cu firea să-l potrivească. Comută pe rezervorul principal de combustibil şi schimbă amestecul pe economic. Se putea întâmpla să aibă nevoie de benzină până la ultima picătură, căci englezii care pătrundeau în acest sector mai zburau vreo oră tot pe aici, în drum spre casă. Bombardierele din coada coloanei erau cele mai vulnerabile. Simplă chestiune de selecţie naturală: piloţii mai iscusiţi erau avansaţi şi aveau la dispoziţie avioanele cele mai bune. Aceştia, la

rândul lor, îşi alegeau cei mai buni navigatori şi se aflau întotdeauna în fruntea coloanei, conducând atacul. Piloţii mai slabi rămâneau în urmă, ratau aterizări, se rătăceau, încurcau semnalele radio sau li se defecta echipamentul pe care înainte de zbor îl verificaseră în pripă şi de mântuială. Câteodată, avioanele acestea nici măcar nu reuşeau să ajungă deasupra obiectivului şi mult timp după ce forţele principale se întorceau la bază, codaşele mai rătăceau încă singure deasupra vreunei zone îndepărtate, care se-ntâmpla să fie şi foarte bine apărată, dând astfel posibilitatea Wîirzburgului să repereze şi el o ţintă în noaptea aceea. Dacă, totuşi, ajungeau deasupra obiectivului, soseau în orice caz ultimele, într-un moment în care apărarea antiaeriană se afla în alertă şi avioanele de vânătoare, cu piloţi obişnuiţi să ochească pe întuneric; erau pornite pe urmele lor. Echipajele avioanelor de acest fel primeau întotdeauna cele mai lente aparate de zbor, îndeobşte dintre cele ce nu se ridicau foarte sus, constituind şi din acest motiv ţinte foarte vulnerabile. Pe acestea le aştepta Lowenherz, vrând să fie sigur că are combustibil suficient pentru a rămâne în aer când se vor ivi.

Lowenherz se afla încă în sectorul ce-i fusese încredinţat zburând chiar deasupra farului-baliză. Alţi piloţi, ca Himmel sau chiar Redenbacher, ignoraseră ordinele primite şi urmăriseră coloana de bombardiere, zburând de-a lungul rutei acesteia, rută care ducea spre obiectivul ce trebuia bombardat. Lowenherz însă nu se-ndepărtase de fel, urmând întru totul indicaţiile date de controlorul de zbor şi conducătorul luptei aeriene. August Bach îl

chemă din nou, informându-l că se ivise un avion englezesc cu patru motoare:

– Anunţ: o jucărie mare. Virează trei sute de grade.

– Înţeles, răspunse Lowenherz. Mări viteza sa ajungă din urmă bombardierul şi să nu-i dea răgaz să iasă din raza de acţiune a radarului.

La bordul crucişătorului „Held” Pawlak şi servantul lui petrecuseră a noapte plină de peripeţii, întocmai cum prevăzuse Amiralul “care-i reamintea acum prietenului său pentru a opta oară de acest lucru. Dinspre sud-est, unde se zăreau norii irizaţi de lumina lunii, se auzise zgomotul unui motor de avion. Apoi urmară şi altei şi altele.

– Vin dinspre sud-est, spuse Pawlak. De ce oare?

– Pare a fi un avion de vânătoare.

– Aşa cred şi eu.

– Trage. Cred că l-a nimerit.

– Nimerit? îl batjocori Pawlak. Vrei să spui că l-a pierdut. Începu să danseze, prefăcându-se că aruncă un proiectil în dispozitivul de încărcare, acţiona închizătorul, învârti roata de înălţare a ţevii, mimând în continuare că ocheşte şi trase. Klaus îl privea amuzat.

Alarma îi făcu să alerge repede înapoi la turela lor, iar Pawlak se izbi de capacul de bocaport ce se mişca liber încoace şi-ncolo şi-njură printre dinţi.

În cele cincizeci şi cinci de minute în care Lambert parcursese o sută de mile, distanţă ce reprezenta drumul de la punctul de deasupra convoiului german de vase până la obiectiv şi înapoi, navele nu înaintaseră mai mult de nouă mile marine de-a lungul coastei, deşi crucişătorul „Held” făcuse ceva mai mult şi, de unde până atunci navigase în coada

convoiului, acum se afla în frunte şi la aproape o milă distanţa de celelalte nave.

Felul în care Lambert manevrase avionul îl adusese mai la nord de traseul prevăzut în Ordinul de operaţii. Nici chiar cei de la marginea extremă a coloanei de bombardiere nu trecuseră peste Scheveningen şi singurul impuls care apăru pe ecranul Wîirzburgului de pe crucişătorul „Held” fu „Creaking Door” şi apoi avionul lui Lowenherz, care îşi urmărea prada.

– Foc! Tragerea era condusă prin radar şi existau douăsprezece tunuri antiaeriene de calibrul 10,5, întocmai ca cel pe care-l manevra Pawlak. Exploziile izbucniră ca un foc de artificii. Computerul radar bâzâi uşor, corectând traiectoria proiectilelor, pentru ca următoarea ochire să includă şi viteza avionului. Aparatul de ochire se mişcă, urmărit de servanţi. Tunurile traseră în salve, iar Pawlak nu câştigă nimic din faptul că le încărca pe ale sale de două ori mai repede decât ceilalţi. Aştepta. Făcea totul doar pentru a-i demonstra prietenului său Klaus Munte cât de rapid se putea executa pe viitor încărcarea. Graba sa se soldă însă cu un deznodământ tragic. Medicul de pe vas îl privea neputincios.

– Afurisitul acela de închizător i-a amputat mâna ca la carte. Prinse repede venele şi cusu încheietura pe cât se pricepu mai bine, apoi îl lăsă pe Pawlak cufundat într-un somn adânc, provocat de injecţia cu morfină.

Klaus Munte refuză cu încăpăţânare să acţioneze închizătorul. Locotenentul care supraveghea tragerea aproape că-l somă, dar, în cele din urmă, se-n-duplecă şi deschise singur culata. Extraseră cu mare greutate proiectilul nefolosit, ce rămăsese lipit

înăuntru cu o substanţă care semăna cu gemul de zmeura. Artileria antiaeriană condusă prin radar trage întotdeauna în salve, cu întreaga baterie, câte o lovitură pentru fiecare tun. Câteva echipaje R.A.F. reuşiră să-şi păstreze calmul într-o serie de experienţe şi făcură diverse observaţii referitoare la explozii, observaţii pe care aveau să le predea ulterior secţiei de informaţii din Statul Major. Salva aceasta fusese destul de bine amplasată în spaţiu, cu axa principală pe direcţia sud-est. Următoarea salvă fu şi mai, bună iar o a treia aproape perfectă.

Indiferent dacă se foloseşte radarul sau ochirea la vedere, reglajul făcut pentru un tun antiaerian este o operaţiune foarte complexă şi extrem de dificilă. Atât Lambert cât şi Lowenherz zburau cu aproape două sute patruzeci de mile pe oră, aceasta însemnând că tunurile aveau de ochit un obiectiv în mişcare la peste o milă şi jumătate distanţă în faţa lor, care în plus mai apărea şi sub forma unui punctişor. Înainte de fiecare tragere, focosul trebuia reglat cu multă precizie şi chiar dacă cursul avionului rămânea constant, se făceau corecţii atât la direcţie cât şi la unghiul de tragere al tunului. Cel din urmă proiectil al salvei explodă la aproape şaptezeci şi una de picioare distanţă de motorul stâng al lui Lowenherz. Teoretic, raza mortală a unui proiectil de 10,5 cm care explodează în aer este de cincizeci de picioare. Proiectilul acesta exploda în patru mii cinci sute şaptezeci şi trei de segmente, dintre care aproape douăsprezece cântăreau peste o uncie şi a cincizecea parte dintr-o uncie iar trei mii treizeci şi şase de bucăţele aveau o greutate sub a cincizecea parte dintr-o uncie. Din această multitudine de schije, douăzeci şi opt loviră Junkersul lui

Lowenherz. Patru schije se-nfipseră în motorul stâng, iar restul pătrunseră în aripă şi în fuselaj. Manşa îi fu smulsă din mână iar eleroanele izbite şi îndoite de unda de şoc. Presiunea uleiului şi presiunea la admisie de la motorul stâng scăzură brusc, iar acul indicatorului pentru temperatura şi presiunea uleiului îşi părăsi poziţia normală şi-ncepu să se rotească în direcţia acelor unui ceasornic. Motorul pierdea ulei cu repeziciune. Mrosek îl vedea cum curge ca un jet în aer şi, curios lucru, nu arăta deloc aşa cum te-ai fi aşteptat, un lichid negricios şi tulbure, ci alb şi cristalin ca zahăruL

Lowenherz puse avionul în picaj şi închise robinetul de benziţiă. Trase maneta de gaze şi tura motorul stâng la maximum, pentru a consuma şi ultima picătură de carburant şi a scăpa de pericolul unui incendiu. Elicea în drapel, contactul tăiat, acţionat stingătorul. Făcu mecanic toate aceste operaţiuni pe când, undeva, în subconştient, încerca să-şi amintească poziţiile aerodroamelor din jur. Nu se afla nici unul prin apropiere. Cel mai simplu ar fi fost să încerce să ajungă la aerodromul Valkenburg, dar acesta se afla chiar pe ruta coloanei de bombardiere. Zări în faţă, la lumina lunii, întregul lanţ de insule şi estuare ce ţineau de Zeeland, unde marile râuri ale Europei care se vărsau aici duceau o bătălie continuă cu câmpiile joase ale Olandei pe care le străbăteau în meandre. Cunoştea zona aceasta de coastă. Făcuse multe aterizări forţate aici, numai în somn, e adevărat, când era bântuit de coşmaruri, întrerupse complet alimentarea cu combustibil. Acţiona golirea rezervoarelor de la cutia de avarii care se afla lângă scaunul pilotului şi combustibilul ţâşni din coada avionului, întocmai ca

o pană argintie, elegantă şi lungă de cincizeci de picioare ce sclipi în lumina rece a lunii. Închise voleţii de răcire ai motorului deteriorat şi ambala mai mult motorul al doilea, care continua să funcţioneze. Apoi acţiona stabilizatorul pentru a menţine avionul puţin cabrat. Totul fusese făcut exact ca în manualele cu instrucţiuni pentru cazuri de urgenţă, cu singura deosebire că probabil autorul manualului nu zburase niciodată cu un bimotor rămas într-un singur motor şi cu antene radar montate în bordul anterior al avionului, întocmai ca o imensă furculiţă de prăjit pâine. Urmări indicatorul de viraj şi glisadă şi-şi dădu seama că Junkersul era înclinat într-o parte, însemna că avionul pierdea din înălţime cu o viteză de aproximativ cinci metri pe secundă, după cum arăta variometrul, iar Lowenherz n-avea cum să micşoreze viteza căderii. Acul altimetrului se târî înapoi.

– Prindeţi-vă centurile, le spuse Lowenherz celor doi coechipieri care se albiseră la faţă de groază. Ju 88 nu era un avion pe care să-l faci cu uşurinţă să aterizeze forţat şi, mai ales, cu un singur motor. Doar văzuseră cu toţii un avion izbucnind în flăcări, la capătul pistei principale la Kroonsdijk, cu numai şapte săptămâni în urmă.

Lowenherz îl cercetă pe cel de lângă el. Nu schimbară un cuvânt, dar Lowenherz înţelese ce exprima privirea acestuia.

– Săriţi, ordona Lowenherz. Mrosek încerca să deschidă trapa de podea deteriorată, care se blocase, îi aruncă lui Lowenherz o privire disperată. Acesta ejectă peretele de plexiglas, din spate, şi de pe stânga carlingei, care zbură cu un zgomot asurzitor, lăsându-i în curentul de gheaţă al nopţii ce

scrâşnea şi şuiera peste marginile hubloului. Dispariţia învelitoarei de carlingă strică însă echilibrul avionului şi Lowenherz acţiona roata stabilizatorului pentru a aduce aparatul în picaj. Mrosek fu priBiul. Îşi vârî cu grijă binoclul Zeiss în buzunarul de la tunică. „Pierdut în misiune.” Nu-l va întreba nimeni de el. Mai sprinten ca niciodată, se urcă şi ieşi prin trapa de evacuare din partea de sus. Întocmai ca un acrobat în arenă. Un picior se legănă periculos pe deasupra capului lui Lowenherz, apoi se desprinse. La început părea că Mrosek scăpase cu bine, dar bufnitura înfundată care urmă imediat le dădu să înţeleagă celor rămaşi în avion că acesta fusese furat de curentul de aer şi izbit de ampenaj; binoclul îl împunse în coaste şi-i zdrobi patru dintre ele. Rostogolindu-se cu capul în jos, Mrosek se lovi cu încheietura mâinii de bordul de atac al stabilizatorului stâng, iar deriva îl lovi puternic la cap, înainte de a fi acoperit de un jet de combustibil pulverizat de conducta de golire. Stropit de benzină şi ameţit de lovitură, Mrosek se prăbuşi cam vreo trei mii de picioare, aerul nopţii îngheţându-i pe trup hainele ude de transpiraţie. Pe jumătate ameţit, Mrosek trase de mânerul paraşutei şi începu să plutească sub voalura de mătase a acesteia, ajungând cu bine jos, într-un câmp de cartofi.

Sachs fusese întotdeauna un timid. Lowenherz îi cunoştea dosarul şi ştia bine că acesta era singurul motiv pentru care nu ajunsese pilot şi nu candidase peiitru gradul de ofiţer. Lowenherz mai ştia, de asemenea, că pentru Sachs nu ajungea un simplu ordin, cu atât mai mult cu cât trebuia să se folosească de trapa de salvare de pe partea superioară a avionului.

– Dacă nu sări imediat, sar eu în locul tău şi te las aici cu avion cu tot. Ascultător, Sachs se caţără şi ieşi. Înarmat cu norocul pe care viaţa îl rezervă acestor tineri bogaţi, Sachs pluti lin şi făcu o aterizare perfectă.

Junghiul ascuţit pe care Lowenherz îl simţise în momentul exploziei deveni acum o durere vie şi persistentă, ca şi cum cineva i-ar fi apăsat pe abdomen un prosop ud şi fierbinte pe care l-ar fi înfăşurat apoi în jurul său. Cauza era un fragment de schijă de alamă, provenind de la focosul proiectilului. Schija pătrunsese prin învelişul de metal al bordului anterior şi plesnise în trei, după ce lovise mai întâi o busolă giroscopică. Fragmentul acesta, care nu cântărea mai mult de a şaizecea parte dintr-o uncie, îi pătrunse lui Lowenherz în abdomen şi, trecând prin peretele abdominal şi cavitatea peritoneală, îi perfora colonul; apoi, pe măsură ce pierdea din viteză, începu să se rostogolească, croindu-şi drum printr-o serie de artere mai mici, străpunse un rinichi şi deschise o arteră lombară, oprindu-se în cele din urmă în coloana vertebrală.

Nu era uşor să menţii planul drept al avionului înclinat, cu motorul de pe partea aceea avariat, trepidând şi producând vibraţii, aripile metalice lovite, iar pânza eleroanelor zdrenţuită. Lowenherz zâmbi plin de amărăciune: era avaria cea mai groaznică şi mai de temut. Când reduse puţin gazele, începu imediat să piardă din înălţime. Cu ajutorul motorului rămas întreg şi cu maneta acestuia acţionată la maximum pentru a nu pierde înălţimea, zbură în cercuri largi, dar oricât se strădui, nu izbuti să corecteze direcţia cu ajutorul eleroanelor. Avioanele Ju 88 trebuiau acţionate cu multă forţă pentru ca

palonierul să facă aparatul să vireze, iar Lowenherz începea să nu-şi mai simtă picioarele. Îşi apucă piciorul stâng cu amândouă mâinile şi-l apăsă cu toată puterea care-i mai rămăsese, folosindu-se de el întocmai ca de un lemn ca să poată mişca palonierul, dar în clipa aceea durerea din şira spinării deveni de nesuportat. Continuă să apese până ce îşi pierdu aproape cunoştinţa.

Chemă controlorul de zbor şi conducătorul luptei şi-l informă în câteva cuvinte că avionul fusese lovit iar el rănit grav şi că se îndrepta spre vest, pe deasupra uneia din insulele mari de la sud de Rot-terdam.

– Sări „Katze1”, spuse August Bach, nerăbdător.

– Anunţ: imposibil, spuse Lowenherz. Sunt rănit la spate.

– Ordin: întoarce-te.

– Pierd foarte repede din înălţime. Afurisitele acestea de antene sunt de vină.

– Ordin: rămâi pe recepţie, spuse August. Am contactat în circuit Serviciul de salvare. Te vor urmări, ca să poată trimite bărci de salvare, iar Wurzburgul o să te ghideze.

– Mulţumesc, mai spuse Lowenherz. Picioarele îi erau paralizate şi de altfel, doar jumătatea de sus a corpului mai rămăsese vie. Vedea tot mai slab luminile roşii şi verzi de la tabloul de bord şi lumina albastră, strălucitoare a lunii deveniră toate cenuşii. Zgomotul motorului care mai funcţiona se auzea din ce în ce mai surd şi mai îndepărtat, iar Lowenherz se întrebă dacă nu cumva acesta era motivul pentru care Junkersul cel greu nu se putea menţine în aer. Avionul cenuşiu se prăbuşi spre oceanul imens şi

învolburat, iar explozia ce urmă ridică o trombă la fel de întunecată ca şi apa care-l înghiţi.

Wurzburgul de la staţia de radar „Ermine” urmări cu părere de rău avionul de vânătoare pe deasupra oceanului, până ce impulsul luminos deveni o sclipire fosforescentă, ce dispăru şi ea, lăsând ecranul complet alb, cu excepţia unei ploi de paraziţi.

O santinelă zări explozia puternică şi trâmba roşie ce se stârni deasupra apei întunecate şi anunţă staţia de radar „Ermine”.

– De-acuma s-a isprăvit, spuse Willi, cu tristeţe. A văzut o santinelă explozia.

– Îi pierdem întotdeauna pe cei mai buni dintre ei.

– Era de fapt Staffelkapitanul, spuse Willi. I-am recunoscut vocea.

– Unul dintre cei mai buni piloţi cu care am lucrat.

– Mi se pare că era conte sau baron.

– Ce ghinion pe capul lui!

– Nenorocita aceea de navă antiaeriană!

– N-aveau cum să ştie în cine trag, Willie.

– Probabil că acum îşi mai vopsesc un inel în jurul tunului.

– Posibil.

Fiecare contact al lui “Creaking Door” cu avionul de vânătoare nu durase mai mult de câteva secunde, dar peste tensiunea nervoasă provocată echipajului de această întâlnire, se instalase şi oboseala unui zbor instrumental pe o distanţă de mai bine de o sută de mile, executat în afara traseului prevăzut. După ce-l evitase pe Beer, virând brusc spre dreapta, Lambert continuă să zboare scrutând nervos fiecare colţişor de cer şi, în curând îşi dădu seama că scăpaseră de urmăritori. Auzi vocea lui Binty Jones, care i se adresă:

– Căpitane, îi permiţi lui Jimmy să mă înlocuiască pentru câteva minute? Simt nişte crampe.

– De acord, Jimmy? întrebă Lambert.

– O.K., căpitane.

– Bine, fugi repede.

Lambert simţi cum avionul se dezechilibrează, în momentul în care telegrafistul se îndreptă spre turela superioară, iar Binty coborî de pe scaunul său, de sus, croindu-şi drum spre WC-ul Elsan, care se afla tocmai în coada avionului. La fel ca majoritatea telegrafiştilor, Jimmy Grimm era şi un experimentat mitralior şi, pe deasupra, îi mai şi plăcea nespus de mult să privească din turelă. Pipăi mânerele mitralierelor care se mişcară ascultătoare, înclinându-se la cea mai mică atingere. Unul din inconvenientele pe care le întâmpina telegrafistul de la bordul avionul lui Lancaster era faptul că şedea întotdeauna lângă ieşirea aerului cald de la motoare. Chiar şi dezbrăcat cum era, lui Jimmy-îi fusese îngrozitor de cald. Îşi potrivi casca pe-o parte şi-şi lipi obrazul înfierbântat de plexiglasul rece ca gheaţa, al turelei, încercând o senzaţie nespus de plăcută, asemănătoare celei pe care ţi-o dă o înghiţitură de bere rece.

- O.K., Jimmy?

– În regulă, căpitane.

Lambert zări sclipind lumina de la măsuţa navigatorului când perdeaua de la cabina acestuia fu dată la o parte, şi-şi închipui că Binty revenise pentru o clipă în carlingă. Binty nutrea convingerea că între a pilota un bombardier şi a conduce o motocicletă nu era o diferenţă prea mare şi, ori de câte ori avea ocazia, urmărea cu multă plăcere gesturile făcute de căpitanul său, întipărindu-şi în minte fiecare

mişcare. Lambert observă că altimetrul continua să se rotească, deci pierdeau din înălţime. Era un procedeu obişnuit al piloţilor de a micşora înălţimea, mărind viteza de zbor, ori de câte ori treceau la întoarcere peste porţiunea de coastă ocupată de trupele inamice.

– Şi cu bomba luminoasă cum rămâne, Binty? Vezi dacă poţi s-o dai afară

– Cine mă ajută, căpitane?

- îl ajut eu, căpitane, se oferi Cohen.

– O.K., spuse Lambert, Vedeţi ce se poate face.

Lumina lunii, care descoperise bombardierele; făcându-le o ţintă mai uşoară pentru avioanele de vânătoare, avea acum darul de a-i mai linişti puţin echipajul aflat continuu în alertă. Lowenherz mai bântuia încă printre nori, deasupra oraşului Rotterdam, la o distanţă considerabilă de avionul lui Lambert şi fără ca vreunul din cei aflaţi la bordul lui „Creaking Door” să-i bănuiască măcar prezenţa. Beer fusese îndreptat către zona de sud a sectorului de care se ocupa staţia „Ermine”, pe scurt, nu exista nici un avion inamic la vedere. Mai mult decât atât, era foarte puţin probabil ca deasupra oceanului să existe vreo artilerie antiaeriană de 8,8 cm deşi, chiar dacă judecând prin absurd, ea ar fi existat, „Door” zbura cu trei mii de picioare mai sus de bătaia unei astfel de mitraliere. Lambert tocmai îşi recapitula în minte aceste argumente când un proiectil de 10,5 cu bătaia foarte lungă, explodă chiar lângă stabilizatorul avionului. Explozia veni dinspre coada avionului şi se auzi întocmai ca o lovitură puternică şi înfundată, ce-şi croi drum, cu zgomot, printre lonjeroanele şi cadrele de metal. Urmă mirosul greu de cordită şi de ars, apoi şocul, care-l împinse pe

Lambert înainte, aruncându-l peste comenzi, desprinzând extinctoarele şi împrăştiind hărţile, diagramele şi notele de calcul ale lui Koşher peste tot prin carlingă, pe care o umplu cu foi albe şi foşnitoare. În clipa următoare, în interiorul fuselajului se produse o explozie luminoasă ce albi ecranul şi-l orbi pe Lambert, care abia se obişnuise cu întunericul. Manşa îl lovi în stomac, deşi încercase din răsputeri să se ferească. Bordul anterior al avionului se ridică brusc întocmai ca botul unui cal speriat, iar zgomotul motoareîor deveni dintr-o dată strident ca ţipatul unei fiinţe cuprinse de panică.

– Micky! strigă Lambert. Micky! Battersby se grăbi să-i vină în ajutor, ştiind că în clipele acelea el era cel de care căpitanul avea cea mai mare nevoie. Pe Binty Jones explozia îl aruncă cu putere pe jos şi pe când încerca să se ridice, acesta îşi dădu seama că avionul primise o lovitură de moarte, după care urmase o alta - de data aceasta mai puternică decât ar fi putut-o provoca un proiectil antiaerian obişnuit - o explozie amplă, albă şi fără zgomot, chiar în inima fuselajului.

– Ia te uită, ii spuse Lambert lui Binty. O explozie, chiar aici, în spate!

Binty se adună cu greu de pe jos, iar Battersby îşi propti un picior de suporturile de la scaunul pilotolui, încercând să împingă cât putea de tare manşele; Faţa i se făcu roşie ca sfecla, iar pe frunte venele umflate străluceau din cauza efortului. Manşa rămase însă neclintită, dar cu ajutorul micului Batters, Lambert reuşi, în cele din urmă, să menţină controlul asupra avionului. Verifică în grabă şi cele-lalte comenzi; palonierul se mişca liber diritr-o parte

în alta, iar roţile de manevrare a flapsurilor erau blocate. Profundoarele rămăseseră înţepenite, motiv pentru care bordul anterior avea încontinuu tendinţa să cabreze. Efortul era cumplit pentru amândoi, iar Lambert nici nu spera să poată, menţine aparatul în poziţia aceasta pe toată distanţa pe care o mai aveau de parcurs, deasupra Mării Nordului.

Binfy dădu la o parte perdeaua de la cabina navigatorului şi fu orbit de o lumina puternică, de culoare verzuie şi atât de stranie, încât îşi făcu cruce, întrebându-se cinic dacă nu cumva ajunseseră cu toţii în infern. Lumina verde mai sclipi o dată apoi se stinse, lăsându-l în întunericul de nepătruns peste care plutea acelaşi miros urât de cordită şi de ars. Binty îşi croi drum, bâjbâind, până la scaunul lui Kosher dar acesta nu se afla acolo. Continuă să se târască, trecând de lonjeronul principal şi de compartimentul pentru odihnă; simţi cum interiorul avionului începe să se umple de fum. Păşind cu grijă ajunse în sfârşit la turela sa, când, deodată, fu izbit de priveliştea care i se înfăţişa înaintea ochilor: în fuselaj se deschidea o gaură cât toate zilele. Binty ştia că învelişul de metal al avionului era foarte subţire şi că putea fi găurit şi cu un vârf de creion, dar asta nu-i atenua cu nimic şocul produs la vederea spărturii suficient de mare pentru a trece şi un autobuz prin ea. Explozia desprinsese un panou metalic, desfăcându-l din nituri şi îndoindu-l în afară; gaura avea o formă dreptunghiulară. Metalul zăngănea cu furie din cauza curentului, ca un capac de la o uriaşă cutie de scrisori.

Undeva, la est, pe lângă Rotterdam, se zăreau luminile cenuşii ale proiectoarelor asemenea unor trepieduri. Lancasteruî continua să zboare pe

drumul de întoarcere şi, după ce depăşiră zona acestora, totul fu învăluit în întuneric. Fumul din interior se îndesi.

– Dumnezeule! exclamă Binty. Se aşteptase ca în conul de lumină al lanternei să-l zărească pe Jimmy Grimm în turela sa, dar abia când ridică ochii înţelese din Jimmy nu mai rămăsese decât partea de sus - un trunchi îmbrăcat în jacheta de piele şi capul, cu masca încă pe figură, aplecat peste mitralieră şi privind prin colimator, ca şi când ar fi fost gata să deschidă focul. Partea inferioară a corpului se transformase într-un fel de băltoacă, un amestec de bucăţi de oase, sânge şi lichid visceral, care se mai scurgea încă prin ţeava de evacuare, amestecându-se cu uleiul de la conductele plesnite. Binty stinse imediat lanterna, simţind că nu mai poate suporta scena lugubră pe care o avea înaintea ochilor; se rezema de peretele de metal, rece ca gheaţa, al fuselajului.

Lambert nu mai putea folosi palonierul ca să vireze. Făcu o încercare, apucând cu putere manşa şi aplecând-o într-o parte pentru a acţiona eleroanele, o ţinu aşa fără să o mişte măcar cu un centimetru. Timp de câteva minute, care i se părură o veşnicie, avionul nu răspunse. Eleronul drept era atât de hărtănit, încât suflul elicei se simţea până în interior. Eleronul stâng deregla forţa ascensională, iar cel drept micşora substanţial portanta în dreapta. „Door” se restabili încercând să-şi revină întocmai ca un câine ameţit, când, deodată, zguduit de convulsii, se prăbuşi vreo cincizeci de picioare, înclinat pe o parte într-un unghi extrem de periculos care-i ţintui pe toţi în carlingă. Când avionul începu să-şi revină din nou, Lambert se temu de ampenaj,

care ar fi avut toate motivele să se rupă; încetul cu încetul, aripa dreaptă se ridică, centimetru cu centimetru, până când, în sfârşit, reuşi să rămână parcă rezemată pe norii luminaţi de lună. Botul avionului începu să alunece într-o parte şi să alerge uşor pe linia orizontului; busola tresări speriată, oscilă puţin, apoi se hotărî brusc să indice capul la compas către Anglia Lambert îşi dădea seama că suferiseră avarii serioase la partea din spate a avionului şi se întreba cât de mult ar fi putut rezista, în cazul în care curentul de aer ar fi început să desprindă, încet şi sistematic, vreuna din comenzile avionului. Curentul devenise atât de puternic, încât Lambert simţea cum coada avionului se curba din ce în ce mai tare, zvâcnind când într-o parte când în cealaltă. Reduse viteza, scăzând debitul de gaze pentru a micşora pe cât posibil presiunea exercitată asupra aparatului de zbor. Binty conecta interfonul. - Flash, tu eşti? Nu primi nici un răspuns. Aici e Binty. Eşti acolo, băiatule?

Binty se apropie prudent de spărtura care se mărea din ce în ce şi prin care se vedea o lună zdrenţuită, sclipind deasjupra oceanului negru. Podeaua scârţâi şi se clătină sub el; Binty se dădu înapoi speriat. Din această parte a avionului nu mai rămăseseră decât vreo duzină de corzi, lăcaşul pentru muniţie şi placa metalică de fund a fuselajului, pe care păşea Binty şi în care se mai ţinea ampenajul avionului. Propria lui greutate putea să fie fatală.

– Ce se-ntâmplă acolo, Binty?

– Jimmy a păţit-o, căpitane, iar de la Flash nu primesc nici uri răspuns.

– Nu poţi să deschizi uşile de la turela lui?

– N-am cum să ajung până acolo, căpitane. Avionul e plin de fum şi aproape jumătate din afurisitul de fuselaj s-a dus, iar coada abia se mai ţine.

– Şi Kosher?

Abia acum îşi aduse aminte de Kosher, care parcă se făcuse nevăzut.

– Eşti teafăr, Kosher? întrebă Lambert prin interfon. Se auzi un fel de mormăit. Unde eşti? întrebă din nou Lambert. Veni un răspuns înfundat şi monosilabic. Eşti rănit? Se auzi din nou ceva neclar, ca un geamăt. Poate strigase „mamă". Tată nu strigau niciodată. „Mutti"? Da', parcă „Mutti" spusese.

Lambert mai transportase şi până atunci morţi saii răniţi. În 1041 zburase pe o distanţă de aproape 250 de mile, pilotând un Whitley în care, cu excepţia lui, toţi erau ori morţi ori în stare de inconştienţă. De acum le cunoştea reacţiile, cei care tăceau erau teferi sau morţi. Cei ce ţipau aveau răni superficiale şi erau mai mult speriaţi, căci cei răniţi grav nu mai aveau vlagă să ţipe. Cei care gemeau slab, aşa cum gemea acum Cohen, aveau sigur nevoie de morfină şi tărgi.

– L-am găsit, căpitane!

– E teafăr?

– Nu. Urmă o pauză. Va trebui să mai coborâm, căpitane. Are nevoie de oxigen.

– Conectează-i tubul.

– Tubul e în ordine, dar n-are masca de oxigen pe faţă.

– Pune-i-o!

– Nu pot, căpitane. S-a dus.

– Cum adică s-a dus?

– A ars, căpitane. Mă duc după morfină. Binty se îndreptă din nou spre coada avionului, păşind uşor

că o pisică şi aplecându-se înspre partea mai puţin avariată. Făcu un efort şa nu privească în jos, spre nori şi spre ocean, regretând, parcă că nu era mai uşor,

- Câtă morfină să bag în el?

– Injectează-i o jumătate de fiolă în braţ. Oricum, tot e o doză dublă.

– E foarte greu, căpitane. Nu pot să-mi dau seama unde e braţul. În picior nu e bine?

– E bine şi-n picior, Binty, Digby, du-te şi tu în spate şi ajută-l pe Binty.

Ar fi greşit să afirmăm că Binty nu-l simpatiza pe Kosher Cohen, dar cei doi bărbaţi aveau atât de puţine părţi comune, încât încercările facute de Kosher pentru a se apropia de tânărul galez nu făcuseră altceva decât să scoată şi mai tare în evidenţă deosebirile de clasă, educaţie şi preocupări. Binty crescuse la orfelinat, iar adolescenţa şi-o petrecuse la o şcoală de ucenici a Forţelor Aeriene. Era obişnuit cu pedepsele aspre şi cu cei care se răsteau la el, iar viaţa i se desfăşura conform orarelor şi regulamentelor de instrucţie. Binty n-avusese prilejul să întâlnească prea multe lucruri demne de luat în seamă iar atunci când i so ivea ocazia, nu se dădea în lături să profite fără vreo urmâ de regret faţă de cel pe care l-ar fi lăsat cu buza umflată.

Cohen, dimpotrivă, fusese educat la o şcoală particulară şi trimis apoi la universitate Societatea pe care o frecventase fusese dominată numai de bărbaţi distinşi, iar în anturajul acestora nu fusese pregătit şi pentru conversaţii cu indivizi ca Binty, care nu ştiau să discute decât despre motociclete, fotbal, fuste şi tot soiul de fleacuri. Cohen prea şe

comporta ca un ofiţer pentru ca Binty - şi alţii ca el - să-i poată încredinţa toate gândurile şi secretele lor.

– Hei, Cohen, mergem la Londra? Binty zornăia în mână o legătură de chei. Când am fost ultima oară acolo, la puicuţa mea, tipa tocmai făcea baie. Mi-au trebuit vreo două zile să-mi usuc uniforma;

– Îţi mulţumesc, Binty, dar nu pot. Mă duc pe munte cu nişte foşti colegi de şcoală, le-am promis.

Binty îşi plimba lanterna înăuntru, peste lăcaşurile de metal pentru rachete de semnalizare, peste cutia de prim ajutor şi cotul făcut de jgheabul pentru proiectile, care se înclina uşor până la turela din spate. La zece picioare înaintea sa se aflau rămăşiţele turelei superioare mediane unde ar fi trebuit să se găsească el. Turela era turtită şi plină de sânge, şi cu toate că nu se vedeau flăcări prin jur, când şi când mai exploda câte un cartuş de semnalizare din cauza căldurii.

– Bine că te-am găsit, Binty. Vrei să vii la mine, la sfârşitul săptămânii?

– Numai dacă vin şi ceva fuste pe acolo.

Binty voia să-l tragă pe Cohen înspre compartimentul de odihnă al echipajului, aflat pe lonjeronul principal, dar constată că navigatorul avea carnea arsă şi lipită de paraşuta bombei luminoase care-i pătrunsese adânc în carne şi se temu să tragă: l-ar fi putut sfâşia, căci Kosher, cu morfina în el, n-ar mai fi simţit nici urmă de durere.

Când explodase proiectilul de la artileria antiaeriană, Kosher tocmai încerca să desprindă bomba foto de paraşuta care se încurcase. Recăpătandu-şi imediat echilibrul apucase un extinctor întorcându-se grăbit să stingă focul. O paraşută ardea mocnit, umplând avionul de fum negru şi

gros. Vreo trei sute de gloanţe supra-încălzite ţăcăneau şi pocneau lo-vindu-se de structura de metal, de unde ricoşau. Pistoalele de semnalizare, cartuşele şi celelalte materiale pirotehnice luară foc, inundând coridorul îngust cu o lumină orbitoare. Cartuşele de semnalizare explodau în lumini roşii şi verzi. Unele treceau arzând prin învelişul de metal şi cădeau în mare, în timp ce fumul produs de explozii era luat imediat de curent. Constatase că lui Jimmy Grimm nu i se mai putea da nici un ajutor. Oh, Doamne! Luminân-du-şi calea cu lanterna şi încercând să zărească ceva prin fumul care se înteţea sau ferindu-şi ochii de lumina exploziilor, Cohen se-ntoarse cu mare greutate şi se aplecă spre bomba foto de câteva milioane de waţi, pe care încercase până atunci fără succes să o desprindă de paraşuta avariată. Bomba foto începu să ardă mocnit şi, cu toată forţa pe care i-o dădu disperarea, Cohen o izbi cu putere, reuşind să o desprindă cu numai o fracţiune de secundă înainte ca aceasta să explodeze. Asta fusese explozia albă şi lipsită de zgomot care-l pusese în încurcătură pe Lambert. Dacă Kosher ar fi avut în clipa aceea mănuşile groase de piele, de la uniformă, arsurile de la mâini n-ar fi fost probabil atât de grave, dar, întocmai ca majoritatea navigatorilor, Kosher purta nişte mănuşi subţiri, cu căptuşeală de mătase, fiindu-i practic imposibil să mânuiască creionul şi rigla du mănuşile groase de la echipamentul de zbor. Tot astfel, dacă nu s-ar fi aplecat spre bombă, arsurile de pe piept şi faţa ar fi fost probabil evitate. Binty îl luă în braţe şi după ce îi injecta aproape un sfert din flaconul de morfină, Kosher începu să aibă convulsii, asemeni

unui epileptic, apoi se linişti. Ochii deschişi deveniră sticloşi ca de păpuşă.

În copilărie, Binty nu cunoscuse dragostea şi căldura unui cămin, din care pricină nu le simţise lipsa, iar în relaţiile sale cu femeile nu se obosise niciodată să găsească cuvinte frumoase de mângâiere şi; oricât se căzni acum, nu-i veni nimic în minte să-i spună lui Cohen.

– E o rană superficială, băiatule, zise el în cele din urmă, chiar în momentul în cate Kosher îşi pierdea cunoştinţa. Binty reuşise în fine să-i pună masca de oxigen. Pieptul lui, Kosher, unde se vedeau urmele unei arsuri grave, docotea de o spumă trandăfirie, sub care dispăruse până şi mănuşa de mătase cu care încercase să-şi apese rana.

În carlingă, Binty stătu în cumpănă câteva minute, înainte de a se hotărî să rostească întrebarea care-i venea pe buze.

– Să nu controlez comenzile profundorului până la coadă?

– Bună idee, răspunse Lambert.

– Eu sunt cel mai uşor dintre toţi, spuse Battersby. Poate reuşesc să ajung până la turela din spate.

– Bine, Batters, încearcă. la-ţi şi paraşuta cu tine.

– Vă descurcaţi singur?

Lasă-mă o clipă singur la comenzi, să văd. Lambert descoperi că putea şi singur să menţină manşa în poziţie, dacă se proptea cu picioarele în ea şi stătea răsucit în scaun.

– E-n regulă, du-te

Binty îşi îndreptă lanterna spre Batters care se strecură peste cei doi bărbaţi ghemuiţi pe jos. Fumul continua să se menţină dens, deşi interiorul avionului era măturat de un curent puternic de aer înghe-

ţat. Battersby n-avusese niciodată frică de înălţime şi când ajunse lângă spărtura făcută în fuselaj, privi calm în jos, apoi se aplecă să studieze marginile rupturii, cu un ochi de expert. Descoperi că tija palonierului era foarte îndoită. Izbi cu toată puterea, încercând s-o îndrepte dar nu reuşi. Pipăi în lungul tijei până în punctul unde aceasta se unea cu lonjeronul ampenajului. Din câte îşi putea da seama, părea întreagă. Îşi plimbă lanterna peste tot, dar nu mai observă nici o altă avarie. Îşi conecta interfonul la priza cea mai apropiată de lângă WC-ul Elsari.

– Tijele palonierelor n-arată prea rău, căpitane. Poate profundoarele să aibă ceva.

- N-ai ce-i face, Batters. Încearcă s-ajungi până la turela din spate să vezi ce-i cu Flash.

Depdată şe auzi vocea lui Flash.

– Mitralior de spate către căpitan. Sunt teafăr.”

– Şi unde dracu' ai fost până-acum? întrebă Lambert furios.

– Îmi pare rău, căpitane. Mi s-a defectat înterfonul. Şi eu am încercat să iau legătura cu voi şi nu ştiam ce s-o fi întâmplat.

Battersby întrebă

– Căpitane, îi dai voie lui Flash să vină în faţă? Ştii, greutatea lui...

Lambert îşi putu imagina ce voiau să-nsemne aceste vorbe.

– Poţi să ajungi până aici, Flash? întrebă el. Avfem o mică problemă cu fuselajul, aşa că ai grijă pe unde calci şi pune-ţi şi paraşuta. Vezi că-i şi Batters acolo, fă ce-ţi spune el, ai înţeles?

– Am înţeles, căpitane, răspunse Flash. Puteam să jur că ceva nu e-n regulă. Turela nu se mişcă decât manual, ca să nu mai vorbim de mirosul de aici...

Flash reuşi să vină în faţă. Înţepenise în turela sa deschisă şi se mişca greu, din cauza paraşutei. Când ajunse lângă Binty şi Cohen, se lungi şi el alături de ei. Aici era cald, din cauza structurii metalice a avionului, pe care o încălziseră exploziile produse.

Oboseala adevărată începi să o simţi întâi în genunchi, apoi te supără gambele, muşchii se contractă şi devin dureroşi, iar de-a lungul şirei spinării aleargă nîşte furnicături, apăsând parcă pe craniu şi făcând ca pleoapele să se îngreuneze şi să se închidă, Aşa se simţea Lambert, epuizat până la ultima picătură de vlagă, de parcă ar fi mărşăluit complet echipat pe o distanţă de cincizeci de mile.

Era destul de greu fără navigator care să îl ajute şi fără telegrafist, care să-i dea coordonatele primite prin radio. Încercă să recalculeze în minte triunghiul vitezelor. Capurile la compas comunicate la instructaj nu-i erau acum de nici un folos, căci direcţia vântului se dovedise a fi cu totul alta şi era probabil pe cale sa se schimbe în continuare. Şi, oricum, se aflau doar la patru mii de picioare înălţime, pentru ca Kosher să poată respira mai cu uşurinţă, iar aici direcţia vântului era cu totul alta.

– Să-ncerc să obţin un relevment radio? se oferi Digby.

– Mai bine rămâi aici în faţă şi ajută-mă să găsesc un reper,când traversăm coasta.

Din cauza atacului lui Beer, Lambert se îndepărtase foarte mult de traseul coloanei de bombardiere. Acum luna părea strălucitoare, dar tot ce se putea vedea ia lumina ei erau marea întunecată, şi norii cu forme neregulate, din faţă. Lambert ştia ca dacă dorea să aterizeze, era obligat să se menţină sub pătura de nori şi când plexiglasul începu să se abu-

rească, coborî în picaj pana ce avu iar, vizibilitate. Iată şi oceanul, acolo, sub ei, destul de aproape. Valurile reci şi neprietenoase păreau, de-aici de sus, nemişcate şi albe ca nişte fire de urzeală ţesute de de razele lunii.

Lambert ar fi vrut să ceară şi părerea echipajului său, dacă să se întoarcă deasupra zonei inamice să lanseze încărcătura de bombe, dar se răzgândi. Se-ntorsese de mai multe ori cu răniţi şi morţi la bord, ca şi de data aceasta, deşi el era teafăr şi nevătămat. Ruth îi spunea, mereu că nu era el de vină. dar ea nu înţelegea nimic din ce se petrecea în sufletul lui. Viră uşor; o simplă atingere cu piciorul, o mişcare a mâinii schimbă poziţia avionului cu aproape o jumătate de milă. El era vinovat de tot ce se întâmpla, degeaba ar fi încercat să scape de răspundere. Echipajul doar asculta fără să crâcnească de ordinele primite de la el. El îl trimisese pe Cohen în spate la paraşuta bombei luminoase. Nimeni nu-i spusese să lanseze bombele. Nici măcar nu îi reproşau că poate n-ar fi fost loviţi dacă ar fi acţionat mai repede.

– Battersby, ia un extinctor şi controlează puţin peste tot, ca nu cumva să mai ardă pe undeva. Dacă reuşeşti să găseşti lampa Aldis uită-te la motoare prin hubloul radiotelegrafistului:

– Aparatele arată în regulă, căpitane. După-cât se pare, totul merge strună.

– Lasă, băiatule, nu te mai duce nicăieri. Cred că sunt nervos, asta e!

– E-n regulă, căpitane, spuse Battersby. Chinuit de remuşcări că în locul lui o păţise Kosher, Binty îl ţinea pe acesta strâns în braţe, încercând să-i mai aline suferinţa, cum se pricepea mai bine. Se apucă

să-i descrie, piuliţă cu piuliţă şi şurub cu şurub, toate cele patru motociclete pe care le avea, încurcându-se câteodată la cuvintele mai lungi sau tuşind şi înecându-se din cauza fumului. Flash şedea şi el pe jos ascultând litania lui Binty şi încercând să nu se uite la turela din spate. La comenzi, Battersby şi cu Lambert se luptau din răsputeri du avionul avariat, care răspundea arţăgos, şi cu reacţii imprevizibile. În faţă de tot, Digby căuta în jos, dorind din suflet că oceanul de sub ei să se transforme în uscat. Până la urmă.,dorinţa-i iu împlinită.

– Se zăreşte coasta Angliei. Ascultaţi-mă pe mine, e Aldeburgh.

– Nu e-adevărat, e Southwold, uite rîul.

– Ei da, eu sunt doar turist prin părţile astea. Două proiectoare îşi înfipseră lumina pe cerul întunecat, scotocindu-l şi razele unuia dintre ele aproape că atinseră vârful aripii avionului.

– Căpitanul către echipaj să aterizez pe vreun aerodrom de ajutor sau să încerc să ajung la Warley?

Timp de vreo două minute domni o tăcere deplină, apoi Binty spuse

– Haideţi să-l ducem pe Cohen acasă!

– Acasă să fie, răspunse Lambert.

Din cauza morfinei, Cohen intrase în comă. Binty îi legăna uşor în braţe.

– Mai avem puţin, Kosher şi suntem acasă, Apoi începu să-i desprindă uşor carnea arsă lipită de paraşuta bombei luminoase.

Echipajul lui Tommy Carter, împreună cu mecanicii sărbătoreau ziua de naştere a căpitanului lor care împlinea douăzeci şi unu de ani. Îl rostogoleau pe

aerodrom, îl aruncau în aer şi îl prindeau înapoi, iar Tommy avea noroc cu echipamentul de zbor, care mai atenua puţin şocurile. După cea de-a douăzeci şi una izbitură, Carter se ridică în picioare, buimăcit şi puţin supărat, dar se îmbuna numaidecât când îl văzu pe Roland venind spre el cu o tavă plină cu pahare cu bere. Toată lumea avea pahare pline în mână, încă înainte ca Tommy să apuce să ia şi el unul. Sergentul electrician ridică paharulşi spuse

– La mulţi ani, Tommy, băiatule! Bem în sănătatea ta şi a lui Tapper, care va primi o nouă misiune.

Băură cu toţii fericiţi. Abia ajunseseră la al doilea rând, când unul dintre ei începu să cânte imnul lui Tommy. Era un cuplet binecunoscut celor din aviaţie, pe melodia cântecului „De-o parte şi de alta a ferestrelor”.

A fost odată-un căpitan, pe nume Tommy
Un as al zborului acesta îmi era
Iar la pian nimeni nu-l întrecea
De cânta imnul sau ale lui Beethoven sonate;
Îl acompaniară toţi în cor;
Ne-nvârtim pe orbită şi farul ocolim,
Ne-nvârtim pe orbită şi farul ocolim,
Ne-nvârtim pe orbită şi farul ocolim,
Cum am făcut de-atâtea sute de mii de ori;

Erau atât de încântaţi de finalul cântecului că-l repetară de câteva ori la rând, apoi ciocniră din nou.

– Mult noroc, Tom, spuse Ben Gallacher, toastând pentru căpitanul său. Eşti cel mai bun pilot pe care l-a avut vreodată aviaţia.

La lumina proiectorului şi a balizelor care clipeau, Tommy le desluşi feţele radioase şi fericite şi-şi dădu seama că tovarăşii săi uitaseră, măcar şi pentru o

clipă, primejdiile prin care trecuseră în noaptea aceea.

Atât Lambert cât şi Digby zăriră fasciculul vertical al proiectorului şi-şi comunicară unul altuia:

Pentru a clipă, toată oboseala acelei nopţi dispăru ca prin farmec. Lambert adusese avionul pe toată distanţa, de la coasta Angliei şi până aici, folosindu-se numai de eleroane. Îşi pregătise ruta cu atenţie, cu mult timp înainte, aşa că acum, când se aflau la cincizeci de mile distanţă de aerodrom, ei se-ndreptau direct spre pista principală, începând aterizarea cu nouă mile şi jumătate înainte de a ajunge la Warley.

Flash şi cu Binty îl ţineau cât puteau de strâns pe Cohen. E drept că luminile se apropiau cam repede, dar avionul încerca din răsputeri să reziste. Lambert controla zborul numai din manevra motoarelor, lăsând avionul să piardă uşor din înălţime, reducând treptat din viteza de avansare, căci profundorul nu mai putea fi folosit.

– O să am nevoie de toată greutatea ta, Micky, îi spuse Lambert lui Battersby.

Balizele de la pista de aterizare păreau că se ridică uşor spre ei. Battersby coborî trenul de aterizare care, din fericire, ieşi în poziţie corectă, fără nici un fel de probleme.

– Douăzeci de grade, la flapsuri.

– Flapsurile douăzeci, răspunse Bâttersby. Era metoda cea mai corectă.

- Flash, Binty, e-n ordine?

- - O.K.. căpitane.

- Ţineţi-vă bine de structura metalică. Dacă stabilizatorul e rupt, s-ar putea să se desprindă cu o parte din coadă. Aveţi grijă să nu cădeţi în afară,

Digby, vino-napoi; Battersby, şaizeci de grade la flapsuri

Se aflau la numai patru sute de picioare deasupra copacilor şi continuau să piardă din înălţime.

Se ivi şi turnul de control de la Warley împungând cerul, pe când Lambert se lupta doar cu manşa. Câtă nevoie ar fi avut acum de profuridor! „Hai, avionule, dragule te rog mai ajută-ne, mai încearcă şi de data aceasta!” Battersby şi cu Lambert se străduiau şi trăgeau atât de tare de comenzi, că începură să se teamă să nu se rupă ceva. Nici unul din ei nu scotea vreun cuvânt. Zburau deasupra pistei şi totuşi roţile nu atingeau încă pământul. Treceau peste aerodrom cu o viteză de o sută de mile pe oră, la o înălţime ce putea fi măsurată în zeci de centimetri.

– Nu mai pot să-i fac nimic murmură Lambert, îngrozit. Bombardierul se înfundase din ce în ce mai mult. În cazul în care rămâneau în continuare cabraţi, contactul cu solul ar fi fost din cale-afară de puternic şi s-ar fi putut produce poate chiar în mijlocul mlaştinii Witch Fen sau, şi mai rău, în pădurricea de dincolo de smârcuri. Cuprins de disperare, Lambert se hotărî să pună motoarele în plin şi să tragă de boost. Întinse mâna să apuce manetele dar renunţă imediat. Nu era sigur că avjonul devenit atât de fragil ar fi rezistat şi apoi l-ar fi aşteptat un zbor peste aproape jumătate din suprafaţa regiunii, căci nici măcar ampenaj cu care să poată vira nu mai avea?

Acul vitezometrului oscilă, apoi coborî la nouăzeci de mile pe oră. Când roţile atinseră pământul, nu simţiră impactul.

– Asta e; spuse Lambert. Trase de manşă înapoi. Orice avion care zboară cu o viteză mai mare decât viteza limită e ca o zână din poveste, care pluteşte fără. să asculte de legile gravitaţiei. Dar, întocmai ca Cenuşăreasa care îşi pierde puterea la ivirea zorilor, o dată cu cântatul cocoşilor, tot aşa, când viteza avionului scade oricât de puţin sub viteza limită acesta devine o simplă grămadă de fiare care se prăbuşeşte la pământ, întocmai ca lovit de pumnul unui uriaş.

Şi cu „Door” s-a petrecut acelaşi lucru. Avionul căzu pe pistă ca lovit de trăsnet, zguduindu-se din toate încheieturile. Roţile scrâşniră ca dinţii unui câine rănit, când cauciucurile fierbinţi se loviră de pământul tare. Într-adevăr, Lambert lăsase complet flapsurile în jos, dar avionul continua să fileze pe deasupra pistei cu aproape şaizeci de mile la oră, îndreptându-se spre şirul de copaci din capătul cel mai îndepărtat al pistei.

– Se balansează prea tare, strigă Batters, dar Lambert se şi străduia să corecteze mişcarea aparatului. Pe orizontul palid se profilară doi copaci, ridicându-şi parcă crengile ca nişte braţe într-un gest de implorare, pentru a nu fi sortiţi pieirii, din cauza acestui bombardier dezlănţuit. Apoi totul se răsturnă. Batters ştia acum că nu puteau prinde pista. Se scufundau, cădeau din ce în ce mai jos; în secunda următoare, o lovitură foarte puternică zgudui întreg avionul, apoi se auziră doua plesnituri pe ambele părţi, urmate de un potop de scântei galbene ce inundară întreaga carlingă. Cerul se desprinse de pământ şi-ncepu să danseze mai întâi în partea stângă a carlingii şi, apoi şi mai aprig, în dreapta. Avionul continua să alerge şi, deodată

zăriră hangarele, apoi ferestrele luminate ale turnului de control şi din nou blestemaţii aceia de copaci. Zgomotul devenise de-a dreptul asurzitor, căci metalul se desprindea în bucăţi într-un ritnî neounesc ce se potrivea cu dansul drăcesc al copacilor; apoi, tumultul începu să se potolească şi totul rămasa, deodată; nemişcat, învăluit într-o linişte atât de ireală; încât Digby crezu pentru o clipă că murise, îndată se auzi gâlgâind carburantul din rezervoarele sparte şi scâncetul metalului rupt şi îndoit. Plutea un miros de ars şi de benzină de o sută de octane, care se amesteca cu izul dulceag de sânge proaspăt şi de sudoare.

Toţi şedeau tăcuţi şi nemişcaţi şi ar fi rămas probabil astfel, chiar şi dacă epava ar fi izbucnit în flăcări. În zilele noastre, cei care anchetează cauzele producerii accidentelor aeriene numesc starea aceasta „panică negativă”, dar pe vremea aceea oamenii îi spuneau buimăceală.

– Iertaţi-mă, băieţi, rupse Lambert tăcerea. Ar fi trebuit să ridic trenul de aterizare. Ieşiţi cât puteţi de repede, poate să se aprindă dintr-o clipă într-alta. Binty, Cosher e cu tine?

– Da, căpitane, nici o grijă, ne ocupăm noi de el.

– Flash, tu cum te simţi?

– În regulă, căpitane. L-ai luat pe Flanagan? Lambert întinse mâna şi apucă păpuşa saşie din cârpă.

– L-am luat, spuse el. De la un timp, începuse să simtă un fel de aversiune, dar niciodată n-l urase mai mult ca acum. O luă şi şi-o îndesă în buzunarul tunicii” - Dig?

– Sunt gata, căpitane.

– Pregătiţi-vă şi luaţi-o uşurel spre uşa laterală, e cea mai sigură

Abia acuş începură băieţii şă-şi vină în simtiri şi să-şi qducâ aminte că trebuiau să decupleze firele de la şicrofoane, sa-şi desfacă hamurile de la paraşute şi să iasă cât mai repede de acolo. Lambert îl bătu pe Batters uşor pe umăr, vrând să-i spună să se grăbească şi pipăi avionul, luându-şi rămas bun. Îşi privi o clipă bombardierul, simţind cum îl cuprinde o tristeţe nemăsurată când spuse adio epavei.

Deodată, totul în jur prinse viaţă şi-ncepu o agitaţie de nedescris: alarmă şi strigăte puternice, sirene de ambulanţe şi maşini de pompieri. Flash şi Binty îl duseră pe Cohen cam la o sută de iarzi mai încolo, îl aşezară pe pământul rece şi se întoarseră să privească avionul distrus, care se oprise destul de departe de pistă. Extremitatea uneia dintre aripi era frântă şi peste tot se vedeau răspândite bucăţi din ampenaj, Digby se apropie de ei în goană şi se prăbuşi alături, gâfâind

– Binecuvântat fii, pământule! gemu el. Mirosul ierbii ude de rouă era mai tare chiar şi decât mirosul pe care-l emana acum Cohen.

Batters nu se zărea nicăeri. Stătea de fapt lângă bombardierul distrus şi-l aştepta pe Lambert să coboare. Il auzi mişcându-se înăuntru, apoi Lambert apăru purtând ceva cu el. Batters se îndreptă spre el, grăbindu-şe să-l ajute, dar când ajunse lângă căpitan îşi dădu seama că nu era în stare, Lambert ieşi ducând în spate o legătură de carne sângerândă şi informă.

– Lasă, Jimmy, o să fie bine, şoptea mereu căpitanul, cu privirea pierdută în pământ, grămăjoarei pe care o ducea acum în braţe.

Avioanele Lancaster se întorceau unul după altul din misiune, trecând peste acoperişurile caselor din Warley. Bătrânul Sam Thatcher renunţase demult să mai încerce să doarmă. Îşi aprinse lampa de pe noptieră şi se uită ia ceas.

– Ştiam eu că blestematul ăsta de vânt o să-şi Schimbe direcţia. I-am spus până şi femeiuştii ăleia, cum o cheamă - Cynthia!

– Taci odată şi culcă-te, mormăi doamna Thatcher.

Bătrânul stinse lumina dar nu putu să doarmă şi până la urmă se sculă şi merse la bucătărie să-şi facă un ceai.

În sala-de instructaj, fiecărui membru din echipajele care se întorceau i se turna o cinzeacă de rom, iar o tânără brunetă din W.A.F.F., mică de statură şi machiată strident, împărţea tuturor ceai cu lapte. Doi aviatori ridicau rulourile de la ferestre. Afară se zărea o dungă străvezie şi luminoasă, colorând în trandafiriu cerul înspre răsărit. Ofiţerii ce trebuiau să primească raportul aviatorilor întorşi din misiune scriau de zor ascultând descrierile celor care se adunaseră în jurul lor şi încercau sâ le redea cu lux de amănunte întâmplările acelei nopţi. Acurateţea descrierilor se pierdea însă în cuvinte de jargon, neînţelese sau stereotipe. Vocile erau stridente şi feţele posomorâte mai purtau încă urmele lăsate de măştile de oxigen, întocmai ca zâmbetul pictat pe faţa vospită a unui clovn. Abia acum îşi dădeau seama că trăiesc şi asta îi îmbăta mai mult decât înghiţitura de rom plătită din fondurile ministerului,

- L-am atins serios. Era un Messerschmitt, nu--i aşa, Cliff?

– N-m reuşit să-l văd, Dave.

– Chioruie!

– Căpitane asta-i a douăzecea misiune în care zbori, nu?

– Am lovit drept la ţintă, dar n-am putut să-mi dau seama ce culoare avea fumul.

– Oraşul Krefeld a fost şters de pe suprafa pământului.

– Uită-te la fotografii, dacă nu mă. crezi.

– Pare să fi fost o treabă destul de bună.

– A naibii de bună.

Bombele care nu căzuseră peste oraşul Altgarten nimeriseră într-un câmp fără să explodeze, astfel că din aer, distrugerea oraşului părea să fi fost foarte concentrată şi atacul asupra întinsului oraş Krefeld, un atac foarte precis şi corect.

Longfellow era încântat.

– A fost un spectacol de pomină, de care veţi putea povesti şi nepoţilor voştri, îi spuse el lui Lambert, dar acesta se hotărâse să nu povestească nimănui.

Aviatorii întorşi din misiune plecară la micul dejun, discutând zgomotos intre ei. După ce terminară de dat raportul cu privire la executarea atacului, Lambert nu părăsi încăperea. De obiciei rămânea ultimul şi îşi prelungea şederea, dar de data aceasta aşteptarea era zadarnică. Nu-l zări nici pe Murphy şi nici pe vreunul din echipajul lui Sweet.

Afară, pe aerodromul învăluit într-un aer de gheaţă, aproape o jumătate de duzină de mecanici se adunaseră pe pistă în jurul porţiunii de teren unde era de obicei garat avionul ”S Sugar”. Cântecele îndepărtate care veneau dinspre echipajul lui Carter

îi făcuseră să devină şi mai posomorâţi. Erau înfofoliţi, cu caschete groase de lână şi fulare lungi, cu mâinile vârâte adânc în buzunarele mantalelor, pe care nu le scoteau decât ca să-şi aprindă ţigările sau să le reaprindă pe cele care se stingeau. Pământul de sub picioarele lor era presărat cu mucuri strivite de talpa bocancilor. Oamenii nu-şi vorbeau decât pentru a întreba cât e ceasul. Sergentul montor îşi făcuse ucenicia cu Murphy. Până la urmă şopti

– Băieţi, duceţi-vă şi mâncaţi ceva. Fluieratul îndepărtat al trenului de Londra se auzi clar peste mlaştinile acoperite încă de întuneric. Merseră încet, traversând din nou aerodromul, privind ţintă în pământ şi dorind din tot sufletul să nu mai întâlnească pe nimeni cunoscut.

La Kroonsdijk ultimul care ateriza fu Christian Himmel. Motorul oprit îi dădu puţin de furcă în timpul rulării pe pistă, dar Himmel se aşteptase la aşa ceva; Trecu în viteză pe lângă vechea epavă, care zăcea la marginea pistei apoi Kugel îl aduse la locul lui, făcându-i semn cu mâinile. Apăsă cu atâta putere pe frâna din stânga. Încât avionul se răsuci brusc pe locul de parcare. Tură motoarele la maximum. Acestea făcură un zgomot infernal; Himmel mai încercă motorul care bătea, avea magnetoul defect, apoi deodată opri ambele motoare. Girometrele coborâră, scoţând un sunet plăcut, iar motoarele care se răceau ciripiră vesele. Zări un grup de bărbaţi în spatele lui Kugel. Unul din ei era doctorul militar şi lângă el îl recunoscu şi pe Redenbacher. Un ofiţer de la turnul de control al zborurilor se agita nervos; grăbindu-se să stingă luminile de pe pistă.

– Ce s-a întâmplat fi întrebă el pe Kugel, când ajunse la capătul scării şi atinse pământul cu picioarele. Acum că-şi scosese masca, îşi dădu seama ce duhoare plutise în avion. Mirosul de ulei ars, de gaze de evacuare, de cordită şi explozibil carbonizat se amestecase cu mirosul hainelor sale ude. Kugel îl privea într-un fel ciudat, poate din cauza duhoarei. Himmel îşi întinse mâinile şi picioarele. Era o. senzaţie extraordinar de plăcută, ca o mare uşurare, după ce stătuse ghemuit pe scaunul incomod din avion.

La capătul celălalt al aerodromului, se vedeau lanterne aprinse şi alunecau faruri de maşini. După felul în care se mişcau luminile, Christian îşi dădu seaina că era un moment de confuzie, în care aveau loc acţiuni pripite.

Kugel plesnea de atâtea veşti

– Un indivit de la Twente a venit să se alimenteze cu combustibil şi şi-a lăsat nişte bucăţi din trenul de aterizare împrăştiate pe pistă. I s-au defectat flapsurile şi frânele şi-a luat foc. Înăuntru erau blocaţi doi ofiţeri, dar i-a salvat Horst Knoll, care s-a ales şi cu arsuri destul de grave la mâini, cu ocazia asta. Comic, nu, tocmai el care nu-i poate suferi pe ofiţeri.

– Dă-mi o ţigară, Kugel. Bătrânul alese una din pachet şi i-o băgă iui Himmel în gură. Se îndepărtă de avion după care Kugel scoase chibriturile. Deşi întunericul nu se împrăştiase încă, începuse să se audă ciripitul vesel al păsărelelor.

– A fost o noapte blestemată, Chiristian. L-au înhăţat pe Staffelkapitan şi i-au venit de hac, şi se vorbeşte că şi locotenentul Kokke ar fi păţit-o la fel. Celelalte escadrile n-au pierdut decât patru.

– Va trebui să schimbi motorul ăsta, Kugel. M-a lăsat în pană tocmai în mijlocul unei intercepţii.

– S-ar putea să nu fi fost totuşi ulei intrat în buji

– Dar bujiile au fost de vină şi nici supapele nu sunt bune de nimic, doar le-ai auzit cum fac Oricum, Kommodore a dat ordin să fie schimbat, dacă ne mai dă bătaie de cap. Kugel scapără un chibrit şi Christian îşi aplecă capul spre fereastră.

– O să-i punem un motor nou, Chiistian. Apropo, lui Lowenherz i-a sosit telegrafic ordinul pentru decernarea „Crucii de Cavaler”

– Asta e nemaipomenţ. Eşti sigur că Lowenherz e mort?

- Cei de la staţia de radar „Ermine” au văzut avionul explodând deasupra mării, lovit de un proiectil lansat de pe un vas antiaerian. Ei zic că dacă a scăpat, însuşi Reichsmarschall Goring ar trebui să-i prindă medalia în piept.

– Şi Kokke?

– La început toţi au crezut că i s-a defectat aparatul de emisie, dar până la urmă n-a atetizat nicăieri.

– Poate că mai apar încă, spuse Christian. Ai grijă de câine, altfel Lowenherz p să se-nfurie.

– Vezi că te aşteaptă Comandorul, il avertiză Kugel, împreună cu individul acela mai în vârstă, în civil.

- Eram sigur, spuse Christian. Vezi că-n dulapul meu este o sticlă de coniac şi mătase de la o paraşută americană. Ia-le tu.

– E şi doctorul acolo, spuse Kugel

– Da, îi va face plăcere să asiste, spuse Christian. Doar e meseria lui „să studieze natura umană”, Kugel aruncă o privire peste umăr, pentru a se asigura că nu-l auzea nimeni din echipaj.

– Loveşte-mă şi fugi. Loveşte-mă tare şi cu convingere!

– Eşti un camarad tare bun, Kugel, spuse Charistian. Ai mare grijă de câine. Se întoarse şi se îndreptă spre grupul de bărbaţi care-l aşteptau puţin mai departe.

La Warley Fen, Munro aduse Lancasterul la aterizare, întocmai ca pe un fulg. Dirija aparatul întorcându-l în aşa fel încât să aibă vântul în stânga, ţinând roata defectă în aer şi trăgând uşor de manşă, îl puse pe pistă fără nici un fel de neplăceri. Ateriza atât de uşor încât o rafală de vânt din direcţia opusă îl ridică din nou în aer şi-l repuse pe sol la o distanţă de zece picioare mai la dreapta.

Riscul ca un cauciuc să scape de pe jantă scade atunci când presiunea pneului este mai redusă. Dar cu toate că Munro încercă să evite acest lucru, roata moale se dezumflă complet în clipa în care atinse pista tare pe care alerga cu o viteză de optzeci de mite pe oră; imediat după aceea, plesni în faşii lungi de cauciuc înfierbântat care se-mprăştiară, zvârcolindu-se pe pistă, întocmai ca nişte şerpi negri, încolăciţi în forme ciudate şi devenind de îndată dure şi sfărâmicioase. Lipsită de bandajul de cauciuc, janta roţii spintecă întunericul nopţii cu o dâră lungă de scântei alburii, apoi zgârie pista, se îndoi şi plesni în vreo şapte-opt bucăţi ce se rostogoliră făcând un zgomot asemănător dangătului de clopot., în clipa în care janta cu amortizor oleopneumatic atinse pământul. Lancasteruî se învârti, ca şi cum o mână nevăzută, de uriaş, i-ar fi apucat aripa stângă, râsucindu-i-o cu putere; avionul părăsi pista şi se opri la numai o

sută cincizeci de metri de epava „Door”, poticnindu-se în iarba udă de rouă, uşor înclinat într-o parte, dar fără alte stricăciuni.

– Zbor încheiat, anunţă Munro. cu o exactitate oarecum formală. Când se dădea această comandă, orice activitate la bordul avionului înceta. Luminile clipiră, apoi se stinseră, instrumentele nu mai funcţionară, interfonul nu mai transmise nici un sunet, iar generatoarele şi giroscoapele se opriră şi ele.

– Zbor încheiat, sir, răspunse mecanicul, răsucind fără grabă butonul. Munro îşi scoase masca, o deconecta, apoi îşi desfăcu curelele de la paraşută şi întinse mâna după şapcă şi baston.

– Ei, fir-aş al naibii! Ia priveşte, Jock! Şi flutură capătul rupt al bastonului, pe care un fragment minuscul de schijă îl tăiase în două. Pe Munro îl trecură fiorii şi se hotărî ca niciodată să nu mai poarte mascote. Dacă, din întâmplare, ar fi văzut bastonul rupt înainte de aterizarea aceea dibace ar fi fost convins că schija îi fusese menită lui.

– Felicitări, căpitane, spuse Jock. Aţi făcut o aterizare extraordinară şi v-aţi completat şi ciclul de misiuni.

– Mulţumesc, Jock.

Sala de briefing era presărată cu mucuri de ţigara, iar atmosfera se umpluse de un fum gros de puteai să-l tai cu cuţitul şi de duhoarea acră a romului care li se distribuia aviatorilor din partea Ministerului Aerului. Încăperea aproape că se golise când echipalul lui Munro ajunse să dea raportul. Pe unul din pereţi se afla lipit un anunţ mare, pe care sta scris: „Echipaje! Nu vă mai pierdeţi vremea aşteptând să vedeţi fotografiile. Culcaţi-vă imediat!” înainte de a se afişa acest anunţ, sala gemea de

aviatori care comentau zgomotos, aşteptând aici până în zori. Ofiţerul şef cu informaţiile îşi strânse mai tare mantaua de culoare cenuşie în jurul corpului şi se uită la ceas. Munro îi zări gestul şi scutură din cap, plin de amărăciune. Cele trei avioane care nu se întorseseră încă n-aveau atâta combustibil încât să mai poată fi practic în aer. Longfellow adună toate rapoartele asupra misiunii, le strânse sub braţ şi ieşi. Cei trei bărbaţi care îşi aşteptaseră prietenii lângă intrare plecară, şi ei, fără un cuvânt.

La popota subofiţerilor, se apucară să asculte discuri la gramofon, în timp ce chelnerul de serviciu se plângea în stânga şi-n dreapta că nimeni nu păstra ordinea şi curăţenia şi că băieţii îşi puneau paharele ude de bere pe masa.de biliard. Un sergent mitralior îşi pocni zdravăn prietenul care refuzase să-i confirme punctul său de vedere, şi anume că el personal doborâse un Ju 88. Un bombardier voma lângă bar, după ce băuse o cantitate apreciabilă de whisky amestecat cu rom. Unul dintre bucătari, ce trebuia să intre de serviciu în dimineaţa următoare, coborî în pijama şi-i imploră să nu mai facă atâta tărăboi, dar fu întâmpinat cu zbierete şi înjurături.

Sergentul Binty Jones îl lăsă pe amicul său Flash Gordon să-i scoată motocicleta pe care şi-o ţinea în sala cazanelor.Motorul porni la simpla atingere a pedalei iar Binty, după ce-şi îndesă în buzunar o periuţă de dinţi se grăbi să dispară la întâlnirea lui cu Rose, la Peterborough. Îşi împinse motocicleta pe aleea adiacentă, plină de gropi şi hârtoape, din spatele popotei, pentru a scurta din distanţa pe care o avea de parcurs ca să iasă în şoseaua principală. Alergă câţiva paşi pe lângă motocicletă, apoi sări şi încalecă, lăsându-şi picioarele să atingă pământul

pentru a-şi menţine echilibrul şi continuă să răsucească maneta, dându-i motorului mici impulsuri. Zări o siluetă întreptându-se din direcţia opusă, dar abia când ajunse lângă el îl recunoscu pe comandantul escadrilei.

– Voi, ăştia...! protestă comandantul. Unde te duci?

Binty, luat, prin surprindere, nu fu în stare să mintă.

– La Peterborough.

– La vreo fustă, nu-i aşa?

– Yes, sir! răspunse Binty, incapabil să-şi mai ascundă nervozitatea pe care-o trăda vocea sa.

Pe negândite, Munro spuse:

– Ei bine, ce-ar fi sat mă duci şi pe mine până la gara din Peterborough. Aş mai putea prinde trenul de Londra spre casă. Îşi atinse buzunarul, simţind cum. foşneşte scrisoarea primită de la soţia sa.

– Yes, sir! spusese Binty cu un supin de uşurare, devenind deodată umil şi slugarnic şi în culmea fericirii că scăpa de învinuirea ce-ar fi putut să i se aducă, că părăsea baza. Întoarse repede motocicleta şi spuse:

– Urcaţi-vă în spate, domnule, vă reped până la popota ofiţerilor şi vă aştept până vă faceţi gata.

– Bravo, Gordon.

– Jones, sir. Gordon este opusul meu. Eu sunt mitralior la turela superioară pe „Creaking Door”, adică pe „O Orange”.

– Bine, sergent Jones. Spre Peterborough, deci, şi nu face economie de cai putere!

– Am înţeles, domnule.

Ieşind de la punctul de pregătire, Lambert auzi gramofonul de la popota subofiţerilor şi mirosul de slănină prăjită îi gâdilă nările. Jock Hamilton din

echipajul lui Munro, Tommy Carter şi Tapper Collins aproape că-l luară pe sus, cu dorinţa de a merge să bea cu ei, dar Lambert refuză cu încăpăţânare, îl auzi pe Digby spunând:

– Adevărul este că Sam trebuie să se ducă la doamna inimii sale.

Tommy ţinea în mână o sticlă de whisky pe care o avusese ascunsă în dulap şi era acum aproape goală. Îi spuseră noapte bună şi plecară cântând.

– La mulţi ani, Tommy, strigă Lambert în urma lor. Grupul cânta vestitul cântec soldăţesc:

Iată-l pe fratele Sylvester
Cu decoraţii patruzeci în piept
Armata şi marina la un loc
Să-l sperie nu pot pe-acest atlet.

Urma apoi ceva fără nici o melodie, ce trebuia debitat cât mai repede cu putinţă:

Nu te grăbi, nu te băga
E loc pentru amândoi
El are un braţ, cât alţii-un picior
Şi-un pumn ce scufundă
Şi-un vas de război.

Digby tremină ultimul, mult după ceilalţi şi ţinându-l încă pe Tommy de mijloc, se-ntoarse să-i spună încă o dată la revedere lui Lambert, iar acesta le făcu din nou semn cu mâna. Digby locuise în aceiaşi cameră cu Cohen şi Grimm. În noaptea aceasta avea să dormă singur, motiv pentru care nu se grăbea de loc să meargă la culcare.

Lambert se îndreptă spre vestiar. Locul părea pustiu şi tocmai se pregătea să deschidă uşa dulapului său de metal, când Battersby ieşi din

toaletă, alb ca varul la faţă şi ştergându-se la gură. Făcu un efort să vorbească, apoi întrebă:

– Cum am fost, căpitane? Lambert îi făcu ochiul...

– Eşti un adevărat veteran, Batters. Băiatul reuşi cu greu să zâmbească.

– Am telefonat la infirmierie:

– Şi eu am telefonat, Latters.

– Voiam să mă duc şi eu acolo, dar mi s-a spus că n-are nipi un rost. Vor face ei tot ce le stă în putinţă.

– Du-te şi încearcă să tragi un pui de somn, Batters, ce-a fost greu a trecut.

Băiatul ar mai fi avut multe întrebări să i le pună lui Lambert, dar zâmbi şi se-ntoarse, îndrep-tându-se spre uşă. Lambert întinse mâna după pantofii de pe raft şi găsi în ei o fotografie mai veche, făcută în grup. Erau toţi acolo, cu nişte zâmbete atât de optimiste pe faţă de îţi venea să crezi că sunt nemuritori. Ascunse fotografia în cel mai dosnic ungher al dulapului, apoi îl aruncă şi pe Flanagan înăuntru. Îşi scoase ghetele şi costumul de zbor şi voi să se spele, dar se răzgândi. La spălător cineva vomase pe jos, lipsea un bec şi dispăruse şi singurul prosop pe care-l mai aveau. Descuie lacătul de la bicicletă şi mai umflă puţin roata din spate.

Trecu cu greu bicicleta prin ruptura făcută în gardul de sârmă, căci disputa continuă care se purtă între cei care rupeau gardul şi cei care-l reparau începuse de curând să încline în favoarea celor din urmă. Drumul de aici şi până în sat dura doar zece minute cu bicicleta.

“Cerul se lumina de primele licăriri ale unei noi zile, iar aerul rece făcea ca respiraţia să i se se con-denseze şi să i se vadă aburii ieşindu-i din gură. Lui Lambert îi plăcea nespus de mult drumul acesta.

Aşezarea era liniştită şi aerul plin de arome proaspete, iar în tufişuri se auzeau mişunat de vietăţi. În clipe ca acestea, Lambert se felicita în gând că mai supravieţuise o dată. Îşi rezemă bicicleta de gardul viu şi deschise cât putu de încet uşa de la intrare. Când pătrunse în dormitor, o găsi pe Ruth trează. Nu dormea niciodată până nu se întoarcea el. Lui Sam îi trecuse de multe ori prin minte că soţia sa nu putea să doarmă, când pleca el în misiune, dar n-o întrebase niciodată. Se dezbrăcă încet, fără să aprindă lumina. Afară, aceeaşi lună care strălucise atât de puternic deasupra coastei olandeze, era acum estompată de o mână de nori, care făceau ca lumina să învăluie dormitorul într-o pulbere uşoară, de amurg albăstrui.

– E totul în ordine, dragul meu?

Lambert nu răspunse şi Ruth ştiu că era un semn rău. Mai tăcuse de câteva ori, la fel, când artileria antiaeriană trăsese în ei şi-i muriseră câţiva membrii din echipaj. Lambert se întinse în pat cât era de lung, cu picioarele lipite unul de altul – întocmai ca un trunchi de lemn. Sau ca un mort, gândi Ruth, dar numaidecât îşi alungă din minte comparaţia aceasta. Pielea îi era aspră şi rece şi aproape că nu i se auzea respiraţia. Îşi lipi capul de umărul lui, dar Sam nu făcu nici o mişcare şi nici nu se îndepărtă. Se întoarse, asta-i era de ajuns, era mulţumită. Nu numai fricoşii mureau de mii de ori, ci şi soţiile, mamele şi iubitele şi, câteodată, poate chiar şi taţii.

– Cohen şi Grimm, spuse Lambert, fără să pomenească nimic de Micky.

Ea nu scoase nici un cuvânt.

– Şi doar i-am promis tatălui său, spuse Lambert.

– Dar el te-a forţat să-i promiţi, pleda Ruth.

– Dar am promis!

Ruth ar fi vrut să-i povestească de incidentul cu colonelul, dar se decise că n-avea rost să-i sporească grijile cu încă una.

– E ziua de naştere a lui Tommy Carter. M-au invitat să beau un pahar cu ei.

– Trebuia să te duci.

– Nu.

O motocicletă străbătea satul, gonind în plină viteză. Încetini pentru câteva clipe la o intersecţie, apoi motociclistul apăsă pe pedală şi motorul ţâşni cu un uruit puternic, cotind pe şoseaua principală.

Lambert se întoarse şi-şi sărută soţia.

– Nu m-am spălat, se scuză el şi Ruth simţi mirosul nopţii îngrozitoare prin care trecuse bărbatul ei.

– l-am trimis tatei o hârtie de cinci.

– Eşti un prost, Sam. Să nu crezi c-o să-şi plătească datoriile cu ei. N-o să se schimbe niciodată.

– Ştiu.

– Sam, nu poţi purta de grijă tuturor oamenilor de pe pământ. Nici măcar n-ar trebui să-ncerci.

– Este ultima oară când mai zbor, Ruth, pot să-mi facă ce-or vrea. M-am săturat, sunt distrus, sunt terminat, kaputt1.

Ea întinse mâna, luă de pe noptieră un somnifer şi i-l dădu.

Lambert îl înghiţi întocmai ca un copil mic care se supune mamei sale, fără să-i pese ce era sau de unde îl primea.

– Poate c-ar trebui să joci totuşi crichet, sâmbătă. Putem merge la Londra săptămâna viitoare.

– Eşti o fată tare bună, Ruth. O cuprinse în braţe şi închise ochii, fără să poată adormi.

Până la urmă îl găsiră şi pe primar. Cu toţii îşi dădură cu părerea, dar mult prea târziu, că numai acolo ar fi putut să fie. Un curier de la „Hitler Jugend” aproape că-l răsturnase, trecând în grabă pe bicicletă pe lângă casa dărâmată a primarului. Acesta adunase cărămizi întregi, câte putuse găsi la îndemână şi se apucase să clădească. N-avea, bineînţeles, nici ciment şi nici alte materiale de construcţie, din care cauză zidurile se dărâmară când băiatul se lovi cu bicicleta de ele. Primarul se înfurie nespus de tare şi atunci curierul, un puşti în vârstă de paisprezece ani, se apucă să-l ajute să-şi refacă mica locuinţă. Trecuse însă aproape un ceas până să-şi dea seama că primarul încerca să se zidească pe sine înăuntru.

Stricat, terminat, epuizat. În Liebefrauplatz, un grup de membri ai echipei de intervenţii T.E.N.O., conduşi de Bodo Reuter, se munceau cu un palan. Lanţurile zornăiau alături de ruinele calde şi fumegânde ale fostei biserici. De câte ori trăgeau de lanţ, ampenajul Lancasterului lui Sweet se ridica tot mai sus, până ce fu suspendat în centrul oraşului, atârnat de o grindă. Avionul se balansa puţin în bătaia vântului, care aţâţase cu atâta furie incendiile acelei nopţi de coşmar, arătând întocmai ca rămăşiţele unui animal preistoric, expus astfel spre a potoli furia zeilor. Fumul gros plutea învăluind totul în jur. Pe ampenaje se puteau distinge culorile roşu, alb şi albastru, însemnele Angliei şi literele vopsite în alb ce-i arătau identitatea. Câţiva dintre membrii echipei T.E.N.O. avuseseră de gând să lase corpul mitraliorului de spate în turela turtită, dar Bodo Reuter le interzise cu desăvârşire să facă aşa ceva. Mai înainte ca avionul să fie izolat cu frânghii

groase, cetăţenii oraşului se şi adunaseră în jurul epavei, pentru a exorciza rasa ce-i supusese atâtor nemăsurate chinuri.

– Sieg Heil! strigă unul dintre ei, urmat de alţii şi alţii care începură şi ei să răcnească.

Avionul lui Sweet, doborât, rămase astfel timp de aproape o săptămână, după care fu ridicat, metalul topit, iar după alte şapte săptămâni apărea din nou, de data aceasta ca avion german:

Cei de la baza Luftwaffe „Ermine” erau foarte norocoşi, când era vorba de scrisori, căci „Ermine” era prima unitate Luftwaffe de pe coastă situată pe ruta transportului poştal spre Rotterdam. Lui August Bach îi veniră două scrisori. Unul din plicuri era expediat de bijutierul din Altgarten şi conţinea o chitanţă pentru suma primită şi nota de plată pentru inelul de logodnă, căci, după cum se exprima bijutierul, în nişte vremuri atât de tulburi era din cale afară de riscant să vinzi un inel de logodnă pe credit.

Scrisoarea cealaltă era de la fiul său cel mare; Conform regulamentului privitor la păstrarea secretului militar, scrisoarea era marcată „de lângă Leningrad”.

Pappi

Am la dispoziţie numai câteva minute şi vreau să-ţi comunic că exact până acum patru ore am luptat în linia întâi. Noaptea trecută am făcut incursiuni, încercând să iau prizonieri pentru anchetă; N-am reuşit să prind decât doi, dar şi aceştia au murit de pe urma rănilor;' la noapte vor încerca din nou cei din compania care ne-a înlocuit. Suntem aproape siguri că se pregătesc să ne atace. Când o vor face, voi fi probabil avansat sau voi primi un palton de

scânduri. E bine şi-ntr-un caz şi-n celălalt, n-are prea mare importanţă, numai să nu fiu rănit şi să mă chinui.

Şi-acum să-ţi răspund la întrebările pe care mi le-ai pus în ultima scrisoare. La prima, răspunsul este nu. Ce primim aici de mâncare este absolut suficient, aşa că mănâncă sigur raţiile. Da, vom primi şi permisie, cândva, în următoarele două luni. Da, mă întorc acasă. Crezi că mai dau cu piciorul ocaziei de a mă tăvăli prin aşternuturi cu micuţa menajeră pe care ai ascuns-o?! Le-am povestit băieţilor despre ea şi unul din ei a spus.; „Aşa sunt cei de la Luftwaffe, întotdeauna îşi fac rost de raţii civile, şi apoi se plâng că mor de foame". Se referea la tine, bineînţeles, aşa că nu mai face pe făţarnicul cu mine. Sper că ne revedem cândva, în august, şi sper să-ţi aduci aminte să baţi întotdeauna la uşă, înainte de-a intra în dormitor.

Al tău cel vesel Peter

P.S. Răspuns la întrebarea nescrisă: n-am uitat şi am să ţi-i înapoiez (banii) în curând.

August împături cele două scrisori şi le puse cu grijă în buzunar.

– Reinecke, spuse el, după micul dejun am să fixez pedepsele pentru cei care şi-au pierdut bicicletele, şi-apoi o să ne ocupăm de bani. E cineva bolnav?

– Numai eu, Herr Ober, răspunse Reinecke şi rânji.

– Nu, spuse August, de data asta suntem doi.

– O să vă simţiţi mai bine după o cafea, Herr Ober, o cafea adevărată.

– Şi stârcii? Au plecat.

La corpul de gardă de la Warley Fen, sergentul Bishop se uita la macheta vaporului pe care tocmai o terminase şi care înfăţişa un vas de război în plină

viteză. Nu putea să se hotărască dacă să-i pună numel de „Cadiz anhoy” sau”Aurul din Lumea Nouă”. Telefonul zbârnâi. Operatoarea vorbi cu Bishop, sergentul de serviciu din noaptea aceea.

– Am pe fir nu ştiu ce secţie de poliţie. Spun ca au un mesaj pentru noi şi văd că nu răspunde nimeni, nici la camera ofiţerului de serviciu şi nici la comandă.

– E-n regulă, spuse sergentul Bishop. Dă-mi-l mie.

– Alo, Baza aeriană Warley Fen?

– Da, noi suntem.

- Aici este postul de poliţie din Cambridgeshire. La telefon sergentul Ford. Avem la noi pe doi dintre oamenii dumneavoastră. A avut loc un accident între un camion şi o motocicletă Norton. După zgomot, se pare că mergeau cu viteză foarte mare. Numele lor sunt... Urmă o pauză, Munro, John, locotenent-colonel de aviaţie, şi Jones William Gareth, sergent aviator. Îi cunoaşteţi?

– Pe colonel îl cunosc; cât despre celălalt, n-aş putea să vă spun nimic, căci la noi majoritatea au acest grad.

– Foarte bine. Sper că cei de la poliţia militară ne vor telefona mâine dimineaţă pentru a întocmi formalităţile necesare; apoi mai este şi motocicleta avariată, pe care va trebui s-o ridicaţi.

– Stai puţin, spuse Bishop, rânjind ca pentru sine, n-aveţi dreptul să închideţi un locotenent-colonel într-o celulă până mâine dimineaţă, doar pentru că a încălcat regulile de circulaţie.

– Oh, dar e o neînţelegere la mijloc. Ar fi trebuit să vă explic totul de la început. Sunt morţi amândoi. Au murit pe loc, când s-au izbit de camion, mergeau cu aproape nouăzeci la oră.

– Am înţeles, spuse sergentul. Am să transmit. Puse receptorul La loc, în furcă. „Cadiz ahoy”, se hotărî el, aşa sună cel mai bine:

Bucătarii de la Warley Fen se aşezară moţăind încă să-şi bea ceaşca de ceai îndulcit şi amestecat cu puţin lapte, înainte de a se apuca să pregătească micul dejun pentru primii sosiţi.

Maisie Holroyd fusese de serviciu până aproape spre dimineaţă, supraveghind împărţirea raţiilor pentru aviatorii care plecau în misiune şi totuşi, în ciuda acestui fapt, trecu pe la toate cele trei popote, unde bău câte o ceaşcă de ceai şi ascultă câte o glumă nouă. Soarele se ridica timid la orizont, gonind stelele care mai întârziau pe cer. Lambert se răsuci în somn, râse, scoase un mormăit apoi tăcu, în timp ce soţia sa, care nu adormise încă, îl veghea întocmai ca o mamă care stă aplecată la căpătâiul copilului bolnav.

La secţia medicală, după aproape două ore şi jumătate de luptă zadarnică, cei doi doctori care se ocupaseră de sergentul Cohen deciseră că nu mai aveau ce face, încercaseră tot ce era omeneşte posibil şi-l lăsară să moară în pace.

Cei din Altgarten terminaseră de mult formularele pentru certificatele de deces şi începură să scrie pe foi rupte din caietele de şcoală ale elevilor, purtând ştampila primăriei în colţul de sus. Nu mai aveau de altfel nici bandaje, nici sânge pentru transfuzii, nici atele, nici pansamente pentru arsuri şi nici iod sau morfină. În schimb, exploziile se ţineau lanţ, pe când echipele T.E.N.O. demolau casele şi magazinele de pe Dorfstrasse. Atelierul lui Voss, aidoma multor clădiri din oraş, devenise o ruină extrem ţie primejdioasă. De-a lungul aceleiaşi străzi aluneca

încet o maşină, din care răzbătea o voce metalică printr-un megafon, sfătuindu-i pe cei rămaşi fără adăpost să se prezinte la sediul Partidului pentru a li se acorda ajutor. Vocea ordona, de asemenea, rudelor apropiate să înştiinţeze staţia provizorie de poliţie asupra celor din familie care dispăruseră. Poliţia sie afla însă într-o casă unde nu se putea ajunge decât prin grădina Koller, căci strada aceasta, aidoma majorităţii celorlalte străzi din Altgarten, fusese parţial închisă datorită pericolului pe care-l prezentau bombele nexplodate.

Unicul supravieţuitor din avionul lui Sweet, Billy Pace, căzu nu departe de Altgarten, deşi aterizarea sa nu fusese una dintre cele mai norocoase. Billy zărise formele întunecate ale brazilor numai cu o clipă sau,două înainte de a se opri în ei. Se lovi la picior de-o creangă, apoi fu prins ca în nişte ghiare de vârfurile ascuţite a zeci de crengi şi crenguţe, înainte de a se poticni brusc, din cauza paraşutei care se agăţase şi rămăseseatârnată în vârful copacului. Auzi un zgomot, ca şi când ar fi fost sfâşiată o bucată de pânză şi Billy mai căzu vreun metru şi ceva, apoi începu să se răsucească ca un titirez fără să mâi alunece în jos. În pădure era un întuneric de nepătruns; încercă să se agate cu mâinile de vreo creangă de brad, dar acestea erau mult prea subţiri şi n-ar fi putut să-l susţină. Se străduí să vadă ceva prin beznă, dar nu reuşi. Pipăi prin buzunare şi dădu peste chibrituri, apoi scapără unul, dar nu putu să lumineze decât câteva crengi în jurul lui, iar flacăra făcea ca totul împrejur să pară şi mai întunecat şi mai straniu. Aprinse un alt chibrit şi-l lăsă să cadă, dar acesta se stinse înainte ca Billy să apuce să zărească dincolo de vârfurile picioarelor sale în

şosete, fiindcă în cădere îşi pierduse ambele cizme de la uniforma de zbor. Se afla într-o poziţie atât de incomodă şi se simţea atât de neplăcut, încât fu tentat, în câteva rânduri, să apese pe discul care desfăcea rapid chingile paraşutei şi să rişte, dar instinctul de conservare îi domină impulsul de moment, cu-atât mai mult cu cât auzise şi urlete de lupi în apropiere. Rămase încă vreo trei ore atârnat astfel, cu imaginaţia lucrându-i cu înfrigurare, până ce apărură în sfârşit la orizont primele raze de soare şi, încet, pădurea prinse să se lumineze. Abia atunci îşi dădu seama că se afla la numai o jumătate de metru de pământ. Se lăsă să cadă, dar teama de lupi nu îi dispăru, până ce un pădurar ce trecea din întâmplare pe acolo îl linişti, spunându-i că urletele erau ale unor câini ţinuţi, în captivitate. Pace căzuse în mica pădurice din spatele hotelului Wald şi auzise tot timpul schelălăitul câinilor de pază de aici, purtaţi de curele de către dresori. Se îndreptă spre coliba pădurarului şi reuşi să schimbe cu acesta vreo câteva cuvinte în germană. În spatele micuţei colibe din pădure, Billy Pace zări o arătare ca o păpuşă ţeapănă, de culoare cafenie. Braţele micuţe erau întinse în faţă, întocmai ca ale unui boxer în poziţia de luptă, cu pumnii strânşi. Gura arsă se continua spre ceafă într-un rânjet demonic ce-i dădea la iveală dinţii albi şi regulaţi. Pace recunoscu şi urmele arse ale unei mustăţi. Era tânărul Speke, care părăsise avionul „S Swet” fără permisiunea căpitanului şi aterizase cu paraşuta într-o pădure în flăcări. Pădurarul îl lăsă pe Pace să-l privească câteva clipe.

- Kamerad?

– Ja, Kamerad, spuse Billy Pace şi intră în colibă, simţind, deodată, cum îl năpădeşte un val de căldură şi îl încercă o senzaţie neplăcută de leşin şi de vomă.

Bătrânul îi dădu o ceaşcă plină cu o băutură neagră şi amară, care pretindea el că era cafea, apoi apucă telefonul pentru alarmă în caz de incendii şi ceru o escortă. Lui Billy îi mai rămăsese un baton de ciocolată din raţia sa de zbor şi i-o oferi bătrânului, care o mestecă încântat. Apoi acesta îi explică lui Billy că avea să fie mai în siguranţă însoţit de soldaţi, decât mergând de unul singur şi lipsit de apărare prin oraşul bombardat. Billy îi arătă pădurarului fotografia mamei sale. Se întrebă oare cât timp avea să treacă până ce mama sa avea să afle că fusese luat prizonier, şi nu ucis în misiune.

Pe Fleming şi pe cei din echipajul său nu se găsise nimeni să-i regrete. Cu toţii fuseseră prieteni între ei şi nici unul nu se mai întorsese. Şederea lor la Warley Fen durase mult prea puţin pentru a lega şi alte prietenii cu aviatorii mai cu experienţă, şi-apoi cine i-ar fi putut condamna pe cei rămaşi în viaţă că se bucurau de întoarcerea prietenilor lor şi nu deplângeau soarta a şapte indivizi complet străini.

La popota ofiţerilor de la Warley, ofiţerul însărcinat cu activitatea culturală aduna efectele personale ale ofiţerului de aviaţie Fleming. Cu numai o săptămână în urmă fusese însărcinat cu strângerea efectelor personale ale celor care nu se mai întorceau şi controla acum ca nu cumva să se fi amestecat şi vreo poză pornografică printre lucruri şi citi cu atenţie fiecare scrisoare pentru a se asigura că n-avea să-i mâhnească pe părinţi sau pe soţii. Era o treabă solemnă şi, în acelaşi timp, neplăcută. Îşi

aruncă o privire pe listă: următorul era căpitanul Sweet.

După ce ateriza şi ultimul bombardier, începu activitatea celor de la secţia fotografică a bazei de la Warley Fen. Fiecare aparat de fotografiat de tip F 24 de la bordul bombardierelor era descărcat şi filmele, late de cinci inci, extrem de sensibile erau rulate în casete şi date la developat. Totul se făcu cu cea mai mare prudenţă şi în cea mai mare grabă. Revelatorul era încălzit la 75 de grade Farenheit, iar filmele ţinute numai trei minute în fotofixator, apoi spălate şi introduse în developator şi imediat uscate. Sergentul de serviciu luă un grup de filme încă ude şi alergă cu ele spre un ecran luminos, pentru a verifica expunerea şi developarea. Nu observă nimic curios, după cum nu observară nici ceilalţi, până le privi şi caporalul W.A.A.F. care trebuia să le agate la uscat, în aerul fierbinte din încăperea special amenajată.

Aceasta trecu în camera de retuşare şi, pentru o clipă, îşi aruncă privirea peste aerodrom. Majoritatea clădirilor aveau luminile aprinse, cu ferestrele ca nişte pete galbene şi strălucitoare, apărând ireale în lumina albăstruie şi palidă a dimineţii. Aleile şi iarba străluceau ude de rouă, proiectorul se aprindea şi se stingea ca nişte semnale Morse luminoase, care albeau totul în jur, întocmai ca lumina unui fulger. Caporalul W.A.A.F. luă o fotografie lucioasă făcută în timpul unui atac precedent asupra oraşului Krefeld şi o studie cu atenţie, înainte de a privi din nou negativele. Îi spusese mai întâi unui soldat de aviaţie, înainte de a raporta sergentului. Nu voia să pară ridicolă.

– Aici sergentul Booth, de la secţia fotografică, sir. Avioanele n-au bombardat oraşul Krefeld, sir; tocmai studiem negativele. Imaginile străzilor nu seamănă de loc cu cele vechi, pe care le avem. Cu ce seamănă? Nu ştiu, sir. Nu seamănă cu nici un loc cunoscut. Nu seamănă cu nimic. Sir.

Tribunalul Wehrmachtkomandaturii
Berlin
L/W/KS/78 ui.

Berlin NW 40,23.8.43
Lehrterstrass 58

Către conducerea Penitenciarului Brandenburg Gorden

În ziua de luni, 13 septembrie 1943, la orele 13,00 va fi executată în închisoarea dumneavoastră sentinţa de condamnare la moarte prin ghilotinare a fostului subofiţer Christian Himmel, născut la 12 septembrie 1922, la Bayern, Ottobeuren, de religie catolică.

Călăul Rotger este însărcinat cu executarea sentinţei. Aceasta va fi anunţată în aceeaşi zi la orele 11.00..

Oberleutnant Dr. Henze este însărcinat cu supravegherea executiei, asistat de Feldjustizinspekţor Keyser. Condamnatul este reţinut la închisoarea Wehrmachţului de la Berlin, Seidelstrasse 39.

Prezidiul poliţienesc Berlin, în calitate de autoritate delegată, este rugat să-l trimită pe condamnat la Branderburg în dimineaţa zilei de 13 septembrie 1943. Se cere acceptarea prezentei cereri. Doctorul

închisorii va trebui să fie, de asemenea, prezent la execuţie.

din ordinul Jost
(semnătura) Oberkriegsger.

August 23, 1945
Ofiţer administrativ
Baza Forţelor Aeriene Britanice
Warley Fen

Comandant de echipaj/Serviciul operativ - LAMBERT Samuel Charles

Se certifică prin prezenta că sus-numitul a fost găsit necorespunzător pentru orice alte misiuni de zbor, în calitate de aviator, iar Ministerul Aerului a aprobat retragerea gradului de subofiţer, începînd de la această dată, Lambert se va prezenta la Warrant Oficerul bazei pentru a i se da/primi însărcinări legate de curăţenie, igienizare şi salubrizare.

Aceste îndatoriri nu sunt menite să constituie o pedeapsă, dar Lambert nu se va bucura de nici un privilegiu pînă la noi ordine, aceasta incluzând învoirile şi permisiunea de a dormi în aiara bazei.

Către Warrant Officer - Baza Warley Fen

EPILOG

Mulţi au uitat evenimentele tragice din noaptea de 31 iunie a anului 1943. Alţii, dimpotrivă, nu şi-au putut şterge niciodată din memorie ororile de nedescris care-au marcat acea dată, iar un număr şi mai mare au pierit, nemaiputând aduce nici o mărturie. Lowenherz, Fleming şi Sweet împreună cu echipajele pe care le-au condus n-au fost singurii dispăruţi. În noaptea aceea, Luftwaffeul a pierdut opt avioane de vânătoare de noapte, dintre care trei Ju 88, patru de tip ME 110S şi un Dornier 217, fără a mai pune la socoteală alte trei care s-au distrus sau avariat grav la aterizare şi au trebuit să fie casate. În cursul acestor aterizări au murit doi piloţi Luftwaffe, iar alţi doi au fost atât de grav răniţi încât, retraşi ulterior de la zboruri, n-au mai putut participa la nici o misiune.

Forţele Aeriene Britanice au pierdut patruzeci şi patru de bombardiere, dintre care treizeci şi unu distruse în timpul zborului, de avioane germane de vânătoare de noapte, şi un număr de trei sute unu aviatori, dintre care şaizeci şi opt de supravieţuitori au devenit prizonieri de război. Dintre aceştia din urmă, nouă au fost grav răniţi.

Dintre avioanele pierdute de R.A.F., treizeci reuşiseră să-şi lanseze bombele, o bună parte dintre

ele în mare sau în câmp deschis. Câteva bombe au căzut din întâmplare într-un sat olandez, onorând opt persoane şi rănind alte trei. Dintre avioanele britanice distruse, nouă au căzut doborâte de artileria antiaeriană, iar unul a fost distrus de un alt avion britanic care l-a confundat cu unul german, deschizând imediat focul asupra lui pe când traversa coasta britanică, patruzeci de mile la sud de ruta obligatorie prevăzută în ordinul de operaţie. Trei bombardiere au făcut erori foarte grave de navigaţie. Unul dintre ele a coborât prin pătura de nori, lovindu-se de un pisc muntos lângă Stavanger, în Norvegia, al doilea a rămas fără combustibil la 160 de mile est de Insulele Orkhey, iar al treilea s-a prăbuşit în flăcări în sudul Franţei, echipajul pierind în întregime.

Locotenentul aviator Munro, fratele lui John Munro, care pilota un avion Stirling, a supravieţuit raidului din acea noapte, completându-şi ciclul de misiuni. Întors acasă, după terminarea războiului, s-a căsătorit cu Sarah, cumnata sa, îngrijindu-se de proprietatea fratelui său, pe al cărui fiu îl crescu cu grijă şi afecţiune, apoi îl trimise să studieze dreptul.

Tommy Carter împreună cu restul echipajului său, care scăpaseră; nevătămaţi din raidul acelei nopţi, au pierit cu toţii, patru misiuni mai târziu.

Lambert n-a mai zburat niciodată din acea noapte. Ruth a fost transferată la o altă unitate, dar fiind gravidă a părăsit W.A.A.F.-ul şi a rămas lângă soţul ei, pe tot restul perioadei cât a mai ţinut războiul. După terminarea războiului, Lambert s-a angajat ca proiectant într-o fabrică de avioane, iar în 1954 a patentat o modificare adusă unui compresor cu două viteze şi s-a lansat în afaceri, începând

construirea pe scară largă a noului prototip. În prezent, tată a doi băieţi şi o fată, este fericit şi suficient de bogat, cu toate că, întocmai ca majoritatea foştilor piloţi de pe bombardiere, suferă de o afecţiune a coloanei vertebrale.

Battersby, Flash Gordon şi Digby au mai zburat un timp cu un nou căpitan, apoi, completându-şi ciclul de misiuni, au fost trimişi la comandamentul şcolilor şi centrelor de instrucţie şi antrenament de unde s-au întors pentru a mai zbura de două ori în cadrul celui de-al doilea ciclu de misiuni înainte de terminarea războiului. În ultima misiune au fost grav răniţi iar Flash Gordon şi-a pierdut braţul stâng. Un număr considerabil de turele de pe avioanele Lancaster au fost modificate, fiind dotate cu noul gen de hublou, iar colonelul a reuşit până la urmă să-i convingă pe cei de la Ministerul Aerului ca hubloul să fie denumit în mod oficial „hubloul Sweet”.

Battersby s-a căsătorit cu şoferiţa de la W.A.A.F. pe care o întâlnise în acea noapte. După terminarea războiului s-a înscris la Universitatea din Londra, conform dorinţei tatălui său, dar spre surprinderea acestuia n-a ales chimia ci istoria medievală a Angliei. Pe atunci a scris o carte, având ca subiect fortificaţiile medievale, iar în prezent este profesor la un renumit colegiu din America.

Digby s-a întors în Australia unde a devenit proprietarul unei agenţii reprezentând interesele unui fabricant englez de avioane uşoare, şi cutreieră toată ţara în lung şi-n lat, încercând să le comercializeze şi oferindu-l fermierilor, pe care-i asigură că dacă până şi el a putut să înveţe să le piloteze, atunci oricine de pe lumea asta este în stare s-o

facă. Uneori, clienţii îl întreabă dacă a fost cumva în aviaţie în timpul războiului, dar Digbv susţine că pe vremea aceea era mult prea tânăr ca să lupte. Dar prietenul nostru a devenit complet chel şi poartă acum o meşă.

Jammy Giles a părăsit R.A.F.-ul în 1949, când începuse într-adevăr să bea din greu, neputându-se obişnui cu petrecerile mult prea cumpătate pentru a-i fi pe gust, de la popota ofiţerilor. La moartea mamei sale a moştenit ceva bani cu care şi-a cumpărat o cârciumioară, nu departe de Stratford-on-Avon. În primul an a câştigat destul de bine, dat deveni mult prea încrezător în forţele sale, nefiind în realitate deloc priceput în afaceri, Dezordinea în care-şi păstra conturile, cât şi generozitatea cu care vindea pe credit l-au dus la faliment total. S-a angajat imediat ca ospătar şi timp de doi ani, a încercat să strângă din nou bani pentru a-şi cumpăra o cârciumă proprie, dar tocmai când soarta îl lovise mai rău din punct de vedere financiar şi era cu moralul la pământ, a cunoscut o fată frumoasă, pe nume Bessie, s-a însurat cu ea şi au deschis împreună o cafenea pe autostrada A 1, la numai treizeci de mile de Warley, ca popas pentru şoferii de autocamioane. Jammy recunoaşte că-i datorează reuşita sa Bessiei, care munceşte de două ori mai mult ca el, ocupându-se - de tot ce este legat de vânzări, cumpărări, închirieri sau concedieri de personal şi tot el admite deschis: „Şoferii vin aici mai mult ca s-o vadă pe ea decât să mănânce”. Foşti camarazi de escadrilă îl vizitează când şi când şi, împreună, îşi aduc aminte de vremurile de altădată. Pe pereţi se află lipite fotografii înnegrite şi pătate de muşte, înfăţişându-l pe Jammy stând sub

un bombardier Lancaster, sau primind din mâna regelui medalia B.F,C, Cu numai doi ani în urmă a venit la el Peterson şi, împreună, şi-au depănat amintiri de pe front şi-au făcut haz de vremurile când au zburat împreună într-o misiune, unul beat la comenzi, iar celălalt chinuit de diaree, la W.C. Peterson locuieşte acum la Montreal, unde a devenit vice-preşedintele unei mici firme de echipament turistic.

În 1948, părinţii lui Cohen au murit, la diferenţă de trei luni unul de celălalt. Nora Ashton mai locuieşte şi acum împreună cu mama sa în casa din mijlocul pajiştei. Mulţi se întreabă de ce a rămas nemăritată, când de bună seamă că n-a dus niciodată lipsă de pretendenţi.

Colonelul a murit în 1946 într-un accident de maşină în Germania, pe când mai făcea încă parte din R.A.F.

După război Willi Reinecke s-a angajat la R.A.F. În Germania. În acest scop a fost nevoit să-şi falsifice data naşterii. A lucrat în Serviciul de control şi dirijare a traficului aerian timp de aproape cinci ani. Înainte de a se retrage şi a se stabili în provincia Ruhr. Fiul său lucrează acum la Lufthansa, tot în Serviciul de control al traficului aerian.

Fischer a primit o nouă medalie, imediat după Ziua Z (ofensiva aliaţilor împotriva Germaniei). I-au fost acordate „Frunzele de Stejar” după ce a capturat un grup de soldaţi rătăciţi de unităţile lor printre care majoritatea erau bucătari şi furieri, şi a respins un atac din partea tancurilor britanice lângă Caen. A fost ucis după ce se pierduse de divizia lui, în lupta de lângă Essen. Stabilise un punct de rezistenţă cu aproximativ 150 de oameni, refuzând orice somaţie

de a se preda. Au fost în final răpuşi de focurile de artilerie. Fischer mai avea cu el covorul de Kuban, vechi de 300 de ani, care a fost găsit printre ruine de un şofer de la Serviciul de aprovizionare şi transport al trupelor de uscat şi şi-a sfârşit zilele întins pe jos, în camionul acestuia.

Frau Voss a supravieţuit războiului. Cu ajutorul câtorva lucrări de artă, pe care soţul ei, dând dovadă de multă precauţie, le depozitase în casa ginerelui, a reuşit să trăiască foarte confortabil în Portugalia, până la sfârşitul zilelor. A murit în 1959.

Bodo Reuter a supravieţuit şi el războiului. A lucrat timp de un an pe un feribot, apoi la Atena i s-a oferit o slujbă de servant pe iahtul de lux al unui milionar grec. Tot atunci a început să bea. Pentru acest motiv a fost, în final, dat afară şi a lucrat pe diferite vapoare, cel mai mult plăcându-i, se pare, slujba de bucătar pe un petrolier panamez, în care a rămas mai multă vreme. În ziua de Crăciun a anului 1952, pe o bancă dintr-un parc din Le Havre a fost găsit un bătrân care-şi vânduse actele de marinar ca să-şi cumpere vin. Nimeni n-a fost în stare să-l identifice şi certificatul de deces i-a fost completat mai mult după presupuneri. Poliţia a bănuit că bătrânul era neamţ, dar, după cum afirmase unul dintre inspectori, aducea mai mult a preot sau a cerşetor. S-a recurs la un compromis şi în certificat a fost trecut ca învăţător.

La numai nouă zile după ce i-a scris tatălui său; fiul lui Bach, Peter, cel care făcea parte din S.S., a câştigat una dintre cele mai invidiate distincţii din armată, acordată pentru meritul de a fi distrus un, tanc cu mâinile goale. Trei zile mai târziu a fost avansat, iar patru zile după aceea, în timp ce se

odihnea în spatele frontului, a murit răpus de gloanţele unui partizan.

August Bach este astăzi un om foarte în vârstă, cu părul complet alb şi pielea plină de riduri. După război a plecat în Brazilia, s-a căsătorit cu o fată întâlnită acolo şi a avut doi fii şi o fiică. Primul post pe care s-a angajat a fost la o mică companie care construia bărci cu motor pentru entuziaştii în ale pescuitului, majoritatea americani. Patru ani mai târziu, patronul i-a oferit lui Bach o mică parte din acţiuni, apoi, după alte câteva luni, l-a luat ca asociat, el, patronul, retrăgându-se ulterior din afaceri. Bach era bătrân dar luându-şi fiul şi ginerele drept coacţionari, a reuşit să-şi sporească an de an venitul, ajungând la o situaţie prosperă. Fiul cel mic al lui Bach, Hans, s-a reîntors în Germania. După ce a pilotat un timp avioane uşoare, în Brazilia, a primit o slujbă în cadrul companiei aeriene Lufthansa devenind pilot de linie. Până în prezent are aproape 3 000 de ore de zbor pe avioane cu reacţie. August Bach şi soţia lui îşi petrec cea mai mare parte a timpului în căsuţa de pe plajă, care, într-un fel, nu se deosebeşte prea mult de baraca în care locuia August la „Ermine”. Bach mai are şi acum vechea sa pasiune de a fotografia păsări, pe care uneori le şi disecă.

La „Ermine” nu se mai vede nici urmă din vechea staţie radar, deşi amplasamentele de beton pentru tunuri au rămas în acelaşi loc. Olandezi cărora le place să se plimbe în mijlocul naturii vin aici duminica, în timpul verii, să vadă păsările, dar stârcii au dispărut de mult, goniţi de lucrările de drenaj practicate în apropiere.

Mausi, unul din cei doi fraţi gemeni, a făcut şase luni de închisoare pentru delictul de a fi împuşcat câinii şi n-a mai avut prilejul să lupte până în ultimele săptămâni dinainte de sfârşitul războiului. Atunci a fost luat prizonier de către soldaţii Armatei Roşii şi şi-a petrecut anii de prizonierat într-un lagăr de muncă din nordul îndepărtat. Când a fost eliberat era foarte bolnav şi i s-a dat voie să plece în Germania Federală, unde mai avea încă rude. În prezent este necăsătorit şi lucrează ca magazioner într-o fabrică de mase plastice de pe lângă Hamburg, slujbă primită datorită faptului că directorului, şi el fost membru în Waffen S.S., i s-a făcut milă de el

În l954, Hans Furth a fost luat prizonier de către englezi şi a continuat să lucreze ca doctor într-un lagăr, iar după aceea, pentru Forţele Armate Aliate. A candidat în alegerile locale, dar n-a reuşit să câştige. Totuşi, unul dintre cei care au lucrat pentru el în timpul campaniei electorale fiind director la Munchen al unei companii americane de consultanţi în probleme de informare, popularizare şi relaţii cu masele, i-a oferit lui Furth un post ia o sucursală a acesteia din Chicago. Furth a lucrat aici timp de opt ani, apoi şi-a deschis propria-i firmă de relaţii cu publicul, la New York; Acum lucrează numai două zile pe săptămână şi îşi permite să petreacă lungi vacanţe în Florida sau să facă o dată pe an, câte o călătorie în Europa. La început, majoritatea clienţilor săi au fost fabricanţi germani care încercau să pătrundă pe piaţa americană, dar acum aceştia sunt în minoritate. Furth a devenit atât de americanizat în felul de a se îmbrăca şi de a vorbi, încât foarte puţini dintre clienţii săi îşi pot da seama că nu e

american getbeget Din acest motiv, personalul pe carel angajează este format numai din americani, cu excepţia secretarei, a recepţionerei şi a telefonistei, care sunt englezoaice: „e mai de bun gust”.

Dr. Starkhof, de la Abwehr, a fost arestat după o încercare de a-l omorî pe Hitler, la 20 iulie 1944. A reuşit să-şi dovedească nevinovăţia şi să scape de sentinţa de condamnare la moarte. A fost trimis într-un lagăr de concentrare. Când au sosit trupele americane era încă în viaţă, dar a murit la trei luni după aceea.

Primarul a fost internat într-un ospiciu şi a murit înainte de terminarea războiului. Tânăra pereche Meyer care se căsătorise, cu ajutorul lui Andi Niels, a emigrat în Israel şi lucrează acum la o livadă de lângă Ierusalim.

Redenbacher a fost avansat la gradul de Oberst la O.K.L. şi a murit în ianuarie 1945, pe când zbura ca pasager într-un Ju 52. Bătrânul Krugelheim a fost ucis pe la sfârşitul lui 1944 de un Mustang aparţinând Forţelor Aeriene ale Statelor Unite care, zburând la joasă înălţime, a mitraliat aerodromul de la Kroonsdijk. Acest aerodrom mai există şi acuma, deşi nu are decât jumătate din suprafaţă iniţială. Astăzi de aici nu mai zboară decât avioane uşoare şi un bimotor care, pentru numai cincisprezece guldeni, îi poartă pe călători într-un zbor de agrement în circuit, pe deasupra uzinelor Ijsselmeer. Aceste uzine au secat o întreagă porţiune din mare, descoperind anul trecut, în timpul lucrărilor, rămăşiţele avionului lui Kokke. Deşi, iniţial, avionul JU 88 trebuia dus la muzeu, aparatul s-a rupt în bucăţi când a fost scos de pe fundul apei. Pistele de la Warleyf Fen arată la fel, dar nu mai pot fi văzute din

cauza lanurilor de grâu ce le înconjoară. Cine merge acolo mai găseşte şi câteva dintre vechile clădiri. Infirmeria unde a murit Cohen a devenit ţarc pentu oi, iar din ceea ce a mai rezistat din popota subofiţerilor, unde pe vremuri serile răsunau de muzică la gramafon, răzbate acum grohăitul porcilor. Numai turnul de control a rămas întocmai ca odinioară, cu toate că cel ce se aventurează să urce acum pe scări are nevoie de mult curaj şi multă prudenţă. I se poate întâmpla să regrete amarnic.